

МАЙСТОР НА ШПИОНСКИЯ ТРИЛЪР

ДАНИЪЛ СИЛВА

АФЕРАТА РЕМБРАНД

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ХЕРМЕС“

ДАНИЪЛ СИЛВА АФЕРАТА РЕМБРАНД

Превод: Владимир Райчинов

chitanka.info

Габриел Алон се опитва да се възстанови след последната си мисия и заедно със съпругата си — Киара, се оттегля във ветровития Корнуол. Уединението им обаче отново е прекъснато от техен стар познат — лондонския търговец на картини Джулиан Ишърууд.

В тихото градче Гластънбъри е убит реставратор, а портретът от Рембранд, по който е работел, е откраднат. Въпреки нежеланието си да се заеме със случая, Габриел тръгва по следите на изчезналата картина. Разследването му го отвежда от скалите на Корнуол до улиците на Амстердам и Буенос Айрес.

Когато Алон научава, че зад кражбата на картината се крие чудовищна лъжа и едно огромно богатство, заграбено по време на Втората световна война, случаят се поема официално от Службата. Екипът на Габриел ще трябва да се пребори с една могъща финансова империя, ръководена от швейцарския бизнесмен и филантроп Мартин Ландесман. Изградил публичния образ на светец, Ландесман изглежда недосегаем дори за специалистите на Службата.

Късметът се усмихва на Габриел, когато успява да вербува Зоуи Рийд — британска журналистка и любовница на Ландесман. С нейна помощ агентите научават, че Свети Мартин е замесен в дела, които надхвърлят всичките им очаквания.

*На Джеф Цукер — за приятелството, подкрепата и
смелостта му.*

*И както винаги, на съпругата ми — Джейми, и на
децата ми — Лили и Николас.*

*Зад всяко голямо съкровище лежи голямо
престъпление.*

Оноре дьо Балзак

ПРОЛОГ

ПОРТ НАВАС, КОРНУОЛ

По стечение на обстоятелствата именно Тимъти Пийл пръв научи, че Странника се е върнал в Корнуол. Откритието той направи малко преди полунощ в една дъждовна сряда в средата на септември. И то по случайност — защото учтиво бе отклонил настойчивите покани на момчетата да отидат на забавата в странноприемницата „Годолфин Армс“ в град Маразайън.

Пийл не можеше да разбере защо продължават да го канят. Всички вече бяха разбрали, че пьянските истории не го вълнуват. Пък и при всяко негово идване в кръчмата все се намираше нафиркан местен пияница, който правеше опит да изтръгне от него нещичко „за оня малкия Адам Хатауей“. Шест месеца по-рано, при една от най-драматичните напоследък операции на Кралските спасителни служби, Пийл бе успял да изтръгне шестгодишното хлапе от коварния прибой край заливчето Сенън. Вестниците бяха възвеличили Пийл като национален герой, но всички останаха смаяни, когато двацет и две годишният широкоплещест младеж с вид на филмов идол отказа да даде и едно-единствено интервю. Мълчанието на Тимъти изкарваше от релси и собствените му колеги, всеки от които би подскочил на мига при първата разкрила се възможност за миг известност — дори и тя да е при рецитирането на стари клишета за „важността на работата в екип“ или за „гордите традиции на достойната служба“. Дразнеха се и отколешните обитатели на Западен Корнуол, които иначе винаги търсеха повод да се похвалят с някое свое местно момче и така да натрият носа на английските сноби „там горе“. От залива Фалмът до Ландс Енд споменаването на името на Пийл предизвикваше озадачено свиване на раменете. „Малко чудат е — казваха някои. — И все си е бил такъв. Вероятно заради развода. Така и не е виждал истинския си баща. А пък и майка му е една стока! Постоянно си вре носа, дето не трябва. Помните ли оня Дерек, вечно насмукания с уиски драматург?

Говори се, че здраво е посягал на момчето. Поне така разправяха в Порт Навас.“

Това за развода си бе факт. И за побоищата. Всъщност почти всички слухове за Пийл не бяха твърде далеч от истината. Ала никой от тях нямаше нищо общо с отказа му да приеме ролята на герой. Мълчанието му се дължеше на един човек, с когото Тимъти се бе запознал преди доста дълго време. Човек, който обитаваше колибата на стария бригадир край фермата за стриди до вълнолома на Порт Навас. Човек, който го бе научил да плава и да поправя стари двигатели; който му беше вдъхнал съзнание за силата на лоялността и за красотата на операта. Човек, който му бе оставил заветните думи, че няма причина да изпитваш гордост, щом като просто си вършиш работата.

Онзи човек имаше някакво поетично звучащо чуждестранно име, но Пийл го познаваше като Странника. С течение на времето се бе превърнал в нещо като съучастник на Пийл, в негов ангел хранител. И макар да бе изчезнал от Корнуол преди доста години, понякога Тимъти все пак се оглеждаше за него. Правеше го още от единайсетгодишен. Младежът все още съхраняваше опърпания дневник, в който навремето си бе записвал заминаванията и завръщанията на Странника. Там пазеше и няколкото снимки на мистериозната бяла светлина, която осветяваше колибата на Странника нощем. До ден-дневен Пийл ясно си представяше силуета му зад щурвала на неговия любим дървен кеч, с който се завръщаше в село Хелфорд Пасидж, след като изкарваше нощта сам в открито море. Тимъти неизменно го чакаше край прозореца на спалнята си, вдигнал ръка в безмълвен поздрав. А Странника, щом го зърнеше, винаги примигваше два пъти със светлините си в отговор.

Немного спомени бяха останали от онези дни в Порт Навас. Майката на Тимъти се бе преместила с поредния си любовник в Алгарви, най-южната провинция на Португалия. За драматурга пияница Дерек сега се говореше, че живее сам в някаква къщурка на уелското крайбрежие. А колибата на стария бригадир бе напълно ремонтирана и напоследък се обитаваше от някакви богати лондончани, които идваха тук само през уикендите, организираха си шумни угощения и безспирно крещяха подир децата си. От Странника

бе останал единствено дървеният кеч, който той бе завещал лично на Пийл вечерта, преди да замине от Корнуол в неизвестна посока.

През тази дъждовна септемврийска вечер лодката се поклащаше на котва в малкия залив. Вълните леко се плискаха в нейния корпус. Внезапно звукът от някакъв непознат двигател вдигна Пийл от леглото и го накара да се залепи на обичайния пост край прозореца. Взрян във влажния сумрак, той успя да различи металносив „Рейндж Роувър“, който бавно напредваше по пътя. Колата спря пред колибата на стария бригадир и известно време остана така. Светлините ѝ угаснаха, но чистачките продължиха ритмично да отмиват водата. После вратата на шофьора внезапно се отвори и оттам се появи фигура, загърната в тъмнозелен шлифер „Барбур“ и с водоустойчив каскет, смъкнат до веждите. Въпреки разстоянието, Пийл веднага разпозна Странника. Издаде го походката му — уверената, целеустремена крачка, с която се отправи директно към ръба на вълнолома. Там се поспря за малко, загледан в старата лодка, като внимателно избягваше светлината от близката лампа. След това бързо се спусна по каменните стъпала към реката и се изгуби от поглед.

Първоначално Тимъти се зачуди дали Странника не се е върнал, за да предяви претенциите си върху лодката.

Но това притеснение бързо се разсея, когато фигурата отново се появи, стискайки малък пакет в лявата си ръка. Беше нещо с размерите на книга, загърнато сякаш в найлон. Съдейки по слоя тиня по повърхността, явно предметът бе престоял там скрит доста дълго време. Преди години Пийл си бе представял, че Странника навярно е някакъв контрабандист. Излизаше, че може и да е бил прав.

Едва в този момент той забеляза, че Странника не е сам. На предната седалка на роувъра го чакаше друга фигура. Лицето ѝ не можеше да се види, но със сигурност бе заобиколено от буйни коси. Младежът се усмихна за първи път. Изглежда, Странника най-сетне бе допуснал жена в живота си.

Предната врата се захлопна и Тимъти видя как роувърът се дръпна назад. Ако побързаше, можеше и да успее да ги пресрещне. Вместо това обаче, завладян от чувство, което не бе изпитвал от детските си години, той остана край прозореца, вдигнал дясната си ръка в безмълвен поздрав. Роувърът започна да набира скорост и за миг Пийл си помисли, че Странника сигурно не го е видял. Но сетне

колата забави ход и точно когато минаваше пред прозореца му, фаровете ѝ присветнаха бързо два пъти. После автомобилът се изгуби в нощта.

Младежът остана на поста си още няколко минути, заслушан в глъхнещия звук от двигателя. След това се върна в леглото и придърпа завивките до брадичката си. Майка му я нямаше, Дерек беше далеч в Уелс, а колибата на стария бригадир бе окупирана от непознати. Но поне в този момент Тимъти не беше сам. Странника се бе завърнал в Корнуол.

ПЪРВА ЧАСТ

ПРОИЗХОД

1. ГЛАСТЪНБЪРИ, АНГЛИЯ

Макар Странника да не си даваше сметка за това, през тази нощ две коренно различни събития се бяха сдружили, за да се опитат да го примамят обратно на бойното поле. Едното се разиграваше зад заключените врати на тайните разузнавателни служби, докато другото бе в центъра на медийната истерия в цял свят. Вестниците го бяха озаглавили *лято на обирите* — най-сериозната епидемия от похищения на артефакти в Европа от няколко поколения насам. Навсякъде из континента ценни картини изчезваха като пощенски картички, задигнати от крайпътен павилион. Майстори и експерти по изобразително изкуство бяха изтръпнали от ужас пред вълната от пладнешки обири, докато в същото време истинските специалисти сред органите на реда признаваха, че си е същинско чудо как въобще някъде са останали картини за крадене. „След като си дръзнал да окачиш стотина милиона долара върху зле охранявана стена — нареждаше обсаденият от репортери говорител на Интерпол, — само въпрос на време е кога някой мотивиран апаш ще се опита да ги отмъкне.“

Наглостта на крадците отстъпваше единствено на ловкостта им. Че бяха особено вещи в това дело, не се съмняваше никой. Но полицията най-много се възхищаваше от желязната дисциплина на опонентите си. От лагера на похитителите не изтичаше абсолютно никаква информация. Не долитаха сведения за никакви вътрешни неразбирателства между тях. Нямахме и нито едно искане за откупване на картина — поне не и реално. Бандитите крадяха редовно, но селективно. Нито веднъж не се изкушиха да изнесат повече от едно платно. Явно не бяха нито аматьори в търсене на бърза печалба, нито пък организирана престъпна група, захранваща черния пазар. Бяха крадци на *изкуство*, и то в истинския смисъл на думата. Един посърнал детектив даже отбеляза, че откраднатите през това проточило се горещо лято картини най-вероятно ще изчезнат от полезрението на общественото внимание дълги години, ако не и десетилетия. Даже нямамо да се учуди, навъсено бе заключил той, ако тези произведения

се озовели в Музея на изчезналото изкуство и никой повече не ги видел.

Дори и в полицията се дивяха на разнообразието на обирджийските игри. Сякаш наблюдаваха гениален тенисист, който едната седмица печели мачовете си на червен корт, а следващата — на тревен. През юни обирджиите съумяха да привлекат на своя страна неудовлетворен от службата си охранител към Музея на изящните изкуства във Виена и с негова помощ за една нощ отмъкнаха платното на Караваджо *Давид с главата на Голиат*. През юли предпочетоха да нахлуят като командоси в барселонския музей „Пикасо“ и да го облекчат от отговорността да пази повече *Портрета на сеньора Каналс*. Само седмица по-късно възхитителното платно *Къщи във Фенуйе* се изпари толкова скорострелно от стените на музея „Матис“ в Ница, че слисаните френски полицаи се питаха дали пък не са му израснали крака и не е избягало само. А сетне, през последния ден на август, се проведе обир като по учебник в галерия „Кортоулд“ в Лондон, при който бе похитена картината *Автопортрет с отрязано ухо* на Винсент ван Гог. Цялата кражба тогава бе извършена за поразителните деветдесет и седем секунди — постижение, което изглеждаше още по-впечатляващо предвид факта, че на излизане през прозорец на втория етаж един от апашите се бе поспрял и бе направил неприличен жест към пищната *Гола жена* на Модилиани. Още същата вечер видеозапис на обира бе изумил хиляди потребители в интернет. Разстроеният уредник на галерия „Кортоулд“ се прочу с репликата, че този запис е съвсем подобаващ завършек на едно страховито лято.

След себе си крадците оставиха хаос от взаимни обвинения за слабите мерки за сигурност в световноизвестните музеи. Вестник *Таймс* отбеляза, че според вътрешна проверка в „Кортоулд“ силно се препоръчва оцелелият Ван Гог да бъде преместен на по-добре охранявано място. Това становище обаче бе отхвърлено категорично от управата на галерията, понеже собственикът си харесваше платното тъкмо там, където се намираше понастоящем. За да не остане по-назад, *Телеграф* излезе с авторитетна поредица анализи за тъмните финансови облаци, които са се струпали над главите на прочутите британски музеи. Според авторите й, нито Националната галерия, нито „Тейт“ застраховаха колекциите си, разчитайки вместо това на охранителните камери и на нископлатените си пазачи да пазят ценното

имущество. „Въпросът пред нас не е как точно велики произведения на изкуството изчезват от стените на музеите — заяви пред медията известният лондонски търговец на картини Джулиан Ишърууд. — По-скоро би следвало да се запитаме защо това не се случва по-често. Платно по платно, нашето безценно художествено наследство се ограбва пред погледите ни!“

Няколкото музея, които действително можеха да си позволят по-сериозни мерки за сигурност, незабавно започнаха да предприемат действия. А на онези, които едва свързваха двата края, им оставаше само да залостят по-солидно вратите си и да стискат палци да не се окажат на следващо място в списъка на крадците. Но когато целият септември се изтърколи без повече вести за изчезващи картини, общността на ценителите на изкуството единодушно въздъхна от облекчение и нехайно си въобрази, че най-лошото е отминало. А що се отнася до света на обикновените простосмъртни, там вече бяха преминали към по-належащи въпроси на ежедневието. Войните в Ирак и Афганистан продължаваха да се точат, глобалната икономика все още се олюляваше на ръба на бездната и малцина въобще намираха сили да питаят нравствено негодувание от загубата на четири правоъгълни платна, покрити с боя.

Ръководителката на международна благотворителна организация направи сметка, че с общата стойност на похитените творби би било възможно да се осигури прехраната на цяла Африка за няколко години. Нямаше ли да е по-добре, запита тя, ако богатите влагаха ненужните си милиони в нещо по-смислено от това да покриват празните си стени и да пълнят банковите си трезори с произведения на изкуството?

Подобни изказвания звучаха еретично в ушите на Джулиан Ишърууд и неговите събратя, които изцяло разчитаха за прехраната си на алчността на богатите. Те обаче намираха радушен прием в Гластънбъри — древното поклонническо градче, разположено в равнините Съмърсет, западно от Лондон. През Средновековието тук се струпвали благочестиви християни, за да зърнат прословутото абатство и да постоят под Дървото на Светия трън, за което се разправяше, че някога е израснало от почвата на Гластънбъри, след като Исусовият последовател Йосиф Ариматейски забил своята тояжка в земята през 63 година сл.Хр. Днес, две хилядолетия подир този знаменит момент, от абатството бяха оцелели само легендарните

руини, а остатъците от някога величествения му неф се издигаха сред смарагдовата градина като надгробни плочи на отдавна погребана вяра. Новите поклонници в Гластънбъри рядко се отбиваха насам. По-скоро предпочитаха да се катерят по стръмните склонове на мистичния хълм Тор или да се разхождат покрай сергиите с амулети и талисмани на главната улица. Някои идваха, за да преоткрият себе си. Други очакваха да намерят някакво напътствие в живота. Но имаше и такива, които все още пристигаха тук в търсене на Бога. Или поне на някакво негово копие.

Кристофър Лидел бе дошъл по съвсем различна причина. Бе пристигнал заради жена и бе останал заради дете. Беше не поклонник, а пленник.

Тук го бе домъкнала Хестър — най-голямата му любов и най-фаталната му грешка. Преди пет години тя бе поискала да се махнат от Нотинг Хил, за да преоткрие себе си в Гластънбъри. И докато се преоткриваше, Хестър бе установила, че разковничето за нейното щастие се крие в смяната на Кристофър. Друг на негово място сигурно веднага би си събрал багажа. Но макар да можеше без Хестър, Лидел никак не си представяше живота без Емили. Той предпочете да остане в Гластънбъри и да понася местното езичество с неговите друиди, отколкото да се прибере в Лондон и така да се превърне в смътен спомен за единственото си дете. Затова погребва болката, преглътна гнева и стисна зъби. Кое то впрочем му бе съвсем присъщо. Беше предвидлив. И знаеше, че това е най-важното качество за един мъж.

Гластънбъри си имаше и своите чаровни страни. Една от тях бе кафенето „Стоте маймуни“ — доставчик на вегетарианска храна без примеси и добавки още от 2005 г., както и любимо леговище за Лидел. И сега той отново се бе настанил на обичайната си маса, скрит зад новия брой на *Ивнинг Стандарт*. На съседната маса жена на средна възраст четеше книга със заглавие *Порасналите деца — скритата дисфункция*. В задния ъгъл на помещението плешив пророк в бяла пижама разкриваше загадките на дзен духовността пред шестима свои прехласнати последователи. А на най-близката до входа маса седеше брадясал мъж към трийсетте, умислено подпрял брадичка върху преплетените си пръсти. Очите му шареха по дъската за съобщения. На нея бяха окачени обичайните щуротии: покана за Групата за позитивно живеене в Гластънбъри; безплатен семинар с подробно

изследване на изпражнения от бухал, сова и кукумявка; реклама на изцелителни сеанси с тибетски упражнения и ритмика. Мъжът се вираше в дъската с нескрита страст. Пред него на масата имаше чаша с кафе, недокосната. До нея лежеше отворен бележник, също недокоснат. Може би поет в очакване на вдъхновение, помисли си Лидел. Или пък автор на полемични произведения в търсене на стръв.

Кристофър го огледа изпитателно. Носеше изтъркани джинси и стара фланелка — съвсем обичайна униформа за Гластънбъри. Косата му бе тъмна и прибрана в къса опашка. Очите му изглеждаха почти черни, с някакъв лек блясък. Лидел огледа ръцете за следи от татуировки, но не откри нито една. Странно, помисли си. Тук, в Гластънбъри, дори възрастните жени се хвалеха с мастилени рисунъци по кожата. Толкова чиста повърхност — подобна на зимно слънце — рядко се срещаше.

Отнякъде се появи сервитьорката и грациозно постави сметката върху вестника на Лидел. Беше високо създание, доста хубавичка, срасана на път по средата. На прилепналото по нея поло имаше табелка с името ГРЕЙС. Дали беше истинското ѝ име, Лидел не знаеше. След раздялата с Хестър сякаш бе позагубил уменията да заговаря непознати жени. Освен това сега в живота му имаше друга. Тиха девойка, търпелива към недостатъците му и благодарна за комплиментите му. А най-важното беше, че и двамата изпитваха нужда от тази връзка. Беше идеалната партньорка. Идеалната любовница. И Кристофър Лидел ревностно я пазеше в тайна.

Той се заплати в брой — заради нескончаемите свати с Хестър не можеше да използва кредитните си карти — и след това се запъти към вратата. Поетът полемист трескаво пишеше нещо в бележника си. Лидел го подмина и излезе на улицата. Спускаше се хапеща мъгла. Някъде от далечината се дочуваше звук на барабани. Спомни си, че бе четвъртък. Денят за шаманските терапии с барабанни ритми в читалището.

Той прекоси на другия тротоар и закрачи покрай стените на забавачката към енорийската църква „Св. Йоан“. Утре в един на обед щеше да дойде отново тук заедно с купчина майки и бавачки, за да посрещне своята Емили. Съдебното постановление му отреждаше права, малко по-големи от тези на детегледачка. Бяха му отпуснали не повече от два часа дневно. Колкото да се завъртят веднъж на

въртележката и да се отбият в сладкарницата. Така Хестър си отмъщаваше.

Той свърна покрай църквата. Уличката беше тясна, а от двете ѝ страни се издигаха високи каменни стени с цвят на кремък. Както обикновено, единствената улична лампа не работеше и тротоарите тънеха в непрогледен мрак. Лидел отдавна се канеше да си купи фенерче като онези, които дядо му и баба му бяха използвали преди войната. Стори му се, че зад гърба му долитат нечии стъпки. Той се извърна в сумрака, но не видя никого. Явно въображението му играеше номера. *Глунав, глунав Кристофър* — отново прозвуча в ума му гласът на Хестър. — *Колко си ми глунавичък ти!*

Уличката завършваше в жилищен квартал с къщи близнаци, долепени една о друга по склона. Комплекс „Хенли Клоуз“ бе разположен в северната част на квартала, току над едно спортно игрище. Четирите му къщички бяха малко по-големи от повечето в района, като пред всяка от тях имаше оградена градинка. След изнасянето на Хестър тревата пред номер 8 бе занемарена и насаждаше чувство на меланхолия. Това караше съседите на Лидел да се мръщят неодобрително. Той пхна ключа и го завъртя. В антрето го посрещна пиукацията звук на включената аларма. Кристофър въведе кода за изключване — комбинация от осемте цифри с рождения ден на Емили — и се закатери по стълбището към най-горния етаж. Там тихо го очакваше девойката, обгърната в пълен мрак. Лидел светна една лампа.

Беше приседнала на дървен стол. Върху раменете ѝ имаше копринен шал със скъпоценни камъни. От двете страни на шията ѝ висяха перлени обеци. Върху бледата кожа на гърдите ѝ почиваше златна верижка. Лидел протегна ръка и леко я погали по бузата. Гордините бяха прорязали лицето ѝ. Алабастровата ѝ кожа бе започнала да пожълтява. Но това не го притесняваше. Той знаеше как да я излекува. В една стъкленица приготви обичайния безцветен еликсир — две части ацетон, една част метил-прокситол, десет части минерален спирт — и сетне натопи в него връхчето на памучен тампон. Докато описваше с тампона очертанията на гърдта ѝ, той я погледна право в очите. Девойката не отмести поглед. Устните ѝ останаха разтворени в изкусително игрива полуусмивка.

Лидел пусна тампона на пода и приготви нов. В този миг от долния етаж долетя някакъв звук. Сякаш се превърташе ключалка. За

около секунда той замря неподвижно, а след това повдигна лице към тавана и извика:

— Хестър? Ти ли си?

Не получил отговор, натопи новия тампон в прозрачната течност и пак го прокара внимателно по кожата на гърдите на девойката. След няколко секунди отдолу се чу нов шум, този път доста по-близко от предишния. И достатъчно отчетлив, за да подсказва на Лидел, че вече не е сам в къщата.

Той се извъртя на кръглото столче и видя нечий силует на площадката. Фигурата направи две крачки и невъзмутимо влезе в ателието. Изтъркани джинси, стара фланелка, прибрани коси, тъмни очи. Мъжът от „Стоте маймуни“. Явно не бе нито поет, нито полемист. Пистолетът в ръката му сочеше право към гърдите му. Кристофър протегна ръка към стъкленницата. Беше предвидлив. И тъкмо затова съвсем скоро щеше да умре.

2. СЕЙНТ ДЖЕЙМС, ЛОНДОН

Първият знак, че нещо не е наред, бе забелязан на следващия обед, когато малката Емили Лидел, на четири години и седем месеца, излезе в двора на забавачката към енорийската църква „Св. Йоан“, обаче там не я чакаше никой. Трупът бе открит малко по-късно през деня, а до вечерта властите официално признаха, че Лидел е бил убит. В местната емисия новини на *Би Би Си* съобщиха името на жертвата, но не казаха и дума за заниманието му, нито за възможните мотиви за убийството. От *Радио 4* не обърнаха никакво внимание на историята. Същото решение взеха и тъй наречените качествени национални всекидневници. Единствено *Дейли Мейл* отбеляза случилото се с малко каре, погребано между обичайните натяквания за другите възмутителни вести от страната.

По тази причина смъртта на Кристофър Лидел можеше и да остане незабелязана сред лондонските артистични среди. Малцина от тамошните изтънчени жители си цапаха ръцете с издания като *Дейли Мейл*. Това обаче не се отнасяше за дундестия Оливър Димбълби — похотлив търговец от Бъри Стрийт, който не се опитваше да крие работническото си потекло под лъскави костюми. Димбълби прочете новината за убийството в Гластънбъри със сутрешното си кафе, а до вечерта разправяше наученото на всеки слушател на бара в ресторант „Грийнс“ — местната пиянска дупка на Дюк Стрийт, където търговците на картини се събираха да отпразнуват придобивките си или да си ближат раните.

Един от слушателите на Димбълби се оказа самият Джулиан Ишърууд — едноличен собственик на галерията „Ишърууд Файн Артс“, която се намиреше на Мейсънс Ярд 7–8, квартал Сейнт Джеймс, Лондон. Приятелите му го наричаха Джули, а спорадичните му побратими по чашка го знаеха като Сочния Джули. Беше човек на крайностите. Отракан, но безразсъден. Прозорлив, но лековерен. Потаен като шпионин, но безкрайно доверчив. Но винаги беше душата на компанията. Затова сред обитателите на лондонския артистичен елит галерията му се възприемаше като доста сполучлив театър.

Миналото ѝ бе белязано от умопомрачителни възходи и стремглави провали, а някъде под повърхността неизменно бълбукаха всевъзможни подозрения и конспиративни теории. Противоречивата слава на Ишърууд се коренеше в неговото простичко и често повтаряно верую: „Първо картините, после бизнесът“. Безрезервната вяроност към това мото понякога докарваше Ишърууд досами ръба на пропастта. Впрочем преди няколко години мрачните финансови облаци до такава степен бяха се струпали над галерията, че самият Димбълби бе направил несклопосан опит да изкупи „Ишърууд Файн Артс“. Беше една от онези многобройни неудачни случки, за които и двамата мъже предпочитаха никога да не си припомнят.

Даже и Димбълби обаче остана изненадан от изписалия се по лицето на Ишърууд шок след новината за убийството в Гластънбъри. Джулиан все пак съумя бързо да се овладее. Но сетне измърмори някакво нелепо извинение, че трябвало да навести своя болнава леля, гаврътна джина си на един дъх и се изниза от заведението.

Вместо у леля си, Ишърууд отиде право в галерията, откъдето трескаво набра номера на свой познат в Отдела за изкуство и антики към Скотланд Ярд. Около деветдесет минути по-късно познатият му върна обаждането. Вестите се оказаха още по-лоши от очакваното. От Отдела за изкуство обещаха да сторят всичко по силите си. Ала колкото повече Ишърууд се взираше в отворените си счетоводни бележници, толкова повече му се струваше, че май ще се наложи да вземе нещата в свои ръце. Да, и по-рано бе изпадал в критични ситуации, помисли си той. Но сега нещата бяха далеч по-сериозни. Сега можеше да изгуби всичко, за което някога се бе трудил. Освен това невинни свидетели можеха да пострададат заради неговата глупост. Не биваше да приключва кариерата си по такъв начин. Не и след всичко, което бе постигнал. И категорично не и след жертвите, които бе направил баща му, за да осигури оцеляването на самия Джулиан.

Именно този ненадейно изникнал спомен за баща му накара Ишърууд още веднъж да грабне слушалката. Започна да набира някакъв номер, но се спря. Май щеше да е по-добре да не го предупреждава, помисли си той. По-добре направо да цъфне на прага му с шапка в ръка.

Той остави обратно слушалката и погледна графика си за следващия ден. Имаше само три неособено обещаващи срещи.

Спокойно можеше да ги отложи всичките. Ишърууд рязко задраска и трите срещи, а след това записа в горната част на листа едно-единствено библейски звучащо име. В продължение на няколко минути остана загледан в него, след което осъзна грешката си и го задраска отривисто с химикалката си. *Взemi се в ръце — каза си той. — Какво си въобразяваше, Джули? Какво изобщо си въобразяваше?!*

3. ПОЛУОСТРОВ ЛИЗАРД, КОРНУОЛ

Вместо в някогашното си обиталище в Хелфорд Пасидж, Странника предпочете да се установи в малка хижа на западните склонове на полуостров Лизард. Беше му направила впечатление още докато плаваше с дървения си кеч на около миля в морето. Бе разположена в самата сърцевина на залива Гънуолоу, сгушена сред пурпурна армерия и червена власатка. Зад нея се разстилаше наклонено поле, нарязано от множество живи плетове. Отдясно на нея се виеше крайбрежната ивица, закътала останките на стар разбит кораб непосредствено под коварните пенливи води. Прекалено опасен за плуване, заливът привличаше малцина посетители, с изключение на някой и друг турист или местните рибари, които се струпваха тук при преминаването на костура. Странника помнеше всичко това. Не бе забравил и че този плаж със самотната си хижа силно приличаше на две картини, пресъздадени от Моне във френското крайбрежно градче Пурвил, една от които бе открадната от полски музей и до ден-днешен липсваше.

Обитателите на Гънуолоу, естествено, въобще не си даваха сметка за това. Знаеха само, че Странника е наел хижата при изключително необичайни обстоятелства. Без преговори, без коментари, целият наем за дванайсет месеца бе заплатен наведнъж, а сделката бе придвижена от хамбургски адвокат, чието име никой не бе чувал дотогава. Още по-озадачаваща обаче бе поредицата от странни автомобили, които взеха да се появяват пред хижата скоро след сключването на сделката. Лъскави черни седани с дипломатически номера. Патрулки от местния участък. Безлични лондонски коли марка „Воксхол“, пълни със сиви мъже в сиви костюми. Работилият цели трийсет години за железниците Дънкан Рейнолдс, който минаваше за един от най-светските представители на Гънуолоу, от доста време вече наблюдаваше хората, които правеха трескави инспекции на собствеността в навечерието на пристигането на новия ѝ обитател. „Тези момчета не са ти никакви обикновени охранители — разправяше

той. — Знаят много добре какво правят. Те са *професионалисти*, ако се сещате накъде бия.“

Непознатият явно бе пристигнал с някаква мисия, но абсолютно никой в Гънуолоу нямаше представа с каква точно. Впечатленията им се формираха главно при кратките му посещения за провизии до селцето. Неколцина от по-възрастните сякаш съзираха у него осанка на военнослужещ, докато младите девойки не прикриваха колко много им допада. Кое то пък, на свой ред, настрои повечето мъже в селото против него. По-лекоμισлените вече се заканваха, че ей толкова им трябва да му скочат, докато по-мъдрите гласове проповядваха да се внимава. Независимо че бе среден на ръст, очевидно знаеше как да реагира на провокации. Пробвайте да му скочите, предупреждаваха те, и ще видите как ще има строшени кости. И то не неговите.

Екзотичната му спътница обаче имаше съвсем различно излъчване. Тя беше като топлина за неговия скреж, като слънчеви лъчи за свъсената му физиономия. Нейната красота внасяше доза изящност из селските улички. Беше обгърната в чуждоземна загадъчност. Когато беше в настроение, очите ѝ сякаш светеха със своя собствена светлина. В други случаи обаче като че ли потъваше в осезаема тъга. Доти Кокс от селското магазинче разправяше, че жената сигурно наскоро е изгубила някой близък. „Старае се да го прикрива — шушукаше Доти, — но бедното агънце очевидно изживява някаква лична трагедия.“

Че и двамата не бяха британци, никой не се съмняваше. Кредитните им карти носеха фамилното име Роси, а и често ги дочуваха да си бърборят на италиански. Когато Вера Хобс от пекарницата най-сетне събра смелост да ги запита откъде идват, жената отговори уклончиво: „Най-вече от Лондон“. Мъжът обаче запази каменно мълчание. „Или е отчайващо свенлив, или пък крие нещичко — заключи Вера. — Аз лично бих се обзаложила за втория вариант.“

Ако имаше нещо, в което всички от селището бяха напълно убедени, това беше впечатлението, че се отнася с прекомерно покровителствено отношение към жена си. На някои това им идваше в повече. През първите няколко седмици след пристигането им той нито веднъж не се отдели от нея на повече от няколко сантиметра. Към началото на октомври обаче се появиха първите признаци, че това непрестанно присъствие започва да я уморява. Към средата на месеца

вече бе започнала да ходи на пазар сама. А що се отнася до непознатия, един от местните клюкари сподели мнението, че човекът сякаш е осъден от някакъв свой вътрешен трибунал безкрайно да броди по скалите на Лизард като вълк единак.

Отначало разходките му не траеха много дълго. С течение на времето обаче започна да обикаля все повече и да отсъства от дома си с часове. Загърнат в тъмнозеления си шлифер „Барбур“, нахлупил бяла шапка ниско върху веждите, той крачеше по урвите на залива Кайнънс и нос Лизард или пък отиваше на север покрай ивицата Лоу към Портлевън. Понякога се носеше умислен, сякаш е на далечна планета, а друг път изглеждаше нащрек като скаут на разузнавателна мисия. Вера Хобс предполагаше, че се опитва да си припомни нещо, но Доти Кокс намираще тази теория за смехотворна. „Толкова е очевидно, че ще ти избоде очите, Вера! Стара глупачка такава. Бедният човек не се напъва да си припомни. По-скоро се опитва да забрави нещо.“

Имаше две теми, които допълнително изостряха интригите в Гънуолоу. Първата се отнасяше за мъжете, които излизаха на риболов в заливчето всеки път, когато непознатият тръгнеше на разходка. В Гънуолоу всички бяха съгласни, че това са най-некадърните рибари на света. Впрочем повечето се досещаха, че те май въобще не са и рибари. Втората тема беше единственият посетител, който ходеше на гости у двамата новодомци — широкоплещесто хлапе от Корнуол с осанка на филмова звезда. След множество спорове, в крайна сметка Малкълм Брейтуейт — пенсионираният ловец на омари, вечно ухаещ на море, успя да разпознае момчето на семейство Пийл. „Това е оня, който спаси малкия Адам Хатауей в залива Сенън и не щя да говори по въпроса — припомняше Малкълм. — Странното хлапе от Порт Навас. Дето майка му го пребиваше. Или беше приятелят й?“

Появата на Тимъти Пийл разбуди въображението за нова вълна слухове около истинската самоличност на непознатия. Масло в тях се наливаше най-вече на масите в кръчмата „Агне и флаг“. Малкълм Брейтуейт оповести, че е информатор, когото властите укриват в Корнуол. Дънкан Рейнолдс пък си беше внушил, че непознатият е руски дезертър. „Като оня тип Булганов — настояваше той, — нещастника, когото преди няколко месеца намериха мъртъв край доковете. Този приятел трябва да си отваря очите на четири, за да не го сполети същата участ.“

Най-противоречивата теория обаче измисли Теди Синклер, собственик на доста сносна пицария в Хелстън. Докато един ден се ровел из интернет за бог знае какво, той попаднал на стара статия в *Таймс* за дъщерята на бившия американски посланик — Елизабет Холтън, която била отвлечена от терористи по време на сутрешното ѝ бягане в Хайд Парк. С тържествен жест Синклер извади статията, както и някаква размазана снимка на двамата мъже, спасили момичето в драматична операция край Уестминстърското абатство. Навремето от Скотланд Ярд бяха обявили, че героите са служители в подразделението за специални операции СО-19. Вестник *Таймс* обаче съобщаваше, че са агенти на израелските тайни служби, както и че по-възрастният от двамата — този с тъмните коси с посребрели слепоочия — всъщност е легендарният израелски шпионин и убиец Габриел Алон. „Вгледайте се по-внимателно. Това е самият *той*, уверявам ви! Човекът, който сега живее в залива Гънуолоу, на практика е самият Габриел Алон!“

Това откритие се посрещна с толкова шумен смях и подигравки в кръчмата „Агне и флаг“, колкото не се помнеше от деня, когато подпийналият Малкълм Брейтуейт се бе обяснил в любов на Вера Хобс, паднал на коляно. Когато редът в заведението най-сетне се възстанови, Теди Синклер смутено смачка статията на топка и я запокити в камината. Той всъщност така и не разбра, че неговата теория за самоличността на тайнствения мъж в залива е напълно вярна.

* * *

Дори и да си даваше сметка, че е център на толкова внимание, Странника не го показва нито веднъж. Всеки ден той полагаше грижи за красивата жена и се разхождаше по обрулените от вятъра хълмове. Понякога действително сякаш се опитваше да си припомни нещо, което му убягваше, докато в други случаи изглеждаше, че напърга сили да забрави нещо. През втория вторник от ноември, докато се приближаваше към южния край на залива Кайнънс, той забеляза висок сивокос човек, застанал рисковано на терасата на кафене „Полпеор“ на нос Лизард. Дори и отдалеч си личеше, че мъжът го наблюдава.

Габриел се спря и бръкна в джоба на палтото си, обгръщайки с длан познатата деветмилиметрова берета. В този миг мъжът започна да размахва ръце, сякаш се давеше. Габриел пусна пистолета и се запъти към него. В ушите му бушуваше морският прибой, а в гърдите му сърцето биеше като тимпан.

4. НОС ЛИЗАРД, КОРНУОЛ

— Как ме намери, Джулиан?

— Киара ми каза, че си тръгнал насам.

Габриел невярващо се вгледа в Ишърууд.

— А как смяташ, че съм те намерил?

— Или си го изтръгнал от генералния директор на МИ5, или Шамрон ти е казал. Залагам по-скоро на Шамрон.

— Винаги си ми бил умник.

Ишърууд добави мляко в чая си. Беше облечен като за провинцията в туид и вълна. Дългите му сиви къдрици, изглежда, бяха подстригвани наскоро — сигурен признак, че се е заплеснал по нова жена. Габриел не успя да сдържи усмивката си. Винаги бе изпитвал удивление пред любовните способности на Ишърууд. Съперничеше им единствено стремежът му да открива и придобива нови картини.

— Разправят, че там нейде имало изгубена земя — рече Ишърууд, кимайки към прозореца. — Простираше се оттук чак до островите Сили. При подходящ вятър, казват, можело да се чуе даже звъненето на камбаните.

— Наричат я Града на лъвовете. Но е само местна легенда.

— Като онази за архангела, който обитавал хълмовете от залива Гънуолоу ли?

— Да не се впускаме в библейски препратки, Джулиан.

— Аз съм търговец на платна от италиански и холандски стари майстори. Библейските алюзии са част от арсенала ми. Освен това е трудничко човек да не се прехласне на подобно място. Леко е уединено за моите вкусове, но пък разбирам защо винаги те е влечало насам. — След тези думи Ишърууд разкопча няколко копчета на палтото си. — Спомням си онази прекрасна къщурка, която притежаваше в Порт Навас. Както и ужасяващото жабче, което я наглеждаше в твое отсъствие. Припомни ми как се казваше хлапето.

— Пийл — отвърна Габриел.

— Да, точно така. Младият господин Пийл. Досуц като теб. В кръвта му беше да е шпионин. Изпили ми нервите онзи път, когато

дойдох да потърся картината, която ти бях дал да пазиш. — Ишърууд показно се замисли. — Вечелио^[1] беше, нали?

Габриел кимна.

— „Поклонението на пастирите“.

— Прекрасна картина! — възкликна Джулиан с блеснали очи. — Целият ми бизнес висеше на косъм. Този Вечелио щеше да ме задържи в играта още поне няколко години. А ти трябваше да го реставрираш. Обаче реши да изчезнеш от лицето на земята, нали? Без никаква следа. — Той сбърчи чело. — Май сглупих, задето се хванах на хорото с теб и твоите приятелчета от Тел Авив. Вие се възползвате от хората като мен. А когато приключите с нас, ни оставяте на вълците.

Ишърууд затопли дланите си на потъмнелия алуминиев чайник. Характерното му английско име прикриваше факта, че въобще не е англичанин. По националност и по паспорт действително бе британец, но по потекло бе германец, по обноси — французин, а по вероизповедание — юдаист. Малцина бяха доверените му приятели, които знаеха как през 1942 г. малкият Джулиан Ишърууд бил доведен в Лондон като бежанец, след като преди това две баски овчарки го били мъкнали из заснежените Пиренеи. Не се знаеше и фактът, че майка му и баща му — прочутият парижки търговец на предмети на изкуството Самуел Исаковиц — са загинали в лагера на смъртта Собибор. Макар Джулиан ревностно да съхраняваше тайните на своето минало, историята за драматичното му избавление от окупираната от нацисти Европа някак си бе достигнала до ушите на легендарния израелски топшпионин Ари Шамрон. И в средата на седемдесетте години, при поредната вълна палестински терористични нападения срещу израелски цели на Стария континент, Шамрон бе съумял да привлече Ишърууд като *саян* — доброволен сътрудник. Задачата му беше една: да подпомага за изграждането и издръжката на младия реставратор и екзекутор на име Габриел Алон.

— Кога последно разговаряхте? — попита Габриел.

— С Шамрон ли? — Джулиан неопределено сви рамене. — Натъкнах се случайно на него в Париж преди няколко седмици.

С изражението си Габриел даде да се разбере, че не вярва на думите на събеседника си. Нямаше начин човек „случайно“ да се натъкне някъде на Ари Шамрон. А онези, на които им се случваше, рядко доживяваха шанса да разкажат за това.

— Къде в Париж?

— Вечеряхме в неговия апартамент в „Риц“. Насаме.

— Колко романтично!

— Е, не бяхме съвсем сами. Бодигардът му ни правеше компания. Бедният Шамрон. Остарял е като Юдейското плато, но и до ден-днешен враговете му продължават безмилостно да го преследват.

— Рисковете на професията, Джулиан.

— Предполагам, че си прав. — Ишърууд изгледа Габриел и се усмихна тъжно. — Той е упорит като магаре и кажи-речи също толкова очарователен. Но част от мен се радва, че още го има. Изпитвам някаква боязън от деня, когато този човек ще си отиде. Израел повече няма да бъде същият. Нито пък булевард „Цар Саул“.

На булевард „Цар Саул“ се намираще централата на израелските разузнавателни служби. Тя разполагаше с дълго и подвеждащо наименование, което нямаше почти нищо общо с действителното естество на операциите ѝ. Затова работещите там я наричаха просто Службата.

— Шамрон никога няма да умре, Джулиан. Той е безсмъртен.

— Не бъди толкова сигурен, хлапе. Човекът не изглежда никак добре.

Габриел отпи от чая си. Вече цяло десетилетие бе изминало от последната операция на Шамрон като шеф на Службата, но той продължаваше да се меси в работите ѝ, сякаш централата му беше бащиния. Редиците на Службата бяха пълни със служители, доведени и обучени лично от Ари. Те следваха неговия символ верую и даже говореха на език, съчинен от него самия. Макар вече да не разполагаше с формална титла или позиция, Шамрон си оставаше скритата дълга ръка, която насочваше политиката по безопасност в Израел. Из коридорите на разузнавателната централа той бе известен като *мемунех* — „единственият шеф“. От дълги години насам бе посветил страховитата си мощ на една-единствена мисия: да убеди Габриел, когото считаше за своенравен син, да заеме подобаващото му се място в директорския кабинет на булевард „Цар Саул“. Габриел винаги се бе противил на тази идея. А след последната му операция Шамрон най-сетне му бе дал позволение да напусне организацията, на която бе служил от младини.

— Защо си дошъл, Джулиан? Имахме договорка. Когато бъда готов за работа, аз ще се свържа с вас, а не вие с мен.

Ишърууд се наведе напред и постави длан върху рамото на Габриел.

— Шамрон ми разказа какво се е случило в Русия — изрече той меко. — Бог ми е свидетел, че не съм специалист по тези неща. Но се съмнявам, че даже и ти ще имаш силите да изтриеш подобен спомен.

Габриел изгледа чайките, които се носеха като хвърчила над нос Лизард. Мислите му обаче го върнаха към брезовата горичка източно от Москва. Беше застанал до Киара над прясно изкопан гроб, с ръце зад гърба и очи, вперени в дулото на едрокалибрен пистолет. Оръжието лежеше в ръката на руския олигарх Иван Харков — международно известен финансов играч, търговец на оръжие и главорез. *Наслаждавай се на гледката как умира жена ти, Алон!* Габриел премигна бързо и образът изчезна.

— Какво ти е разказал Шамрон?

— Достатъчно, за да знам, че двамата с Киара имате пълни основания да се затворите в тази виличка до края на живота си. — Ишърууд притихна за минута. — Истина ли е, че е била бременна, когато са я похитили на шосето в Умбрия?

Габриел притвори очи и кимна.

— Копите на Иван са й дали няколко дози упойка, докато я превозвали от Италия до Русия. Именно тогава е пометнала.

— Как е тя сега?

— Като прясно реставрирана картина. На повърхността изглежда чудесно. Но отдолу... — Гласът на Габриел заглъхна. — Понесла е много щети.

— Сериозно ли е?

— Има и добри, и лоши дни.

— Четох във вестниците за убийството на Иван. Френската полиция е убедена, че заповедта за покушението е издадена или от Москва, или от някой изнервен бизнес конкурент. Но зад това стоиш ти, нали, Габриел? Всъщност ти си убил Иван пред онзи луксозен ресторант в Сен Тропе.

— Макар официално да съм се оттеглил, това не означава, че правилата са се променили, Джулиан.

Ишърууд отново напълни чашата си с чай и замислено задърпа ъгълчето на салфетката си.

— Направил си услуга на човечеството с това убийство — тихо каза той. — А сега е време да направиш услуга и на самия себе си. Както и на разкошната си съпруга. Време е двамата с Киара да се върнете в света на живите.

— Ние живеем, Джулиан. И то доста добре.

— Не е така. Вие сте в траур. Спазвате шива^[2] за бебето, което сте изгубили в Русия. Може да отъпчеш всичките скали оттук до края на земята, Габриел, но това няма да върне детето. И Киара го съзнава. Време е да започнете да мислите и за други неща, а не само за някакъв си руски олигарх.

— Например за картини ли?

— Точно така.

Габриел въздъхна тежко.

— На кой художник?

— На Рембранд.

— В какво състояние?

— Трудно е да се каже.

— Защо?

— Защото в момента липсва.

— И как ще реставрирам липсваща картина?

— Не ме разбра правилно. Не съм дошъл за *реставриране* на картината, Габриел. Тук съм, защото искам да я *намериш*.

---

[1] Тициано Вечелио — Тициан (1489 — 1576 г.) — венециански художник от Късния ренесанс. — Б.пр. ↑

[2] В еврейската традиция — едноседмичен период за оплакване на покойник от първо коляно. Повечето ежедневни занимания се прекъсват заради траура. Затова се казва, че след погребението опечалените трябва „да преседят“ шива. — Б.пр. ↑

5. НОС ЛИЗАРД, КОРНУОЛ

Двамата продължиха да вървят по скалите към Лизард Лайт като контрастни фигури от различни картини. Ръцете на Ишърууд бяха пъхнати в джобовете на палтото му от туид, а краищата на вълнения му шал се появяваха като знаменца от суровия вятър. По стечение на обстоятелствата той говореше за лятно събитие — за зноен юлски следобед, когато бе отишъл до един замък в долината на река Лоара, за да направи оценка на колекцията на починал собственик. Един от най-демоничните аспекти в несигурното битие на всеки търговец на картини.

— Имаше едно или две платна, които представляваха известен интерес. Но всички останали бяха боклуци. И тъкмо си тръгнах оттам, когато телефонът ми звънна. Оказа се Дейвид Кавендиш. Художествен консултант. Работи със свръхбогатите колекционери. И доста сенчеста фигура, меко казано.

— Какво искаше?

— Да ми направи предложение. Такова, каквото не може да се обсъжда по телефона. Настоя да отида при него незабавно. Беше отседнал във вила под наем на остров Сардиния. Типично в негов стил! Все отсяда някъде. И никога не си плаща. Но обеща, че изгубеното време ще си струва. Също така намекна, че вилата е пълна с красиви девойки и огромно количество отлично вино.

— И ти скочи на първия самолет?

— Имах ли избор?

— Какво бе предложението му?

— Той има клиент, който иска да се освободи от голям портрет. Платно на Рембранд. Изключително ценно. Никога не е било излагано пред публика. Уточни, че клиентът му не бил особено съгласен да прибегва до услугите на някоя голяма аукционна къща. По-скоро искал нещата да се уредят дискретно. Добави също така, че клиентът му имал желание в крайна сметка тази картина да се изложи в музей. Кавендиш го обрисова като филантроп. Но на мен ми се струва, че по-

скоро клиентът не може да се примири с мисълта, че неговата картина ще попадне в лапите на друг колекционер.

— А защо чрез теб?

— Защото на фона на значително занижените стандарти в света на изкуството мен ме считат за нещо като образец на добродетелността. И независимо от многото ми издънки през годините, някак си съм съумял да си изградя отлична репутация пред музеите.

— Блажени са вярващите — бавно поклати глава Габриел. — А Кавендиш спомена ли името на въпросния продавач?

— Разправяше нещо за позалзващ благородник от Изтока, но аз не повярвах и на дума от това.

— И защо с дискретна продажба?

— Не следиш ли новините? В тези несигурни времена това е хит. Така преди всичко на продавача се гарантира пълна анонимност. Не забравяй, скъпи мой, човек обикновено не се разделя с Рембранд просто защото му е омръзнало да го гледа. Това се прави заради пари. А последното, което някой богаташ би искал да се разчуе за него, е, че вече не е толкова богат. Освен всичко друго, да закараш една картина на аукцион си е рискована работа. Особено пък в такива времена.

— И ти се съгласи да уредиш продажбата.

— Естествено.

— Срецу какъв процент?

— Комисионата ми е десет процента. Делим поравно с Кавендиш.

— Това не е особено етично, Джулиан.

— Всеки се оправя, както може. Моят телефон спря да звъни в деня, когато Дау Джоунс падна под седем хиляди. И не само моят. В Сейнт Джеймс всички усещаме стагнацията. Всички, с изключение на Джайлс Питауей, естествено. Някак си Джайлс все успява да устои на бурята.

— Допускам, че си поискал и странично мнение за платното, преди да го пуснеш на пазара?

— Моментално — отвърна Ишъруд. — Нали трябваше да съм сигурен, че картината е наистина на Рембранд. А не „ателието на Рембранд“ или „школата на Рембранд“, или „последовател на Рембранд“, или пък, не дай си боже, „по маниера на Рембранд“.

— Кой проведе удостоверяването на автентичността?

— Ти как смяташ?

— Ван Беркел ли?

— Разбира се.

Д-р Густаф ван Беркел по всеобщо мнение беше най-големият авторитет по Рембранд в целия свят. Освен това работеше като директор на Комитета „Рембранд“ — сдружение на историци, учени и изследователи, посветили живота си на това да проверяват дали всяка картина, която се приписва на Рембранд, действително е негово дело.

— Както се очакваше, Ван Беркел подходи скептично — продължи Ишъруд. — Но след като разгледа снимките ми, се съгласи да зареже всичко и да дойде до Лондон, за да направи лично оглед на портрета. Беше ми достатъчно само да видя как лицето му буквално пламна от възмущение. Но се наложи да изчакам цели две мъчителни седмици, преди Ван Беркел и неговото съзвездие от експерти да оповестят присъдата си. Накрая ми казаха тържествено, че картината е автентична и спокойно може да се продава като такава. Заклех Ван Беркел да запази всичко в тайна. Даже го принудих да подпише договор за конфиденциалност. А после хванах първия полет за Вашингтон.

— Защо пък за Вашингтон?

— Защото Националната галерия там е в последните етапи на събирането на огромна изложба на Рембранд. Редица авторитетни американски и европейски музеи са се съгласили да отдадат под наем свои платна. Но същевременно с това бях подочул и за значителен бюджет, който бил заделен целенасочено за закупуване на нова творба. Носеше се слух и че търсят такава картина, която да окупира заглавните страници на пресата. Нещичко по-секси, което да привлече тълпите.

— А твоят новооткрит Рембранд пасва точно на описанието.

— Като костюм по мярка! Впрочем съумях доста бързичко да сключя сделката. Разбрахме се да им доставя платното във Вашингтон, напълно реставрирано, след шест месеца. Тогава директорът на Националната галерия щеше да разкрие придобивката си пред очите на света.

— Не спомена за колко си я договорил.

— Не си питал.

— Сега питам.

— За четиридесет и пет милиона. Оформихме документите за сделката във Вашингтон, а сетне се наградих с няколко разточителни дни със специална компания в хотел „Идън Рок“ на островите Сен Барт. След това се върнах в Лондон и се заех да търся реставратор. Искях да не е случаен човек. И да е напълно дискретен. Ето защо отидох в Париж да говоря с Шамрон.

Ишърууд вдигна поглед към Габриел за реакция. Като срещна само мълчание, той забави крачка и се загледа във вълните, които се разбиваха в скалите на нос Лизард.

— Когато Шамрон ми каза, че още не си готов за работа, с неохота склоних да се обърна към друг реставратор. Някой, който би скочил веднага пред възможността да поизчисти отдавна изгубен Рембранд. Бивш специалист по консервация от „Тейт“, който се е отдал на частна практика. Не толкова елегантен, колкото първия ми избор, но все пак стабилен и далеч по-малко проблемен. Човек, който няма вземане-даване с терористи или с руски търговци на оръжие. Който няма да ме кара да приютявам за уикенда котето на някой бежанец. И който не оставя трупове зад гърба си. Поне до този момент. — Обърна се към Габриел. — И освен ако не си се отказал да следиш новините, съм сигурен, че сам ще можеш да довършиш историята.

— Наел си Кристофър Лидел.

Ишърууд кимна бавно и се загледа в тъмнеещото море.

— Срамота е, че не можех да дам тази поръчка на теб, Габриел. Тогава единственият труп щеше да бъде този на крадеца. А аз щях все още да притежавам моя Рембранд.

6. ПОЛУОСТРОВ ЛИЗАРД, КОРНУОЛ

Живи плетове съпровождат тясното шосе северно от нос Лизард и не позволяваха на окото да се порадва на гледката. Ишърууд караше със скоростта на охлюв, свел дългнестото си тяло над кормилото. Алон мълчаливо се взираше навън през прозореца.

— Познавахте ли се?

Габриел кимна разсеяно.

— Чиракувахме заедно във венецианската школа на Умберто Конти. Лидел никога не ме е харесвал особено.

— Разбираемо е. Сигурно ти е завиждал. Лидел си беше надарен, но съвсем не колкото теб. Ти беше звездата и всички добре го съзнаваха.

Така си беше, помисли си Габриел. Когато пристигна във Венеция, Кристофър Лидел вече имаше уменията на изкусен майстор — даже по-изкусен и от самия Габриел, — ала така и не съумя да спечели одобрението на Умберто Конти. Работата на Лидел беше методична и завършена, но ѝ липсваше онзи скрит плам, който Умберто виждаше всеки път, щом четката на Габриел докоснеше платното. Самият Умберто разполагаше с вълшебна връзка ключове, които можеха да отворят всяка врата във Венеция. Късно вечер той измъкваше Габриел от стаята му и двамата се впускаха в изследване на градските шедьоври. Когато научи за тези среднощни частни занимания, Лидел пламна от яд и незабавно поиска да бъде включен. Умберто му отказа. Заниманията на Лидел щяха да се ограничат в светлите часове на деня. Нощите принадлежаха на Габриел.

— Не се случва всеки ден реставратор да бъде брутално убит в Обединеното кралство — изрече Ишърууд. — И предвид миналото ви, вестта сигурно те е шокирала.

— Да кажем само, че новините в сутрешните вестници успяха да привлекат вниманието ми. Обаче никъде не забелязах да се споменава за изчезнал Рембранд.

— Защото по препоръка на Отдела за изкуство и антики към Скотланд Ярл, местната полиция склони да не разгласява за кражбата.

Поне на този етап. Ако това се оповести публично, само ще се затрудни издирването, понеже подобни съобщения провокират обаждания от хора, които не притежават картината. За пред широката общественост мотивите за убийството на Лидел остават загадка.

— И правилно — отсъди Габриел. — Освен всичко друго, никак няма да е добре да се разтръби, че частните реставратори държат безценни платна при почти нулеви мерки за сигурност.

Което беше една от множеството малки мръсни тайни в света на изкуството. Габриел винаги работеше на уединени места. Но и в Ню Йорк, и в Лондон беше обичайно да влезеш в ателието на някой елитен реставратор и да завариш вътре картини на стойност десетки милиони долари. А щом наближеше сезонът на аукционите, ценността на подобен инвентар достигаше стратосферата.

— Разкажи ми повечко за тази картина, Джулиан.

Ишърууд изгледа Габриел очаквателно.

— Означава ли това, че ще се захванеш?

— Не, Джулиан. Означава само, че искам да науча повече за картината.

— Откъде искаш да започна?

— От размерите ѝ.

— Сто и четири на осемдесет и шест сантиметра.

— Датировка?

— Хиляда шестстотин петдесет и четвърта година.

— На дърво или на платно?

— На платно. Тъканта му отговаря на платната, които е използвал Рембранд.

— Кога е реставрирана последно?

— Трудно е да се каже. Преди стотина години. Може би и повече. На места живописният слой е доста протрит. Лидел смяташе, че ще се наложи сериозно освежаване, докато я приведе в добър вид. Боеше се, че няма да смогне да я завърши навреме.

Габриел попита за композицията.

— Стилистически е подобна на познатите портрети три четвърти, характерни за онзи период. Моделът е млада жена на около трийсетина години. Привлекателна е. Не носи почти нищо друго, освен шал със скъпоценни камъни. Картината има особено интимно излъчване. Видно е, че художникът е имал слабост към момичето.

Рембранд работел с тежко напоена четка и със значителна бързина. На места сякаш е рисувал *alia prima* — без да чака боята да изсъхне.

— Знаем ли коя е?

— Няма нищо, което да я идентифицира. Но според Комитета „Рембранд“, а и по мое мнение, девойката е била държанка на Рембранд.

— Хендрике Стофелс ли?

Ишърууд кимна в знак на съгласие.

— Датировката на платното има огромно значение. Именно тогава Хендрике ражда детето на Рембранд. Холандската църква, естествено, не го приема. Затова изправят Хендрике на съд по обвинение, че съжителства с Рембранд като проститутка. А пък Рембранд, този лукав подлец, така и не се решава да се ожени за нея.

Ишърууд изглеждаше истински разстроен от това положение. Габриел се усмихна.

— Ако не те познавах по-добре, Джулиан, щях да допусна, че ревнуваш.

— Почакай, докато не я видиш сам.

Двамата се умълчаха, докато Ишърууд навлезе в Лизард. През лятото тук бе пълно с туристи. Но сега, със залостените магазинчета за сувенири и потъналите в мрак сладоледаджийници, селцето бе обгърнато в меланхолия.

— Какъв е произходът ѝ?

— Беден, но чист.

— Тоест?

— Тук-там има по някоя празнота. Досуц като при теб — добави Ишърууд и изгледа събеседника си съзаклятнически. — Но никой не предявява претенции към нея. Обърнах се към Регистъра за изгубено изкуство с молба да направят дискретно проучване, за да съм сигурен.

— Към лондонския офис ли?

Ишърууд кимна утвърдително.

— Значи и те знаят за картината.

— Регистърът за изгубено изкуство съществува, за да намира картини, скъпи мой. А не за да ги краде.

— Продължавай нататък, Джулиан.

— Смята се, че картината остава в личната колекция на Рембранд чак до смъртта му. След това съдът я пуска за продажба, за

да се покрият задълженията на художника. Оттам тя обикаля из Хага в продължение на около столетие, отбива се за кратко до Италия и към началото на деветнадесети век се завръща обратно в Нидерландия. Настоящият ѝ собственик я е закупил през шейсет и четвърта година от галерия „Хофман“ в Люцерн. Прекрасната млада жена цял живот е била скрита от хорските очи.

Двамата навлязоха в тунел от сплетени клони, натежали от бръшлян. После се отправиха към очарователна котловина, в дъното на която имаше старинна каменна църква.

— Кой друг е знаел, че картината е в Гластънбъри?

Ишърууд се замисли.

— Директорът на Националната художествена галерия във Вашингтон. И фирмата доставчик. — Поколеба се и след малко добави: — И изглежда, може да съм споменал за това и на Ван Беркел.

— А Лидел държал ли е други картини в ателието си?

— Още четири — отвърна Ишърууд. — Един Рубенс, тъкмо приключен за „Кристис“; нещо, за което се твърди, че е на Тициан; един пейзаж от Сезан, доста приличен впрочем; и някакви *отвратително* скъпи водни лилии на Моне.

— Допускам, че и те са били откраднати?

Ишърууд поклати глава отрицателно.

— Единствено моят Рембранд.

— Нито една от другите?! Сигурен ли си?

— Довери ми се, хлапе. Сигурен съм.

Излязоха от котловината в открито поле. В далечината два масивни хеликоптера се носеха като цепелини над военноморската база. Мислите на Габриел обаче се бяха фокусирали върху един-единствен въпрос. На кой крадец би му притрябвало да отнася огромния Рембранд вместо далеч по-малките Сезан или Моне?

— От полицията имат ли теория?

— Подозират, че Лидел може да е изненадал крадците насред обира. В бързането сигурно са го гръмнали и са грабнали най-близката картина. По стечение на обстоятелствата — моята. След изминалото лято от Скотланд Ярд са доста скептични, че има някакви шанс да я намерят. Освен това смъртта на Лидел усложнява нещата допълнително. Следствието сега преди всичко е за убийство.

— Колко време имаш, преди застрахователите да изплатят обезщетението?

Ишърууд се начумери и забарабани нервно с пръст по волана.

— Боя се, че току-що удари в десетката на моята дилема.

— Каква дилема?

— Понастоящем собственикът на този Рембранд е все още неназованият клиент на Дейвид Кавендиш. Обаче, когато поех картината в свои ръце, тя трябваше да мине под моята застрахователна полица.

Гласът му затихна. В него се съдържаха меланхолични нотки, които Габриел бе чувал многократно. Понякога те се появяваха, когато някой разбиеше сърцето на Ишърууд или когато се виждаше принуден да се раздели с някое любимо платно. Но обикновено това означаваше, че е затънал във финансови грижи. За пореден път.

— Какви си ги надробил този път, Джулиан?

— Ами годината не беше никак лека, нали? Капиталовите пазари замират. Недвижимите имоти се сриват. Падат продажбите на всякакви по-луксозни притежания. Какво може да направи един дребен независим търговец като мен при тези обстоятелства?

— Не си споменал пред застрахователите си за тази картина, така ли?

— Премиите са дяволски високи. А и брокерите са същински пиявици. Знаеш ли колко щеше да ми коства това? Затова реших...

— Да минеш метър?

— И така може да се каже. — Ишърууд притихна. Когато отново заговори, в гласа му се усети нотка на отчаяние, липсващо досега. — Имам нужда от помощта ти, Габриел. Вися с цели четиридесет и пет милиона долара.

— Не се занимавам с такива неща, Джулиан. Аз съм...

— Реставратор? — Ишърууд го изгледа скептично. — И двамата добре знаем, че не си просто обикновен реставратор. Отлично те бива и в намирането на изгубени неща. Пък и откакто се познаваме, никога не съм те молил за услуга. — Направи пауза. — Няма към кого друго да се обърна. Ако не ми подадеш ръка, съм загубен.

Габриел потропа с кокалче по прозореца, за да припомни на Ишърууд, че приближават необозначената отбивка за Гънуолоу. Трябваше да признае, че молбата на Джулиан го беше трогнала. И

малкото, което бе чул за този случай, му подсказваше, че не иде реч за обикновена кражба на картина. Освен това започваше да го гложди смътна вина за смъртта на Лидел. Подобно на Шамрон, той също бе прокълнат със свръхчувствителност за добро и зло. Най-големите му професионални постижения като служител на разузнаването се дължаха не на силата на оръжието, а по-скоро на непреклонния му стремеж да разкрива несправедливости от миналото и да ги коригира. Габриел беше реставратор в пълния смисъл на думата. В неговите очи този случай изглеждаше като повредена картина. Да го остави просто така — потъмнял от жълтеещия лак и белязан от времето — бе невъзможно. И разбира се, Ишърууд беше наясно с това. Той знаеше, че разполага с могъщ съюзник. Рембранд също се опитваше да склони Габриел.

Средновековен здрач се бе спуснал над корнуолското крайбрежие, когато двамата пристигнаха в Гънуолоу. Ишърууд не промълви и дума повече и само направляваше своя ягуар по единствената селска уличка, водеща към схлупената вила в далечния край на залива. Когато свиха пред къщурката, десетина лампи автоматично блеснаха и огряха всичко с ослепителнобяла светлина. На балкона бе застанала Киара. Тъмните ѝ коси се вълнуваха от вятъра. Ишърууд я загледа за минута, а сетне обходи с поглед околността.

— Казвали ли са ти, че това място прилича досущ на *Митничарска колиба в Пурвил!*

— Пощалънката може да го е споменавала. — Габриел гледаше към Киара. — Бих искал да ти помогна, Джулиан...

— Обаче?

— Още не съм готов. — Направи пауза. — А тя още по-малко.

— Не бих бил така сигурен за последното.

Киара се шмугна в къщата. Ишърууд подаде на Габриел голям пощенски плик.

— Поне ги разгледай. Ако все още не искаш да се захващаш, ще ти намеря някоя хубава картина за почистване. Нещо по-предизвикателно. Като например италианско платно от четиринадесети век с деформирана рамка и достатъчно повреди, че да те държи ангажиран поне няколко месеца.

— Звучи много по-лесно от това да търсим твоя изгубен Рембранд.

— Така е — кимна Ишърууд. — Но пък далеч не е толкова занимателно.

7. ЗАЛИВЪТ ГЪНУОЛОУ, КОРНУОЛ

Пликът съдържаше общо десет фотографии: една на цялото платно и още девет в по-големи детайли. Габриел ги разположи на кухненския плот и внимателно ги заоглежда с лупа.

— Какво търсиш? — поинтересува се Киара.

— Гледам как е напоявал четката.

— И?

— Джулиан е прав. Рисувал е набързо и с особена страст. Но се съмнявам да е работил *alia prima*. Виждам места, където първо е полагал сенките и им е давал достатъчно време да изсъхнат.

— Значи със сигурност е Рембранд?

— Няма съмнение.

— Възможно ли е да го установиш само по снимките?

— Занимавам се с картини от сто хиляди години. Мога да го разпозная, когато го видя. Тук не само имаме Рембранд. Това е уникален Рембранд. И то такъв, който е изпреварил времето си с два века и половина.

— Тоест?

— Погледни техниката на рисуване. Рембранд е бил импресионист далеч преди някой изобщо да назове този стил. Доказателство за гения му.

Киара взе една от снимките. Беше близък план на лицето на жената.

— Красавица. Да не е била любовница на Рембранд?

Габриел изненадано повдигна вежда.

— Израснала съм във Венеция и имам магистърска степен по история на Римската империя. Все пак поназнайвам някои неща от света на изкуството. — Отново се вгледа в снимката и бавно поклати глава. — Държал се е подло. Трябвало е да се ожени за нея.

— Звучиш като Джулиан.

— Джулиан е прав.

— Животът на Рембранд е бил сложен.

— Откъде ли ми е позната тази фраза?

Киара го изгледа с пакостлива усмивка и сетне върна фотографията на плота. Корнуолската зима беше смекчила тена на маслинената ѝ кожа, а влажният морски въздух бе добавил къдрици и букли в косата ѝ. Сега те бяха прибрани с шнола на тила ѝ и висяха на волни вълни между плешките ѝ като буен кестеняво-бакърен водопад. Тя бе по-висока от Габриел с два-три сантиметра, надарена с широки рамене, тясна талия и дълги крака като на спортистка. Ако бе израснала на друго място, а не във Венеция, сигурно щеше досега да е станала шампионка по плуване или известна тенисистка. Ала подобно на повечето венецианци Киара възприемаше спорта като нещо, което човек зяпа със следобедното кафе или с вкусната вечеря. Ако ви се прииска физическо упражнение, отивате да правите любов или пък се спускате до „Дзатере“ за едно *джелато*. „Единствено американците правят упражнения по принуда — твърдеше Киара — и гледайте докъде са стигнали — обхванала ги е епидемия от сърдечни заболявания и детско затлъстяване.“ Като потомка на испански евреи, емигрирали във Венеция през петнадесети век, Киара беше убедена, че няма страдание, което да не може да се излекува с бутилка минерална вода или с чаша ароматно червено вино.

Тя отвори фурната и извади отвътре голямо оранжево гърне. Още щом повдигна похлупака му, от него се разнесе топла пара, която изпълни цялата стая с ухание на печено телешко, лук шалот, сминдух и сладко тосканско десертно вино. Киара вдъхна дълбоко, побутна месото с показалец и на лицето ѝ се разля доволна усмивка. Любовта ѝ към готвенето беше обратнопропорционална на неприязънта ѝ към спортуването. А сега, след като вече официално не работеше за Службата, не ѝ оставаха никакви други занимания, освен да четете книги и да развихря фантазията си в кухнята. От Габриел се очакваше единствено да проявява съответното възхищение и да не се разсейва. Киара беше убедена, че бързо изконсумираната храна на практика е бързо изгубена храна. Тя се хранеше по същия начин, по който правеше любов — бавно и под мъждукащите пламъчета на свещи. Сега тя облиза върха на показалеца си и върна похлупака на мястото му. След това затвори вратата на фурната, обърна се и чак тогава осъзна, че Габриел не е откъсвал поглед от нея.

— Какво си се вторачил?

— Просто те гледам.

— Има ли някакъв проблем?

Той се усмихна.

— Не. Никакъв.

Киара се начумери.

— Трябва да си намираш и други занимания, освен да зяпаш тялото ми.

— Лесно е да се каже. Колко време имаме до вечеря?

— Недостатъчно за *това*, Габриел.

— Нищо не съм намеквал.

— Така ли? — нацупи се игриво тя. — Разочарована съм.

Тя отвори бутилка „Кианти“, наля две чаши и побутна едната към Габриел.

— И кой краде картини?

— Крадците крадат картини, Киара.

— Май не ти се яде телешко днес.

— Погрешно се изразих. Мисълта ми беше, че всъщност няма голямо значение кой точно ги краде. Простата истина е, че се случва ежедневно. Без да преувеличавам. И води до огромни загуби. Според Интерпол, годишните загуби от кражбата на картини са между четири и шест милиарда долара. Всъщност след търговията с наркотици, прането на пари и контрабандата с оръжие се оказва, че похищенията на предмети на изкуството са най-доходоносната криминална дейност. Най-големият музей в света е този на изчезналите картини. Там ще намериш всичко: Тициан, Рубенс, Леонардо, Караваджо, Рафаело, Ван Гог, Моне, Реноар, Дега. Абсолютно *всичко*. Някои от най-красивите човешки творби са ставали жертва на обири. И в повечето случаи не можем да сторим нищо.

— А самите крадци?

— Някои са дребни авантюристи, които търсят тръпка. Други са обикновени крадци, стремящи се да си спечелят име, отмъквайки нещо изключително. Но за жалост, има и такива, които са истински професионалисти. И от тяхна гледна точка, съотношението риск-възнаграждение натежава изключително в тяхна полза.

— Тоест високо възнаграждение при малък риск ли?

— При изключително малък риск — отговори Габриел. — При банков обир може някой пазач да гръмне по бягащия крадец. Но доколкото знам, досега абсолютно никой не е бил прострелван при

кражба на картина. Даже напротив. Гледаме сякаш да ги улесним максимално.

— Да ги улесним?!

— През 1998 година например един крадец влязъл в Шейсет и седма стая на Лувъра, изрязал направо от рамката *Път в Севър* на Камий Коро и после си излязъл оттам. Цял час изминал, преди някой да забележи, че платното липсва. И защо? Защото в Шейсет и седма стая няма охранителна камера. Още по-срамно се оказало официалното разследване на кражбата. Управата на Лувъра така и не успяла да представи пълен списък на работниците в музея. Нямали даже точна представа за музейния инвентар. Официалният доклад гласял, че за крадците е далеч по-трудно да оберат обикновен парижки супермаркет, отколкото най-известния музей в света.

Киара поклати глава в почуда.

— А какво се случва с откраднатите картини?

— Зависи от причината за кражбата. Някои крадци просто търсят бърза печалба. А най-бързият начин да превърнеш едно платно в пари е, като го предадеш срещу обявена награда. Тоест, един вид откуп. Но тъй като тук става въпрос само за малка част от реалната стойност на картината, и музеите, и застрахователите с готовност играят тази игра. И крадците са наясно с това.

— А ако не е похищение за откупване?

— Тук вече има известни разногласия както в света на изобразителното изкуство, така и сред органите на реда. Някои картини започват да се използват като своеобразна нелегална валута. Един Вермеер например, откраднат от амстердамски музей, може да попадне в ръцете на някоя белгийска или френска наркобанда, която пък, на свой ред, може да го изпрати като гаранция или като предплата за пратка хероин от Турция. По този начин една и съща картина би могла години наред да пътува напред-назад, преминавайки в различни престъпни ръце, докато накрая някой не реши да я осребри. Междувременно самата картина се съсипва. И ако е Вермеер на четиристотин години, значи е доста деликатен предмет. Подобни творби не обичат да ги пъхат из куфари или да ги закопават в дупки.

— А ти приемаш ли тази теория?

— В някои случаи е спорна. В други обаче... — Габриел сви рамене. — Нека просто да кажем, че досега не съм срещал

наркопласъор, който да предпочита картините пред твърдия кеш.

— И каква е другата теория?

— Че крадените картини висят по стените на много богати хора.

— И така ли е?

Габриел се вгледа умислено в чашата вино.

— Преди около десетина години Джулиан тъкмо приключваше сделката с един японски милиардер в неговото имение край Токио. По време на срещата им колекционерът излязъл, за да приеме телефонно обаждане. А пък Джулиан, знаем го що за птица е, решил да стане и да поразгледа наоколо. В далечния край на един от коридорите зърнал картина, която му се сторила изненадващо позната. До ден-днешен той се къльне, че творбата е била *При Тортони!*

— Откраднатият Мане от музея „Гарднър“?! Че защо му е притрябвало на един милиардер да поема подобен риск?

— Защото не може да си купи нещо, което не се продава. Не забравяй, че повечето шедьоври никога няма да бъдат изложени за продажба. А за някои колекционери, които са свикнали винаги да получават каквото им се прииска, недостъпното може да се превърне в истинска мания.

— Ами ако някой такъв е задигнал и картината на Джулиан? Тогава какви са шансовете да се намери?

— Едно на десет, в най-добрия случай. И продължават да спадат скорострелно, ако търсенето се проточи. Въпросният Мане се издирва вече две десетилетия.

— Ами да потърсят в Япония.

— Идеята не е лоша. Имаш ли други?

— Идеи, не — внимателно отговори Киара. — Само предложение.

— Така ли?

— Приятелят ти Джулиан се нуждае от теб, Габриел. — Киара кимна към снимките, които още лежах на кухненския плот. — Тя също.

Габриел не каза нищо. Киара вдигна фотографията, на която се виждаше цялото платно.

— Кога я е нарисувал?

— През хиляда шестстотин петдесет и четвърта година.

— Значи през същата година, когато Хендрике е родила Корнелия?

Габриел кимна утвърдително.

— Струва ми се, че е бременна.

— Възможно е.

Киара продължи внимателно да оглежда образа.

— Знаеш ли какво още си мисля? Че тя го пази в тайна. Знае, че е бременна, но още не е събрала смелост да му каже. — Вдигна очи към Габриел. — Да ти звучи познато?

— Мисля, че от теб би излязъл чудесен експерт по история на изобразителното изкуство, Киара.

— Расла съм във Венеция. Това значи, че вече съм експерт. — Отново сведе поглед към фотографията. — Не мога да зарежа една бременна жена, погребана вдън земя, Габриел. А знам, че и ти не можеш.

Габриел отвори капачето на мобилния си телефон. Докато въвеждаше номера на Ишърруд, дочу как Киара си тананика тихичко. Неизменно го правеше, когато се чувстваше щастлива. А това бе първият път, откакто той я чуваше да си тананика през последната година.

8. РЮ ДЪО МИРОМЕНИЛ, ПАРИЖ

Надписът на витрината гласеше: НАУЧНИ АНТИКИ. Под него можеха да се видят ред по ред прилежно подредени старинни микроскопи, фотоапарати, барометри, телескопи, геодезични инструменти и всякакви лупи. Обикновено Морис Дюран ги оглеждаше за нередности непосредствено преди да отвори магазинчето. Но не и тази сутрин. Уютно устроеният малък свят на Дюран сега бе разтърсен от проблем, от криза с твърде дълбоки измерения за човек, чиято първа мисъл сутрин беше как да избягва неприятностите.

Той отключи вратата, завъртя табелката от ЗАТВОРЕНО на ОТВОРЕНО и после се отправи към кабинета си в задната част на магазинчето. Също като собственика си, помещението беше малко и добре подредено. Дюран окачи палтото си на закачалката, разтърка островчето хронична болка на кръста си и после седна да провери имейла си. Направи го без особен ентузиазъм. Самият Морис Дюран представляваше своего рода антика. Запокитен от съдбата в една безмилостна епоха, той се обграждаше отвсякъде със символите на Просвещението. Считаше електронната кореспонденция за нежелана, но досадна потребност. Предпочиташе писалката и хартиения лист пред безплътната мъгла на интернет. Консумираше утринните новини от страниците на няколкото вестника с любимото си кафе. По негово собствено мнение интернет беше чума, която попарваше абсолютно всяко нещо, до което се докоснеше. И приближаваше денят, боеше се той, когато щеше да съсипе и неговите НАУЧНИ АНТИКИ.

Дюран прекара почти цял час в бавно и внимателно сортиране на дългия списък с поръчки и запитвания от цял свят. С повечето си клиенти имаше отдавна изградени взаимоотношения. С други се познаваше сравнително отскоро. Винаги, когато се зачиташе в адресите им, в ума му започваха да изплуват спомени. Например, докато съчиняваше отговор за отколешен свой клиент, който живееше на Пи Стрийт в Джорджтаун, Вашингтон, Дюран веднага се сети за малкия музей, разположен само на няколко преки оттам. Преди време

му бяха предложили съблазнителна сделка да освободи галерията от най-значимото ѝ притежание: *Закуската на гребците* от Реноар. Но след щателно проучване (а Дюран винаги бе щателен) бе взел решение да отклони тази оферта. Картината беше прекалено голяма, а шансовете за успех — твърде нищожни. Големи картини се крадяха единствено от авантюристи и мафиоти, а Дюран не беше нито едното, нито другото. Той беше професионалист. А истинският професионалист никога не се нагърбваше с поръчки, които бяха пряко силите му. Така се губеха клиенти. А Морис Дюран се бе зарекъл никога да не разочарова свой клиент.

Което пък обясняваше силното му притеснение тази сутрин и непрекъснатите погледи, които хвърляше към вестник *Фигаро*, който лежеше на бюрото му. Колкото и пъти да препрочиташе статията, оградена с червен триъгълник, подробностите в нея си оставаха едни и същи.

Известен британски реставратор на картини... застрелян с два куршума в къщата си в Гластънбъри... Мотивите не са известни... Нищо не липсва...

Именно последната част — че нищо не липсвало — най-силно тревожеше Дюран. Той прегледа статията още веднъж, а сетне вдигна слушалката на телефона и набра един номер. Резултатът бе същият. Десет пъти вече набираше същия номер. И десет пъти попадеше в чистилището на гласовата поща.

Морис остави слушалката и се загледа във вестника. *Нищо не липсва...* Не беше убеден, че вярва на тази информация. Но предвид обстоятелствата, нямаше друг избор, освен да направи свое собствено проучване. За съжаление, така щеше да се наложи да затвори магазинчето и да се отправи към града, който оскърбяваше всичко, което той считаше за свято. Отново вдигна слушалката и този път набра друг номер. Отговори му компютърен глас. Каква изненада. Дюран завъртя отегчено очи и после продиктува на машината заявката си за един билет първа класа за сутрешния влак до Марсилия.

9. ЗАЛИВЪТ ГЪНУОЛОУ, КОРНУОЛ

След случилото се всички ангажирани страни бяха единодушни, че издирването на откраднати творби никога не започва по един и същи начин. Броени минути след като прие задачата, оттеглилият се израелски ексекютор и шпионин Габриел Алон дискретно се обади не на някого друго, а на Греъм Сиймор — заместник-директора на британските тайни служби МИ5. Сиймор изслуша молбата на Габриел и веднага се свърза с вътрешния министър, който, на свой ред, позвъни на началника на полицията на Ейвън и Съмърсет, чийто участък се намиреше в Портисхед. Тук запитването срещна първото си препятствие, но то бързо бе преодоляно веднага щом началникът на полицията получи повторно обаждане. Този път от Даунинг Стрийт. До вечерта Габриел бе постигнал първата малка, но значима победа — покана да направи оглед на дома и ателието на стария си венециански колега Кристофър Лидел.

На следващата сутрин той се събуди сам в леглото. Това бе необичайно, защото винаги ставаше пръв. Остана известно време така, заслушан в течащата вода в банята, а после се запъти към кухнята. Там си приготви голяма чаша кафе с мляко, а после включи лаптопа си и запрехвърля утринните новини. По навик пред очите му най-напред попаднаха вестите от Средния изток. Шестнайсетгодишна девойка извършила самоубийствен атентат на препълнен пазар в Афганистан; мистериозна експлозия в отдалечена провинция на Йемен отнела живота на трима високопоставени лидери на Ал Кайда; клоунът президент на Иран произнесъл поредната си пламенна реч как Израел трябва да се заличи от лицето на земята. Воден от новата вашингтонска администрация, цивилизованият свят избъбряше дежурните си завоалирани заплахи за санкции, докато в Йерусалим израелският премиер отправяше предупреждение, че при всяко завъртане на центрофугата иранците се приближават до ядреното оръжие.

Габриел изчете тези новини със странно усещане за отдалеченост. Беше дал повече от трийсет години от живота си в

защита на държавата Израел — и косвено на нейните западни съюзници. Ала сега, след като най-сетне бе убедил Службата да го освободи, можеше само да се пита какви ли истини се крият зад новинарските заглавия. Всички съжаления за оттеглянето обаче скорострелно се изпариха в мига, щом Киара влезе в стаята с все още влажни коси и блестяща кожа. Габриел вдигна поглед над компютъра и ѝ се усмихна. Поне за момента беше напълно готов да остави проблемите на Иран и ислямския тероризъм в ръцете на други мъже.

Беше вече девет и петнайсет, когато двамата седнаха в своя „Рейндж Роувър“ и се отправиха към залива Гънуолоу. Трафикът беше умерен, а времето — променливо: яркото слънце бързо отстъпваше място на библейски валежи. Към десет подминаха Тръро, към единайсет — Ексетър, а по пладне вече влизаха в югозападните покрайнини на Гластънбъри. На пръв поглед градчето даваше вид на заможно и скучновато английско пазарско селище. Едва когато стигнаха до Магдалин Стрийт, истинският облик на Гластънбъри започна да се разкрива пред очите им.

— О, небеса, къде попаднахме? — промълви Киара.

— На Венера — отвърна Габриел.

Той сви в комплекса „Хенли Клоуз“ и изключи двигателя. Пред къща номер 8 ги чакаше детектив инспектор Роналд Харкнес от Отдела за криминални разследвания към полицейския участък на Ейвън и Съмърсет. Инспекторът беше червендалест и носеше блейзър, който явно помнеше по-добри времена. Ако се съдеше по изражението му, нямаше никакво желание да стои на това място, което бе напълно разбираемо. По-висшестоящи сили го бяха засилили тук. Бяха му спуснали инструкции да отключи местопрестъплението за оглед от някакви следователи на име Роси, специалисти в областта на изобразителното изкуство. Висшестоящите сили също така бяха наредили на Харкнес да оказва пълно съдействие, да отговаря изчерпателно на всякакви въпроси и да не се меси в работата на следователите. Нещо повече, беше му напомнено, че има някаква вероятност той да разпознае господин Роси. Ако това се случеше, очакваше се Харкнес да задържи устата си затворена, а очите си — сведени.

След дежурните ръкостискания инспекторът подаде на гостите си по един чифт ръкавици и калцуни и после ги поведе през

занемарената градина. Към входната врата бе прикрепена зелена табелка, забраняваща достъпа на неупълномощени лица. Габриел опипа касата на вратата за признаци от взлом, но не откри нищо. След това пристъпи във фоайето и бе посрещнат от лека миризма, която веднага определи като ацетон. Харкнес затвори вратата подир тях. Габриел разгледа клавиатурата на алармата на стената.

— Висококачествена система за сигурност — отбеляза Харкнес, след като проследи погледа му. — Последната регистрирана дейност е била в шест и петдесет и три вечерта на убийството. Смятаме, че тогава жертвата се е прибирала от вечеря. След като е отворил вратата, той незабавно е въвел паролата за деактивиране на алармата. За съжаление, след това не я е включил отново. Според охранителната фирма, рядко е включвал системата, докато си е бил у дома. Допускаме, че крадецът е бил наясно с това.

— Крадецът?

Инспекторът кимна утвърдително.

— Вече имаме заподозрян. Изглежда, е прекарал поне три дни в Гластънбъри, за да опознае къщата и навиците на жертвата. Впрочем двамата с господин Лидел даже са вечеряли заедно вечерта на убийството. — Харкнес замълча за миг. — Тоест, не точно заедно. Погледнете.

Той измъкна от вътрешния си джоб две фотографии, направени от охранителна камера, и ги връчи на Габриел. На първата се виждаше как Кристофър Лидел излиза от кафене „Стоте маймуни“ в 18,32 ч. вечерта на убийството. На втората младолик мъж с къса опашка, изтъркани джинси и вехта фланелка напускаше същото заведение точно три минути по-късно.

— Разполагаме с още няколко кадъра, заснети от камери покрай енорийската църква „Св. Йоан“ и забавачката към нея, където учи дъщеричката на Лидел. Тъжна работа! А е чудесно детенце.

— Но нямате снимки на убиеца в близост до къщата?

— За съжаление, периметърът, който се покрива от камери, свършва на две-три преки по-надолу. — Инспекторът се вторачи в Габриел. — Но това, предполагам, вече сам сте го забелязали, нали, господин...?

— Роси — представи се Габриел, докато разучаваше лицето на заподозрения. После подаде снимките на Киара.

— Британец ли е? — поинтересува се тя.

— Според нас не е. Бил се е подслонил при група бездомници нюейджъри на няколко километра от града. Според разказите им, говорел английски с отявлен френски акцент и карал мотоциклет. Представил им се като Люсиен. Момичетата доста си паднали по него.

— И вероятно след убийството вече не се вясва на охранителните камери? — запита Киара.

— Изпарил се е яко дим. — Инспекторът пое снимките от Киара и отново се вгледа в Габриел. — Откъде желаете да започнем?

— От ателието.

— Горе, на тавана.

Поведе ги по тясното стълбище и се спря на малка площадка на междинния етаж. Беше пълно с жълти следствени триъгълници и огромни петна засъхнала кръв. Габриел хвърли поглед към Киара. Лицето ѝ остана безизразно.

— Ето тук бе открит трупът на Лидел — обясни Харкнес. — Ателието е на горния етаж.

Инспекторът прекрачи внимателно следствените триъгълници и се заизкачва нагоре по стъпалата. Габриел влезе последен в ателието и търпеливо изчака Харкнес да включи халогенните работни лампи. Острата им бяла светлина му беше позната до болка, както и всички останали предмети из помещението. С някои дребни изключения, Габриел даже можеше да сбърка това ателие със собственото си. В средата на стаята имаше изправен триножник с фотоапарат „Никон“, насочен към опразнен статив. Вдясно от статива се виждаше масичка на колелца, отрупана с разтворители, бои и четки със самуров косъм номер 7 на „Уинсър и Нютън“. Номер 7 бяха любимите четки на Умберто Конти. Той обичаше да казва, че опитният реставратор е способен на абсолютно всичко, стига да държи в ръка номер 7.

Габриел вдигна едно от шишенцата с боя — беше ализарин оранжево, произвеждано някога от имперската химическа индустрия на Великобритания, а днес почти невъзможно да се намери. Примесено с прозрачно черно, то създаваше неповторим и великолепен блясък. Самият Габриел вече почти бе изчерпал личните си запаси от него. На реставратора в него му се прииска небрежно да пъкне това шишенце в джоба си. Вместо това обаче, той го постави

обратно на масичката и огледа пода на ателието. Имаше поставени няколко следствени триъгълника.

— Открихме натрошено стъкло тук, както и два малки памучни тампона. Също така намерихме следи от някаква химична смес. В лабораторията все още се мъчат да определят каква е.

— Кажете на лаборантите си, че сместа е от ацетон, метилпрокситол и минерален спирт.

— Звучите доста уверен в преценката си.

— Така е.

— Ще поясните ли?

Този път отговори Киара:

— Най-вероятно в лабораторията ви ще установят, че съотношението в разтвора е било две части ацетон, една част метилпрокситол и десет части минерален спирт.

Инспекторът я изгледа, респектиран. Очевидно вече започваше да си задава въпроса за истинската самоличност на тези двама „следователи“, които имаха връзки в МИ5 и на Даунинг Стрийт.

— Ами памучните тампони?

За да му покаже, Габриел взе от масичката дървена пръчица с размерите на молив.

— Лидел е отстранявал замърсеното лаково покритие на картината. Навивал е памук на върха тук и лекичко го е прокарвал по повърхността на платното. Когато памукът се напои, го е пускал на пода и е свивал нов. Изглежда, най-вероятно е работил, когато крадецът е проникнал в къщата.

— Откъде знаете?

— Добрият реставратор винаги почиства ателието си след работа. А Кристофър Лидел беше много добър реставратор.

Габриел се обърна към фотоапарата. Дълъг кабел го свързваше с компютър *iMac* на *Apple* с огромен монитор, който бе поставен в другия край на ателието върху старинна библиотечна масичка с кожен плот. До компютъра имаше купчина монографии за живота и творчеството на Рембранд, сред които изпъкваше безценното издание „Рембранд: пълен каталог на творбите“ от Густаф ван Беркел.

— Бих искал да разгледам снимките, които е правил на платното.

Харкнес сякаш се помъчи да измисли аргумент да откаже, но не се сети за нищо. С Киара, надзъртаща над рамото му, Габриел включи

компютъра и кликна на папка, озаглавена РЕМБРАНД, ПОРТРЕТ НА МЛАДА ЖЕНА. В папката имаше осемнайсет снимки, някои от които бяха правени, след като Лидел вече бе започнал да отстранява стария лак. Три кадъра се фокусираха върху две тънки ивици — една съвършено отвесна и една съвършено хоризонтална, — които се пресичаха на няколко сантиметра от лявото рамо на Хендрике. През дългата си кариера Габриел беше виждал немалко повърхностни гънки, обаче тези две ивици бяха наистина необичайно тънки и прави. Очевидно Лидел също им беше обърнал подобаващо внимание.

Имаше и още нещо, което Габриел реши да потърси в компютъра. Част от задълженията на всеки реставратор беше да си води дневник с процедурите, които извършваше върху дадено произведение. Особено пък когато ставаше дума за важна творба като наскоро открит Рембранд. Макар Лидел да беше все още в началото на реставраторския процес, най-вероятно щеше вече да е въвел в дневника си своите първоначални наблюдения. Без да пита повторно за позволение, Габриел пусна текстообработващата програма и отвори най-скорошния документ. Представляваше две страници, изпълнени с текст в типичния за Лидел точен и научен стил. Габриел ги изчете набързо с абсолютно безизразна физиономия. Като потисна желанието да кликне на бутона *Print*, той затвори документа и папката със снимките.

— Нещо необичайно? — поинтересува се инспекторът.

— Не — отвърна сухо Габриел. — Нищичко.

— Има ли друго, което бихте желали да разгледате?

Габриел изключи компютъра и кимна:

— Само още едно нещо.

10. ГЛАСТЪНБЪРИ, АНГЛИЯ

Тримата слязоха по стълбите, застанаха един до друг на края на междинната площадка и мълчаливо се загледаха в засъхналата кръв.

— Имам снимки — изрече инспекторът, — но се боя, че не са за гнусливи.

Габриел мълчаливо протегна длан и пое комплекта следствени фотографии с размер 20×25 сантиметра: Кристофър Лидел със замръзнали в предсмъртен ужас очи; едър план на изходната рана в основата на гръкляна му; малка входна рана в центъра на челото. Харкнес продължаваше внимателно да наблюдава реакциите на Габриел, искрено заинтригуван от липсата дори и на помен от отвращение пред обезобразения труп. Габриел връчи фотографиите на Киара, а тя ги разгледа с почти същата безизразна физиономия и сетне ги върна на инспектора.

— Както виждате — рече той, — Лидел е прострелян двукратно. И двата куршума са излезли от тялото и са намерени при следствените действия. Единият беше забит в стената, а другият се намираще на пода.

Габриел огледа първо стената. Дупката от куршума беше на около метър височина от пода, в противоположния край на стълбището спрямо вратата на ателието горе.

— Допускам, че това е изстрелът през гръкляна му?

— Точно така.

— Деветмилиметров куршум?

— Явно сте на „ти“ с оръжията, господин Роси.

Габриел вдигна поглед към ателието на третия етаж.

— Значи убиецът е стрелял от горните стъпала?

— Още не разполагаме с окончателния доклад. Обаче ъгълът на входната рана, в съчетание с ъгъла на дупката в стената, ни кара да смятаме така. Съдебният лекар записа, че куршумът е застигнал жертвата откъм врата, раздробявайки четвъртия шиен прешлен и прекъсвайки гръбначния мозък.

Габриел отново разгледа следствените снимки.

— Ако се съди по нагара върху челото на Лидел, вторият изстрел е бил отблизо.

— Буквално от сантиметри — потвърди Харкнес. След това изгледа другия мъж и добави предизвикателно: — Ако не ме лъже паметта, професионалните наемни убийци го наричат „контролен изстрел“.

Габриел подмина забележката и попита дали някой от съседите не е дочул изстрели. Харкнес поклати отрицателно глава.

— Значи убиецът е използвал заглушител?

— По всичко личи.

Габриел клекна и като наклони леко глава, се зае да оглежда повърхността на междинната площадка. Точно под дупката от куршум на стената се виждаха миниатюрни люспи мазилка. *Както и още нещо...* Габриел остана приклепнал още няколко секунди, като се опитваше да си представи смъртта на Лидел, сякаш нарисувана от ръката на Рембранд. Сетне вдигна глава и обяви, че е видял достатъчно. Инспекторът загаси ксеноновия си фенер, при което Габриел небрежно се протегна надолу и лекичко прокара облекения си в латекс показалец по пода. Пет минути по-късно, когато вече се качваха с Киара в роувъра, ръкавицата бе скътана в джоба му, обърната наопаки.

— Току-що извърши сериозно престъпление — отбеляза Киара, докато Габриел включваше двигателя.

— Едва ли ще ми е последното.

— Дано да си е струвало.

— Определено!

Харкнес остана на прага, изпънат като войник на пост. Ръцете му бяха прибрани зад гърба, а очите му внимателно проследиха роувъра, който се изнасяше от комплекс „Хенли Клоуз“ с неприемлива скорост. *Роси...* Харкнес беше наясно, че името е фалшиво. Беше се досетил още в мига, щом ангелът бе слязъл от каляската си. Бяха го издали очите му — тези неспокойни зелени фенерчета, които сякаш прозираха през теб. *А и тази походка...* Ходеше, сякаш или напускаше мястото на някакво престъпление, каза си Харкнес, или се бе запътил да извърши друго. Но и какво въобще търсеше ангелът тъкмо тук, в Гластънбъри? И защо душеше около тази изчезнала картина? По-висшестоящите му бяха наредили да избягва да задава подобни въпроси на глас. Ала най-

малкото можеше да поразсъждава наум. И може би някой ден щеше да му се удаде възможност да разкаже на колегите си, че се е здрависал с легендата. Даже си бе запазил и сувенир от срещата — следствените ръкавици, носени от ангела и неговата прекрасна съпруга.

Харкнес ги измъкна от джоба си. Странно, но преброи само три ръкавици. Къде ли се бе дянала четвъртата? Минути след като роувърът се скри от поглед, инспекторът се досети за отговора. Но какво можеше да стори? Да хукне подир тях? Да настоява да върнат ръкавицата? Едва ли. Висшестоящите бяха казали думата си. Бяха наредили на Харкнес да не диша във врата на ангела. И затова той си остана на мястото смълчан, със забити в земята очи, чудейки се какво ли си е скътал ангелът в тази проклета ръкавица.

11. СЪМЪРСЕТ, АНГЛИЯ

Габриел огледа върха на левия си показалец.

— Какво е? — запита Киара.

— Оловно белило, киновар и може би съвсем малко естествен азурит.

— Люспи от боя?!

— И също май има текстилни влакна.

— Какви по-точно?

— От дюшеклък. Като онези памучни или ленени тъкани, с които са покривали матраците или са опъвали по мачтите в Холандия през седемнайсети век. Като текстила, от който Рембранд е правел платната си.

— И какво означава наличието на люспи от боя и влакна на онази площадка?

— Че ако съм прав, изглежда, търсим Рембранд с дупчица от куршум.

Габриел духна власинките от пръста си. Сега се движеха на запад по двулентов път, който минаваше през Полдън Хилс. Право пред тях яркооранжевото слънце висеше ниско над хоризонта, застинало между две тънки облачни ивици.

— Искаш да кажеш, че Лидел се е съпротивлявал?

Габриел кимна.

— Така говорят уликите в ателието му.

— Кой например?

— Да кажем, натрошеното стъкло или разсипаният разтвор.

— Смяташ, че е станало, защото са се сборичкали?

— Едва ли. Лидел бе достатъчно умен и знаеше, че няма смисъл да влиза във физическа схватка с въоръжен крадец. По-скоро смятам, че е използвал разтвора като оръжие.

— Как?

— Според формата на разливането, навярно го е запокитил в лицето на крадеца. Сместа вероятно е изгорила очите му и го е заслепила за няколко секунди. Достатъчно, колкото Лидел да се

измъкне оттам. Той обаче е допуснал една грешка. Взел е и *нея* със себе си.

— Рембранд ли?

Габриел кимна утвърдително.

— Картината е твърде голяма, за да я носи с една ръка. Това значи, че му се е наложило да я хване с две ръце за рамката. — Демонстрира, хващайки волана на позициите за три и девет часа. — Сигурно не му е било лесно да я мъкне по тясното стълбище. Но Лидел почти е успял да се измъкне. Бил е само на няколко крачки от площадката, когато го е застигнал първият куршум. Той е пробил врата му и ако си го представям правилно, е преминал и през картината, преди да се забие в стената отсреща. Съдейки по композицията и цветовата гама на люспите боя, бих предположил, че куршумът е перфорирал дясната част на лицето ѝ.

— Възможно ли е дупка от куршум да се поправи?

— Безусловно. Ще се изненадаш какви идиотски неща могат да причиняват хората на картините си. — Габриел направи пауза. — Или пък *заради* картини.

— Какво искаш да кажеш?

— Кристофър беше романтик. Когато и двамата бяхме във Венеция, той все се влюбваше в някого. И неизменно го оставяха с разбито сърце.

— Но какво общо има това с Рембранд?

— Всичко го има в реставрационните записки — поясни Габриел. — Те са любовно писмо. Кристофър най-сетне е открил жена, която няма да го нарани. Бил е обсебен от девойката на тази картина. И си мисля, че е загинал именно защото не е можел да я остави.

— Има обаче нещо, което не мога да схвана — рече Киара. — Защо крадецът не е посегнал на нито една от другите картини в ателието? На Моне или пък на Сезан?

— Защото е бил професионалист. Дошъл е конкретно заради Рембранд. И не си е тръгнал с празни ръце.

— И какво следва сега?

— Понякога най-добрият начин да откриеш една картина е, като се поинтересуваш къде е била преди.

— Откъде ще започнем?

— От самото начало — отвърна Габриел. — От Амстердам.

12. МАРСИЛИЯ

Ако Морис Дюран изобщо бе склонен към интроспекция, сигурно щеше да знае, че курсът на неговия живот бе предопределен в деня, когато за пръв път чу историята на Винченцо Перуджа.

В неделния следобед на 20 август 1911 г. дърводелецът от Северна Италия влязъл в Лувъра и се скрил в складово помещение. Останал там чак до другата сутрин, когато се появил облечен в бяла работна престилка и уверено закрачил към Квадратния салон. Познавал залата много добре. Броени месеци по-рано той помагал за монтирането на защитно стъкло в рамката на най-голямата атракция на музея — *Мона Лиза*. Но тъй като сега било понеделник — денят, когато Лувърът се затварял за посетители, — помещението било празно. Трябвали му само няколко секунди, за да смъкне творбата на Леонардо от мястото ѝ и да я пренесе до близкото стълбище. Там махнал рамката и стъклото и скрил картината под престилката си. После Перуджа спокойно минал покрай празната кабинка на охраната и излязъл на просторния площад пред Лувъра. И така най-известната творба на света потънала нейде из парижките улички.

По-озадачаващото обаче било, че изминали цели двацет и четири часа, преди някой изобщо да забележи липсата на картината. Когато най-сетне бил подаден сигналът, френската полиция подхванала мащабна и донякъде абсурдна операция за издирване. Сред първите заподозрени бил някакъв авангарден художник на име Пабло Пикасо, който бил арестуван в апартаментата си в Монмартър, въпреки че по времето на кражбата се намирал на стотици километри от Париж.

В крайна сметка, органите на реда стигнали и до Перуджа, обаче бързо снели всички подозрения от него. Ако само си бяха направили труда да надникнат в грамадния сандък в неговата спалня, издирването на *Мона Лиза* щяло да приключи още тогава. Вместо това, картината останала в неизвестност цели две години, докато един ден Перуджа не се опитал наивно да я продаде на известен флорентински търговец. Перуджа мигновено бил арестуван и прекарал в затвора само някакви

си седем месеца. Години по-късно дори получил позволение отново да се завърне във Франция. Колкото и да е странно, човекът, стоящ зад най-голямата кражба в историята на изкуството, си отворил магазинче за бои в От Савоа и кротко живял там до деня на смъртта си.

Морис Дюран си бе извадил няколко важни поуки от необичайната история на Винченцо Перуджа. Преди всичко, откъването на прочути картини явно не беше толкова трудно, колкото си представяше човек. Второ, властите като цяло бяха доста безразлични към кражбите на изобразително изкуство. И трето, в повечето случаи наказанията не бяха големи. Ала историята на Перуджа също така изостряше апетита на Дюран. Старинните научни уреди бяха негово наследство — магазинчето по-рано бе принадлежало на баща му, а преди това и на дядо му, — но истинската му страст си оставаше изящното изкуство. И макар да бе вярно, че човек можеше да прекара деня си и на по-неприятни места от първи арондисман на Париж, това магазинче не беше най-вълнуващото средство за препитание. Имаше дни, когато Дюран се чувстваше като дрънкулките на неговата витрина — излъскан и порядъчно хубав, но в крайна сметка неспособен за нищо друго, освен да събира прах.

Именно това съчетание на факти бе подтикнало Морис Дюран двайсет и пет години по-рано да открадне за първи път произведение от Музея на изящните изкуства в Страсбург — малък натюрморт от Жан-Батист-Симеон Шарден, който висеше в ъгълче, рядко посещавано от охранители или редовни посетители. С помощта на старомоден бръснач Дюран бе изрязал картината от рамката ѝ и я бе пъхнал в куфарчето си. По-късно, във влака за Париж, той се бе опитал да си припомни какво е усещането в мига на кражбата и бе осъзнал, че е изпитал единствено задоволство. Именно тогава Морис бе стигнал до заключението, че притежава качествата на съвършения крадец.

Подобно на Перуджа десетилетия по-рано, Дюран бе запазил трофея си в своя парижки апартамент, но не за две години, а само за два дни. За разлика от италианеца, той вече разполагаше с купувач — дискредитиран колекционер, който тъкмо бе обявил, че се интересува от Шарден и въобще не държи да си усложнява живота с подробности като произхода на творбата. Дюран получи щедро възнаграждение, клиентът му остана доволен и така се роди една нова кариера.

За такава кариера се изискваше желязна дисциплина. Дюран никога не си позволяваше да задига картини за откуп или заради обявена награда. Правеше го само по поръчка. Първоначално оставяше шедьоврите на ентузиастите и наивниците, като съсредоточаваше вниманието си върху по-посредствени картини от добри майстори или върху произведения, за които по нищо не изглеждаше, че ще се търси произходът им. И макар понякога да крадеше от малки музеи и галерии, в повечето случаи Дюран предпочиташе да ловува из частни вили и замъци. Те се охраняваха далеч по-зле, а и бяха претърпкани със скъпоценности.

От своята база в Париж той бе изградил широка мрежа контакти, като продаваше на дилъри чак в Хонконг, Ню Йорк, Дубай и Токио. Постепенно погледът му започна да се насочва към по-големи плячки — музейни шедьоври, оценявани на десетки милиони, а в някои случаи и на стотици милиони долари. Обаче винаги спазваше едно простичко правило. Никога не крадеше картина, която не е поръчана от купувач, и винаги работеше с клиенти, които познаваше. Класиката на Ван Гог *Автопортрет с отрязано ухо* сега красеше палата на саудитски шейх, който имаше склонност към насилие, включващо ножове. Шедьовърът на Караваджо се бе озовал у шанхайски собственик на фабрики, докато този на Пикасо попадна у мексикански милиардер с обезпокоително близки връзки с местните наркокартели. И трите произведения споделяха едно общо нещо. Повече никога нямаше да се появят на обществено място.

Сега обаче бяха минали доста години, откакто Морис Дюран за последно открадна картина със собствените си ръце. Тази професия беше по-скоро за млади хора, а той се бе оттеглил след похищение в малка австрийска галерия, при което бе получил травма в гърба при проникването през таванския прозорец. Оттогава насам, заради постоянната болка, се налагаше да прибегва до услугите на наемници. По очевидни причини това не го устройваше кой знае колко, но той се отнасяше с хората си справедливо и им плащаше изключително добре. В резултат те не му сервираха никакви неприятни изненади. До този момент.

Именно на юг се произвеждаха най-хубавите вина във Франция и според Дюран затова оттам произлизаха и най-добрите крадци. А тази истина най-силно се проявяваше на Старото пристанище в Марсилия.

На излизане от марсилската гара Сен Шарл Дюран с удоволствие установи, че температурите тук са с няколко градуса по-високи от тези в Париж. Той закрачи бързо под яркото слънце по булевард „Д’Атен“, сетне свърна вдясно и се отправи към Старото пристанище. Вече приближаваше пладне. Рибарските лодки се прибираха от утринния си лов и на стоманените маси в източния край на пристанището бяха изложени всевъзможни противно изглеждащи морски създания, които съвсем скоро щяха да се превърнат в рибена чорба под зоркото око на градските главни готвачи. Обикновено Дюран се спираше, за да поразгледа стоката на всяка маса с характерната за един истински французин критичност, но днес се спря директно пред масичката на сивокос мъж с протъркан вълнен пуловер и гумена престилка. По всичко личеше, че е рибар, който трудолюбиво и почтено си изкарва хляба от едно море, вече доста бедно на риба. Ала Паскал Рамо съвсем не беше почтен човек. Пък и никак не се изненада при появата на Морис Дюран.

— Как е уловът днес, Паскал?

— *Merde* — промърмори Рамо. — Май всеки ден се хваща по-малко и по-малко. А скоро сигурно... — Разтегна устни в типичната галска физиономия на погнуса. — ... вече няма да се хваща нищичко, освен боклуците.

— Италианците са виновни — вметна Дюран.

— Италианците са виновни за всичко — допълни Рамо. — Как е гърбът ти?

Морис се начумери.

— Както обикновено, Паскал.

Рибарят направи съчувствена физиономия.

— И моят е така. Не знам още колко ще мога да плавам с лодката.

— Ти си най-богатият човек в Марсилия. Защо продължаваш да се мъчиш в морето всяка сутрин?

— По-скоро *един* от най-богатите. И излизам в морето по същата причина, поради която ти държиш магазинчето си. — Рамо се ухили и после заби поглед в куфарчето на Дюран. — Парите ли си донесъл?

Търговецът кимна.

— Не е много мъдро да мъкнеш толкова пари в брой по улиците на Марсилия. Не си ли чул, Морис? Този град е бъккан с крадци.

— И то крадци от класа — съгласи се Дюран. — Поне досега е било така.

— Нашият бизнес крие много неизвестности.

— Не разправяше ли самият ти, че кръвта влияе зле на бизнеса, Паскал?

— Така е. Но понякога няма как.

— Къде е той?

Рамо посочи с глава вдясно. Дюран се отправи по кея на Рив Ньов към изхода от пристанището. След малко стигна до яхта, именувана *Мистрал*. На кърмата ѝ седеше мъж с вдигнати на планшира крака, с черни очила и коси, събрани в къса опашка. Името му беше Рене Монжан. Беше един от най-надарените крадци на Дюран и обикновено най-надеждният.

— Какво се случи в Англия, Рене?

— Настъпиха усложнения.

— Какви усложнения?

Монжан свали очилата си и погледна Дюран с кървавочервени очи.

— Къде е картината ми?

— Къде са парите ми?

Дюран повдигна куфарчето си. Монжан си сложи отново очилата и се изправи.

13. МАРСИЛИЯ

— Непременно трябва да отидеш на лекар, Рене. Ацетонът може трайно да увреди ретината ти.

— А когато лекарят се поинтересува откъде е попаднал ацетон в очите ми?

— Едва ли ще посмее да разпитва.

Монжан отвори малкия хладилник в камбуза и извади две студени бутилки *Кроненбург*.

— Раничко ми е, Рене.

Монжан върна едната бутилка и сви рамене: *Какво толкова?* Дюран се настани край масичката.

— Наистина ли нямаше друг начин да разрешиш ситуацията?

— Другият вариант беше да го оставя да избяга и да звънне на полицията. Но ми се стори, че няма да е добра идея. — Той направи пауза и после добави: — И за двама ни.

— А нямаше ли начин да го вържеш?

— Не знам как въобще го улучих. Не виждах абсолютно нищо, когато дръпнах спусъка. — Монжан отвори бирата си. — Ти някога...

— Дали съм убивал човек? — Дюран поклати отрицателно глава. — Но пък и никога не съм отивал въоръжен.

— Светът се променя, Морис. — Младият мъж отново погледна куфарчето. — Донесъл ли си ми нещо?

Дюран отключи куфарчето и извади оттам няколко пачки банкноти от по сто евро.

— Твой ред е, Рене.

Монжан отвори едно шкафче и измъкна оттам картонен цилиндър — около дванайсет сантиметра в диаметър и метър дължина. После махна капачето от алуминий и изтръска тръбата няколко пъти, докато накрая платното леко се подаде от единия край.

— По-внимателно, Рене. Ще я повредиш.

— Боя се, че вече е късно да се притесняваме за това.

Монжан разгъна картината на масичката. Дюран я изгледа с неприкрит ужас. Малко над дясното око на жената се виждаше

перфорация, сякаш направена от молив. Копринената ѝ наметка беше напръскана с нещо тъмно. Както и гърдите ѝ.

— Моля те, кажи ми, че това не е кръв!

— Бих ти казал — рече Рене, — но няма да е истина.

— И чия е?

— А ти как смяташ? — Монжан отпи голяма глътка от бирата си и после разказа как се е случило.

— Очевидно е, че не си можел да се прицелиш добре — отбеляза Дюран. — Иначе си щял да я улучиш право между очите.

Той опипа дупчицата. После облиза върха на показалеца си и потърка повърхността на картината, докато не размаза една от капчиците кръв.

— Изглежда, лесно ще се почисти — предположи Монжан.

— Би трябвало.

— Ами дупката от куршума?

— Имам познат в Париж, който ще я оправи.

— Какъв е?

— От онези, които правят фалшификати.

— Нужен ти е реставратор, Морис. И то добър.

— В сърцевината на всеки добър реставратор се крие имитатор.

Монжан не изглеждаше убеден.

— Мога ли да ти дам един съвет, Морис?

— След като простреля Рембранд на стойност четиридесет и пет милиона долара ли? Казвай, Рене. Слушам те.

— Тази картина ще ти донесе ядове. По-добре я изгори и забрави за нея. Винаги можем да откраднем друга.

— Изкушавам се да го сторя.

— Обаче?

— Имам клиент, който чака. А моите клиенти разчитат, че съм точен. Освен това, Рене, аз не съм тръгнал по този път, за да унищожавам картини. Особено пък красиви като тази!

14. АМСТЕРДАМ

В суровия свят на търговията с изобразително изкуство има един принцип, който винаги се е считал за свещен. Произходът е всичко. Писмената документация за произхода на една картина и за предишните ѝ притежатели се ценеше най-много. На теория дилърите никога не продаваха творби без прилежно проверен произход; колекционерите никога не купуваха такива платна; и никой уважаващ себе си реставратор не се докосваше до картина, без предварително да е проучил къде е била и при какви условия е била изложена. Ала след всички тези години с подобни проучвания, Габриел се бе научил никога да не се изненадва от потайния живот, който водеха някои от най-търсените произведения на изкуството. Той бе наясно, че подобно на хората, художествените творби също лъжеха понякога за миналото си. Знаеше и че техните лъжи често разкриваха далеч повече, отколкото човек можеше да научи от „истините“ в техните писмени досиета. Кое то пък обясняваше неговия интерес към Галерията за изящни изкуства „Де Врис“ — доставчици на качествени картини от холандски и фламандски майстори още от 1882 г.

Разположена в сумрачна сграда досами прословутия амстердамски канал Херенграхт, галерията неизменно се бе представяла като възплъщение на стабилността и добрите маниери, въпреки че един по-внимателен поглед в тъмните ъгълчета на нейното минало можеше да разкрие съвсем различна история. За съжаление, там беше и един от най-мрачните ѝ периоди — поведението ѝ през Втората световна война. Само броени седмици след капитулацията на Холандия Амстердам бил наводнен от германци, търсещи картини на холандски майстори. Цените скочили до небесата толкова бързо, че обикновените жители на града мигновено започнали да преравяват мазетата си за всичко, което можело да мине за „стар майстор“. Галерия „Де Врис“ посрещнала германците с отворени обятия. Оказало се, че най-добрият ѝ клиент станал не някой друг, а самият Херман Гьоринг. Между 1940 и 1942 г. той лично си закупил от галерията повече от дузина качествени творби. Собствениците ѝ бързо

разбрали, че Гьоринг е доста ловък в пазарлъците, и тайничко се наслаждавали на мошеническия му чар. Самият Гьоринг пък често разправял на сътрудниците си в Берлин, че няма как човек да иде на пазар в Амстердам, без да се отбие и до тази изискана галерия до Херенграхт.

Тъкмо тази галерия играеше и основна роля в предисторията на Рембрандовия *Портрет на млада жена*. От трите сделки, при които картината бе сменяла собственика си през XX век, две бяха проведени именно под покровителството на „Де Врис“. Първата покупко-продажба бе осъществена през 1919 г., втората — през 1936 г. В архивите и двете събития бяха обозначени като „частни“, което означаваше, че продавачът и купувачът бяха известни единствено на самата галерия в ролята ѝ на посредник. Според правилата в света на изкуството, подобни сделки трябваше да останат конфиденциални безсрочно. При определени обстоятелства обаче — при изминаване на достатъчно време или срещу подобаваща сума — някой търговец можеше да бъде склонен да разкрие архивите си.

Габриел повери тази деликатна задача на Джулиан Ишърууд, който открай време поддържаше топли взаимоотношения с галерия „Де Врис“, въпреки нейното съмнително минало. За целта бяха необходими няколко часа разгорещени телефонни преговори, но в крайна сметка Ишърууд съумя да убеди Герт де Врис, правнук на основателя, да му предаде книгата, които държеше под ключ. Джулиан така и не каза на Габриел срещу каква сума се е сдобил с тези документи. Сподели само, че е била „солена“.

— Едно нещо не трябва да забравяш за търговците на картини — поясни той. — Че това са най-низшите Божии създания по лицето на земята. А настоящата икономическа обстановка изкарва наяве най-лошите им навици.

Габриел и Киара наблюдаваха последните етапи от преговорите от уютната си стая в хотел „Амбасад“. Когато получи сигнала, че сделката вече е сключена, те напуснаха хотела поотделно с разлика от няколко минути и се отправиха по протежението на Херенграхт към галерията. Киара вървеше по единия бряг на канала, а Габриел — по другия. Герт де Врис бе оставил фотокопия на архивите си в приемната на галерията. Бяха запечатани в бежов плик с надпис РОСИ. Габриел прие плика, пъкна го в чантата си и пожела на рецепционистката

приятен следобед на английски с подчертан италиански акцент. Когато излезе от галерията, забеляза Киара, която се бе подпряла на улична лампа от другата страна на канала. Шалчето ѝ бе завързано така, че да сигнализира отсъствието на нежелани наблюдатели наоколо. Тя го последва до кафене в Блуменмаркт и пи горещ шоколад, докато Габриел съсредоточено преглеждаше документите.

— Има основателна причина холандците да са такива полиглоти. Собственият им език е напълно неразбираем.

— Поне нещо успя ли да схванеш?

— Немалко. Купувач на картината през 1919 г. е бил banker на име Андрес ван Гелдер. Вероятно е понесъл тежки удари при Голямата депресия. Когато я е продал през трийсет и шеста, го е направил при значителни загуби.

— А следващият?

— Казвал се е Якоб Херцфелд.

— Нима холандците кръщават децата си Якоб?!

— Обикновено се произнася Якобус.

— Значи е бил евреин?

— Възможно е.

— Кога е следващата покупка?

— През шейсет и четвърта от галерия „Хофман“ в Люцерн.

— В Швейцария?! Че защо Якоб Херцфелд я е продал чак там?

— Според мен не го е сторил той.

— Защо смяташ така?

— Защото, освен ако Якоб Херцфелд не е бил невероятен късметлия, едва ли е бил още жив през шейсет и четвърта. Кое то пък означава, че изглежда, току-що попаднахме на доста значима пробойна в произхода на тази картина.

— И сега какво ще правим?

Габриел пъкна документите обратно в плика.

— Ще открием какво се е случило с него.

15. АМСТЕРДАМ

Масленото платно *Портрет на млада жена*, сто и четири на осемдесет и шест сантиметра, бе нарисувано в просторна къща на запад от историческия център на Амстердам. През 1639 г. Рембранд закупи този имот за тринайсет хиляди гулдена — огромна сума даже за художник от неговия ранг, която впоследствие вероятно доведе до финансовия му крах. През онези години улицата била известна като Синт Антонисбрестраат. След време, заради демографските промени в квартала, градските власти я преименували на Йоденбрестраат, което означава „Еврейският булевард“. Защо му е трябвало на Рембранд да си купува имот тъкмо на такова място, си остава предмет на догадки. Дали защото е таил някакъв афинитет към юдаизма? Или пък е избрал мястото, понеже в този квартал са живели още много художници и колекционери? Каквато и да е причината, едно нещо остава извън всякакво съмнение. Най-великият художник от Златния век на Холандия е живял и е творил сред амстердамските евреи.

Малко след смъртта на Рембранд близо до другия край на Йоденбрестраат, около Висерплейн и Мейерплейн, били издигнати няколко големи синагоги. Червените тухлени сгради някак си съумели да оцелеят през нацистката окупация на Нидерландия — за разлика от повечето им обитатели, които се събирали там за молитва. В комплекса от четири стари ашкеназки синагоги се е сгушил и основният пазител на тези отвратителни спомени — Еврейският исторически музей. След като премина през металодетекторите на входа, Габриел поиска да го упътят към изследователския отдел на музея и бе насочен към най-ниското ниво. Мястото беше модерно оборудвано, доста чисто и ярко осветено. Имаше дълги работни маси и вътрешна вита стълба, която водеше към горните архиви. Предвид късния час, сега тук нямаше почти никого, с изключение на един архивист — висок мъж с червеникаворуса коса в началото на четирийсетте.

Без да влиза в подробности, Габриел обясни, че се нуждае от информация за човек на име Якоб Херцфелд. Архивистът се поинтересува как точно се изписва името, а после застана пред един

компютърен терминал. Едно кликване на мишката извика страница с търсачката на музейния архив. Червенокосият въведе първо фамилията, а после малкото име на Якоб Херцфелд и отново кликна с мишката.

— Ето го. Якоб Херцфелд, роден в Амстердам през март 1896 г., загинал в Аушвиц през март 1943 г. Съпругата му и дъщеря му са убити по същото време. Детето е било само на девет години. — Архивистът изгледа Габриел през рамо. — Изглежда, били са заможни. Живеели са на хубав адрес на улица „Плантаге Миденлан“. Съвсем наблизо е. Само трябва да прекосите Вертхейм Парк.

— Има ли начин да разберем дали има живи наследници?

— От тази база данни — не. Но ще погледна в другия архив.

Чиновникът се скри зад една врата. Киара заразглежда купчините документи, докато Габриел седна пред компютъра и се зачете в имената на мъртъвците. *Саломон Вас, роден в Амстердам на 31 май 1932 г., убит в Собибор на 14 май 1943 г.; Алида Спир, родена в Ротердам на 20 септември 1915 г., убита в Аушвиц на 30 септември 1942 г.; Сара да Силва Роса, родена в Амстердам на 8 април 1930 г., убита в Аушвиц на 15 октомври 1942 г...* Бяха само три от общо 110 000 имена на холандски евреи, затворени в товарни вагони и изпратени на изток за унищожение и кремация. Не повече от една пета от холандските евреи бяха преживели войната — най-ниският процент от всички западни страни, окупирани от германците. Няколко фактора бяха допринесли за смъртността по време на холандския холокост, като не на последно място сред тях се оказваше ентузиазираната подкрепа на този германски проект от голяма част на холандското общество. Като се започне от полицаите, които арестуваха евреите, до железопътните работници, които ги транспортираха към смъртта, до обикновените граждани, проявяващи активност на почти всеки етап от целия процес. Основният двигател зад идеята за „окончателното решение“^[1] — Адолф Айхман, по-късно щеше да каже за своите местни сътрудници: „Беше истинско удоволствие да се работи с тях“.

Архивистът отново се появи в помещението, носейки лист хартия.

— Както и предполагах, разпознал съм името и адреса. Имали са още едно дете и то е оцеляло. Но се съмнявам, че ще се съгласи да разговаря с вас.

— Защо? — попита Габриел.

— Тук, в Амстердам, провеждаме ежегодна конференция за децата, които са били укривани по времето на холокоста. Миналата година аз се занимавах с регистрацията на участниците. — Той вдигна листа. — Лена Херцфелд дойде за първото заседание, но си тръгна почти незабавно.

— Нещо се е случило ли?

— Когато я помолихме да напише спомените си от войната за нашите архиви, тя много се разтревожи, дори се ядоса. Каза, че е допуснала грешка с идването си. Това бе последният път, когато сме се чували с нея.

— Подобна реакция не е необичайна — отбеляза Габриел. — На някои оцелели им отнема дълги години, преди да заговорят за преживяванията си. А други така и не обелват и дума.

— Вярно е — съгласи се чиновникът. — Но укриваните деца са сред най-неразбраните жертви на холокоста. Техните преживявания са специфичен вид трагедия. В повечето случаи децата са били предавани на напълно непознати хора. Родителите им просто са се опитвали да ги спасят от приближаващото зло, но кое дете може истински да схване защо са го изоставили?

— Разбирам — рече Габриел. — Но е много важно да се срещна с нея.

Архивистът го изгледа внимателно и миг по-късно очите му сякаш разпознаха нещо, което бе виждал преди време. Сетне той се усмихна тъжно и подаде листа.

— Не ѝ казвайте откъде сте се сдобили с адреса ѝ. И моля ви, отнасяйте се с нея внимателно. Много е крехка. Те всички са крехки.

---

[1] *Die Endlösung der Judenfrage* (нем.) — „Окончателно решение на еврейския въпрос“ — евфемистичен израз за плана за системното и пълно изстребление на евреите, изработен през 1941 г. от Хайнрих Химлер по препоръка на райхсмаршал Гьоринг. — Б.пр. ↑

16. АМСТЕРДАМ

Архивистът сподели с Габриел и Киара всичко друго, което знаеше. Лена Херцфелд бе работила като преподавател в холандската образователна система, бе останала неомъжена и в крайна сметка се бе оказало, че през цялото време е живяла на метри от някогашната си семейна къща. Жилището ѝ се намираще на малка уличка, от едната страна на която имаше парк с буйна зеленина, а от другата — поредица къщи с фронтони. Нейният дом бе тясна къщичка с още по-тясна черна вратичка на нивото на улицата. Габриел протегна ръка към звънеца, но се поколеба. *Тя много се разтревожи, дори се ядоса... Това бе последният път, когато сме се чували с нея.* Дали пък не беше най-добре да не я безпокоят, запита се той. Знаеше от личен опит, че да се изтръгват спомени от оцелял, е като да се върви по езеро, покрито с тънък лед. Само една погрешна стъпка можеше да отвори пропаст с пагубни последствия.

— Какво има? — запита го Киара.

— Не ми се иска да я прекарвам през това. А е възможно и да не си спомня нищо.

— Била е на девет, когато са дошли германците. Ще си спомня.

Габриел не помръдна. Киара натисна звънеца вместо него.

— Защо го направи?

— Имала е причина да отиде на онази конференция. Искала е да поговори с някого.

— Тогава защо е избухнала, когато са я запитали за войната?

— Вероятно не са я попитали както трябва.

— И смяташ, че аз мога да я питам както трябва?

— Убедена съм.

Киара се пресегна още веднъж да натисне звънеца, но се спря при шума от приближаващи стъпки в антрето. Една външна лампа светна и вратата се откряна няколко сантиметра, разкривайки дребна женица, облечена изцяло в черно. Сребристобелите ѝ коси бяха прилежно сресани, а сините ѝ очи ги гледаха нащрек, с ясен поглед и

известно любопитство. Като разбра, че посетителите ѝ не са холандци, тя ги заговори на безупречен английски:

— Какво обичате?

— Търсим Лена Херцфелд — каза Габриел.

— Аз съм Лена Херцфелд — спокойно отвърна тя.

— Дали ще е удобно да поговорим с вас?

— За какво?

— За баща ви. — Габриел направи кратка пауза и после добави:
— И за войната.

Тя помълча.

— Баща ми си отиде преди повече от шейсет години — промълви след малко със стиснати зъби. — А що се отнася до войната, няма какво да се обсъжда.

Габриел стрелна Киара с поглед, но тя го пренебрегна и тихо запита:

— А тогава бихте ли ни разказали за картината?

Лена Херцфелд видимо се сепна, но бързо успя да го прикрие.

— За каква картина?

— За онзи Рембранд, който баща ви е притежавал преди войната.

— Опасявам се, че ме бъркате с някого. Баща ми никога не е притежавал Рембранд.

— Напротив — намеси се Габриел. — Баща ви със сигурност е закупил Рембранд през хиляда деветстотин трийсет и шеста година. Направил го е от Галерията за изящни изкуства „Де Врис“ на Херенграхт. Разполагам с копие от протокола за покупко-продажба, в случай че искате да го видите.

— Не желая да го виждам. А сега ви моля да ме извините. Аз...

— Тогава поне ще погледнете ли това?

Без да изчака отговор, Габриел пъкна в ръцете ѝ една фотография на творбата. В продължение на няколко секунди лицето на Лена Херцфелд не даде израз на никаква емоция, с изключение на леко любопитство. Накрая малко по малко ледът започна да се пропуква и по бузите ѝ се търколиха сълзи.

— Сега спомняте ли си, госпожице Херцфелд?

— Измина ужасно много време. Но да, спомням си. — Тя избърса сълза от бузата си. — Откъде я имате?

— Може би ще е по-добре да продължим разговора вътре?

— Как ме открихте? — запита тя боязливо, без да откъсва поглед от фотографията. — И кой ме издаде?

Габриел почувства как сърцето му се сви.

— Никой не ви е издавал, госпожице Херцфелд — меко отговори той. — Дошли сме с добри намерения. Можете да ни се доверите.

— От дете съм се научила да не се доверявам на никого. — Тя вдигна очи от снимката. — Какво искате от мен?

— Единствено спомените ви.

— Измина твърде много време.

— Заради тази картина загина човек, госпожице Херцфелд.

— Да — кимна тя. — Знам.

После върна фотографията на Габриел. В продължение на един дълъг миг той се притесни, че е оказал твърде силен натиск. Сетне вратата се отвори с още няколко сантиметра и Лена Херцфелд се дръпна встрани.

Отнасяй се с нея внимателно — напомни си Габриел. — *Жената е крехка. Те всички са крехки.*

17. АМСТЕРДАМ

Още щом видя дома на Лена Херцфелд, Габриел разбра, че тя страда от някакво душевно разстройство. Мястото беше спретнато, подредено и стерилно, но при все това някак ненормално. Първото свидетелство за това бе състоянието на всекидневната. Подобно на повечето холандски салони, тя бе компактна като в творба на Вермеер. И въпреки това, с прилежно поддръждане на мебелите и внимателен подбор на цветове — ярко, даже клинично бяло — Лена бе съумяла да избегне усещането за претрупаност или клаустрофобия. Нямаше декоративни стъклени съдове, нито купи с бонбони, нито пощенски картички, нито дори една-единствена снимка. Сякаш Лена Херцфелд бе спусната на това място сама, без родословие, без предци, без минало. Нейният дом не беше точно дом, помисли си Габриел, а по-скоро нещо като индивидуално болнично помещение, в което тя се бе затворила за постоянно.

Тя настоя да им приготви чай. След малко го донесе, както можеше да се очаква, в бял чайник и с бели чаши. Настоя също така Габриел и Киара да я наричат простичко Лена. Обясни им, че е работила като учителка в държавно училище и в продължение на трийсет и седем години и ученици, и колеги неизменно са се обръщали към нея с „госпожице Херцфелд“. След пенсионирането си бе установила, че ѝ липсва да чува кръщелното си име. Габриел отстъпи пред желанието ѝ, макар че от време на време — било от възпитание, било от уважение — все пак се скриваше зад формалността на фамилното ѝ име. Когато се наложи да представи себе си и младата си красива спътница, той разбра, че не му е възможно да върне свойския жест на Лена Херцфелд. Затова реши да използва едно старо свое оперативно име и набързо скалъпи прикритието си. Тази вечер се казваше Гидеон Аргов, служител в малка частна организация, чиято дейност бе да прави проучвания на различни финансови и имотни въпроси, породени от холокоста. Предвид чувствителното естество на тези проучвания и възникващите от тях проблеми със сигурността не беше възможно да се навлиза в повече подробности.

— От Израел ли сте, господин Аргов?

— Там съм роден. Но сега живея предимно в Европа.

— Къде в Европа, господин Аргов?

— Предвид естеството на занаятието ми, куфарът е моят дом.

— А сътрудничката ви?

— Толкова време изкарваме заедно, че нейният съпруг подозира, че сме любовници.

— И такива ли сте?

— Любовници? Де този късмет, госпожице Херцфелд!

— Лена, господин Аргов. Наричайте ме Лена, ако обичате.

Оцелелите от холокоста трудно споделят своите тайни. Обикновено ги барикадират зад заключени врати, където се крият много рискове за всеки, дръзнал да се домогва до тях. Това означаваше, че вечерта щеше да премине в своего рода дискретен разпит. Габриел знаеше от опит, че най-сигурният път към провала бе да си позволи твърде силен натиск. Той започна с непринудена странична забележка колко много се е изменил градът от последната му визита. В отговор Лена Херцфелд се впусна в разкази как е изглеждал Амстердам преди войната.

Нейните предци дошли в Нидерландия към средата на седемнайсети век, бягайки от убийствените погроми на казаците в Източна Полша. Макар като цяло Холандия тогава да била толерантна към прииждащите бежанци, евреите били изолирани от повечето отрасли на холандската икономика и били принудени да се захванат с търговия. Повечето амстердамски евреи били под равнището на средната класа и едва свързвали двата края. Семейство Херцфелд работели като амбулантни търговци и магазинери чак до втората половина на деветнайсети век, когато Абрахам Херцфелд решил да се пробва в търговията с диаманти. Той успял да разгърне добър бизнес и го завещал на сина си Якоб, под чието управление дейността преживяла успешен и главоломен ръст. През 1927 г. Якоб се оженил за девойка на име Сузана Аронс и двамата се преместили от тесничкия си апартамент на Йоденбрестраат в огромната къща на „Плантаге Миденлан“. Четири години по-късно Сузана родила първата им дъщеря — Лена. След още две години се появило и второто момиче — Ракул.

— Макар да изповядвахме юдаизма, на практика ни асимилираха много успешно. Пък и ние не бяхме особено религиозни. Палехме свещи на *шабат*, но като цяло ходехме на синагога само по празници. Баща ми не беше нито с брада, нито носеше *кипа*, а храната ни съвсем не бе *кашер*. Със сестра ми посещавахме държавно холандско училище. Много от нашите съученици така и не разбраха, че сме евреи. Особено това се отнасяше за мен. Виждате ли, господин Аргов, когато бях малка, косите ми бяха руси.

— А на сестра ви?

— Сестра ми имаше кафяви очи и прекрасни тъмни коси. Също като вашите — добави тя, като погледна към Киара. — Със сестра ми можехме да минем за близначки, ако не бяха косите и очите ни.

Лицето на Лена Херцфелд горестно помръкна. Габриел се изкушаваше да пришпори разговора по-нататък. Знаеше обаче, че ще е грешка. Затова помоли Лена Херцфелд да опише семейния си дом на ул. „Плантаге Миденлан“.

— Живеехме в удобства — отговори тя, сякаш благодарна за смяната на темата. — Някои биха казали, в охолство. Но баща ми не обичаше да говори за пари. Казваше, че те нямат значение. И действително си позволяваше само един лукс. Той обожаваше картини. Къщата ни бе пълна с художествени творби.

— Спомняте ли си този Рембранд?

Тя се поколеба, но после кимна утвърдително.

— Беше първата голяма придобивка на татко. Окачи я във всекидневната. Всяка вечер сядаше в креслото си и ѝ се възхищаваше. Родителите ми бяха много отдадени един на друг, но баща ми толкова обичаше тази картина, че понякога майка ми се преструваше, че ревнува. — Лена се усмихна леко. — Тази творба караше всички ни да се чувстваме щастливи. Но скоро след като тя се появи вкъщи, ситуацията около нас започна да се влошава бързо. Кристалната нощ... Австрия... Полша... И накрая, *самите ние*...

За много от жителите на Амстердам германската инвазия на 10 май 1940 г. дошла като истински шок, понеже Хитлер обещавал да пожали Холандия срещу обещанието ѝ да запази неутралитет. През последвалите дни на хаос семейство Херцфелд се опитало на няколко пъти да избяга в Белгия — първо с кораб, а после и със сухопътен транспорт. Нищо не се получило, разбира се, и към вечерта на

петнайсети май те се върнали обратно в къщата си на улица „Плантаге Миденлан“.

— Бяхме като в капан — каза Лена Херцфелд, — заедно с още сто и четиридесет хиляди холандски евреи.

За разлика от Франция и Белгия, които били поставени под военен контрол, Хитлер решил, че Нидерландия ще бъде управлявана от гражданска администрация. Той поверил задачата на райхскомисар Артур Зайс-Инкварт — фанатичен антисемит, който по-рано управлявал Австрия след *Аншлуса* от 1938 г. След броени дни започнали да ваят декрети. Първата безобидно звучаща заповед забранявала на евреи да служат като отговорници в местната противовъздушна отбрана. След това им било наредено да напуснат столицата Хага и да се изтеглят от уязвимите крайбрежни райони. През септември били забранени еврейските всекидневници. През ноември всички евреи, работещи в държавните служби — в това число и заетите в системата на образованието и на телефонните услуги, — били масово уволнени. Малко по-късно, през януари 1941 г., пристигнал и най-злокобният дотогава нацистки декрет. Всички живеещи в Холандия евреи получили едномесечен срок, за да се регистрират в бюрата по преброяване на населението. Всеки, който откажел да го стори, бил заплашен със затвор и конфискация на имуществото.

— Това преброяване осигури на германците подробна карта с имената, адреса, възрастта и пола на всеки живеещ в Холандия евреин. Напълно наивно им предоставихме ключа за собственото ни унищожение.

— Баща ви също ли се регистрира?

— Отначало не искаше да изпълни нареждането, но после стигна до заключението, че няма избор. Живеехме на централно място в известния еврейски квартал на града.

Преброяването било последвано от лавина нови постановления, чиято цел била още повече да изолират, да унижат и да ограбят евреите в Холандия. Категорично им било забранено да даряват кръв. Не можели да влизат в хотели или да се хранят в ресторанти. Били изгонени от театри, обществени библиотеки и дори от изложбени зали. Било им забранено да работят на стоковата борса. Не можели да притежават собствени гълъби. На децата бил отказан достъпът до

„арийските“ учебни заведения. Евреите били принудени да продават собствения си бизнес на неевреи. Заповядали им дори да предадат целите си колекции от предмети на изкуството и всичките си скъпоценности, с изключение на брачните халки и джобните часовници. Спестяванията си трябвало да вложат в банка „Липман, Розентал & Ко“, която доскоро била собственост на евреи, но вече се намирала в ръцете на нацистите.

Най-драконовското постановление бил Декрет 13, издаден на 29 април 1942 г., според който всички евреи над шестгодишна възраст били задължени да носят жълтата Звезда на Давид всеки път, когато излизали на обществено място. Символът трябвало да се зашие — не да се закачи, а *да се зашие!* — на връхната дреха, над лявата част на гърдите. Като допълнително унижение евреите трябвало да плащат по четири холандски цента за всяка звезда плюс отрязък от книжката с купони за плат.

— Майка се опитваше да го представи като игра, за да не се уплашим. Когато носехме тези звезди из квартала, се преструвахме на много горди. Това обаче не успя да ме заблуди. Току-що бях станала на единайсет и макар да не знаех какво предстои, предусещах, че сме в голяма опасност. Но заради сестра ми все пак се преструвах. Раquel си харесваше жълтата звезда. Казваше, че когато я носи, усеща как Божиите очи ни гледат.

— А баща ви спази ли нареждането да предаде всичките си картини?

— Предаде всичко, освен Рембранд. А него го извади от рамката и го скри на тавана заедно с една кесия с диаманти, които бе припечелил от продажбата на бизнеса си на свой конкурент. Помня как майка плачеше, когато семейните ни ценности се изнасяха от къщи. Но татко казваше да не се безпокоим. Никога няма да забравя думите му: „Това са просто вещи. По-важното е да се държим един за друг. Това никой не може да ни го отнеме“.

Междувременно постановленията се сипели непрекъснато. На евреите се забранявало да напускат домовете си нощем. Не можели повече да влизат в жилищата на не-евреи. Категорично им се забранявало да използват улични телефони. Достъпът им до влакове и трамваи бил прекратен. И тогава, на 5 юли 1942 г., т.нар. Централна служба за еврейска емиграция на Адолф Айхман разпространила

комюнике, според което четири хиляди евреи били избрани за „трудова повинност“ в Германия. Разбира се, това било лъжа. Така започнали депортациите.

— И вашето семейство ли получи такова нареждане?

— Не веднага. Първите имена бяха на германски евреи, които бяха потърсили убежище в Холандия след трийсет и трета година. Нашите имена започнаха да се появяват чак през втората седмица на септември. Получихме известие, че трябва да се явим на Централната гара в Амстердам, и много конкретни инструкции какъв багаж да си опаковаме. До ден-дневен си спомням изражението на татко. Знаеше, че е пристигнала смъртната ни присъда.

— И какво направи?

— Отиде на тавана и донесе платното на Рембранд и кесията с диаманти.

— А след това?

— Разшихме звездите от дрехите си и минахме в нелегалност.

18. АМСТЕРДАМ

Киара се оказа права за Лена Херцфелд. След всички тези години на мълчание тя най-сетне бе готова да говори за войната. Изобщо не бързаше да разкрие ужасната тайна, която бе погребана в миналото ѝ. Разгръщаше историята си бавно и постепенно, като методичен учител, преподаващ труден урок. Като опитни свидетели на човешките емоции, Габриел и Киара не посмяха да я притиснат да ускори разказа. Вместо това седяха тихо на снежнобялото канапе у Лена Херцфелд със скръстени в скута ръце като прехласнати ученици.

— Запознати ли сте с холандската дума *verzuiling*? — запита Лена.

— Опасявам се, че не — отвърна Габриел.

Това било, поясни тя, типично холандско понятие за явление, което съхранявало социалната хармония в една държава, разцепена по линията на католическо-протестантските различия. Мирът в страната се поддържал не чрез взаимодействие, а чрез строго разграничение. Ако човек бил калвинист например, той щял да чете само калвинистки вестници, да пазарува от касапина калвинист, да вика за калвинистки спортен клуб и да изпраща децата си в калвинистко училище. Същото се отнасяло и за католиците, и за евреите. Близките приятелства между католици и калвинисти били истинска рядкост. А дружбата между евреи и християни направо била нещо нечувано. Понятието *verzuiling* било основната причина толкова малко евреи да успеят да се укрият от германците след началото на депортациите. Повечето просто нямали към кого да се обърнат за помощ.

— Ала това не се отнасяше за баща ми. Благодарение на бизнеса си още преди войната той си бе създал доста познанства извън еврейската общност. Имаше в частност един конкретен човек, католик на име Николас де Граф. Той живееше с жена си и четирите си деца в къща близо до Вонделпарк. Допускам, че татко му е заплатил доста сериозна сума за това, но така и не ги чухме да говорят по въпроса. Отидохме в къщата на семейство Де Граф малко преди полунощ на девети септември, един по един, за да не се усъмнят съседите им.

Всеки от нас си носеше по три чифта дрехи, понеже не смеехме да се разхождаме из града нощем с куфари. Семейството ни предостави скривалище на тавана си. Качихме се по стълбището им и след нас вратата се затвори. И така... се озовахме в една безконечна нощ.

Таванът нямал никакви удобства, освен няколко стари одеяла, които били оставени на пода. Всяка сутрин госпожа Де Граф им донасяла леген с прясна вода, за да се поизмият. Тоалетната била на долния етаж. От съображения за сигурност семейство Де Граф ги помолили да се ограничават до не повече от две посещения на човек дневно. Всички разговори на глас били забранени, а нощем не трябвало дори и да си шепнат. Дрехите се изпирали веднъж седмично, а за храна се ограничавали само с онова, което семейство Де Граф съумеело да отдели от собствените си дажби. Таванското помещение нямало прозорец. Лампи и свещи не били позволени, даже и на шабат. Не след дълго цялото семейство Херцфелд започнало да страда от недохранване и от физиологичните последствия от непрестанния престой на тъмно.

— Бяхме бели като призраци и много, много отслабнали. Когато госпожа Де Граф готвеше на долния етаж, миризмата достигаше до нас на тавана. И след като тяхното семейство се нахранеше, тя се качваше да донесе нашата порция. Никога не ни достигаше. Ние обаче не се оплаквахме. Непрестанно имах впечатлението, че госпожа Де Граф изпитва истински ужас от присъствието ни. Тя много рядко ни поглеждаше в очите, а всяко наше слизание на долните етажи я изправяше на нокти. За нас пък тези слизания бяха единствените моменти, в които можехме да се откъснем от мрака и мълчанието. Нямахме как да четем книги, понеже не разполагахме със светлина. Не можехме да слушаме радио или да разговаряме, понеже ни бе забранено. А нощем кръвта ни се смразяваше от ужас при единствените звуци, които долитаха отвън: тези от полицейските хайки на германците.

Германците не провеждали хайките сами. На помощ винаги вземали със себе си отряди от холандската полиция, известни като *схалкхардерс*, както и специални звена, наречени *доброволна помощна полиция*. Това били фанатизирани ловци на евреи, които не се спирали пред нищо, докато не изпълнят нощната си квота. *Доброволните офицери* били предимно членове на холандските SS и на

Националсоциалистическата партия на Холандия. През първите месеци на депортациите им се плащало по седем и половина холандски гулдена за всеки арестуван евреин. Но с течение на времето еврейската общност в Холандия значително оредяла и възнаграждението скочило до цели четиридесет гулдена. В условия на война и икономически недоимък това била внушителна сума, подтикнала не един и двама холандци да подават информация за съгражданите си евреи срещу парична награда.

— Именно това беше и най-големият ни страх. Страхът, че ще бъдем предадени. Не от семейство Де Граф, но от някой съсед или познат, който дочуеше за присъствието ни. Баща ми най-много се тревожеше за децата на семейство Де Граф. Три от тях бяха тийнейджъри, а най-малкото момченце беше на моя възраст. Татко се опасяваше, че момчето може случайно да се изпусне пред някой съученик. Знаете как си приказват децата. Често казват неща, за да впечатлят приятелчетата си, без действително да осъзнават какви последствия може да има.

— Това ли се случи?

— Не — тихо каза тя и отривисто поклати глава. — Децата на семейство Де Граф не бяха споменали и думичка за нас. Издаде ни една съседка.

— През стената на тавана ли ви е чула?

Очите на Лена се издигнаха към тавана и погледът ѝ се изпълни със страх.

— Не — изрече най-сетне тя. — Видя мен.

— Къде?

— В градината.

— В градината ли? Че какво сте правили в градината, Лена?

Жената понечи да отговори, но после зарови лице в дланите си и заплака. Габриел я прегърна, поразен колко тихо беше хлипането ѝ. Лена Херцфелд, детето на мрака, момчето от таванското помещение, все още можеше да ридае свършено безшумно.

19. АМСТЕРДАМ

През следващите минути двамата станаха свидетели на изповедта на Лена Херцфелд. Нейното прегрешение бе започнало като детинско непослушание на едно отчаяно хлапе, поискало да докосне снега. Приключението не било предварително обмислено. До ден-дневен тя не знаеше какво я е събудило в ранната утрин на 12 февруари 1943 година, нито какво я е подтикнало да се измъкне от леглото си и да слезе по стълбището от тавана. Спомняше си коридора и пълния мрак в него. Въпреки тъмнината, съумяла да се ориентира до тоалетната. Тези седем стъпала вече ѝ били до болка познати — извървявани два пъти дневно през последните пет месеца. Тези седем стъпки представлявали единственото ѝ физическо упражнение. Единственото нарушение на монотонното ежедневие на тавана. И единственият ѝ шанс да надзърне към външния свят.

— До мивката имаше прозорче. Беше малко и кръгло. От него се виждаше градината в задния двор. Госпожа Де Граф настояваше при никакъв повод да не дръпваме завеската му.

— Но вие въпреки всичко сте надникнали навън?

— И то неведнъж. — Пауза, а после: — Все пак бях само дете.

— Знам, Лена — каза Габриел с опрощаващ тон. — Разкажете ни какво видяхте.

— Видях пухкав сняг, който искреше на лунната светлина. Видях звездите. — Тя погледна Габриел. — Сигурна съм, че сега на вас тези неща ви изглеждат ужасно обикновени, но за едно момиченце, заключено на тавана в продължение на пет месеца, това си беше...

— Неустоимо?

— Беше като райска гледка. Като съвсем мъничко парче от небесата, но все пак райско. Прииска ми се да докосна този сняг. Да се наслажда на звездите. А част от мен искаше да погледна Бога право в очите и да Го запitam защо ни причинява това.

Тя се вгледа в Габриел, сякаш преценявайки дали този непознат, прекрачил прага ѝ, действително заслужава да бъде слушател на нейните спомени.

— В Израел ли сте роден? — попита го тя.

Той отговори не като Гидеон Аргов, а като себе си:

— Роден съм в кибуц в Долината на Израил.

— А родителите ви?

— Семейството на баща ми произхожда от Мюнхен. Майка ми е от Берлин. Изпратили са я в Аушвиц през четиридесет и втора. Още при пристигането родителите ѝ били пратени в газовата камера, но тя успяла някак да оцелее до края. Извели я оттам през януари 1945 година.

— При Похода на смъртта^[1]?! Боже мой, трябва да е била забележително силна жена, за да оцелее през нещо такова. — Погледна го за миг, а после попита: — Какво ви е разказвала?

— Не желаете да говори за това. Дори и пред мен.

Лена кимна с разбиране. Сетне, след дълга пауза, продължи разказа си как тихичко се прокраднала надолу по стълбището на къщата и излязла в градината. Не носела обувки и снегът бързо смразил крачетата ѝ през чорапите. Но нямало значение. Усещането било прекрасно. Грабнала сняг с пълни шепи и вдишала дълбоко от ледения въздух, докато гърлото ѝ не започнало да гори. После разтворила ръце и започнала да се върти на място, така че звездите отгоре закръжили като в калейдоскоп. Въртяла се, въртяла се, докато не ѝ се завил свят.

— Едва в този миг зърнах лицето на прозореца в съседната къща. Изглеждаше уплашена, истински уплашена. Мога само да си представям как съм ѝ се сторила. Като бледосив малък призрак. Като същество от друга вселена. Покорих се на първия си инстинкт, който беше да се втурна обратно в къщата. Но се страхувам, че това само е влошило нещата. Ако бях съумяла да реагирам спокойно, може би е щяла да ме вземе за някое от децата на Де Граф. Но като съм побягнала, с това съм предала и себе си, и цялото си семейство. Все едно да бях изкрещяла с пълно гърло, че съм еврейка и че се крия тук. Все едно да бях размахала във въздуха жълтата си звезда.

— Разказахте ли на родителите си за случилото се?

— Исках, но се страхувах твърде много. Просто си легнах на одеялото и зачаках. След няколко часа госпожа Де Граф ни донесе легена с прясна вода и така разбрах, че сме преживели поне тази нощ.

Денят след това продължил досущ като всички останали сто петдесет и пет дена преди него. Поизмили се, доколкото можели. Отдолу им донесли малко храна да се подкрепят. Всеки направил двете си тихи слизания до тоалетната. При второто на Лена ѝ се приискало да надзърне отново през завеската, за да види дали стъпките ѝ са останали в снега. Но потиснала желанието си и вместо това изкачила седемте стъпала нагоре към познатия мрак.

Вечерта настъпвал шабат. Шепнешком родителите и момичетата изговорили трите благословии — въпреки че не разполагали нито със свещи, нито с хляб и вино, — а после се помолили Бог да ги закриля и през идущата седмица. Броени минути след като приключили, започнала полицейската хайка. По калдъръма на уличката затропали нацистки ботуши; *схалкхардес* крещели заповеди на холандски език.

— Обикновено шумотевицата от тези набези ни подминаваше и звуците постепенно отслабваха. Но не и този път. В тази вечер гласовете ставаха все по-силни, докато накрая цялата къща не започна да се тресе. Бях сигурна, че идват за нас. И бях единствената, която го знаеше.

---

[1] Девет дни преди съветските войски да превземат Аушвиц-Биркенау, нацистите извеждат оттам 60 000 концлагеристи. След 50-километров преход ги качват на товарни влакове към други лагери в Германия. Една четвърт от концлагеристите загиват от изтощение или са убити по пътя. — Б.пр. ↑

20. АМСТЕРДАМ

Изтощена от емоциите, Лена Херцфелд замълча задълго. Габриел усети как в ума ѝ някаква врата се бе затворила. От едната ѝ страна стоеше самотната стара жена, а от другата — невръстното момиченце, неволно предало семейството си. Габриел предложи да продължат разговора друга вечер. Отчасти се чудеше дали изобщо трябва да го продължават. Кому бе нужно това? И то заради някаква си картина, вероятно изгубена завинаги? За негова изненада обаче, именно Лена настоя да продължат. Тя искаше да им доразкаже историята си. Не заради Рембранд, увери ги тя, а заради самата себе си. Изпитваше необходимост да обясни колко жестоко е била наказана за онези няколко откраднати мига в градината. И се нуждаеше от изкупление. Затова — за първи път в живота си — Лена Херцфелд описа пред някого как семейството ѝ било извлечено от таванското помещение под втрещените и засрамени погледи на децата на Де Граф. И как ги качили на някакъв камион и ги закарали не другаде, а в „Холандсхе Схаубург“ — най-бляскавия и престижен театър в Амстердам.

— Германците го бяха превърнали във временен затвор за пленени евреи. Мястото изглеждаше напълно различно от това, което помнех. Седалките бяха изтръгнати от местата им, полилеите бяха свалени от тавана, а над доскорошната сцена висяха някакви въжета, досущ като бесилки.

Спомените ѝ бяха като от кошмарен сън. Ухилените лица на *схалхардерс*, които си разправяли един на друг истории от тазвечерния лов. Някакво момченце се опитало да избяга, но го заловили и го пребили до несвяст. Десетина възрастни мъже и жени, измъкнати посреднощ от старчески дом и наредени в орфаните си пижами по оределите седалки, сякаш очакващи началото на постановката. И спомени за някакъв висок мъж, облечен изцяло в черно, крачещ като бог наляво-надясно по сцената, с картината на Рембранд в едната ръка и кесията с диаманти в другата.

— Бил е есесовец?

— Да.

— Казаха ли ви името му?

Тя се поколеба.

— Впоследствие го научих, но няма да го произнеса.

Габриел кимна разбиращо. Лена затвори очи и продължи. От мъжа най-много си спомняла миризмата на кожа, носеща се от прясно излъсканите му ботуши. Очите му били тъмнокафяви, косата му — тъмна и пригладена с брилянтин, а кожата — бледа и безкръвна. Маниерите му били аристократични и ужасяващо вежливи.

— Не беше някакъв дръвник от село, издокаран в униформа. Явно произхождаше от добро семейство. Беше от висшите слоеве на германското общество. Първоначално разговаряше с татко на отличен холандски. След това, като разбра, че баща ми владее немски, премина на този език.

— А вие говорехте ли немски?

— Малко.

— Успяхте ли да разберете какво се случва?

— Откъслечно. Есесовецът се караше на татко за това, че е нарушил постановленията относно финансовите активи, скъпоценностите и предметите на изкуството, притежавани от евреи. След това му обясни, че и диамантите, и Рембранд ще трябва да бъдат конфискувани, преди да ни депортират за трудовите лагери. Обаче имаше нещо, което той искаше преди това. Искаше татко да се подпише на някакъв лист хартия.

— За отказ от собственост ли?

Тя поклати глава отрицателно.

— Документ за покупко-продажба. Но не на диамантите, а на картината. Настояваше татко да му продаде този Рембранд. Предлагаше цена от сто гулдена — обещаваще да ги изплати някога в бъдещето, разбира се. Сто гулдена! Представяте ли си? По-малко, отколкото изкарваха за една вечер от лов на евреи!

— Вие видяхте ли този договор с очите си?

Тя се поколеба, но после кимна.

— Германците бяха пословично прецизни във всеки детайл. За тях документацията беше най-важното. Записваха всичко. Броят на ежедневно убиваните в газовите камери. Броят на обувките, които оставаха. Теглото на златото, което изтръгваха от труповете, преди да ги пратят в крематориума.

Гласът на Лена Херцфелд отново затихна и за миг Габриел си помисли, че е забравила за присъствието им. Но после тя бързо се овладя и продължи. Тази вечер беше избрала Габриел и Киара за слушатели на свидетелските ѝ показания. Връщане назад нямаше.

— Едва впоследствие разбрах защо есесовецът е искал подписа на татко. Да отнемеш кесия с диаманти е едно. Но да откраднеш картина, и то на Рембранд, си е нещо съвсем различно. Не ви ли се струва иронично?! Те изличиха от лицето на земята шест милиона души, а в същото време той искаше от татко подпис за покупко-продажба на един Рембранд. Защото само с това парче хартия можеше да докаже, че е придобил картината легално!

— Как реагира баща ви?

— Отказа му. До ден-днешен не мога да си представя откъде събра смелост. Каза на есесовеца, че не питае никакви илюзии какво ни очаква. И че при никакви обстоятелства не би се подписал, върху каквото и да е. Есесовецът остана сличан! Едва ли друг евреин някога бе дръзвал да му говори по такъв начин.

— И сигурно е прибягнал до заплахи?

— Тъкмо обратното. За момент остана озадачен. После погледна към нас с Раquel и се ухили. Каза, че трудовите лагери не са място за деца. И добави, че имал предложение как да се разреши въпросът. С търговия. Една картина за два живота. Ако татко се съгласеше да подпише документа за продажба, щяха да освободят двете ни с Раquel. Първоначално татко се възпротиви, но мама го убеди, че нямаме кой знае какъв избор. „Поне ще се грижат една за друга“, каза му тя. Накрая татко капитулира и подписа документите. Имаше две копия. Едно за него и едно за есесовеца.

Очите на Лена се навлажниха и ръцете ѝ започнаха осезаемо да треперят — но не от горест, а от ярост.

— Когато обаче чудовището получи каквото искаше, внезапно се отметна от думите си. Каза, че не се е изразил правилно. Размяната не ставаше срещу две деца, а само срещу едно. Сетне ме посочи и каза: „Ето тази ще е. С русата коса и сините очи“. И с тези думи произнесе моята присъда!

Есесовецът оставил семейство Херцфелд да си вземат последно сбогом. *И не се бавете много* — добавил с престорена сърдечност в гласа. Майката и сестричката на Лена се разплакали при последната

прегръдка с нея, но баща ѝ съумял някак си да се сдържи. Като притиснал момичето в обятията си, той ѝ прошепнал, че винаги ще я обича и че някой ден отново ще се съберат заедно. После Лена усетила как той пъхнал нещо в джобчето на палтото ѝ. След няколко секунди злодеят се надвесил над тях и я изтръгнал от ръцете на бащата. *Тръгвай, госпожице Херцфелд* — казал ѝ той. — *И в никакъв случай не поглеждай назад. Ако обърнеш глава дори и за миг, ще кача и теб на влака.*

— И какво смятате, че сторих? — запита тя.

— Продължили сте напред.

— Точно така. Малката госпожица Херцфелд продължи напред. Без да погледне назад. Нито веднъж. И повече никога не видя семейството си. Само три седмици по-късно и тримата вече бяха мъртви. Но не и госпожица Херцфелд. Тя остана жива заради своите руси коси. А сестра ѝ беше изпепелена само защото нейните бяха кестеняви.

21. АМСТЕРДАМ

Лена Херцфелд отново потъна в себе си. Нейната одисея започнала в зданието, което се намирало точно срещу театъра, на ул. „Плантаге Миденлан“ 31. Нацистите превърнали бивш общински център за работнически семейства в място за задържане на деца и бебета. През периода на депортациите обаче няколкостотин малчугани нелегално били измъкнати оттам в кошници и чували за картофи и били предадени на холандската Съпротива.

— Есесовецът лично ме съпроводи дотам и ме предаде в ръцете на персонала. Все още се удивявам как така спази обещанието си. Но пък и картината вече бе негова. Войната беше изпълнена с такива необясними парадокси. В единия миг е безсърдечно чудовище. В следващия е човек, способен да проявява състрадание и почтеност.

Лена скорострелно била откарана във Фризландия, Северозападна Холандия, скрита в багажник на кола. Там я предали на една бездетна двойка активисти от холандската Съпротива. Те ѝ дали ново име и обяснили на съседите си, че е сираче от немските бомбардировки над Ротердам през май 1940 г. Тъй като били ревностни калвинисти, всяка неделя водели Лена на църква, за да поддържат прикритието ѝ. Ала вкъщи, на сигурно място, я насърчавали да съхранява еврейската си идентичност.

— Сигурно няма да ви е лесно да го разберете, но в известен смисъл се чувствам и щастливка. Много от децата, които се криеха в християнски семейства, имаха отвратителни преживявания. С мен обаче се отнасяха внимателно и дори бих казала — с топлота и обич.

— А след края на войната?

— Нямахме къде да отида. Останах във Фризландия, докато не навърших осемнайсет години. После ме приеха в университет и така станах учителка. Много пъти ми минаваше през ума да емигрирам в Израел или в Щатите. Но в крайна сметка реших да остана тук. Чувствах, че е мой дълг да живея в Амстердам заедно с призраците на покойниците.

— Опитайте ли се да си върнете семейната къща?

— Нямах как. След войната холандските власти обявиха, че правата на сегашните собственици са равни на правата на предишните еврейски собственици. Това значеше, че освен ако не успея да представя доказателство за измама при придобиването на къщата, нямаше начин да принудя новия собственик да се изнесе. За капак на всичко, въобще няха документи, че баща ми някога е притежавал този имот. Също така не можех да докажа и че татко е мъртъв. А и двете неща се изискваха по закон.

— А платното на Рембранд?

— С времето започнах да възприемам жената на тази картина като съучастница в убийството на баща ми. Не исках никога повече да я виждам.

— Но сте запазили документа — каза Габриел.

Момиченцето от таванското помещение го стрелна с подозрителен поглед.

— Нали това е пъхнал в джоба ви баща ви, когато сте се сбогували?

Тя не отговори.

— И вие сте съхранили тази бележка, нали, Лена? Запазили сте я, понеже е била единственото останало нещо от баща ви. — Габриел замълча за малко. — Къде е тази бележка сега, Лена?

— В най-горното чекмедже на нощното ми шкафче. Гледам я всяка вечер, преди да заспя.

— Бихте ли ми я дали?

— Че за какво ви е?

— Вашият Рембранд все още битува някъде. Смятаме да го открием.

— Тази картина е покрита с кръв.

— Знам това, Лена. Знам.

22. АМСТЕРДАМ

Наближаваше единайсет часът, когато излязоха от къщата на Лена Херцфелд. По паважа трополяха тежки капки дъжд. Киара поиска да си викнат такси, но Габриел настоя да походят. Двамата постояха известно време пред театър „Холандсхе Схаубург“, сега превърнат в паметник на някогашните си пленници. После се спуснаха към старата къща на Рембранд на Йоденбрестраат. Габриел можеше само да се диви колко кратко е разстоянието между двете. Километър, не повече. Беше убеден, че следващата брънка от веригата ще се окаже далеч по-дълга.

Двамата се насилиха да хапнат в едно ресторантче близо до хотела им, като си приказваха за всякакви други неща, освен за ужаса, за който бяха слушали допреди малко. Беше след един, когато си легнаха. Сънят на Киара се прекъсваше от кошмарни образи, макар че за своя изненада тя установи, че фигурата на Иван Харков сега бе заменена от висок черен силует, който идваше, за да изтръгне детето от обятията ѝ. Тя се напрегна да се отскубне от съня и като отвори очи, видя Габриел, седнал на писалището в стаята им. Лампата светеше ярко, а по хартията отривисто се чуваше драскането на химикалката му.

— Какво правиш?

— Заспивай.

— Сънувах го...

— Знам.

На сутринта, докато Габриел още спеше, Киара видя резултата от среднощния му труд. Към бележката за картината сега имаше приложен документ с много страници, написан на хотелските листове с отчетливия почерк на Габриел. На първата страница се виждаше датата и мястото, а под тях бе заглавието на написаното: *Свидетелски показания на Лена Херцфелд*. Киара прелисти набързо страниците, удивена от това, което виждаше. Надарен с безупречна памет, Габриел беше пресъздал дума по дума абсолютно целия разговор с Лена. А на последната страница бе добавил бележка до самия себе си.

*Понякога най-добрият начин да откриеш една картина е, като
провериш къде е била по-рано.*

Намери Курт Фос.

И ще откриеш картината.

ВТОРА ЧАСТ ПРИПИСВАНЕ

23. САУТУЪРК, ЛОНДОН

Малко са нещата във вестникарския бизнес, които са по-изтощителни от оперативка на редколегията в пет следобед в петък. Половината от присъстващите вече си правят планове за уикенда, докато останалите са притиснати от крайни срокове и се чудят как ще свършат цялата работа. Засега Зоуи Рийд не спадаше към никоя от двете категории, макар че мислите ѝ със сигурност бяха започнали да се насочват другаде.

Както всички останали в конферентната зала на петия етаж на *Файненшъл Джърнъл*, Зоуи бе чувала всичко това многократно. Някога могъщият вестник за световен бизнес сега сериозно губеше позиции. Тиражът и приходите от реклами се спускаха в низходяща спирала, на която не се виждаше краят. Не само че *Файненшъл Джърнъл* бе станал недоходоносен, но с обезпокоителни и неумолими темпове продължаваше да гълта средства. Ако тенденциите се запазеха, корпоративният опекун на вестника — „Лейтъм Интернешънъл Медиа“ — нямаше да има друг избор, освен спешно да му търси купувач. Или — което бе още по-вероятно — просто да го закрие. Междувременно се налагаше разходите на нюзрума за пореден път да се орязват до минимум. Край на луксозните обеди с източници на информация. Край на самоволните командировки. И край на платените абонаменти за други издания. Отсега нататък репортерите на *Файненшъл Джърнъл* трябваше да си търсят новините подобно на всеки друг по света — безплатно по интернет.

Приносител на този мрачен доклад беше Джейсън Търнбъри, главният редактор на *Файненшъл Джърнъл*.

Той крачеше из конферентната зала като матадор. Вратовръзката му беше разхлабена, а лицето му все още имаше тен от скорошната му ваканция на Карибите. Джейсън беше изгряваща звезда с неподобен усет за избягване на предстоящи главоболия. Ако заради залязващата слава на *Файненшъл Джърнъл* трябваше да се лее нечия кръв, това нямаше да бъде неговата. Зоуи знаеше със сигурност, че го подготвят за висок пост в централата на „Лейтъм“. Знаеше го, понеже преди

време бе сглупила да изживее кратка авантюра с него. Макар двамата вече да не бяха любовници, той продължаваше да ѝ се доверява и редовно я търсеше за съвет или за подкрепа. Ето защо никак не бе изненадана, когато пет минути след края на оперативката той я потърси по вътрешния телефон.

— Как се справих?

— Леко съзливо за моя вкус. Едва ли нещата са чак толкова трагични.

— Напротив. Все едно сме на *Титаник*.

— Как очакваш да си върша работата без съответния бюджет за командировки и забавления?

— Новите правила се отнасят за целия състав. Даже и за теб.

— Тогава напускам.

— Хубаво. Така ми спестяваш едно съкращение. Или даже две. Боже мой, та ние ти плащаме скандални суми!

— Сигурно защото съм специална. Пише го дори в длъжностната ми характеристика: *специален разследващ кореспондент*. Ти лично ми я връчи.

— Най-голямата грешка в живота ми.

— Поправка. *Втората* най-голяма грешка в живота ти, Джейсън.

Последното изречение бе казано с характерното за Зоуи хапливо остроумие. Нисък и чувствен, гласът ѝ беше едно от най-страховитите оръжия във финансовия свят на Лондон. Той често отрезвяваше арогантни корпоративни шефове и умееше да превръща и най-борбените адвокати в бръцолевещи идиоти. Призната за един от най-уважаваните и опасни разследващи журналисти във Великобритания, заедно с неголемия си екип Зоуи бе оставила зад гърба си дълга следа от съсипани компании и кариери. Беше изваждала на показ счетоводни схеми, продажба на фирмени тайни, престъпления срещу околната среда и безчет случаи с подкупи, рекет и корупция. И макар по-голямата част от дейността ѝ да включваше британски фирми, тя редовно сочеше с пръст и различни корпоративни спекулации в Европа и Америка. Например през бурната есен на 2008 г. Зоуи бе прекарала няколко седмици в опити да докаже, че една американска фирма за управление на парични ресурси, ръководена от известен и уважаван стратег, е в действителност просто гигантска „схема на Понци“. Само

четиридесет и осем часа преди да успее да получи потвърждение на историята, Бърнард Мадоф беше арестуван от агенти на ФБР по подозрение в измама с ценни книжа. Разработките на Зоуи осигуриха на *Файненшъл Джърнъл* сериозното предимство да борави с конкретна информация при разгръщането на скандала, макар самата тя така и да не си прости, че не е докопала Мадоф преди намесата на властите. Изключително борбена и с нулева толерантност към всекиго, който дръзнеше да нарушава правилата, Зоуи Рийд си бе дала дума никога повече да не допуска да ѝ се изплъзне друг корумпиран и крадлив бизнесмен.

Понастоящем тя допълваше последните щрихи в едно спешно експозе за изгряващата кариера на депутат лейбърист, който бе получил най-малко сто хиляди лири незаконен хонорар от един от главните подизпълнители на британското Министерство на отбраната — „Емпайър Аероспейс Системс“. От отдела за връзки с обществеността на *Файненшъл Джърнъл* се бяха свързали с няколко водещи телевизионни канала с информацията, че Зоуи подготвя значим репортаж. Нейни гостувания вече бяха уредени в новинарски и анализаторски емисии по *Би Би Си*, *Си Ен Би Си*, *Скай Нюз* и *Си Ен Ен Интернешънъл*. За разлика от повечето репортери, Зоуи се държеше изключително естествено пред телевизионен екран, тъй като имаше рядката способност да забравя, че се намира пред камера. Нещо повече, тя неизменно се оказваше и най-привлекателната фигура в ефир. Вече от няколко години от *Би Би Си* правеха опити да отмъкнат Зоуи от *Файненшъл Джърнъл*, а наскоро тя бе летяла и до Ню Йорк, за да се срещне лично с управителния екип на *Си Ен Би Си*. Затова сега Зоуи разполагаше с властта спокойно да учетвори заплатата си само с едно телефонно обаждане. Кое то пък означаваше, че никак не бе в настроение да слуша повторна лекция от Джейсън Търнбъри за необходимостта от бюджетни икономии.

— Мога ли да поясня защо твоите мерки за съкращения само ще блокират работата ми?

— Щом се налага.

— Както добре знаеш, Джейсън, източниците ми са поверителни и ми се налага доста да ги съблазнявам, преди да ми дадат някаква информация. Наистина ли очакваш, че ще мога да склоня някой

старши сътрудник да предаде компанията си срещу сандвич с яйце и копър в някоя закувалня?

— А ти въобще погледна ли разходите си за последния месец, преди да се подпишеш под тях? Срещу парите, които си пръснала само в луксозния ресторант в Дорчестър, можеш спокойно да наема двама младши редактори!

— Има разговори, които не може да се водят по телефона.

— Съгласен съм. Тогава защо не си уговорим среща в кафене „Руж“, за да продължим тази дискусия лице в лице?

— Добре знаеш, че не бива, Джейсън.

— Просто предлагам сърдечно приятелство между двама професионалисти.

— Плямпаш глупости. И добре го знаеш.

Джейсън пренебрегна отказа ѝ и бързо смени темата:

— Гледаш ли телевизия?

— Позволено ли ни е все още да гледаме телевизия? Или и това вече се счита за неоправдан разход на електроенергия?

— Пусни *Скай Нюз*.

Зоуи включи канала и видя трима мъже, застанали пред струпали се репортери в комплекса на Обединените нации в Женева. Единият бе генералният секретар на ООН, другият бе популярен ирландски рок изпълнител, повел неуморна кампания срещу бедността в Африка, а третият беше Мартин Ландесман. Пословично богатият женевски финансист току-що бе оповестил, че дарява сто милиона долара лични пари за подобряване качеството на храните в Третия свят. Не за първи път Ландесман правеше такъв жест. Наричан с прякора *Свети Мартин* както от клеветници, така и от поддръжници, досега бе дарил сигурно повече от милиард долара за различни благотворителни начинания. Огромното му богатство и щедростта му си съперничеха единствено с неохотата му да попада под прожекторите на общественото внимание и с непоносимостта му към пресата. През целия си живот Ландесман бе склонил да даде едно-единствено интервю. И то не на друго, а именно на Зоуи.

— Кога е било това?

— Днес следобед. Отказва да отговаря на въпроси.

— Как въобще са навили Мартин да се появи там?

— Не знаех, че вече сте на малко име.

- Всъщност не сме се чували от месеци.
- Може би е време да възобновите дружбата си.
- Пробвала съм, Джейсън. Но той не желае да говори.
- Защо все пак не му звънеш?
- Защото се прибирам да си взема ужасно дълга вана.
- А през почивните дни?
- Евтино романче. Някое и друго дивиди. Може би ще се поразходя из Хампстед Хийт, ако не вали.
- Пълна скука.
- Аз си падам по скуката, Джейсън. Сигурно затова се увлякох толкова и по теб.
- След час ще бъда в кафене „Руж“.
- Ще се видим в понеделник сутрин.

Тя затвори телефона и загледа как Мартин Ландесман излиза от пресконференцията в Женева. Сребрилата му коса искреше от светкавиците на стотиците фотоапарати, а до него вървеше изумителната му съпруга — францужойката Моник. Макар да харесваше уединението, Ландесман определено знаеше как да оставя поразително впечатление в онези редки мигове, когато се появяваше в общественото ползрение. Това сякаш бе и една от специалните дарби на Мартин — неподобното му умение да контролира какво знае и вижда за него останалият свят. Зоуи бе напълно убедена, че знае повече за него от всеки друг репортер на земята. И все пак съзнаваше, че ѝ убягват още много неща около фигурата на Свети Мартин.

Образът на Ландесман бе заместен от новия американски президент, който се опитваше да прокара нова инициатива за подобряване на отношенията между Съединените щати и един от най-неумолимите им международни врагове — Ислямска република Иран. Зоуи изключи телевизора, погледна часовника си и тихо изруга. Вече минаваше шест. Плановите ѝ за почивните дни съвсем не бяха толкова сиви, колкото се бе опитала да внуши на Джейсън. Напротив, очакваше я вълнуващо преживяване. А на всичкото отгоре и закъсняваше.

Тя прегледа набързо имейла си, а после изтри цялата си гласова поща. Към шест и петнайсет вече нахлузваше палтото си и излизаше от нюзрума. От своя огромен стъклен офис Джейсън се наслаждаваше на великолепната гледка на Темза. Като усети, че Зоуи е зад него, той се завъртя и направи очебиен опит да привлече вниманието ѝ. Зоуи

обаче заби поглед в килима и след това бързо се шмугна в чакащия я асансьор.

Докато слизаше към лобито, тя огледа образа си в стоманените врати. *Намерихме те оставена на прага на дома ни от някакви цигани* — често казваше майка ѝ. Сякаш това бе единственото възможно обяснение как едно дете от англосаксонски произход можеше да се появи на този свят с черни коси, тъмнокафяви очи и мургава кожа с маслинен оттенък. Като малка Зоуи бе изпитвала доста притеснения за външността си. Но когато постъпи в Кеймбридж, вече бе наясно, че това може само да ѝ е от полза. Външният ѝ вид я караше да изпъква в тълпата. Абсолютно същото тя постигаше и с помощта на интелигентността си и на хапливото си чувство за хумор. Коленете на Джейсън се бяха подкосили още при първата ѝ поява в неговия офис. Беше я наел на мига и бе ускорил и бездруго стремглавото ѝ изкачване по стълбицата на успеха. Когато бе откровена, Зоуи си признаваше, че кариерата ѝ донякъде се дължи и на външния ѝ вид. Но пък беше истина и че тя е доста по-интелигентна от повечето си колеги. А и никой в техния нюзрум не работеше толкова много като нея.

Когато вратите на асансьора се отвориха, тя забеляза няколко репортери и редактори, скупчени във фоайето, да обсъждат кое е най-уместното място за тазвечерния запой. Зоуи се промъкна покрай тях с учтива усмивка — имаше доста познати сред персонала, но не и истински приятели, — след което излезе на тротоара. Както обикновено, насочи се през Темза към метростанция „Канън Стрийт“. Ако посоката ѝ беше към къщи, щеше да хване влака на запад по „Съркъл Лайн“ към Ембанкмънт и след това да се прехвърли на „Нордърн Лайн“ към Хампстед. Вместо това обаче, тя се качи на влака в източна посока и отиде с него чак до метростанция „Сейнт Панкрас“, където бе новият лондонски терминал за високоскоростни влакове „Евростар“.

Във външния джоб на куфарчето ѝ имаше билет за влака в 19,09 ч. за Париж. Зоуи си купи няколко списания, мина през паспортния контрол и след това се запъти към перона за заминаващите влакове. Хората вече бяха започнали да се настаняват. Тя намери мястото си в първа класа и не след дълго ѝ поднесоха чаша доста хубаво шампанско. *Евтино романче. Някое и друго дивиди. Може би ще се поразходя из Хампстед Хийт, ако не вали...* Не точно. Тя се взря в

прозореца, докато влакът бавно се изнизваше от гарата. От стъклото я гледаше изключително привлекателна тъмнокоса жена. *Това е последният ти път, циганке — каза си тя наум. — Ама наистина последният.*

24. АМСТЕРДАМ

Малцина обърнаха особено внимание на пристигането на Ели Лавон в Амстердам на следващия ден, а и онези, които го забелязаха, го взеха за друго. За подобно нещо се изискваше специален талант. Считан за най-добрия агент за проследяване на Службата, Лавон беше като призрак, който притежаваше хамелеонска способност да променя външността си. Най-силното му преимущество беше вродената му незабележителност. На пръв поглед той неизменно изглеждаше като съвсем обикновен човечец. В действителност обаче притежаваше нюха на хищник, който е способен да проследи висококвалифициран разузнавач или ловък терорист по улиците на всеки град по света, без и за миг да привлече интерес към себе си. Ари Шамрон обичаше да казва, че Лавон може да изчезне още докато се здрависвате. Кое не бе никак далеч от истината.

Именно Шамрон впрочем през септември 1972 г. беше запознал Лавон с младия художник Габриел Алон. Макар по онова време да не си даваха сметка, и двамата бяха избрани да се включат в една от най-известните и противоречиви мисии в историята на израелските разузнавателни служби — тайната операция *Божии гняв*, която трябваше да издири и унищожи извършителите на касапницата по време на Олимпийските игри в Мюнхен. Според написания на иврит речник на екипа, Лавон беше *айн* — наблюдател. Габриел пък беше *алеф* — стрелец. Въръжен с пистолет „Берета“ 22 калибър, той лично застреля шестима от терористите от „Черният септември“, виновни за Мюнхенското клане. Под неумолимия натиск на Шамрон те дебнеха врага си из цяла Западна Европа в продължение на три години, убивайки и нощем, и посред бял ден, живеейки в постоянния страх, че всеки момент може да ги арестуват и да ги съдят за убийствата. Когато най-сетне се върнаха у дома, слепоочията на Габриел бяха посивели, а лицето му бе състарено с дваисетина години. Ели Лавон, който бе преживял не една и две продължителни срещи с терористи абсолютно сам, без подкрепление, впоследствие започна да страда от безчет

посттравматични разстройства, в това число и пословично чувствителен стомах, който го торможеше до ден-днешен.

Когато екипът на *Божия гняв* най-сетне бе разформиран, нито Габриел, нито Ели изпитваха каквото и да е желание да продължат да се занимават с разузнаване или с убийства. Габриел потърси убежище във Венеция, за да лекува картини, докато Лавон отлетя за Виена, където откри малко частно детективно бюро, озаглавено „Разследвания и справки за събития по време на войната“. С неголемия си бюджет той някак си съумяваше да издирва задигнати по време на холокоста ценности на стойност милиони щатски долари, както и да изиграе доста значима роля за изтръгването на извънсъдебно споразумение за милиарди долари от швейцарските банки. Дейностите на Лавон му спечелиха немалко неприятели. През 2003 г. една бомба избухна в бюрото му, наранявайки го сериозно и покосявайки две от служителките му. Лавон така и не се опита да възстанови бизнеса си във Виена и вместо това предпочете да се прибере в Израел и да се отдаде на първата си любов — археологията. Понастоящем той бе хоноруван преподавател към Еврейския университет в Йерусалим и редовно се включваше в експедиции за разкопки из цялата страна. Два пъти годишно се връщаше в Академията на Службата, за да изнесе лекция пред новопостъпилите агенти за тънкото изкуство на проследяването. Почти при всяка такава лекция му се задаваше и неизбежният въпрос относно дейността му заедно с легендарния езекутор Габриел Алон. Отговорът на Лавон бе неизменен: „Габриел кой?“

По подготовка и по темперамент Лавон умееше да борави с деликатни предмети с изключително внимание. Това се отнасяше и за листа хартия, който му бе подаден във всекидневната на апартамента в хотел „Амбасад“. Той се взря в него за няколко секунди в сумрака на стаята и сетне го остави на масичката за кафе, вдигайки любопитен поглед към Габриел и Киара над позлатените си очила за четене.

— Бях останал с впечатлението, че вие двамата се криете от Шамрон в най-затънтеното ъгълче на Корнуол. Как изобщо успяхте да се натъкнете на подобно нещо?

— Автентично ли е? — запита Габриел.

— Без съмнение. Но откъде се е появило?

Габриел запозна Лавон накратко с проучването им до този момент, като започна от неканената поява на Джулиан Ишърууд на скалите край нос Лизард и завърши с историята на Лена Херцфелд. Лавон го изслуша съсредоточено, а кафявите му очи се местеха ту към Габриел, ту към Киара. Накрая той отново взе листа, разгледа го и бавно поклати глава.

— Какво има, Ели?

— Аз прекарвам години наред в търсене на нещо като това. А ти попадаш на него по случайност.

— Нещо като какво, Ели?

— Доказателство за вината му. Е, попадал съм на откъслечни доказателства, пръснати из гробищата на Европа, но нищо толкова уличаващо като това!

— Да не би да разпознаваш името?

— На Курт Фос ли? — Лавон бавно кимна. — Може да се каже, че двамата със *SS-хауптштурмфюрер* Курт Фос сме отколешни приятели.

— А подписът?

— За мен е не по-малко разпознаваем от този на Рембранд. — Той отново загледа документа. — Независимо дали ще успеете да намерите картината на Джулиан или не, вече сте направили голямото откритие. И то задължително трябва да се съхрани.

— С огромна радост ще го поверя в твоите изкусни ръце, Ели.

— Предполагам, срещу известна цена?

— Неголяма — потвърди Габриел.

— И каква по-точно?

— Да ми разкажеш за Фос.

— С най-голямо неудоволствие. Но поръчай кафе, Габриел. Аз съм като Шамрон. Не умея да разказвам без кафе.

25. АМСТЕРДАМ

Ели Лавон започна разказа си с най-основните факти от ужасяващата биография на Курт Фос.

Роден в заможното семейство от Кьолн на 23 октомври 1906 г., Фос бил изпратен да учи в столицата и завършил Берлинския университет през 1932 г. със степени по право и история. През февруари 1933 г., броени седмици след като Хитлер взел властта, той се включил в редиците на Националсоциалистическата партия и бил назначен към службата за охрана и разузнаване към SS — *Sicherheitsdienst*, или *SD*. През следващите няколко години работил в берлинската щабквартира, съставяйки досиета на всевъзможни реални и въображаеми партийни врагове. Свръхамбициозен във всякакви области, Фос подхванал връзка с Фрида Шулер — дъщеря на известен офицер от Гестапо — и скоро двамата сключили брак в провинциално имение недалеч от Берлин. На венчавката присъствали *SS райхсфюрерът* Хайнрих Химлер, както и началникът на *SD* Райнхард Хайдрих. Последният им изнесъл серенада, свирейки на цигулка. Осемнайсет месеца по-късно Фрида родила момче. Поздрав по този повод семейството получило лично от Хитлер.

Фос много бързо установил, че му е скучно в щабквартирата на *SD*, и уведомил влиятелните си познати, че изпитва интерес да се включи в някакво по-предизвикателно начинание. Възможността се разкрила през март 1938 г., когато германските сили навлезли безпрепятствено в Австрия. До август Курт Фос се преместил във Виена, където бил назначен към *Zentralstelle für jüdische Auswanderung* — Централното бюро за еврейска емиграция. Бюрото там се ръководело от млад и безскрупулен офицер от SS, под чието влияние животът на Фос приел нова насока.

— Адолф Айхман? — вметна Габриел.

Лавон кимна бавно. *Айхман...*

Централното бюро се помещавало в кокетен виенски дворец, който били присвоили от семейство Ротшилд. Постановленията на Айхман били Австрия да бъде прочистена от значителната си и доста

влиятелна еврейска общност с помощта на стройна програма от принудителни и незабавни емиграции. Всеки ден разкошните помещения на двореца се пълнели с евреи, които търсели начин да се измъкнат от нарастващата вълна на антисемитско насилие, завладяващо страната. Айхман и неговият екип с огромна готовност им показвали вратичка срещу сериозно заплащане, разбира се.

— Всичко това представлявало мащабна грабителска операция. Евреите влизали през единия вход с парите и притежанията си и излизали през другия с единия кат дрехи на гърба. Нацистите по-късно нарекли тази процедура „виенски модел“ и я считали за едно от най-големите постижения на Айхман. В действителност обаче геният зад операцията, ако може да се използва тази дума, бил Курт Фос. Той бил като сянка на Айхман. Двамата крачели из коридорите на двореца в черните си есесовски униформи като някакви млади енергични богове. Но между тях имало една разлика. Айхман бил безпощадно жесток към жертвите си, докато онези, които познавали Фос лично, често оставали поразени от безупречните му маниери. Той винаги се държал така, сякаш целият процес му се струва някаква безвкусица. В действителност това било маска. Фос просто бил проницателен бизнесмен. Той издирвал по-заможните евреи и ги привиквал в кабинета си за личен разговор. При тези срещи техните пари неизбежно се озовавали в неговите джобове. Когато напуснал Виена, Курт Фос вече бил невероятно богат. А тепърва щял да се развихря.

През есента на 1941 г., докато целият континент бил погълнат във войната, Хитлер и неговият елит взели решението, че евреите трябва да бъдат унищожени. Те издали заповед Европа да бъде прочистена от изток на запад, а Айхман и неговите „експерти по депортирането“ трябвало да задвижат смъртоносния механизъм. Всички годни за труд евреи щели да бъдат използвани като работна ръка. А останалите — млади, възрастни, болни, недъгави — трябвало незабавно да бъдат подложени на „специално третиране“. За деветте и половина милиона евреи, които по това време живеели под германско управление, това било истинска катастрофа. Престъпление отвъд човешките представи.

— Ала не и за Фос — продължи Лавон. — За Курт Фос това представлявало бизнес шанс, какъвто се разкрива веднъж в живота.

Когато започнало смъртоносното лято на четиридесет и втора, Фос и останалите от екипа на Айхман ръководели операцията от една внушителна сграда на Курфюрстенщрасе 116 в Берлин, където — за огромно удоволствие на Айхман — доскоро се помещавала еврейска агенция за взаимопомощ. Познати под наименованието *Департамент IVB4*, именно това били хората, които поддържали смазаната машина на мащабното начинание за етническо прочистване на целия континент.

— Фос имал кабинет непосредствено до този на Айхман — обясняваше Лавон. — Обаче рядко се задържал там. Непрекъснато бил в движение. Одобрявал депортационни списъци, надзиравал лично арестите и подготвял необходимите влакове. И разбира се, междуременно разгръщал процъфтяващия си страничен бизнес, обирайки жертвите си до шушка непосредствено преди да ги изпрати на сигурна смърт.

Ала най-рентабилната сделка на Фос се състояла едва към края на войната, и то в последната държава, погълната от пламъците на холокоста — Унгария. Когато дошъл в Будапеща, Айхман имал една-единствена цел: да издири всекиго от 825-те хиляди местни евреи и да ги изпрати на смърт в Аушвиц. Неговият доверен сътрудник Фос обаче имал различно намерение.

— Промисленото предприятие „Бауер-Рубин“ — поясни Лавон. — Собствениците му били консорциум от дълбоко асимилирани евреи, повечето от които или се били обърнали към католицизма, или били женени за католички. Броени дни след като пристигнал в Будапеща, Фос събрал тези хора и им дал да разберат, че дните им са преброени. Обаче, както обикновено, той имал предложение за тях. Ако заводът „Бауер-Рубин“ му бъде поверен, Фос щял да се погрижи на всички бивши собственици и техните семейства да бъде осигурен канал за бягство в Португалия. И както можете да се досетите, собствениците скорострелно се съгласили на неговата оферта. На следващия ден управителят Самуел Рубин заминал заедно с Фос към Цюрих.

— Защо точно в Цюрих?

— Защото тъкмо там били оставени на съхранение повечето активи на фирмата. Фос раздробил цялата компания на парчета и прехвърлил авоарите ѝ в свои сметки. Когато алчността му най-сетне била заситена, той позволил на Рубин да замине за Португалия и му

обещал всички останали негови партньори да го последват скоро. Това обаче не се случило. Рубин се оказал единственият оцелял от всички бивши собственици. Останалите били изпратени в Аушвиц заедно с още над четиристотин хиляди унгарски евреи.

— Ами Фос?

— Фос се завърнал в Берлин на Бъдни вечер 1944 г. По всичко си личало, че войната вече е изгубена. Фос и останалите кабинетни убийци от екипа на Айхман били обявени за аутсайдери и парии. Срещу тях се обърнали даже някои от доскорошните им колеги от SS. Докато градът се тресял от бомбардировките на съюзническите сили, Айхман укрепвал бърлогата си, превръщайки я в солидно защитена крепост. После трескаво се захванал да унищожава най-уличаващите го документи. Адвокатът Фос обаче знаел колко безсмислено е да се опитва да прикрива престъпления от такъв мащаб. Свидетелства за злодеянията им били разпръснати из целия континент. Хиляди оцелели само изчаквали възможност да разкажат историите си на всеослушание. Затова Фос се заел да оползотвори малкото си оставащо време в нещо различно и далеч по-продуктивно — да събере каквото може от нечестно натрупаните си богатства и да се подготви за бягство. Айхман се оказал напълно неподготвен, когато настъпил краят. Не разполагал с никакви фалшиви документи, с никакви пари и с никакво убежище. Фос, от друга страна, имал ново име, имал къде да се скрие и разбира се, имал скътани несметни богатства. На 30 април 1945 г., през нощта, когато Хитлер се самоубил в бункера под Райхсканцеларията, Курт Фос захвърлил есесовската си униформа и се измъкнал от своя кабинет на Курфюрстенщрасе 116. На сутринта от него нямало и следа.

— А от парите му?

— И те потънали вдън земя — отговори Лавон. — Също като предишните си собственици.

26. АМСТЕРДАМ

Габриел Алон се бе сблъсквал със злото под най-различни форми: терористи, безжалостни руски търговци на оръжие, професионални наемни убийци, които проливаха кръвта на непознати срещу куфарчета с пари. Но никой от тези хора не можеше да се сравни със злите проводници на геноцида, извършили най-мощния акт на масово изстребление в човешката история. Те и техните злодеяния присъстваха като някакъв постоянен, макар и неосъзнат фон по време на детските години на Габриел в Долината на Израил. Сега обаче, докато над Амстердам се спускаше нощта, те бяха пропъззели в апартамента в хотел „Амбасад“. Тъй като не можеше да търпи повече присъствието на тези духове, Габриел внезапно се изправи и заяви на Ели Лавон и Киара, че изпитва нужда да продължи този разговор някъде навън. След малко тримата вече крачеха под жълтите лампи по протежение на Херенграхт. Габриел и Лавон вървяха рамо до рамо, а Киара ги следваше на няколко крачки.

— Тя е твърде близо.

— Тя не ни следи, Ели. Просто ни пази гърбовете.

— Няма значение. Твърде близо е.

— Да спрем ли, за да я инструктираш както трябва?

— Мен няма да ме послуша. Невероятен инат е. И е прекалено хубава за проследяващ агент. — Изглежда Габриел косо. — Така и не мога да разбера какво толкова видя тя в изкопаемо като теб. Сигурно естествения ти чар и вроденото чувство за хумор.

— Щеше да ми разкажеш още за Курт Фос.

Лавон се поспря, за да даде път на колоездачка. С едната ръка девойката караше колелото си, а с другата изпращаше текстово съобщение по мобилен телефон. Ели я съпроводи с мимолетна усмивка и после продължи разказа си.

— Едно нещо не трябва да забравяш, Габриел. Днес ние може много да си говорим за Фос, но непосредствено след войната не знаехме почти нищичко за него, освен името на копелето. А когато вече научихме за престъпленията му, той се бе изпарил.

- Знае ли се накъде?
- Отишъл е в Аржентина.
- И как е стигнал дотам?
- Познай.
- Чрез Църквата ли?
- Съмняваш ли се?

Габриел бавно поклати глава. До ден-дневен историците продължаваха да се препират ожесточено дали изпълненият с противоречия военновременен папа Пий XII в действителност е помагал на евреите, или си е затварял очите за страданията им. Според самия Габриел обаче най-обезпокоителни бяха действията на Пий след края на войната. Светият отец така и не произнесе нито една думичка на съжаление или тъга относно погубването на шест милиона човешки същества. По-скоро изглеждаше далеч по-загрижен за участието на извършителите, отколкото за техните жертви. Папата не само зае позицията на отявлен критик на Нюрнбергския процес, но и наред с това даде позволение ватиканските служби да бъдат използвани за едно от най-големите масови бягства от правосъдието в историята на човечеството. Придобило печална популярност като ватиканската Ратлайн — буквално „пътят на плъховете“, това начинание бе спомогнало стотици, ако не и хиляди нацистки военнопръстъпници да се измъкнат към убежища в Южна Америка и Близкия изток.

— Фос стигнал до Рим с помощта на стари свои събратя от SS. От време на време отсядал в малки странноприемници и тайни квартири, но повечето време се укривал във францискански манастири.

— А след като пристигнал в Рим?

— Отседнал в уютна стара вила на Виа Пиаве номер 23. Един австрийски свещеник — монсеньор Карл Байер, се погрижил добре за него, докато Папската комисия за помощ на бежанците уредила подробностите по отпътуването му. Броени дни по-късно вече разполагал с паспорт на служител от Червения кръст с име Рудолф Зайбел и разрешително за пребиваване в Аржентина. На 25 май 1949 г. се качил на кораба „Норт Кинг“ в Генуа и се отправил за Буенос Айрес.

— Името на кораба ми е познато.

— С основания. На борда имало и друг пътник, който току-що бил получил помощ от Ватикана. Неговите документи, отново като

служител на Червения кръст, били на името на Хелмут Грегор. Истинското му име обаче било...

— Йозеф Менгеле^[1]!

Лавон кимна утвърдително.

— Нямаме информация дали двамата са се засекли по време на това пътуване. Обаче със сигурност знаем, че пристигането на Фос е протекло далеч по-гладко от това на Менгеле. Доколкото знаем, Ангела на смъртта се представил пред имиграционните власти като обикновен техник. Куфарите му обаче били пълни с медицински документи и кръвни проби от експериментите му в Аушвиц.

— А Фос имал ли е нещо интересно в багажа?

— Питаш за нещо като портрет от Рембранд ли? — Ели поклати отрицателно глава. — Доколкото ни е известно, Фос пристигнал в Новия свят с празни ръце. Като професия посочил, че е портиер в хотел. Приели го в страната без проблеми. Неговият наставник Айхман пристигнал година по-късно.

— Трябва да е била любопитна среща.

— Странно, но в Аржентина двамата не успели да се погодят добре. Няколко пъти се срещнали да пият кафе в центъра на Буенос Айрес, но явно Фос не се вълнувал особено от това приятелство. Айхман бил прекарал няколко години в нелегалност, издържайки се като дървосекач и земеделец. По нищо не приличал на някогашния млад бог, държащ в ръцете си съдбините на милиони. Бил обикновен надничар и си търсел някакво препитание. И бил изпълнен с горчивина.

— Ами Фос?

— За разлика от Айхман, той поне имал университетска диплома. Буквално след една година вече работел като адвокат във фирма, която обгрижвала германската общност в Аржентина. През петдесет и пета успял да измъкне от Германия съпругата и сина си. Така семейството им отново се събрало. По всички сведения, Курт Фос принадлежал към средната класа и водил доста обикновен, но комфортен живот в квартал Палермо на Буенос Айрес. Там останал чак до смъртта си през 1982 година.

— Как е избегнал ареста?

— Имал е сериозни връзки. В тайните служби, във войската. Когато през шейсета година заловихме Айхман, Фос се покри за

няколко месеца. Но през по-голямата част от времето човекът, който ми казвате, че е качил семейството на Лена Херцфелд на влака за Аушвиц, си е доживял живота без сериозни опасения за арест или екстрадиция.

— А говорил ли е публично за войната?

Лавон го погледна с лека усмивка.

— Сигурно ще ти е трудно да повярваш, но всъщност няколко години преди смъртта си Фос даже даде интервю за *Шпигел*. Както можеш да се досетиш, до последно той държеше на невинността си. Отричаше да е бил замесен, в чието и да е депортиране. Отричаше да е убивал когото и да е. И отричаше да е крал каквото и да е.

— Тогава каква е съдбата на всички пари, които Фос не е откраднал?

— Като цяло съществува консенсус между специалистите по холокоста, сред които съм и аз, че така и не е съумял да измъкне тези пари от Европа. Точната участ на състоянието на Курт Фос обаче се счита за една от най-големите неразрешени загадки на холокоста.

— Имате ли някакви предположения?

— Стига, Габриел. Няма нужда точно аз да ти го обяснявам.

— Швейцария ли?

Лавон кимна.

— Според есесовците, цялата страна представлявала нещо като гигантски сейф. От американския ОСС^[2] знаем, че по време на войната Фос редовно е пътувал до Цюрих. За съжаление, нямаме информация нито с кого се е срещал там, нито къде е провеждал частното си банкиране. Докато живеел във Виена, известно време работил с едно семейство, чиито родители са били оскубани от Фос в Централното бюро през трийсет и осма. Няколко години прекарах в Цюрих, хлопайки на не една и две врати в търсене на тези пари.

— И какво?

— Нищичко, Габриел. Нито следа от тях. От гледна точка на швейцарската банкова система, човек на име Курт Фос никога не е съществувал. Нито пък неговото крадено състояние.

---

[1] Йозеф Менгеле (1911 — 1979 г.) — немски офицер и лекар в концлагера Аушвиц, придобил известност с провеждането на „научни“ експерименти върху хора. — Б.пр. ↑

[2] Офис на стратегическите служби — американската разузнавателна агенция през Втората световна война, предшественик на ЦРУ. — Б.пр. ↑

27. АМСТЕРДАМ

Междувременно тримата се бяха озовали на възвишението на Йоденбрестраат. Габриел се застоя за минутка пред къщата, където Хендрике Стофелс бе позирала на своя любовник Рембранд, и мислено ѝ каза, че има само един въпрос към нея. Как така нейният портрет, откраднат от Якоб Херцфелд през четиридесет и трета година в Амстердам, се бе озовал в галерия „Хофман“ в Люцерн двайсет и една години по-късно? Девојката, естествено, нямаше как да му отговори и затова той насочи въпроса към Ели Лавон.

— Вероятно Фос се е освободил от нея при бягството си от Европа. Или пък може да я е взел със себе си в Аржентина и впоследствие да я е изпратил обратно до Швейцария, за да се продаде тихомълком. — Лавон погледна Габриел и на свой ред го попита: — Какви са възможностите от галерия „Хофман“ да склонят да ни покажат архивите си от онази покупко-продажба през 1964 година?

— Нулеви — просто отговори Габриел. — Единствените потайни институции от швейцарските банки са швейцарските художествени галерии.

— В такъв случай, изглежда, ни остава само една възможност.

— Каква?

— Петер Фос.

— Синът ли?

Лавон потвърди с кимане.

— Съпругата на Фос почина няколко години след него. Други наследници, освен Петер няма. И сигурно той е единственият, който ще знае нещо за картината.

— Къде е той?

— Още е в Аржентина.

— Каква е политиката му там?

— Питаш дали е нацист като баща си?

— Нещо такова.

— Много малко от наследниците на нацистите споделят техните убеждения, Габриел. Повечето изпитват срам. В това число и Петер

Фос.

— Наистина ли използва това име?

— Отказал се е от псевдонимите, когато старецът се е поминал. Изградил си е добро име във винарския бизнес в Аржентина. Собственик е на изключително качествено лозе в Мендоса. Говори се, че произвежда някои от най-добрите продукции *Малбек* в страната.

— Радвам се за него.

— Недей да го съдиш, Габриел. Петер Фос е направил каквото може, за да изкупи греховете на баща си. Когато от „Хизбула“ взривиха еврейския културен център в Буенос Айрес през деветдесет и четвърта година, някой изпрати анонимно дарение за възстановяване на щетите. От сигурен източник знам, че е бил Петер Фос.

— А дали ще говори?

— Държи на уединението си, но все пак е склонявал да даде интервюта за неколцина изтъкнати историци. Друг въпрос е обаче дали ще разговаря с израелски агент на име Габриел Алон.

— Нима не си чул, Ели? Аз вече се оттеглих.

— Ако си се оттеглил, тогава защо с теб крачим посреднощ по студените улички на Амстердам? — Като не получи отговор, Лавон сам продължи: — Защото това никога не приключва, нали, Габриел? Ако Шамрон се бе опитал да те върне от пенсия, за да издирваш някой терорист, сигурно би го отпратил на секундата. Но тук нещата стоят различно, нали? Пред очите ти все още е онази татуировка на ръката на майка ти, която тя се опитваше безуспешно да прикрие.

— Приключихте ли с психоанализата, професор Лавон?

— Познавам те по-добре от всекиго, Габриел. По-добре даже и от красивата девойка, която ни следва. Едва ли имаш някой по-близък от мен, с изключение на Шамрон, естествено. — Ели направи пауза. — Той ти изпраща поздрав, между другото.

— Как е той?

— Отчаян е. Изглежда, слънцето най-сетне взе да залязва за ерата на Шамрон. Щура се извилата си в Тиберия като муха без глава. Направо влудява Геула. Не е сигурна колко още ще може да го изтърпи.

— А аз мислех, че повишението на Узи ще даде картбланш за Шамрон на булевард „Цар Саул“.

— И той очакваше същото. Но за изненада на всички, Узи реши, че иска сам да се оправя. Преди няколко седмици обядвах с него. Бела

направо е преобразила бедното момче. Сега повече прилича на корпоративен изпълнителен директор, отколкото на ръководител на Службата.

— А моето име изникна ли в разговора?

— Само мимоходом. Нещо ми подсказва, че Узи се е зарадвал на решението ти да се скриеш вдън земя в Корнуол. — Лавон го изгледа косо. — А самият ти съжаляваш ли, че не прие работата?

— Никога не съм искал тази работа, Ели. И искрено се радвам за Узи.

— Но пък той едва ли ще се зарадва искрено, когато научи, че планираш да пътуваш до Аржентина, за да разговаряш със сина на дясната ръка на Адолф Айхман.

— Най-добре да не научава. Пък и става дума за временна работа.

— Къде ли съм чувал това преди? — Лавон се усмихна. — Ако искаш моето мнение, Габриел, този Рембранд най-вероятно отдавна е изчезнал. Но пък ако си убеден, че Петер Фос може да помогне, нека тогава аз да отида до Аржентина.

— За едно нещо си прав, Ели. Татуировката на майка ми все още е пред очите ми.

Лавон въздъхна тежко.

— Нека поне звънна един телефон, за да ти уредя срещата. Не бих искал да се разкарваш чак до Мендоса за зелен хайвер.

— Обаче бъди дискретен.

— Аз и не мога иначе. Само ми обещавай, че ще внимаваш там. В Аржентина е пълно с хора, които биха дали мило и драго да видят главата ти, забучена на кол.

Бяха достигнали до улица „Плантаге Миденлан“. Габриел поведе Лавон в една странична уличка и се спря пред тясна къщичка с тясна черна портичка. Лена Херцфелд, дъщерята на мрака, безпаметно седеше сама в полуосветена бяла стая.

— Спомняш ли си, като бяхме малки, какво ни разправяше Шамрон за случайните съвпадения, Ели?

— Че в тях вярват само идиотите и мъртъвците.

— А какво би казал Шамрон според теб за изчезването на Рембранд, който някога е бил в ръцете на Курт Фос?

— Едва ли би му се понравилось.

— Ще я наглеждаш ли, докато съм в Аржентина? Няма да си простя, ако нещо ѝ се случи. Вече е изстрадала предостатъчно.

— Така и така смятах да поостана тук.

— И внимавай с нея, Ели. Тя е крехка.

— Те всички са крехки — отвърна Лавон. — Няма да разбере, че съм бил тук.

28. АМСТЕРДАМ

Кредото на служителите от „Центрум Секюрити“ в Цюрих беше съвсем просто. Срецу подobaващата парична сума и при подходящи обстоятелства те бяха готови да се нагърбят с всякакъв риск. Следователският им отдел се занимаваше с проучвания на миналото както на цели фирми, така и на отделни хора. Контратерористичното звено например осигуряваше съвети как най-добре да се грижиш за активите си и издаваше авторитетен ежедневен бюлетин с актуалните нива на заплахата по света. Екипът за лична охрана предлагаше униформени пазачи за фирмената собственост, както и телохранители за отделния клиент. Отделът по компютърна сигурност към „Центрум“ минаваше за един от най-професионалните в цяла Европа, докато неговите международни консултанти осигуряваха за желаещите да се разрастват корпорации достъп до най-опасните кътчета на света. Фирмата работеше със своя собствена частна банка и държеше трезор под Талщрасе, където се съхраняваха някои от по-деликатните клиентски активи. По последни оценки, стойността на всички държани в трезора предмети значително надвишаваше десет милиарда долара.

Да се открият най-подходящите хора за различните отдели на „Центрум“ си беше нелеко предизвикателство — още повече че фирмата не приемаше молби за работа. Процесът за набиране на нови кадри никога не се променяше. Най-напред скаути на „Центрум“ набелязваха определени цели. След това, без знанието на набелязаните, следователи на „Центрум“ започваха да провеждат дискретни, но щателни проверки на миналото им. Ако целта бъдеше определена като потенциален „материал“ за фирмата, се изпращаше екип вербовчици, чиято отговорност бе да довършат процеса. Задачата им се улесняваше от факта, че заплатите и бонусите в „Центрум“ далеч надвишаваха тези в нормалния бизнес свят. На пръстите на едната ръка можеха да се преброят хората, които бяха дръзнали да отхвърлят предложението на компанията. Целият персонал на „Центрум“ бе висококвалифициран, мултинационален и мултиетнически. Повечето служители вече имаха натрупан стаж или в армията, или в органите на

реда, или в разузнавателните служби на своята страна. Вербовчиците на „Центрум“ изискваха владеене на поне три езика, макар че оперативният език на работното място беше немският и именно той се считаше за задължително изискване. Оставка оттук почти никой не подаваше, а уволнените служители рядко съумяваха да си намерят друго препитание.

Подобно на разузнавателните служби, на които подражаваше, „Центрум“ имаше две лица: едното неохотно се представяше пред света, а другото внимателно се криеше. Именно скритият клон на „Центрум“ се занимаваше с евфемистично наречените „специални задачи“: изнудвания, подкупи, рекет, корпоративен шпионаж и „закриване на сметки“. Името на това звено никога не се появяваше на фирмените документи на „Центрум“ и дори не се произнасяше по коридорите на компанията. Малцината избрани, които знаеха за съществуването на звеното, го наричаха *Kellergruppe* (т.е. Групата от подземиято), а ръководителя му — съответно *Kellermeister*. През последните петнайсет години позицията на *Kellermeister* се държеше от един и същи човек — Улрих Мюлер.

Двамата оперативни агенти, които Мюлер бе изпратил в Амстердам, бяха сред най-опитните му служители. Единият беше германец, специализирал се във всевъзможни аудиотехники. Другият бе швейцарец с нюх към фотографията. Малко след осемнайсет часа швейцарецът засне слабоватия израелец с прошарени слепоочия, който влизаше в хотел „Амбасад“, придружен от висока тъмнокоса жена. Миг по-късно германецът вдигна параболичния си микрофон и го насочи към един прозорец на третия етаж в лявата половина на хотелската фасада. Израелецът се появи там за кратко и изгледа улицата. Швейцарецът щракна един последен кадър, след което завесите рязко се дръпнаха.

29. МОНМАРТЪР, ПАРИЖ

Стъпалата на улица „Шап“ бяха влажни от утринната роса. Морис Дюран беше застанал на върха на хълма, разтърквайки болезнената буца в долната част на гърба си. После изведнъж закричи по тесните улички на Монмартър към една къща, намираща се на улица „Равиньон“. Изгледа огромните прозорци на най-горния етаж и след това се взря в домофона. Пет от имената бяха напечатани грижливо с главни букви. Шестото обаче бе надраскано с характерен почерк: *Ив Морел...*

За една-единствена нощ двацет и две години по-рано това име бе в устата на всеки по-значим колекционер в Париж. Дори Дюран, който обикновено се държеше на дискретна дистанция от законния свят на изкуството, се бе почувствал изкушен да отиде на многообещаващия дебют на Морел. Колекционерите бяха обявили Морел за гений — достоен наследник на величия като Пикасо, Матис и Вюяр — и до края на вечерта всяко платно в галерията бе обсъдено надълго и нашироко. Ала всичко се бе променило още на следващата сутрин, когато и вездесъщите критици на Париж се бяха произнесли по темата. Да, бяха признали те, младият Морел явно има забележителна техника. Но на творчеството му липсваше сърцатост, въображение и най-вече самобитност. Броени часове по-късно всеки колекционер вече бе оттеглил офертата си, а устремилата се към стратосферата кариера се бе стромолясала посрамено в калта.

Първоначално Ив Морел бе изпитал истински гняв. Гняв срещу критиците, които буквално го бяха разкъсали. Гняв срещу собствениците на галерии, които бяха отказали да излагат творбите му. Но яростта му бе запазена за малодушните колекционери с дълбоки джобове, които се бяха отметнали така лесно. „Те са като овце — разправяше Морел наляво и надясно. — Шарлатани с пари, които със сигурност не умеят да различават фалшивото от оригиналното!“ В крайна сметка владеещият забележителна техника младеж, комуто не достигаше самобитност, бе решил да се докаже, ставайки фалшификатор. Неговите картини днес висяха в палатите на

богаташите по цял свят и дори в някой и друг по-малък музей. Тази кариера бе направила от Морел богат човек — по-богат даже от повечето глупаци, които купуваха картините му.

Въпреки че Ив вече не продаваше фалшификациите си на свободния пазар, от време на време се съгласяваше да работи за познати от сенчестия кръг на художествения свят. Такъв познат беше Морис Дюран. В повечето случаи Дюран прибягваше към услугите на Морел за изработка на копия за подмяна. Това му бе необходимо при обири, при които копие от откраднатата картина се оставяше на мястото ѝ, за да се внуши на собственика, че любимият му шедьовър е непокътнат. Когато Морис влезе в ателието на Морел, фалшификаторът тъкмо нанасяше последните щрихи върху един Мане, който скоро предстоеше да увисне на стената на неголям белгийски музей. Дюран огледа платното с одобрително око и чак след това измъкна свития Рембранд от дълъг картонен цилиндър, поставяйки го внимателно на работния плот. Морел подсвирна тихичко през зъби и процеди:

— *Merde!*

— Напълно съм съгласен.

— Донесъл си ми истински Рембранд?!

Дюран кимна.

— Не по-малко истинска е дупката от куршум.

— Ами петното?

— Използвай въображението си, Ив.

Морел се приведе над платното и нежно потърка повърхността.

— Кръвта няма да е проблем.

— А дупката?

— Ще трябва да направя вставка от ново платно към оригинала, после да ретуширам част от челото ѝ. Когато приключа, ще покрия вставката със слой пигментен лак, за да уеднаквя цвета с останалото.

— Морел сви рамене. — Холандските стари майстори не са точно силната ми страна, но мисля, че ще се справя.

— Колко време ще ти отнеме?

— Поне две седмици. А може и повече.

— Имам клиент, който чака.

— Едва ли ще искаш клиентът ти да забележи това. — Той леко опипа дупчицата от куршум с показалец. — Боя се, че може да се

наложи да я дублирам. Имам чувството, че последният реставратор е прибягнал до частичен дублаж.

— А каква е разликата?

— При цялостния дублаж лепилото се разпределя по цялата повърхност на дублиращото платно. При частичния се нанася само по краищата.

— И защо го е направил така?

— Трудно е да се каже. Може би защото е било по-лесно и значително по-бързо. — Морел вдигна глава и сви рамене. — Вероятно реставраторът е бързал.

— А ти можеш ли?

— Да дублирам картина? — Морел, изглежда, леко се засегна. — Така правя всичките си фалшификати да изглеждат по-стари. Но предупреждавам, че крие рискове. Веднъж така съсипах един фалшив Сезан.

— Как?

— Прекалих с лепилото. И то се просмука през платното.

— Гледай тук да не прекаляваш с лепилото, Ив. Тя вече премина през достатъчно време.

— Хубаво — рече Морел намръщено. — Ако ще се почувстваш по-добре, още сега ще отстраня дублиращото платно. Няма да отнеме много време. Настани се някъде удобно.

— Не съм се чувствал удобно вече дванайсет години.

— Заради гърба ли?

Дюран кимна утвърдително и се отпусна в едно изцапано с бои кресло, а Морел обърна картината на работния си плот с лицето надолу. С помощта на макетно ножче той внимателно отлепи левия ъгъл на дублиращото платно от оригинала. После бавно продължи да го отлепва по цялата обиколка. Десет минути по-късно процедурата бе завършена.

— *Mon Dieu!*

— Какво направи с моя Рембранд, Ив?!

— Аз ли? Нищо. Но някой преди мен е пипал тук. Ела да видиш, Морис. Погледни сам.

Дюран се приближи до масата. Двамата мъже стояха един до друг, безмълвно вторачени в гърба на картината.

— Ив, имам молба към теб.

— Каква?

— Сложи я обратно в цилиндъра и забрави, че съм идвал днес тук.

— Сигурен ли си, Морис?

Дюран кимна:

— Напълно.

30. МЕНДОСА, АРЖЕНТИНА

Самолетът на полет 4286 на авиокомпания ЛАН се снижаваше бавно в безоблачното аржентинско небе към град Мендоса и назъбеното било на Андите. Даже и от височина шест хиляди метра Габриел виждаше лозята, които се точеха долу като безкраен зелен пояс по протежението на засушливата високопланинска равнина. Той погледна Киара. Беше се отпуснала на седалката си в първа класа и на красивото ѝ лице бе изписан покой. В тази поза, с няколко незначителни размърдания, бе изкарала по-голямата част от трийсетчасовия полет от Амстердам. Габриел искрено ѝ завиждаше. Както при повечето полеви агенти на Службата, и неговата кариера бе белязана от безкрайни пътувания, но той така и не бе успял да овладее уменията да спи в самолет. По време на дългия презокеански полет той изчете набързо приготвеното от Ели Лавон досие на Курт Фос. То включваше единствената известна фотография на Фос в есесовска униформа — заснета скоро след пристигането му във Виена, — наред с портрета, за който бе позирал пред списание *Шпигел* малко преди смъртта си. Ако изобщо в живота си Фос бе страдал от някакви угризения на съвестта, пред обектива на фотоапарата той бе съумял да ги прикрие много удачно. Изглеждаше като човек, който се бе помирил с миналото си. Като човек, който спеше добре нощем.

Една стюардеса събуди Киара и я помоли да повдигне облегалката си. Само секунди по-късно тя отново се унесе в здрав сън и остана така чак докато колесниците на самолета не докоснаха летищната писта в Мендоса. Десетина минути по-късно, докато двамата влизаха в терминала, тя вече преливаше от енергия. Габриел вървеше до нея с натезали крака. Ушите му бучаха от недоспиване.

По-рано същата сутрин вече бяха преминали паспортен контрол при първото кацане в Буенос Айрес и затова сега не ги очакваха други формалности, освен да си намерят кола под наем. В Европа такива подробности обикновено се уреждаха предварително от координаторите и местните оперативни агенти на Службата. Тук обаче, в отдалечено кътче като Мендоса, Габриел нямаше друг избор, освен

да се нареди на дългата опашка пред гишетото. Макар да разполагаше с писмено потвърждение за резервирана кола, жената зад гишетото сякаш се изненада от въпроса му. Колкото и да ровеше из компютъра си, тя не успяваше да открие резервацията на Габриел. Издирването на подходящо возило се превърна в половинчасово сизифовско мъчение, което включваше многобройни телефонни обаждания и още намусено щракане по клавиатурата. Накрая най-сетне отнякъде се материализира едно „Субару Аутбек“, очевидно претърпяло някаква злополука при скорошно пътуване в планините. Без да се извини, жената зад гишетото им връчи документите, а после им изнесе строга лекция какво се покрива от застраховката и какво — не. Габриел се разписа върху договора, като през цялото време се чудеше какво ли още е възможно да причини на тази кола, преди да я върне.

С ключове и куфари в ръка, Габриел и Киара излязоха на сухия въздух. В Европа зимата вече бе напреднала, но тук, в южното полукълбо, лятото бе в разгара си. Габриел забеляза колата на паркинга. След като я претърси внимателно за експлозиви, двамата се качиха и потеглиха към града. Хотелът им се намирал на „Пласа Италия“, наречен така заради многото италиански имигранти, които се бяха установили в този район в края на деветнайсети и началото на двайсети век. Когато влезе в хотелската стая, Габриел потисна изкушението веднага да се отпусне на чистите чаршафи на леглото. Вместо това си взе душ и се преоблече, а после слезе в лобито на хотела. Киара го очакваше на рецепцията, загледана в картата на местните винарски изби, която ѝ бе дал аниматорът. *Бodega де ла Марипоса* — винарската изба на Петер Фос — не фигурираше на картата.

— Опасявам се, че този собственик обича уединението — поясни аниматорът. — При него няма дегустации, нито обиколки на избата.

— Имаме предварително уговорена среща със сенyor Фос — вметна Габриел.

— А, разбирам! В такъв случай...

Аниматорът огради с химикалка място на картата, намиращо се на около седем-осем километра южно от града, и начерта най-прекия път дотам. Пред хотела три пикола си разменяха язвителни реплики за окаяното състояние на колата. Като забелязаха Киара, те се втурнаха един през друг, за да ѝ отворят вратата, зарязвайки Габриел сам да се

настани зад волана. Когато вратите се хлопнаха, той сви в уличката и през следващите трийсетина минути лъкатушеше из спокойните булеварди в центъра на Мендоса, оглеждайки се за евентуална опашка. След като не забеляза нищо обезпокоително, той пришпори колата в южна посока, минавайки покрай цял архипелаг от винарски изби и лозя. Накрая спряха пред елегантна порта от камък и стомана с надпис „Частен имот“. Насреща, подпрял се на вратата на бял шевролет „Събърбан“, ги очакваше широкоплещест охранител с грамадна каубойска шапка и тъмни очила.

— Сеньор Алон?

Габриел кимна утвърдително.

— Добре дошли — усмихна се радушно мъжът. — Последвайте ме, ако обичате.

Габриел изчака вратата да се отвори и после пое след шевролета. Не след дълго разбраха откъде *Бодега де ла Марипоса* бе взела името си, което в общи линии се превеждаше като „Винарска изба на пеперудите“. Огромен трептящ рояк *лястовичи опашки* се рееше над лозята и над настлания с чакъл преден двор на просторната вила в италиански стил на Петер Фос. Габриел паркира колата в сянката на един кипарис и заедно с Киара закрачиха подир охранителя през обширното преддверие, после по дълъг коридор до тераса, която гледаше към заснежените върхове на Андите. Очакваше ги богато подредена маса със сирена, салами и смокини, както и местна планинска минерална вода и бутилка *Бодега де ла Марипоса Резерва 2005*. Небрежно подпрял се на балюстрада, великолепен в току-що излъсканите си до блясък ботуши за езда, ги очакваше *SS-хауптшурмфюрер* Курт Фос.

— Добре дошли в Аржентина, господин Алон! — поздрави той. — Толкова се радвам, че пристигнахте благополучно.

31. МЕНДОСА, АРЖЕНТИНА

Разбира се, това не беше Курт Фос, но приликата между баща и син бе поразителна. Само с някои незначителни промени човекът, който тръгна срещу тях през терасата, спокойно можеше да мине за същия онзи мъж, когото малката Лена Херцфелд бе видяла да крачи в театър „Холандсхе Схаубург“ с портрета на Рембранд в едната ръка и кесията с диаманти в другата.

Петер Фос изглеждаше малко по-строен от баща си, малко по-грубоват на външен вид и бе успял да запази косите си, които бяха напълно побелели от възрастта. При по-близък оглед обаче ботушите му съвсем не изглеждаха толкова излъскани, колкото си бе представил Габриел. Наситенокафяви на цвят, те бяха покрити с тънък слой прахоляк от следобедната му езда. Той се здрависа топло и с двамата, поздрави ги с лек поклон и сетне ги прикани да се настанят на окъпаната в слънчева светлина маса. Докато сядаха, стана ясно какво въздействие бе оказал външният му вид върху тях.

— Няма нужда да свеждате очи — изрече той с успокоителен тон. — Както сигурно можете да предположите, вече съм свикнал да се взират по този начин в мен.

— Беше несъзнателно, хер Фос. Ние...

— Моля ви, няма нужда да се извинявате, господин Алон. Става дума за моя баща, а не за вашия. Не говоря често за него. Но когато се наложи, съм установил от опит, че е най-добре да се говори откровенно и само истината. Това е най-малкото, което бих могъл да сторя. Пристигате от много далеч. Със сигурност имате основателна причина. Какво бихте искали да научите?

Прямотата на въпроса изненада Габриел. Бе провеждал разпит на нацистки военнопръстълник. Но никога не бе разговарял с детето на такъв. Инстинктът му го водеше да пристъпва към разговора внимателно, също както при Лена Херцфелд. Затова той отхапа от една смокиня и с небрежен тон запита Фос кога за първи път е осъзнал с какви дейности се е занимавал баща му през войната.

— „Дейности“ ли? — повтори Фос с невярващ глас. — Моля ви, господин Алон. Ако ще водим откровен разговор за баща ми, нека да не смекчаваме нещата с неточни думи. Баща ми не се е занимавал с „дейности“. Той е извършвал *злодеяния*. А що се отнася до питането ви кога за първи път съм разбрал какво става, информацията достигаше до съзнанието ми откъслечно, на парчета. В това отношение аз съм като всяко момче, което един ден осъзнава, че баща му не е такъв, за какъвто се представя.

Фос наля и на двамата по чаша червено вино и им разказа две случки в рамките само на няколко седмици от ученическите му години.

— Прибирах се от училище в Буенос Айрес и се спрях пред едно кафене. Имах уговорена среща с баща ми. Той седеше на една ъглова маса и тихо разговаряше с някакъв човек. Никога няма да забравя изражението на този човек, когато ме забеляза. Беше шок, ужас, гордост и удивление, и то едновременно. Докато се здрависвахме, усетих как дланта му леко трепери. Каза, че изглеждам досущ като баща ми, когато навремето работели заедно. Представи се като Рикардо Клемент. Убеден съм, че се досещате за истинското му име.

— Адолф Айхман.

— От плът и кръв — потвърди Фос. — Не след дълго ми се наложи да отида в една хлебопекарна, която се посещаваше от евреи. На опашката се бе наредила възрастна жена. Когато ме зърна, лицето ѝ побеля и тя изпадна в истерия. Взе ме за баща ми. Обвини ме, че съм изтребил близките ѝ.

Фос се пресегна към чашата си с вино, но се спря.

— В крайна сметка осъзнах, че баща ми действително е бил убиец. И то не обикновен убиец. Човек, чиито ръце са изцапани с кръвта на милиони. Какво говореше това за мен, който можех да обичам такъв човек? Виновен за толкова ужаси! И какво говореше за майка ми? Ала най-лошото от всичко, господин Алон, бе това, че за греховете си баща ми така и не потърси изкупление. Никога не съм го виждал да изпитва каквито и да било угризения. Напротив, винаги е демонстрирал гордост от постиженията си. А сега аз нося на плещите си неговия товар. И до ден-днешен чувствам неговата вина. Сега съм напълно сам на този свят. Съпругата ми почина преди няколко години. Нямаме деца. Защо ли? Защото съм се страхувал от злокобната сянка на баща ми. Искях потомството му да приключи с мен.

Признанието внезапно придаде уморен вид на Фос. Той се умълча и потъна в размисли, насочил поглед към далечните планини. След малко се обърна към Габриел и Киара и каза:

— Но вие едва ли сте дошли чак до Мендоса, за да ме слушате как съдя баща си.

— Всъщност дойдохме заради това.

Габриел постави фотография на *Портрет на млада жена* пред Фос. За около минута образът остана на масата недокоснат, сякаш беше четвърти гост и тепърва предстоеше да се включи в разговора. После Фос внимателно вдигна снимката и я разгледа на яркото слънце.

— Винаги съм се чудел как изглежда — промълви той. — Къде е сега?

— Преди няколко дни бе открадната в Англия. Мой познат загуби живота си в опит да я опази.

— Искрено съжалявам — каза Фос. — Опасявам се, че вашият познат не е първият, който е изгубил живота си заради тази картина. И за жалост, едва ли ще е последният.

32. МЕНДОСА, АРЖЕНТИНА

В Амстердам Габриел бе изслушал целия разказ на Лена Херцфелд. А сега, седнал на просторната тераса в подножието на Андите, правеше същото с единствения син на Курт Фос. За своя отправна точка Петер Фос избра октомврийската нощ през осемдесет и втора година, когато майка му се обадила, за да го уведоми, че баща му е починал. Помолила сина си да дойде в семейната им къща в Палермо. Имало някои неща, които трябвало да му разкаже, обяснила тя. Неща за баща му и за войната, които Петер непременно трябвало да чуе.

— Седяхме до смъртното ложе на баща ми и разговаряхме в продължение на часове. Тоест, предимно майка ми говореше — добави Фос. — Аз повече слушах. За първи път осъзнах мащаба на престъпленията, които е извършвал баща ми. Тя ми разказа как е използвал властта си, за да се замогне. Как е отнемал всичко от жертвите си, преди да ги изпрати на смърт в Аушвиц, Треблинка и Собибор. И как през една снежна нощ в Амстердам се е сдобил с автентичен портрет от Рембранд срещу живота на едно дете. А за всичко това имало и доказателства.

— Доказателства, че е придобил този Рембранд чрез изнудване?

— Не просто това, господин Алон. Доказателства, че е използвал най-мащабния акт на масово убийство в историята за лична облага.

— От какъв характер са доказателствата?

— От най-лошия — отвърна Фос. — Писмен.

Подобно на повечето есесовци, продължи Петер, баща му пазел педантично всякакви документи. Също както управителите на лагерите за изстребление съхранявали обемна документация, описваща престъпленията им, *SS-хауптшурмфюрер* Курт Фос си водел нещо като счетоводна книга, в която вписвал всяка своя незаконна трансакция. Придобивките от тези трансакции се съхранявали в десетки кодирани сметки в Швейцария.

— Десетки, господин Алон, понеже богатството на баща ми станало толкова огромно, че било неразумно да се съхранява в една

подозрително голяма сметка — уточни Петер.

През последните дни на войната, докато съюзническите сили стеснявали обръча около Берлин от изток и от запад, Курт Фос преписал целия си дневник в един-единствен документ, в който описал източниците на парите си и съответните банкови сметки.

— Къде е държал тези пари?

— В малка частна банка в Цюрих.

— А номерата на сметките? — запита Габриел. — Къде е пазел този документ?

— Било твърде рисковано да съхранява този списък в себе си. Освен ключ към цяло състояние, той представлявал и писмена присъда. Затова баща ми го скрил на място, където никой нямало да го потърси.

В следващия миг Габриел почувства внезапно просветление. Вече бе видял това доказателство в снимките на компютъра на Кристофър Лидел в Гластънбъри — в двете незабележими нишки, хоризонтална и вертикална, които се пресичаха на броени сантиметри от лявото рамо на Хендрике. Курт Фос бе използвал *Портрет на млада жена* като пощенски плик. Вероятно най-скъпият пощенски плик, съществувал някога.

— Скрил го е в платното на Рембранд?!

— Точно така, господин Алон. Поставил го е между оригиналното платно и едно второ платно, залепено за гърба на картината.

— Колко дълъг е бил този списък?

— Цели три листа, собственоръчно изписани от баща ми на пелюр — съвсем тънка, почти прозрачна хартия.

— А как го е съхранил?

— Запечатал го е в обвивка от восъчна хартия.

— Кого е наел да свърши това?

— Докато живял в Париж и Амстердам, баща ми се свързал с редица хора, ангажирани в т.нар. Специална операция „Линц“ — Хитлеровите грабители на художествени творби. Сред тях имало и реставратор. Именно този човек измислил как точно да стане укриването на документа. А когато приключила операцията, баща ми му се отблагодарил, като го убил.

— А картината?

— При бягството му от Европа се спрял за кратко в Цюрих за среща с банкера си. Оставил картината в банков сейф. Само един друг човек знаеше номера и паролата за този сейф.

— Майка ви?

Петер Фос кимна.

— А защо баща ви просто не е прехвърлил веднага парите в Аржентина?

— Защото не било възможно. Съюзническите сили внимателно следели всички финансови операции на швейцарските банки. Всяка по-голяма парична или друга трансакция от Цюрих към Буенос Айрес щяла мигновено да повдигне съмнения. А що се отнася до списъка, баща ми просто не посмял да го вземе със себе си при своето бягство. Ако по пътя към Италия се случело да го арестуват някъде, този списък щял да бъде равносилен на смъртна присъда. Баща ми нямал друг избор, освен да остави парите и списъка в Европа и да изчака, докато нещата се уталожат.

— И колко дълго е чакал?

— Шест години.

— Докато и вие с майка ви не сте напуснали Европа?

— Точно така — каза Фос. — Когато най-сетне се открила възможност да ни изтегли, баща ми изпратил инструкции на майка ми първо да се отбие в Цюрих. Планът бил тя да прибере картината, списъка и парите. По онова време не съм разбирал какво точно се случва, но си спомням как майка ми ме остави да чакам на улицата, докато бе в банката. Десет минути по-късно тя излезе оттам. Направи ми впечатление, че вътре е плакала. Попитах я какво има, но тя ме срязва да мълча. После се качихме на трамвай и започнахме безцелно да обикаляме центъра. Майка ми само гледеше през прозореца. И повтаряше тихо едни и същи думи: „Какво ще кажа сега на баща ти? Какво ще кажа сега на баща ти?“.

— Картината е липсвала?

Петер кимна утвърдително.

— Картината бе изчезнала. Списъка го нямаше. Парите липсваха. Банкерът казал на майка ми, че такива сметки въобще не са съществували. „Вероятно грешите, фрау Фос — повтарял й той. — Да не би да търсите друга банка?“

— Как реагира баща ви?

— Беше бесен, разбира се. — Фос направи пауза. — Каква ирония, нали? Да се ядосва за това, че са му *откраднали* пари, които преди това той е крал от други. Сякаш тази картина се бе превърнала в негово наказание. Беше избегнал съдебното възмездие, но бе погълнат от този Рембранд и скритото в него несметно съкровище.

— Опитвал ли се е след това отново да го намери?

— Да, още веднъж — отговори Петер. — През шейсет и седма един аржентински дипломат се съгласил да замине за Швейцария и да направи проучване от името на баща ми. Според договорката им, половината от намерените пари щяла да се предаде на държавната хазна на Аржентина, а дипломатът щял да получи процент.

— И какво се случи?

— Малко след като дипломатът пристигнал в Швейцария, изпратил съобщение, че се е срещнал с банкера на баща ми и че скоро щяло да има благоприятно развитие. Два дни след това властите открили трупа му в Цюрихското езеро. Следствието установило, че се е подхлъзнал от един вълнолом, докато се разхождал. Баща ми изобщо не им повярва. Беше убеден, че е убийство.

— Кой е бил този дипломат?

— Казвал се е Карлос Вебер.

— Ами вие, хер Фос? — запита Габриел след продължителна пауза. — Вие някога опитвали ли сте се да издирите тези пари?

— Честно казано, искаше ми се. Смятах, че по този начин може да ми се удаде шанс да възстановя част от имуществото на някои от жертвите му. Да потърся изкупление. Но в крайна сметка реших, че е безсмислено. Гномовете в Цюрих си пазят съкровищата изключително зорко, господин Алон. Банките им може да изглеждат чисти и спретнати, но в действителност са пълни с мръсотия. След войната швейцарските банкери връщали много достойни хора, които идвали да си търсят депозитите. И то не защото не разполагали с пари, а просто защото не желяели да се разделят с тях. Какъв шанс можеше да има тогава синът на един масов убиец?

— Знаете ли как се е казвал банкерът на баща ви?

— Да — отвърна Фос без колебание. — Валтер Ландесман.

— Ландесман ли? Откъде ми е познато това име?

Петер се усмихна.

— Неговият син е един от най-влиятелните финансисти в Европа. Впрочем даже онзи ден присъстваше в новините. Във връзка с някаква нова програма за борба с глада в Африка. Името му е...

— Мартин Ландесман?

Фос кимна утвърдително.

— Какво удивително съвпадение, а?

— Изобщо не вярвам в съвпаденията.

Петер Фос повдигна чашата си към слънцето.

— Нито пък аз, господин Алон. Нито пък аз.

33. МЕНДОСА, АРЖЕНТИНА

Габриел и Киара се качиха обратно в колата и съпроводени от облак пеперуди, се отправиха към Мендоса. По-късно вечеряха на открито в малко ресторантче срещу хотела им на „Пласа Италия“.

— Изглежда, ти допадна, така ли е? — запита Киара.

— Фос ли? — Габриел кимна бавно. — И то повече, отколкото ми се искаше.

— Въпросът е дали му вярваш.

— Историята му е впечатляваща — каза Габриел. — И да, вярвам на всяка негова думичка. Курт Фос е представлявал лесна плячка. Бил е световноизвестен военнопръстъпник, издирван навсякъде. Цели двацет години състоянието му е престояло в банката на Ландесман, растейки от ден на ден. В един момент Ландесман е решил, че Фос няма да се появи. И е решил да се възползва от парите. Закрил е сметките и е заличил информацията за тях.

— И просто така цяло състояние, плячкосано през холокоста, изчезва без следа — с горчивина добави Киара.

— Също като хората, от които е било заграбено.

— А картината?

— Ако Ландесман имаше здрав разум, щеше да я унищожи. Но не го е сторил. Бил е прекалено алчен. А дори и през шейсет и четвърта, преди цените на художествените творби да скочат до небесата, тази картина вече е струвала цяло състояние. Допускам, че я е поверил на галерия „Хофман“ в Люцерн и е поръчал дискретна продажба.

— Дали е знаел за списъка?

— За да го открие, е трябвало да разлепи старото платно от новото и да надникне между тях. Но защо да го прави?

— Тоест списъкът си е бил в картината, когато са я продали през шейсет и четвърта година?

— Без съмнение.

— Има обаче нещо, което ми убягва — каза Киара след известно мълчание. — Защо им е трябвало да убиват Карлос Вебер? Нали

Ландесман вече е върнал жената на Фос по-рано, когато е отишла за парите? Защо не е постъпил по същия начин и когато Вебер се е появил в Цюрих?

— Може би защото визитата на Вебер е била наполовина официална. Не забравяй, че той е представлявал не само Фос, а и аржентинските власти. Това го е превръщало в опасна фигура. — Габриел направи пауза. — Но ми се струва, че има и нещо друго, което е правело Вебер още по-опасен. Той е знаел за платното на Рембранд и за скритите в него номера на сметки. И вероятно е казал това на Ландесман.

— А Ландесман е осъзнал, че проблемът става сериозен — каза Киара. — Защото притежателят на този Рембранд ще разполага и с доказателство, че състоянието на Курт Фос е било скрито в банката на Ландесман.

Габриел кимна.

— Явно Ландесман е казал на Вебер нещо обнадеждаващо, за да го задържи в Цюрих достатъчно дълго, че да подготви убийството му. А след злополучното „подхлъзване“ на Вебер в Цюрихското езеро Ландесман несъмнено се е впуснал трескаво да издирва къде е картината.

— Но защо просто не се е обърнал към галерия „Хофман“ за името на човека, който я е купил през шейсет и четвърта?

— Защото в Швейцария закритият търг наистина си е *закрит* търг, даже и спрямо хора като Валтер Ландесман. Освен това, предвид поетите рискове, Ландесман едва ли е бил особено склонен да привлича допълнително внимание към себе си.

— Ами Мартин?

— Допускам, че по някое време бащата е изповядал греховете си пред момчето и след това Мартин се е заел с издирването. Този Рембранд се носи напред-назад като бомба със закъснител в продължение на над четиридесет години. И ако някой ден излезе наяве...

— Тогава целият свят на Мартин ще рухне за броени часове.

Габриел кимна.

— В най-добрия случай ще се окаже завлечен във водовъртежите на безкрайни съдебни дела. В най-лошия ще бъде принуден да се

откаже от стотици милиони, може би дори милиарди долари за компенсации и покриване на щети.

— Това ми изглежда доста основателна причина, за да откраднеш една картина — каза Киара. — Обаче как ще процедираме оттук нататък? Валтер Ландесман отдавна вече не е сред живите. А не можем просто ей така да похлопаме на вратата на сина му.

— Може би Карлос Вебер би могъл да ни помогне.

— Карлос Вебер е убит в Цюрих още през шейсет и седма.

— Факт, който вероятно може да ни послужи. Защото, когато загине дипломат, обикновено правителството на държавата, която представлява, остава доста раздразнено. Провежда се следствие. И неизбежно се съставят доклади.

— Едва ли разчиташ аржентинските власти да ни връчат препис от проведените следствени действия след кончината на Вебер.

— Така е — каза Габриел. — Но пък познавам човек, който би могъл да ни набави подобен документ.

— Този познат има ли си име?

Габриел се усмихна.

— Алфонсо Рамирес.

* * *

След като двамата субекти приключиха вечерята си и спокойно тръгнаха ръка за ръка обратно към хотела си през тъмния площад, един дигитален аудиофайл бе изпратен към офисите на „Центрум Секюрити“ в Цюрих. Придружаваха го няколко заснети отдалеч фотографии. Близко час по-късно от щабквартирата изпратиха отговор. В него се съдържаше набор от кратки инструкции, адресът на апартамент в Сан Телмо, предградие на Буенос Айрес, както и името на бивш полковник, работил за аржентинските тайни служби през най-мрачните дни на Мръсната война. Най-интригуващият аспект в изпратеното съобщение обаче беше датата, на която двамата оперативни агенти трябваше да се приберат у дома. Инструкцията бе да заминат от Буенос Айрес още на следващата вечер. Единият трябваше да вземе полет на „Ер Франс“ за Париж, а другият — на „Бритиш Еър“ за Лондон. Не се даваше никакво обяснение защо се

очакваше да пътуват поотделно. Но и не бе необходимо. И двамата агенти бяха ветерани в тази дейност и знаеха как да четат между редовете на криптираните нареждания, които идваха от щабквартирата на фирмата. Беше им спуснато нареждане за *закриване на сметка*. Съставяха се съответните версии за пред медиите, разгръщаха се стратегии за изтегляне. Жалко за жената, помислиха си двамата, когато тя се появи за кратко на балкона на хотелската си стая. Действително изглеждаше прелестна под светлината на аржентинската луна.

34. БУЕНОС АЙРЕС

През нощта на 13 август 1979 г. аржентинската поетеса, виолончелистка и именита дисидентка Мария Еспиноса Рамирес бе изхвърлена през товарния отсек на един военен самолет, летящ на две хиляди метра височина над Южния Атлантически океан. Секунди по-рано командващият офицер бе разсякъл корема ѝ с мачете — варварски акт, който гарантираше, че трупът ѝ ще се напълни с вода и ще остане завинаги на дъното на океана. Неин съпруг бе прословутият антиправителствен журналист Алфонсо Рамирес. В продължение на месеци той така и не научи за изчезването на Мария, тъй като също се намираще в ръцете на военната хунта. Ако не бе намесата на *Амнести Интернешънъл*, които водеха неуморна кампания за насочване на общественото внимание върху Рамирес, той безспорно щеше да последва участта на жена си. Вместо това обаче, повече от година след като го бяха заловили, той бе освободен, при условие че повече никога няма да се занимава с политика. „Мълчанието е стара традиция в Аржентина — обявиха генералите на всеослушание при освобождаването му. — Ние сме убедени, че сеньор Рамирес ще прояви зрелост и ще оцени очевидните ползи от него.“

Друг на негово място сигурно щеше да спази съвета на генералите. Но Алфонсо Рамирес, подтикван от ярост и скръб, поведе неустрашима кампания срещу хунтата. Неговата борба не приключи със сгромолясването на режима през 1983 г. Измежду многото мъчители и убийци, които бяха изобличени с негова помощ през следващите няколко години, бе и същият онзи офицер, носещ вина за смъртта на Мария. Когато съдебният състав го призна за виновен, Рамирес заплака с глас. Плачът го разтърси отново, когато минути по-късно съдът присъди на убиеца само пет години затвор. От стълбището пред съдебната палата Рамирес оповести, че цялата правна система на Аржентина сега лежи погребана на дъното на океана заедно с останалите изчезнали. По-късно същата вечер той се прибра у дома и завари апартамента си опустошен, а ваната — напълнена догоре с

вода. На дъното ѝ бяха поставени няколко снимки на съпругата му, разкъсани наполовина.

След като се утвърди като един от най-значимите активисти за защита на правата на човека в Латинска Америка, а и в световен мащаб, Алфонсо Рамирес насочи своето внимание към изобличаването на още един аспект от историята на Аржентина — нейните близки връзки с нацистка Германия. През 2006 г. той издаде историческия си шедевър *Убежище на злото*. В него описваше в подробности как едно подмолно споразумение между правителството на Перон, Ватикана, SS и американските тайни служби след войната бе осигурило свободен пристан в Аржентина за хиляди военнопръстъпници. Книгата също така съдържаше описание как Рамирес си е сътрудничил с израелските разузнавателни служби за разобличаването и залавянето на нацисткия прръстъпник Ерих Радек. Измежду многото детайли, които Рамирес не включи в изложението си, беше името на легендарния израелски агент, с когото бяха работили.

Макар заради книгата да стана милионер, Рамирес все пак устоя на изкушението да се засели в хубавите северни квартали и продължи да живее в южното предградие Сан Телмо. Домът му представляваше здание в парижки стил с вътрешен двор и вито стълбище, покрито с овехтял килим. Този апартамент му служеше и за жилище, и за кабинет, а стаите му бяха претърпкани догоре с десетки хиляди опърпани документи и досиета. Според слуховете личните архиви на Рамирес бяха съизмерими по обем с държавните. И все пак за всички тези години, през които бе тършувал из мрачното минало на Аржентина, той все още не бе решил да компютъризира архива си или поне да го организира по някакъв начин. Рамирес смяташе, че в хаоса се крие и разковничето към неговата сигурност. Това негово убеждение намираще и практическо потвърждение. Много пъти заварваше всичките си папки разхвърляни, но при все това досега никога не се бе случвало негов противник да успее да му открадне важен документ.

Част от всекидневната все пак бе разчистена от исторически архиви. Именно тук Рамирес покани да се настанят Габриел и Киара. В единия ъгъл, точно където го бе оставила в нощта на отвличането ѝ, все още стоеше виолончелото на Мария, покрито с прах. На стената над него висяха окачени две страници с поезия, изписани на ръка и

рамкирани зад стъкло. Имаше и фотография на самия Рамирес от деня на освобождаването му от затвора. Изпитият мъж от снимката почти не приличаше на домакина им. Висок и широкоплещест, той по-скоро изглеждаше като човек, борещ се с машини и бетон, отколкото като идеалист и писател. Единствената му проява на суета бе гъстата сива брада, която според десните му критици го правеше по-скоро да изглежда като кръстоска между Фидел Кастро и Карл Маркс. Рамирес не приемаше това сравнение като обида. Като заклет комунист, той боготвореше и двамата.

Въпреки изобилието от безценни документи в апартамента си, Рамирес беше разсеян и даже безразсъден пушач, който вечно забравяше запалени цигари по пепелниците или по ъглите на масите. Незнайно как, Алфонсо си спомни каква погнуса изпитва Габриел от тютюна и съумя да устои на изкушението да запали. Разговорът им скачаше от тема на тема — от състоянието на аржентинската икономика в момента през новия американски президент до отношението на Израел към палестинците, което той самият, разбира се, считаше за ужасяващо. Накрая, докато първите капки следобеден дъжд започнаха да се събират на малки локвички върху прашасалия перваз, Алфонсо си припомни на глас онзи следобед преди няколко години, когато бе завел Габриел до архивите на аржентинската Имиграционна служба. Там двамата бяха открили в един прояден от плъхове кашон с разпадащи се документи доказателство, което доведе до откритието, че смятаният за мъртвец Ерих Радек всъщност се радва на добро здраве под друго име в елитен квартал на Виена.

— Има едно нещо, което ясно си спомням от този ден — каза сега Рамирес. — Където и да отидехме с теб, все ни следваше една красива девойка на мотоциклет. Носеше каска през цялото време, та така и не зърнах лицето ѝ. Но до ден-днешен си спомням краката ѝ. — Той хвърли поглед към Киара и после пак към Габриел. — Видимо е, че вашата връзка надминава професионалните измерения.

Габриел кимна, макар че изражението му показваше нежелание да навлизат повече в тази тематика.

— И какво ви доведе в Аржентина този път? — поинтересува се Рамирес.

— Направихме кратка дегустация в Мендоса.

— Харесахте ли си нещо?

— *Бodega de la Mariposa Резерва.*

— От две и пета или две и шеста?

— От две и пета.

— И аз съм го пробвал. Даже ми се удаде възможност да се запозная и със собственика на избата. Виждали сме се неколкократно.

— Харесваш ли го?

— Да — потвърди Рамирес.

— А вярваш ли му?

— Колкото на всеки друг. Но преди да продължим по-нататък, нека очертаем параметрите на този разговор.

— Също както миналия път. Сега ти ми помагаш, а впоследствие и аз на теб.

— Какво търсите по-конкретно?

— Информация за един аржентински дипломат, загинал в Цюрих през шейсет и седма година.

— Изглежда, говориш за Карлос Вебер? — усмихна се Рамирес.

— А и предвид скорошното ви пътуване до Мендоса, бих предположил, че се интересувате от изчезналото богатство на някогашния *SS-хауптштурмфюрер* Курт Фос?

— Съществува ли то въобще, Алфонсо?

— Естествено, че съществува. Депозирано е в банка „Ландесман“ в Цюрих между 1938-а и 1945 година. Карлос Вебер загина през шейсет и седма, докато се опитваше да го донесе в Аржентина. А аз разполагам с писмени доказателства за това.

35. БУЕНОС АЙРЕС

Имаше само един проблем. Алфонсо Рамирес нямаше представа къде точно е скрил тези писмени доказателства. И така, през следващия половин час, докато се суетеше от стая в стая, размествайки прашни купчини книжа, повдигайки корици на папки и мръщейки се на избелелите листове, той им рецитираше по памет подробностите от срамната биография на Карлос Вебер. Завършил образование в Испания и Германия, Вебер се изградил като ултранационалист. Служил като съветник по въпросите на външната политика на цяла плеяда армейски офицери и слаби политици, управлявали Аржентина през десетилетието преди Втората световна война. Като отявлен антисемит и антидемократ, той естествено клонял в посока на Третия райх и изградил близки връзки с много висши офицери от SS. Именно тези връзки го поставили в уникална позиция да оказва съдействие на нацистките военнопръстъпници в търсенето им на убежище.

— Оказал се един от най-основните свързващи елементи в цялата гнусна игра. Имал връзки с Перон, с Ватикана и с есесовците. Вебер помагал на нацистките убийци да идват тук не просто от добро сърце. Той бил искрено убеден, че тези хора ще положат основите за съграждането на онази Аржентина, за която мечтаел от години.

Рамирес отвори най-горното чекмедже на стар и очукан метален шкаф и бързо зарови с пръсти из купчина кафяви папки.

— Възможно ли е смъртта му да е била злополука? — попита Габриел.

— В никакъв случай — натърти Рамирес. — Карлос Вебер беше атлетична натура и изключителен плувец. Абсурдно е да падне в езерото и просто така да потъне.

Алфонсо затръшна чекмеджето и отвори следващото. Миг покъсно на лицето му се разля усмивка и той победоносно вдигна една папка във въздуха.

— А, ето какво търсех!

— Какво е то?

— Преди около пет години властите оповестиха, че планират да разсекретят поредната група от т.нар. „нацистки досиета“. Повечето от тези материали се оказаха боклуци. Но от държавния архив пуснаха и няколко бисера. — Рамирес отново вдигна папката. — Сред които и тези нещица.

— Какво представляват?

— Копия на телеграми, които Вебер е изпращал от Швейцария при пътуването си през шейсет и седма. Погледнете ги.

Габриел пое папката и се зачете в първия документ.

„МОЛЯ, УВЕДОМЕТЕ МИНИСТЪРА, ЧЕ СРЕЩАТА МИ Е БИЛА ПРОДУКТИВНА И ОЧАКВАМ БЛАГОПРИЯТЕН ИЗХОД В НАЙ-СКОРО ВРЕМЕ. СЪЩО ТАКА ПРЕДАЙТЕ ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ И НА ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА, ПОНЕЖЕ ТОЙ С НЕТЪРПЕНИЕ ОЧАКВА ВЕСТИ.“

— Вебер очевидно пише за срещите си с Валтер Ландесман — вметна Рамирес. — А що се отнася до „заинтересованата страна“, това явно е Курт Фос.

Габриел прелисти към втората телеграма.

„МОЛЯ, УВЕДОМЕТЕ МИНИСТЪРА, ЧЕ БАНКА «ЛАНДЕСМАН» НАМЕРИ ВЪПРОСНИТЕ СМЕТКИ. НЕКА ДЪРЖАВНАТА ХАЗНА БЪДЕ ГОТОВА ЗА ПАРИЧЕН ПРЕВОД В НАЙ-СКОРО ВРЕМЕ.“

— На следващия ден Карлос Вебер е намерен мъртъв. — Рамирес вдигна един пакет с дебели папки, скрепени с метални закопчалки и дебели ластици. Известно време го поддържа безмълвно, а после продължи: — Искам да те предупредя, Габриел. Досега всеки, който е тръгвал да издирва тези пари, умира. Документите тук са плод на старанията на мой приятел, разследващ журналист на име Рафаел Блох.

— Евреин ли е?

Рамирес кимна мрачно.

— В университета двамата споделяхме идеите на комунизма. Арестуваха го за кратко по време на Мръсната война, но баща му даде доста голям подкуп и съумя да го измъкне от затвора. Рафи си беше истински късметлия. Повечето евреи, които тогава попадаха зад решетките, скоро намираха края си.

— Продължавай, Алфонсо.

— Рафи Блох се бе специализирал във финансовите репортажи. За разлика от повечето от нас, той бе учил нещо полезно, а именно — икономика и бизнес. Рафи знаеше как да разчете счетоводна книга. Знаеше как да проследи паричен превод. И никога, абсолютно никога не се отказваше.

— Наследствено е.

— Да, наясно съм — каза Рамирес. — Рафи изгуби дълги години в опити да докаже какво се е случило с тези пари. Но някъде по пътя попадна и на нещо друго. Стигна до извода, че цялата империя на Ландесман е мръсна.

— Мръсна ли? В какъв смисъл?

— Рафи така и не ми довери подробностите. Но през 2008-а ми се обади и убедено ми каза, че най-сетне е готов с цялостния репортаж.

— И какво е предприел?

— Отиде в Женева, за да се срещне с един от тези Ландесман. С *Мартин* Ландесман. И повече не се върна.

* * *

— В ретроспекция, като се замисли човек — каза Рамирес, — опитен журналист като Рафаел Блох сигурно трябваше да процедира малко по-внимателно. Но предвид безупречната репутация на въпросната личност, Рафи наивно повярва, че не го грози опасност.

Първият контакт бил осъществен на сутринта на петнайсети октомври — телефонно обаждане от хотела на Блох до централата на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ с молба за интервю с председателя на борда. Молбата била отклонена и Блох получил недвусмислено предупреждение, че не е желателно да продължава с разследването си.

Той реагираше безразсъдно, като им дал ултиматум. Ако не го допуснели за това интервю, щял незабавно да занесе материала си във Вашингтон и да го предостави на съответните конгресни комисии и правителствени агенции.

С това, изглежда, успял да привлече вниманието на телефонния си събеседник и той склонил да му уговори среща за интервю след два дни. Рафи Блох така и не успял да отиде на тази среща — както и на никоя друга след нея. Един алпинист открил замръзналия му труп чак следващата пролет високо във френската част на Алпите — обезглавен и с отрязани ръце. Името на Мартин Ландесман дори и не се появило при последвалите следствени действия.

36. БУЕНОС АЙРЕС

Електрическите крушки угаснаха при първата светкавица. Тримата седяха в сумрака и прелистваха записките на Рафаел Блох, докато цялото здание се тресеше от тътена на гръмотевиците.

— Зад всяко голямо богатство лежи голямо престъпление — изрече Рамирес.

— Оноре дьо Балзак — промълви Киара.

Рамирес кимна с възхищение.

— Спокойно е можел да говори и за Валтер и Мартин Ландесман, когато е пишел тези думи. На предсмъртното си ложе Валтер Ландесман завещал на сина си малка частна банка в Цюрих. Банка със значително количество кървави пари в счетоводните си книги. А Мартин, на свой ред, я е превърнал в цяла империя. — Рамирес погледна Алон. — Какво знаеш за него?

— За Ландесман ли? — Габриел сви рамене. — Един от най-заможните хора на света, но обича да играе ролята на милиардер по неволя. — Сбърчи вежди в престорен опит да претърси паметта си. — Припомни ми как се наричаше неговата фондация...

— „Един свят“ — рече Рамирес.

— О, да. Как можах да забравя! — язвително възкликна Габриел. — Ревностните последователи на Ландесман го възприемат като някакъв пророк. Той проповядва за облекчаване на дълговете, корпоративна социална отговорност и възобновяеми източници на енергия. Ангажирал се е също така с редица проекти за развитието на Ивицата Газа, чрез които си е изградил доста близки връзки с „Хамас“. Но се съмнявам, че това ще очерни образа му пред Холивуд, медиите и левите политически кръгове. От тяхна гледна точка, Мартин Ландесман никога не стъпва накриво. Човекът има чисто сърце и благородни намерения. Същински светец. — Габриел направи пауза. — Пропускам ли нещо?

— Само една подробност. Всичко това е лъжа. Е, не съвсем всичко. Свети Мартин наистина има доста високопоставени приятели. Но се съмнявам, че даже и овцете в Холивуд ще останат край него,

когато се разчуе за същинския източник на огромното му състояние. А що се отнася до благотворителните му инициативи, те се финансират от капитализъм в най-долната му и безскрупулна проява. Свети Мартин замърсява, сондира и копае с размаха на истински шампион.

— Парите карат света да се върти, Алфонсо.

— Не точно, приятелю. Както казва добрата стара Книга, „любовта към парите е коренът на всички злини“. А изворът на състоянието на Свети Мартин е неописуемото зло. Ето защо Мартин се освобождава от бащината си банка буквално година след смъртта на стария Ландесман. Затова и се премества от Цюрих на крайбрежието на Женевското езеро. Искал е да се махне от мястото на престъплението и да се освободи от алеманските си корени. Знаеш ли, че той отказва да говори на немски, когато е на обществено място? Ползва единствено английски и френски.

— А ти защо не си проследил тази история по-нататък?

— Мина ми през ума.

— Обаче?

— Има някои неща, които Рафи е знаел, но не е включил в документите си. Неща, които аз няма как да открия наново. С две думи, просто нямам материалите. Свети Мартин има доста дълбоки джобове, а и обича да повдига съдебни дела за най-малкото нещо. За да се направи пълно разследване, е необходимо да имаш зад гърба си ресурсите на могъщи правоохранителни институции. — Рамирес се усмихна съучастнически на Габриел. — Или най-малкото на някоя тайна служба.

— А възможно ли е да ми дадеш тези телеграми?

— Без проблем — каза Рамирес. — Може дори да ти дам назаем и документите на Рафи. Но ще ти костват нещичко.

— Назови цената.

— Искам да науча останалата част от тази история.

— Грабвай химикалка.

— А дали бих могъл да те запиша, за да е по-точно?

— Сигурно се шегуващ, Алфонсо.

— Извинявай — каза Рамирес. — Замалко да забравя с кого разговарям.

Когато приключиха, вече приближаваше три следобед. На Габриел и Киара им оставаше съвсем малко време до полета обратно за Амстердам. Рамирес предложи да ги закара до летището, но Габриел настоя да си поръчат такси. Дватама се сбогуваха с Алфонсо пред вратата на жилището му и бързо се отправиха надолу по витото стълбище. Телеграмите и документите на Рафи Блох бяха скътани в сака на Габриел.

Събитията през следващите няколко секунди щяха да се разиграват в съзнанието на Габриел отново и отново през идните месеци. За съжаление, подобни картини той вече бе виждал не веднъж и дважд — образи от свят, който той си мислеше, че вече е оставил зад гърба си. Друг на негово място сигурно не би обърнал внимание на предупредителните знаци: големия куфар в ъгъла на фойето, който по-рано липсваше; мускулестият рус мъж с тъмни очила, който твърде прибързано излезе от сградата; очакващата го на тротоара кола с отворена врата. Но Габриел забеляза всяко от тези неща. И без да произнесе и думичка, сграбчи Киара през кръста и я бутна бързо през външната врата.

Нито той, нито Киара щяха впоследствие да си спомнят самия звук от експлозията. В спомените им се запечата единствено топлата въздушна вълна и безпомощното усещане как летят във въздуха като играчки, запокитени от немирно хлапе. Озоваха се на улицата един до друг — Габриел по лице, с длани върху главата, а Киара по гръб, със здраво стиснати от болка очи. Габриел успя да я предпази от вихрушката мазилка и натрошени стъкла, които валяха върху тях, но не и от гледката на Алфонсо Рамирес. Той лежеше проснат в средата на улицата с обгорени от огъня дрехи. Около тях във въздуха пърхаха безчет накъсани парченца хартия — безценните документи от архива на Рамирес. Габриел пропълзя до тялото му и провери за пулс. После се изправи и се върна при Киара.

— Добре ли си?

— Мисля, че да.

— Можеш ли да се изправиш?

— Не съм сигурна.

— Опитай се.

— Помогни ми.

Габриел внимателно я повдигна, докато тя се изправи на крака. После вдигна сака си и го преметна през рамо. Първите стъпки на Киара бяха колебливи, но когато в далечината завиха сирените, тя вече вървеше по опустошената улица с бърза крачка. Габриел я поведе към близката пресечка, сетне измъкна мобилния си телефон и набра един номер по памет. Женски глас отговори спокойно на иврит. На същия език Габриел изрече кодова фраза, последвана от поредица цифри. Няколко секунди по-късно женският глас запита:

— От какво естество е спешният случай?

— Нуждая се от изтегляне.

— Кога?

— Веднага.

— Сам ли си?

— Не.

— Колко сте?

— Двама.

— Местоположение?

— Улица „Касерос“, предградие Сан Телмо, Буенос Айрес.

37. ЛЕТИЩЕ „БЕН ГУРИОН“, ИЗРАЕЛ

На летище „Бен Гурион“ има помещение, за което знаят само шепа хора. То се намира вляво от паспортния контрол, зад необозначена врата, която е винаги заключена. Стените му са от здрав йерусалимски пясъчник, а мебелировката по нищо не се различава от обичайната за летището: черни кожени дивани и винилови столове, модулни ъглови маси, евтини лампи, които пръскат ярка светлина. Има два прозореца, единият от които гледа към самолетната писта, а другият — към залата за пристигащи. И двата са с монтирано висококачествено стъкло за едностранно виждане. Запазено специално за агенти на Службата, това помещение неизменно беше първата спирка у дома след операция зад граница. Оттам бе и трайно наслоеният мирис на тютюн, изкипяло кафе и мъжко напрежение. Хигиенистите бяха изпробвали всички налични на пазара препарати за отстраняване на тези следи, но миризмите си оставаха. Подобно на враговете на Израел, те също не можеха да се победят с конвенционални средства.

Габриел се бе озовавал в тази стая — или в подобни на нея, безчет пъти. Бе влизал тук и триумфиращ, и посърнал. Тук го бяха посрещали и с възклицания, и с утешителни слова. А веднъж дори се бе наложило да го докарат тук с рана от куршум в гърдите. Обикновено тук го посрещаше Ари Шамрон. Сега обаче, когато пристъпиха през прага на стаята, двамата с Киара завариха вътре Узи Навот. Беше свалил поне петнайсетина килограма от последната им среща. Носеше стилни очила, които му придаваха по-скоро вид на главен редактор на модно списание. Хронометъра от неръждаема стомана, който носеше навремето подобно на Шамрон, сега вече го нямаше. На негово място се бе появил ръчен часовник с правоъгълна форма, който изключително добре пасваше с тъмносиния му, шит по поръчка костюм и бялата риза. Метаморфозата вече бе приключила, помисли си Габриел. Всички следи от закаления оперативен агент сега бяха внимателно заличени. Узи Навот вече бе завършен офицер от щаба, шпионин в разцвета на силите си.

Навот ги огледа безмълвно за няколко секунди с истинско облекчение. След това, удовлетворен, че Габриел и Киара не са понесли никакви сериозни наранявания, лицето му внезапно потъмня.

— Моментът е наистина специален — накрая изрече той. — Първата ми криза с личния състав като шеф. Трябваше да се очаква, че ти ще бъдеш в центъра ѝ. Но пък, от друга страна, нещата изглеждат и доста скромни за твоите стандарти: само една взривена сграда; осем жертви, сред които един от най-прочутите аржентински журналисти и социални критици.

— Двамата с Киара сме добре, Узи. Благодаря за загрижеността.

Навот махна с ръка помирително, сякаш искаше да каже, че държи тонът на този разговор да остане в рамките на благоприличието.

— Наясно съм, че статутът ти в момента е някак неустановен, Габриел. Но пък няма две мнения относно правилата, които управляват действията ти. След като твоите паспорти и самоличности все още се управляват от Службата, ти си длъжен да ме информираш къде ходиш. — Навот направи пауза. — Нали си спомняш как ми даде това обещание, Габриел?

Габриел потвърди с кимане.

— А кога смяташе да ме уведомиш за новото си приключение?

— Това беше личен въпрос.

— Личен ли?! Няма лични неща, когато става въпрос за теб. — Узи се начумери. — И какво, по дяволите, сте търсели в жилището на Алфонсо Рамирес?

— Издирвахме един портрет от Рембранд — отговори Габриел. — Както и голяма сума пари.

— А аз си помислих, че ще е нещо скучно — тежко въздъхна Навот. — Предполагам, че целта на покушението сте били вие, а не Алфонсо Рамирес?

— Опасявам се, че е така.

— Имаш ли заподозрени?

— Един-единствен.

* * *

Те се качиха на бронираната лимузина на Навот и поеха по магистрала 1 към Йерусалим. Киара седна между двамата като преграда. Узи отначало изглеждаше заинтригуван от разказа на Габриел, но към края на изложението ръцете му вече бяха скръстени в защитна поза пред гърдите, а лицето му бе придобило израз на отявено неодобрение. Навот си беше такъв. Макар като бивш полеви агент да бе преминавал през обучение как да прикрива емоциите си, той така и не се бе научил да се овладява, когато е раздразнен.

— Възхитителна история! Но ако целта на малката ви екскурзия е била да откриете картината на Джулиан Ишърууд, към сегашния момент не изглежда да сте отбелязали особен прогрес. По-скоро ми се струва, че сте настъпили някого много здраво по пръстите. Двамата с Киара сте щастливци, че още сте живи. Вземете си поука. Заровете този случай в някоя много дълбока дупка и забравете за него. Джулиан ще го преживее. Връщайте се обратно в крайбрежната ви колиба в Корнуол. Живейте си живота. — Навот направи пауза и после запита: — Нали това искахте в края на краищата?

Габриел не отговори.

— Може нещата да са започнали като издирване на откраднатата картина, Узи, но вече излязоха от тези рамки. Ако е вярно това, на което се натъкнахме, Мартин Ландесман в момента седи върху планина от крадени пари. Двамата с баща му вече отстраниха няколко души, за да съхранят тайната си. Затова се опитаха да убият и нас в Буенос Айрес. Но не бих могъл да го докажа сам. Нуждая се от...

— От ресурсите на Службата?! — Навот го изгледа невярващо. — Може би е убягнало от вниманието ти, но Израел в момента е изправен пред по-сериозни заплахи. Нашите приятели от Иран са на прага да се превърнат в ядрена сила. В Ливан пък „Хизбула“ се готви за открита война. Пък и в случай че вестите не стигат до Корнуол, понастоящем ние не сме кой знае колко популярни на световната сцена. Не че не възприемам откритията ти сериозно, Габриел. Просто имаме други главоболия в момента.

Киара се обади за пръв път:

— Сигурно би разсъждавал по друг начин, ако се запознаеш с Лена Херцфелд.

Навот вдигна длан защитно.

— Виж, Киара, в един съвършен свят щяхме сигурно да погнем всички Ландесмановци по света. Но този свят не е съвършен. Ако беше, Службата щеше да затвори врати, а ние щяхме да си живеем дните, отдадени на идилични мисли.

— Тогава какво ще правим? — попита Габриел. — Просто ще си измием ръцете ли?

— Нека Ели да поеме нещата. Или пък пуснете по тази следа хрътките от агенциите за реституция след холокоста.

— Ландесман и адвокатите му ще ги смачкат като мухи.

— По-добре тях, отколкото вас. Предвид миналото ти, едва ли тъкмо ти ще си най-добрият кандидат за борец срещу Ландесман. Той разполага с доста високопоставени приятели.

— Аз също.

— Които ще се откажат от теб, щом научат, че си тръгнал срещу човек, който раздава толкова много пари. — Навот притихна за миг. — Ще ти кажа нещо, за което сигурно ще съжалявам впоследствие.

— Тогава по-добре не го казвай.

Узи не последва съвета му.

— Ако беше поел директорското място, както настояваше Шамрон, тогава тези решения щеше да ги вземаш ти. Обаче...

— За това ли е всичко, Узи? Искаш да ме поставиш на място?

— Не се ласкай, Габриел. Решението ми се основава на необходимостта да определям приоритети. А един от приоритетите ми е да поддържам добри отношения с тайните служби и разузнавателните агенции от Западна Европа. Последното нещо, от което се нуждаем в момента, е необмислена операция срещу Мартин Ландесман. Тук дискусията ни официално приключва.

Габриел се загледа умислено през прозореца, докато колата свиваше по улица „Наркис“. В края ѝ се намираше малка жилищна кооперация, прикрита от огромен разлистен евкалипт в градинката. Когато колата спря пред входа ѝ, Навот се размърда притеснено на седалката. Конфронтациите очи в очи не бяха сред силните му страни.

— Съжалявам за настоящите обстоятелства, но все пак добре дошли у дома. Качете се горе и се покрийте за няколко дни, докато не закърпим положението с Буенос Айрес. И се опитайте да поспите. Не ме разбирай погрешно, Габриел, но имаш кошмарен вид.

— Не мога да спя в самолети, Узи.

Навот се ухили:

— Хубаво е да науча, че някои неща никога не се променят.

38. РЮ ДЪО МИРОМЕНИЛ, ПАРИЖ

По времето, когато Габриел Алон се озова ненадейно в Йерусалим, Морис Дюран вече дълбоко съжаляваше, че някога е чувал името Рембранд ван Рейн и че му се е удало да види портрета на неговата възхитителна млада държанка. Дюран се бе оказал в двойно затруднено положение. От една страна, в ръцете му се бе озовала тази покрита с кръв и зле повредена картина, която не можеше да предаде на клиента в този ѝ вид. От друга страна, съвестта му го глождеше още от първия миг, когато бе видял този стар списък с имена и номера. Реши да се справи с проблемите последователно. Методичен във всяко отношение, той и не можеше да реагира по друг начин.

Първият проблем разреши, като изпрати кратък имейл до електронна поща, която завършваше *yahoo.com*. В него казваше, че за голямо съжаление на „Научни антики“, поръчаният артикул не е успял да пристигне по график. За жалост, добави Дюран, не се и очаква да пристигне, понеже в складовете е възникнал пожар и понастоящем предметът представлява просто купчина пепел. Предвид факта, че този конкретен артикул е уникална изработка и следователно е незаменим, екипът на „Научни антики“ е готов в най-кратки срокове да възстанови оставения от клиента депозит — сумата от два милиона евро не фигурираше в имейла, — както и да поднесе най-дълбоките си съжаления за причинените неудобства, породени от това злощастно стечение на обстоятелствата.

След като отбеляза този въпрос, Дюран насочи вниманието си към проблемните три странички пелюрна хартия, които бе открил в картината. Този път реши да прибегне до по-старомодно решение и извади кибритена кутийка с логото на хотел „Фуке“. Като запали една клечка, той я вдигна към долния десен ъгъл на първата страничка. В продължение на няколко секунди се опитваше да съкрати десетината сантиметра разстояние между пламъка и хартията. Имената обаче не му позволяваха да го стори.

Кац, Щерн, Хириш, Гринберг, Каплан, Коен, Клайн, Абрамовиц, Щайн, Розенбаум, Херцфелд...

Клечката догоря и от пламъчето остана тъничка струя дим. Дюран опита същото за втори път, но със същия резултат. Реши, че няма смисъл да прави трети опит. Вместо това внимателно прибра документа в калъфа от восъчна хартия и го постави в сейфа си. Сетне вдигна телефона и набра номер. След първото позвъняване се обади женски глас.

— Там ли е мъжът ти?

— Няма го.

— Трябва да те видя.

— Побързай, Морис.

* * *

Анжелик Бросар наподобяваше стъклените фигурки, наредени в кутийки на витрината на магазинчето ѝ — малка, деликатна и приятна за окото, стига човек да не се заглеждаше твърде дълго или твърде критично. С Дюран се познаваха от почти десет години. Връзката им перфектно се вписваше в онова явление, което парижаните евфемистично наричат *сенк а сет*^[1] — намеквайки за двата следобедни часа, традиционно запазени за извършването на прелюбодеяние. За разлика от останалите връзки на Дюран, тази бе сравнително безпроблемна. Удоволствие се отдаваше и получаваше в замяна, а думата „любов“ не се произнасяше. И то не защото във връзката им липсваше привързаност или отдаденост. Понякога само някоя необмислена дума или забравен рожден ден можеха да разгневят истински Анжелик. Дюран, от своя страна, отдавна бе изоставил надеждата за семеен живот. Анжелик Бросар бе най-близкото нещо до съпруга, което щеше да има някога.

Срещите им неизменно се провеждаха на канапето в кабинета на Анжелик. Мястото не бе достатъчно просторно да се прави любов, но през всички тези години на редовна употреба двамата се бяха научили да използват пълния потенциал на ограниченото пространство. През този конкретен следобед обаче Дюран не беше в романтично настроение. Видимо разочарована, Анжелик запали цигара *Житан* и се вгледа в картонения цилиндър в ръцете на Дюран.

— Подарък ли ми носиш, Морис?

— По-скоро се чудех дали не би могла да ми помогнеш с нещо.
Тя се усмихна дяволито.

— Това се надявах да кажеш.

— Не, друго е. Просто искам да оставя нещо на съхранение при теб.

Тя отново погледна цилиндъра.

— Какво има вътре?

— По-добре да не знаеш. Просто го скрий някъде, далеч от хорските очи. На място, където има сравнително постоянна температура и влажност на въздуха.

— Какво е това, Морис? Да не е бомба?

— Не ставай глупава, Анжелик!

Тя замислено отстрани частица тютюн от езика си.

— Тайни ли криеш от мен, Морис?

— В никакъв случай.

— Тогава какво има в кутията?

— Няма да ми повярваш, ако ти кажа.

— И все пак?

— Има портрет от Рембранд на стойност четиридесет и пет милиона долара.

— Сериозно? А нещо друго, което трябва да знам?

— В него има дупка от куршум. И е покрит с кръв.

Тя пренебрежително издуха към тавана струя дим.

— Какво става, Морис? Днес сякаш не си на себе си.

— Просто съм разсеян.

— Проблеми в бизнеса ли?

— Може да се каже.

— И моят бизнес кара тежки дни. По улиците всички са се угрижили. Никога не съм очаквала, че ще го кажа, но светът сякаш бе по-добро място, когато американците все още бяха богати.

— Така е — разсеяно отвърна Дюран.

Анжелик се намръщи.

— Сигурен ли си, че си добре?

— Добре съм — увери я той.

— А ще ми кажеш ли какво наистина има в кутията?

— Повярвай ми, Анжелик. Не е нищо особено.

[1] *Cinq a sept* (фр.) — букв. „пет до седем“. — Б.пр. ↑

39. ТИБЕРИЯ, ИЗРАЕЛ

Да се опише влиянието на Ари Шамрон за защитата и сигурността на Израел бе равносилно на това да се обясни каква роля играе водата за формирането и поддържането на живота на Земята. В много отношения Ари Шамрон *представляваше* държавата Израел. След участието си във войната, довела до възстановяването на страната, той бе прекарал следващите шейсет години от живота си да я защитава от цяла армия врагове, решени да я унищожат. Най-ярко неговата звезда бе светила именно в периодите на криза. Той бе прониквал в кралски дворове, бе отмъквал зорко пазените тайни на диктатори и бе премахнал от лицето на земята безчет неприятели — понякога собственоръчно, а друг път чрез ръцете на хора като Габриел. И все пак измежду всички тези енциклопедични постижения на Шамрон имаше едно, което го превръщаше в истинска икона. В една дъждовна вечер през месец май 1960 г. Шамрон бе изскочил от една кола в Аржентина и бе заловил Адолф Айхман — архитекта на холокоста и пряк началник на *SS-хауптштурмфюрер* Курт Фос. В известен смисъл още от срещата на Габриел с Лена Херцфелд бе станало ясно, че всички пътища ще го доведат обратно до Ари Шамрон. Но пък всички пътища така или иначе неизменно водеха до него.

Ролята на Шамрон в държавните дела драстично бе намалела през последните години. Същото се отнасяше и за мащабите на неговото влияние. Понастоящем той властваше само в една меденожълта вила на бреговете на Генисаретското езеро, макар че и тук изпълняваше най-вече ролята на министър без портфейл под ръководството на своята неизменно търпелива съпруга Геула. Шамрон сега бе стигнал до най-неприятното състояние, в което можеше да се озове един влиятелен мъж — да бъде нежелан и ненужен. Считаха го за нещо като напаст. За човек, който следва да се търпи, но като цяло да се игнорира. С две думи, беше станал излишен.

Настроението на Ари обаче се подобри значително, когато Габриел и Киара му се обадиха от Йерусалим, за да се самопоканят на

вечеря у дома му. При пристигането им той ги очакваше прав във всекидневната, а бледосините му очи искряха от въодушевление. Въпреки явното му любопитство за внезапното завръщане на Габриел в Израел, той съумя някак си да се овладее по време на вечерята. Разговаряха за децата на Шамрон, за новото ежедневиe на Габриел в Корнуол и разбира се, за тежката криза в световната икономика. На два пъти Ари се опита да вмъкне в разговора Узи Навот и булевард „Цар Саул“, но и при двата случая Геула сръчно отклони темата към поплитки води. При един откраднат миг в кухнята Габриел тихо успя да я запита за здравето на Шамрон.

— Даже и аз не мога да запомня всичките му заболявания — рече тя. — Но не се бой, Габриел. Той не бърза за никъде. Шамрон е вечен. А сега отивай и сядай при него. Сам знаеш колко щастлив го прави това.

В разузнавателните служби на Израел цари известна семейна атмосфера, която малцина външни хора успяват да почувстват. Много често важни операции се обсъждат и планират не в обезопасени зали, а в домовете на участниците. Малко места са изигравали толкова значима роля за тайните войни на Израел — пък и в живота на самия Габриел, — колкото огромната тераса на Шамрон с изглед към Генисаретското езеро. Настоящото му значение в живота на Шамрон пък се изразяваше във факта, че този балкон бе единственото място, където Геула му позволяваше да пуши от проклетите си турски цигари без филтър. Той запали една въпреки възраженията на Габриел и се отпусна в любимия си стол, наслаждавайки се на масивния черен силует на Голанските възвишения. Габриел включи две газови отоплителни тела и седна до него.

— Киара изглежда великолепно — каза Ари. — Но това никак не ме изненадва. На теб винаги ти се е удавало да поправяш красиви неща.

Шамрон леко се усмихна. Той бе изпратил Габриел във Венеция, за да овладее занаята на реставраторите. Въпреки това не преставаше да се възхищава на удивителната способност на Габриел да рисува като старите майстори. Според Шамрон забележителният му талант да борави с четката бе досущ като салонен трик или като фокусническа сръчност. Това умение задължително трябваше да се използва, също както и уникалната дарба на Габриел за овладяване на чужди езици

или способността му да извади своята берета от колана и да заеме стрелкова позиция за времето, за което повечето хора едва успяваха да плеснат с ръце.

— Сега ви остава само едно — добави Шамрон. — Да си направите дете.

Габриел удивено поклати глава.

— Има ли някаква част от живота ми, в която не би се намесил?

— Не — отвърна Шамрон без колебание.

— Поне си искрен.

— Само когато това отговаря на целите ми. — Ари всмукна дълбоко от цигарата си. — Чувам, че с Узи сте имали известни проблеми?

— Как разбра?

— Все още имам източници на булевард „Цар Саул“, независимо от решението на Узи да ме изхвърли в пустинята.

— А ти какво очакваше? Да не смяташе, че ще ти даде голям кабинет на последния етаж и ще ти резервира място в залата за планиране на операции?

— Ще ти кажа какво очаквах, момчето ми. Очаквах да се отнесат към мен с известна доза уважение и достойнство. Това поне съм си заслужил.

— Така е, Ари. Но... Мога ли да говоря без заобикалки?

— Само внимавай къде стъпваш. — Шамрон хвана с грамадната си длан китката на Габриел и я стисна. — Не съм толкова немощен, колкото изглеждам.

— Ти изсмукваш кислорода от всяко помещение, в което се появиш. Щом стъпиш на булевард „Цар Саул“, множеството иска да се окъпе в светлината ти и поне да се докосне до крайчеца на дрехата ти.

— Да не заемаш страната на Узи?!

— Не бих си и мечтал.

— Мъдро решение.

— Но имай поне малко вяра, че Узи може да движи Службата и без непрестанната ти намеса. В края на краищата нали затова го предложи за тази позиция?

— Предложих го само защото човекът, когото действително желяех да видя там, не беше на разположение. Но това е тема на друг

разговор. — Шамрон изтръска цигарата си в пепелника и хвърли кос поглед към Габриел. — Някакви съжаления за това?

— Абсолютно никакви. Узи Навот е директор на Службата и ще продължи да бъде директор още дълго време. По-добре ще е да преглътнеш този факт. В противен случай последните ти години на тази земя ще останат изпълнени с горчивина.

— Звучиш като Геула.

— Геула е много мъдра жена.

— Така е — съгласи се Шамрон. — Но пък щом си толкова доволен от начина, по който Узи управлява нещата, тогава защо си дошъл тук? Едва ли си бил толкова път до Тиберия само заради удоволствието от компанията ми. Дошъл си, понеже искаш нещо от Узи, а той не желае да ти го даде. Колкото и да се опитвах, досега не успях да отгатна какво може да е. Но съм близо.

— Какво си разбрал?

— Знам, че Джулиан Ишърууд е прибягнал до услугите ти, за да издириш някакъв липсващ портрет от Рембранд. Знам, че Ели Лавон държи под око една възрастна жена в Амстердам. Знам също така, че си взел на прицел един от най-богатите бизнесмени на планетата. Това, което още не съм съумял да проумея, е къде точно се пресичат всички тези линии.

— Разковничето се крие в един стар твой познайник.

— Кой?

— Айхман.

Шамрон бавно загаси цигарата си.

— Сега вече имаш пълното ми внимание, Габриел. Разказвай.

* * *

Ари Шамрон, единственият оцелял от голямо еврейско семейство от Полша, заловил лично Адолф Айхман, знаеше немалко подробности за недовършеното дело на холокоста. Ала даже и той остана безмълвен пред историята, която му разказа Габриел през следващите минути. Тази история касаеше скрито момиченце от Амстердам, убиец, разменящ живот срещу лични притежания, както и картина, изцапана с кръвта на всички, които някога са се опитвали да я

издирят. В картината имаше скрита смъртоносна тайна — списък с имена и номера на сметки, който доказваше, че една от най-могъщите бизнес империи на планетата е съградена върху авоари, заграбени от мъртвите.

— Новият ти началник е прав поне за едно — каза Шамрон, когато Габриел приключи разказа си. — Трябвало е да ни уведомиш предварително затова пътуване. Можех да ти осигуря подкрепление в Аржентина.

— Търсехме открадната картина, Ари. Не очаквах, че ще ми е нужно подкрепление.

— А е възможно и да си се озовал на грешното място в грешното време. В края на краищата Алфонсо Рамирес беше сред малкото хора в света, които имат почти толкова врагове, колкото и ти.

— Има такава вероятност — съгласи се Габриел. — Но не ми се вярва. — Направи пауза и после добави: — А ми се струва, че и на теб не ти се вярва, Ари.

— Така е, прав си. — Шамрон запали нова цигара. — Съумял си да събереш солидна информация срещу Мартин Ландесман, и то за доста кратко време. Ала има един проблем. Никога няма да успееш да докажеш тези неща в съда.

— А кой говори за съд?

— Какво предлагаш тогава?

— Да намерим начин да убедим Мартин да изкупи греховете на баща си.

— От какво се нуждаеш?

— От достатъчно пари, ресурси и хора, за да организираме операция на европейски терен срещу един от най-богатите хора на света.

— Звучи доста скъпо.

— Така е. Но ако постигнем успех, операцията ще се самофинансира.

Идеята, изглежда, хареса на Шамрон. Той все още се държеше, сякаш оперативните разноси идваха от неговия джоб.

— Допускам, че следващото ти желание ще бъде да събереш стария си екип?

— Щях да стигна и до това.

Ари го изгледа мълчаливо.

— Къде отиде умореният боец, който съвсем наскоро седеше на този балкон и ме убеждаваше, че иска да избяга със съпругата си и завинаги да се сбогува със Службата?

— Запозна се с една жена в Амстердам, която днес е жива само защото баща ѝ е дал на Курт Фос своя Рембранд. — Габриел направи пауза и сетне запита: — Въпросът тук обаче е дали ти ще успееш да убедиш Узи да си промени мнението?

— Узи ли? — Шамрон махна небрежно с ръка. — За него недей да се тревожиш.

— Какво ще предприемеш?

Ари се усмихна.

— Казвал ли съм ти някога, че дядото и бабата на министър-председателя ни са родом от Унгария?

40. ЙЕРУСАЛИМ

Узи Навот бе наследил немалко традиции от осмината мъже, заемали директорската позиция преди него. Една от тях бе ежеседмичната закуска в йерусалимския кабинет на министър-председателя. Узи гледаше на тези срещи като на нещо безценно, понеже му даваха възможност да запознава най-важния си клиент с всички текущи операции, без да се налага да се съревновава с главите на останалите тайни служби на Израел. Обикновено именно Навот говореше повече на тези закуски, но на сутринта след гостуването на Габриел в Тиберия премиерът се оказа необичайно многословен. Само четиридесет и осем часа по-рано той бе пътувал до Вашингтон за първата си официална среща с новоизбрания американски президент — бивш университетски преподавател и доскорошен сенатор от либералното крило на Демократическата партия. Както и се очакваше, срещата не бе протекла особено добре. Зад насилените усмивки и ръкостисканията пред обективите се усещаше напрежение. Беше станало съвсем ясно, че близките взаимоотношения между министър-председателя и предишния обитател на Овалния кабинет нямаше да се повторят при новоизбраната администрация. Във Вашингтон определено бе настъпила промяна.

— Съмнявам се обаче, че това те изненадва. Нали, Узи?

— Опасявам се, че забелязахме промяната още при прехода — отговори Навот. — Беше видимо, че специалните оперативни връзки, които се изковаха с ЦРУ след атентатите на единайсети септември, започват да се разпадат.

— Специални оперативни връзки ли? — Премиерът награди Навот с ослепителна усмивка. — Спести ми протоколния жаргон, Узи. При предишната администрация Габриел Алон буквално имаше свой кабинет в Лангли.

Навот не отговори. Беше свикнал да работи в сянката на Габриел. Сега обаче, когато бе достигнал до върха на израелската разузнавателна общност, не му бе приятно да му се припомнят многобройните успехи на съперника му.

— Чувам, че Алон е пристигнал тук. — Премиерът направи пауза и сетне добави: — Освен това научавам, че си е навлякъл неприятности в Аржентина.

Навот допря върховете на показалците си и ги притисна до устните си. За всеки следовател, опитен в техниките на разпита, този жест веднага би издал несъзнателен опит да се прикрие неудобство. Министър-председателят също го разпозна. Освен всичко друго, той се наслаждаваше на факта, че бе успял да изненада шефа на своето външно разузнаване.

— Защо не си ми казал за Буенос Айрес? — запита премиерът.

— Не сметнах за необходимо да ви натоварвам с тези подробности.

— Харесвам подробностите, Узи. Особено когато засягат национален герой.

— Ще го имам предвид занапред, господин премиер.

Тонът на Навот демонстрираше явна липса на ентузиазъм. Очевидно нещо вътре в него започваше да клокочи. Министър-председателят бе разговарял с Шамрон. Навот очакваше от известно време насам да види кога Стареца ще прибегне до този джокер. Как обаче да процедира оттук нататък? С особено внимание, реши той.

— Има ли нещо, което бихте искали да ми кажете, господин премиер?

Министър-председателят си сипа допълнително кафе и умислено добави няколко капки сметана. Съвсем очевидно имаше нещо наум, но пък и не бързаше да изплюе камъчето. Вместо това се впусна в пространна тирада за тежестта на лидерството в сложен и опасен свят като този. Понякога, посочи той, решенията трябваше да се формират с оглед на националната сигурност. Друг път — според политическата целесъобразност. Понякога обаче въпросът се изчерпваше просто с това кое е добро и кое — зло. Той остави последното изречение да увисне във въздуха за около минута, преди да вдигне бялата ленена салфетка от скута си и да я сгъне внимателно.

— Семейството на баща ми е родом от Унгария. Знаеше ли това, Узи?

— Подозирам, че цялата страна го знае.

Министър-председателят отвърна с мимолетна усмивка.

— Живеели в някакво отвратително селце близо до Будапеща. Дядо ми бил шивач. Не разполагали с абсолютно никаква собственост, с изключение на чифт сребърни свещници за *шабат* и една чаша за *кидуш*^[1]. И знаеш ли какво са направили Курт Фос и Адолф Айхман, преди да ги качат на влака за Аушвиц? Откраднали им всичко. В замяна им дали бележка. До ден-днешен си я пазя. Пазя я, за да ми напомня колко съществено е начинанието, което наричаме Израел. — Той направи пауза. — Разбираш ли какво искам да ти кажа, Узи?

— Разбирам ви, господин премиер.

— Дръж ме в течение, Узи. И помни, аз харесвам подробностите.

* * *

Навот излезе в преддверието и се натъкна на неколцина членове на Кнесета, които бяха дошли на среща с министър-председателя. Като се оправда с някакъв проблем, който незабавно изисквал вниманието му, той се здрависа и потупа по гърба някои от по-влиятелните хора, а след това бързо се отправи към асансьорите. Бронираната му лимузина го очакваше пред входа, придружена от съответната охрана. Сякаш в унисон с настроението му, от начумереното сиво небе се изливаше пороен дъжд. Той се шмугна на задната седалка и пушна куфарчето на пода. Докато колата потегляше, шофьорът потърси погледа му в огледалото за обратно виждане.

— Накъде, шефе? Към булевард „Цар Саул“ ли?

— Още не — отвърна Навот. — Първо трябва да се отбием на друго място.

* * *

Евкалиптовото дърво изпълваше с благоухание западния край на улица „Наркис“. Навот свали прозореца си и вдигна очи нагоре към отворените френски врати на балкона на третия етаж. От жилището горе долитаха звуците на някаква ария. *Тоска*? Или *Травиата*? Узи не знаеше. Но и не се интересуваеше особено. Точно в този момент

ненавиждаше и операта, и всеки неин страстен любител. През ума му мина мисълта да се върне веднага в кабинета на министър-председателя и да подаде оставката си. Вместо това обаче отвори мобилния си телефон и набра номер. Арията отгоре стихна. По телефона се чу гласът на Габриел.

— Нямах право да действаш зад гърба ми! — изрече Навот.

— Нищо не съм сторил.

— Не се е и наложило. Шамрон го е сторил от твое име.

— Ти не ми остави друг избор.

Навот въздъхна раздражено.

— Пред къщата съм.

— Знам.

— Колко време ти трябва?

— Пет минути.

— Чакам те.

Звукът на арията се засили до кресчендо. Узи вдигна прозореца си и се отпусна в дълбоката тишина на колата. Боже, колко мразеше оперите!

---

[1] Благословение, което се произнася в навечерието на шабат, съпроводено с изпиване на чаша вино или гроздов сок. — Б.пр. ↑

41. СЕЙНТ ДЖЕЙМС, ЛОНДОН

Единственото име, което не се произнасяше онази сутрин в Йерусалим, бе името на човека, който бе дал тласък на цялата история — Джулиан Ишърууд, едноличен собственик на галерията за изящни изкуства „Ишърууд Файн Артс“ на улица „Мейсънс Ярд“ 7–8, квартал Сейнт Джеймс, Лондон. За многобройните открития и премеждия на Габриел до този момент Ишърууд не знаеше нищичко. Откакто бе открил няколкото пожълтели документа за покупко-продажба в Амстердам, неговата роля се бе ограничила до положението на обезпокоен и безпомощен страничен наблюдател. Той запълваше дългите часове на денонощието, като се опитваше да следи развитието на разследването. Полицията бе съумяла да съхрани в тайна кражбата, но не разполагаше с никакви насоки нито за местонахождението на картината, нито за самоличността на убиеца на Кристофър Лидел. Тази работа не бе дело на аматьор в търсене на лесна плячка, мърмореха инспекторите в своя защита. Което си бе напълно вярно.

Междувременно светът на Джулиан продължаваше да се свива. Той ходеше от време на време на търгове, излагаше някоя и друга картина и се опитваше да се разсейва, флиртувайки с най-новото момиче на рецепцията в галерията. Ала през цялото време умът му планираше как ще изглежда професионалното му погребение. Отново и отново упражняваше наум речта, която щеше да се наложи да изнесе на омразния художествен консултант на богатшите Дейвид Кавендиш. Подготви и чернова на собствената си *меа кулпа*, която възнамеряваше да изпрати на Националната художествена галерия във Вашингтон. Образи на бягство и изгнаничество пълнеха мислите му. Може би някоя скромна вила на възвишенията в Прованс или колиба на брега на Коста Рика. А галерията му? В най-лошите сценарии, които разиграваше, си представяше, че я оставя на Оливър Димбълби. Оливър открай време си мечтаеше за тази галерия. А сега, благодарение на този *Портрет на млада жена* с размери сто и четири на осемдесет и шест сантиметра, Димбълби щеше да я придобие срещу единствената договорка да оправи кашата на Джулиан.

Всичко това, разбира се, бяха пълни глупости. Ишърууд в никакъв случай нямаше да прекара остатъка от живота си в изгнание. Нито пък щеше да се съгласи любимата му галерия да попадне в лапите на Оливър Димбълби. Ако се наложеше да бъде изправен на публична екзекуция, Ишърууд щеше да застане гордо и без превръзка на очите. Поне веднъж в живота си трябваше да прояви смелост. Също като покойния си баща. И като Габриел Алон.

По стечение на обстоятелствата именно тези образи обсебваха мислите на Джулиан, когато забеляза една самотна фигура да крачи към него по влажния паваж на Мейсънс Ярд. Яката на палтото на мъжа беше вдигната, за да го пази от студения есенен вятър, а очите му зорко се оглеждаха. Човекът бе около трийсетгодишен, с телосложение на бик. Носеше тъмен костюм. За миг Ишърууд се уплаши, че може да е от хората, които събират насила просрочени задължения. Ала секунди по-късно осъзна, че вече са се срещали. Сети се, че мъжът работи в охраната на едно посолство в Южен Кенсингтън. Посолство, което, за жалост, се налагаше да прибягва до услугите на още много такива момчета.

След секунди Ишърууд чу сънливия глас на момичето от рецепцията да му съобщава, че някой си господин Радклиф е дошъл за среща с него. Явно господин Радклиф — най-очевидно измисленото име, което Джулиан бе срещал — разполагаше със свободно време в графика си и се чудеше дали не би могъл да разгледа инвентара на галерията. Обикновено такива гости Ишърууд връщаше още от вратата. Тази сутрин обаче по очевидни причини направи изключение.

Той поздрави човека сдържано и го поведе към закътаната изложбена зала на горния етаж. Както и очакваше, посещението на господин Радклиф се оказа кратко. Той се намръщи на картина на Бернардино Луини, поцъка малко с език пред платно на Парис Бордоне и сякаш се смая от един сияен пейзаж на Клод Лорен.

— Мисля, че ми допада — рече накрая той и връчи плик в ръцете на Ишърууд. — Ще се чуем отново. — После сниши глас и продължи шепнешком: — Моля, следвайте инструкциите внимателно!

Джулиан изпрати младия мъж до вратата, а после се скри в банята и разпечата плика. Вътре имаше кратка бележка. Той я прочете веднъж, сетне още веднъж — просто за да е сигурен. След това се подпря на умивалника, завладян от облекчение. Въпреки че Габриел не

бе открил картината, разследването му бе довело до намирането на изключително критична информация. Първоначалното проучване на произхода, проведено от Ишърууд, не бе достигнало до факта, че платното на Рембранд е било откраднато през Втората световна война. Следователно законният собственик не беше безименният тайнствен клиент на Дейвид Кавендиш, а по-скоро една старица от Амстердам. За Джулиан Ишърууд това разкритие означаваше, че сянката на финансовото крушение вече го е отминала. Съдебните дела около откраднати картини обикновено се точеха с години. Ишърууд обаче беше наясно, че никой нормален съд нямаше да го принуди да плаща компенсация на някого за картина, която по право не му принадлежи. Този Рембранд все още липсваше, а можеше и никога да не се намери. Джулиан обаче вече бе освободен от отговорност за него.

Ала неговото успокоение скоро бе изместено от неумолимия глас на съвестта. Той изпитваше вина за трагедията на семейство Херцфелд — участ, която Ишърууд разбираше твърде добре. Изпитваше вина и за Кристофър Лидел, пожертвал живота си в опити да съхрани неговия Рембранд. Изпитваше вина и за положението, в което бе изпаднал Габриел Алон. По всичко изглеждаше, че подхванатото от Габриел издирване му бе спечелило могъщ нов враг. А и изглеждаше, че за пореден път той е попаднал под магията на Ари Шамрон. Но кой знае, зачуди се Джулиан, може би пък бе тъкмо обратното.

Той прочете бележката за последен път, а след това според инструкциите я допря до горящата кибритена клечка. Хартията пламна и за броени секунди бе унищожена, без дори да остави следи от пепел. Ишърууд се върна обратно в кабинета си. Ръцете му все още трепереха, когато приседна предпазливо зад бюрото си. *Можеше поне да ме предупредиш, че това е нитроцелулозна хартия* — мислено рече той. — *Горкото ми сърце щеше да изскочи.*

ТРЕТА ЧАСТ
УДОСТОВЕРЯВАНЕ

42. БУЛЕВАРД „ЦАР САУЛ“, ТЕЛ АВИВ

Същинската операция започна, когато Габриел и Киара пристигнаха в стая 456В. Подземното помещение, разположено три етажа под основното ниво на булевард „Цар Саул“, било използвано като склад за излезли от употреба компютри и овехтяло обзавеждане, а често и от нощния персонал за романтични срещи. Сега из цялата Служба бе известно като *Бърлогата на Габриел*.

Изпод затворената врата се прокрадваше ивица синкава флуоресцентна светлина, а отвътре се долавяше развълнуван шепот. Габриел се усмихна на Киара, въведе кода и влязоха вътре. В продължение на няколко секунди като че ли никой от деветимата, разпръснати по старите работни маси, не забеляза присъствието им. После една глава се обърна и се надигнаха одобрителни възгласи. Когато какофонията най-последно стихна, Габриел и Киара бавно обиколиха стаята, поздравявайки всеки член на легендарния екип.

Тук беше Йоси Гавиш, завършил Оксфорд аналитик от отдел „Проучване“. Тук бе Яков Росман, сипаничав бивш офицер от Отдела по арабски въпроси на Шабак, който сега се занимаваше с агентите в Сирия. Тук беше и Дина Сарид, специалистка в областта на тероризма, която сякаш навсякъде носеше със себе си мъката на своята работа. Тук бе Римона Щерн, бивш офицер от военното разузнаване, която се бе омъжила за племенника на Шамрон, а сега беше назначена към спецгрупата за Иран. Тук бяха Мордекай и Одед, двойка универсални оперативни работници, както и двама компютърни специалисти, за които нямаше недостъпна база данни. Тук бе и Ели Лавон, който беше долетял от Амстердам предишната вечер, като преди това бе поверил наблюдението на Лена Херцфелд на местен екип.

Из коридорите и конферентните зали на булевард „Цар Саул“ тези мъже и жени бяха известни под кодовото име *барак* — еврейската дума за „светкавица“ — заради уменията им да се събират и нанасят удар мигновено. Бяха действали заедно, често при условия на неимоверен стрес, в тайни операции от Москва до Карибите. Но един от членовете на екипа отсъстваше. Габриел погледна Йоси и попита:

— Къде е Михаил?

— *Беше* в отпуска.

— А сега къде е?

— Точно зад теб — чу се глас зад гърба на Алон.

Габриел се обърна. Облегнат на касата на вратата, стоеше върлинест млад мъж с леденосиви очи и бледо лице с изящни черти. Роден в Москва в семейство на учени дисиденти, Михаил Абрамов бе дошъл в Израел като тийнейджър седмици след краха на Съветския съюз. Веднъж Шамрон го беше описал като „Габриел, но без съвест“. Михаил се беше присъединил към Службата, след като бе работил известно време за антитерористите от Саярет Маткал и бе ликвидирал няколко топтерористи и водачи на „Хамас“ и палестинския „Ислямски джихад“. Той обаче винаги щеше да остане неразривно свързан с Габриел и Киара заради прекараните ужасяващи часове в ръцете на Иван Харков в една брезова горичка извън Москва.

— Мислех, че си в Корнуол — каза Михаил.

— Не мога да стоя дълго на едно място.

— И аз така чух.

— Готов ли си за това?

— Няма проблеми — сви рамене Михаил.

Младият мъж зае обичайното си място в долния ляв ъгъл на стаята, докато Габриел обходи с поглед четирите стени. Те бяха покрити със снимки и доклади от наблюдения, с карти на улици, всички свързани с единайсетте имена, които миналото лято Габриел беше написал с тебешир на дъската. Единадесет имена на единадесет бивши агенти на КГБ, всички убити от Габриел и Михаил. Сега Габриел изтри имената от дъската със същата лекота, с която бе изтрил руснаците от лицето на земята, и на тяхно място залепи увеличена снимка на Мартин Ландесман. После се настани върху метален стол и разказа на екипа си една история.

Беше история за алчност, отнемане на чужда собственост и смърт, обхващаща повече от половин век и простираща се от Амстердам до Цюрих и Буенос Айрес — и обратно до тихите брегове на Женевското езеро. История, белязана от отдавна изчезнал портрет на Рембранд. История за цяло състояние от холокоста, откраднато двукратно, и за един човек, познат на целия свят като Свети Мартин, който беше всичко друго, но не и светец.

Съвсем като картина, каза им Габриел, Свети Мартин бе една убедителна илюзия. Под блестящия лак и безупречната работа с четката лежах пластове от сенки и лъжи. Вероятно цяла скрита картина чакаше да излезе наяве. Щяха да обработят Свети Мартин чрез лъжите му. Ако има една, ще има и още, рече Габриел. Лъжите бяха като стърчащи конци по края на иначе невредимо платно. Ако дръпнеш където трябва, обеща им Габриел, целият свят на Свети Мартин ще се разпадне на парчета.

43. БУЛЕВАРД „ЦАР САУЛ“, ТЕЛ АВИВ

Разделиха живота му на две. Ако Мартин знаеше за работата им, със сигурност щеше да одобри този подход. На Дина, Римона, Мордекай и Киара беше поверен пазеният в дълбока тайна личен живот на Мартин, както и филантропската му дейност, докато останалата част от екипа се зае с херкулесовската задача да раздели на съставните ѝ части обширната му финансова империя. Целта беше да се намерят доказателства, че Свети Мартин е наясно, че впечатляващото му богатство е изградено на огромно престъпление.

Ели Лавон, кален и белязан в много подобни разследвания ветеран, считаше, че шансовете им за успех са отчайващо малки. Всички факти срещу Ландесман, дори да изглеждаха основателни за един лаик, се базираха на далечните спомени на няколко души. В крайна сметка, без официални документи от банка „Ландесман“ или признание на вината от страна на самия Свети Мартин всяко обвинение в неправомерни действия можеше да се окаже невъзможно за доказване. Но както Габриел непрекъснато повтаряше на Лавон, той не търсеше законно доказателство, а само оръжие, с което да събори портите на цитаделата на Свети Мартин.

Въпреки това, първата работа на Габриел беше да отключи портите към офиса на Узи Навот. Само часове след сформирването на екипа Навот издаде директива до всички ръководители на отдели, като ги инструктира да оказват пълно съдействие на работата на Габриел. Писмената заповед беше скоро последвана от устна, която изискваше всички искания, свързани с разузнаване или източници, да се изпращат на лъскавото бюро на Навот, където неизменно отлежаваха известно време, преди да получат задължителния му подпис. Поведението на Навот само подсилваше идеята за безразличие. Тези, които ставаха свидетели на срещите му с Габриел, ги описваха като напрегнати и едносрични. По време на ежедневните оперативки Навот наричаше разследването на Мартин Ландесман просто „проекта на Габриел“. Дори отказа да му даде подходящо кодово название. Посланието, макар и завоалирано, беше ясно за всички. Случаят „Ландесман“ беше

само досаден страничен проект, който Навот смяташе просто да изтърпи. А що се отнася до Габриел — да, той беше легенда, но беше герой на вчерашния ден. И всеки, който бе достатъчно глупав да се сближи с него, рано или късно щеше да изпита гнева на Узи.

Докато работата на екипа напредваше, обсадата полека се вдигаше. Исканията на Габриел започнаха по-бързо да напускат бюрото на Навот и двамата мъже скоро започнаха да водят редовни разговори насаме. Дори бяха засечени във всекидневната на директора да споделят диетичен обяд от пиле на пара и задушени зеленчуци. Малцината щастливци, които бяха успели да получат достъп до подземното царство на Габриел, описваха настроението като осезаемо вълнение. Тези, които се трудеха под неумолимия му натиск, можеха да опишат атмосферата и по друг начин, но както винаги, запазваха пълно мълчание. Габриел нямаше други изисквания към екипа си, освен лоялност и усърдна работа, а те го възнаграждаваха с пълна дискретност. Смятаха се за семейство — шумно, свадливо и понякога недобре сработващо се семейство — и външни хора никога не можеха да бъдат посветени в семейните тайни.

Истинското естество на проекта беше известно само на Навот и на шепа от най-близките му съветници, макар че и само едно надзъртане в тясната бърлога на екипа не би оставило много на въображението. По протежение на едната стена бе разположена сложна диаграма на световната бизнес империя на Свети Мартин. На върха бяха компаниите, пряко притежавани или контролирани от „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ в Женева. Под тях беше списъкът от фирми, собственост на известни филиали на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“, а още по-надолу — предприятията, собственост на мними компании и офшорни фирми.

Диаграмата потвърди думите на Алфонсо Рамирес, че въпреки всичките благочестиви деяния на Свети Мартин, той беше безскрупулен в търсенето на печалба. Той имаше текстилна фабрика в Тайланд, за която многократно бе докладвано, че ползва робски труд; притежаваше химически комплекс във Виетнам, който бе унищожил близката река; имаше и център за рециклиране на товарни кораби в Бангладеш, за който се говореше, че е едно от най-замърсените места на планетата. „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ контролираше селскостопанска компания в Бразилия, която унищожаваше ежедневно

по няколкостотин акра от амазонските екваториални гори; както и африканска минна компания, която превръщаше голяма площ от Чад в пустиня; и корейска офшорна нефтена платформа, която беше предизвикала най-голямата екологична катастрофа в историята на Японско море. Дори Яков, който бе виждал хората в най-лошата им светлина, беше смаян от зейналата пропаст между думите на Ландесман и неговите дела.

— В съзнанието ми изплува думата *многолик* — каза Яков. — Пред Свети Мартин нашият Ари Шамрон изглежда направо сучен.

Дори Ландесман да беше притеснен от тези противоречия, това изобщо не прозираше в образа, който показваше пред широката публика. На противоположната стена в стая 456В се очертаваше портретът на праведен, просветен човек, който бе постигнал много в живота и бе готов да даде много в замяна. Това беше Мартин филантропът и Мартин пророкът на корпоративната отговорност. Мартин, който даваше лекарство на болния; Мартин, който донасяше вода на жадния; и Мартин, който строеше подслон за бездомния, понякога дори със собствените си ръце. Мартин, който заставаше до министри и президенти; и Мартин, който се забавляваше в компанията на известни актьори и музиканти. Мартин, дискутиращ с принца на Уелс въпросите на устойчивото земеделие; и Мартин, обсъждащ загрижено с бивш американски сенатор заплахата от глобалното затопляне. Там беше Мартин с фотогеничното си семейство: с Моник, красивата му съпруга францужойка, и двамата им тийнейджъри — Александер и Шарлот. Накрая имаше снимка на Мартин по време на ежегодното му посещение на Световния икономически форум в Давос — единственият случай в годината, когато *светецът* говореше публично. Ако не беше събирането в Давос, легионите от предани последователи на Свети Мартин можеха да помислят, че техният пророк е дал обет за мълчание.

Нямаше да е възможно за толкова кратко време да се сглоби толкова пълна представа за Мартин, ако не беше помощта на един човек, който изобщо не бе стъпвал в стая 456В. Името му беше Рафаел Блох и неговият принос се състоеше в куп скъпоценни документи, събрани по време на дългото му и в крайна сметка фатално разследване на Мартин Ландесман. Блох бе оставил след себе си много

парчета от пъзела. Но Ели Лавон беше този, който изрови истински ценните, а Римона — тази, която ги разшифрова.

В ненадписана жълта папка бяха погребани няколко страници с изписани на ръка бележки относно „Кеплер Верк“ — малка металургична фирма в град Магдебург, на територията на бившата Източна Германия. Явно Ландесман тайно беше купил компанията през 2002 г. и бе налял милиони за трансформирането на рушация се комплекс в образец на модерната технология. Изглежда, поточните линии на „Кеплер“ сега произвеждаха едни от най-добрите клапани с индустриално приложение в Европа, които той изпращаше на клиенти в цял свят. Точно тези клиенти събудиха подозрения, защото дистрибуторската верига на „Кеплер“ съвпаднаше почти напълно с един от трансконтиненталните контрабандни маршрути, добре известни на анализаторите на Службата. Мрежата започваше в индустриалния пояс на Западна Европа, криволичеше през земите на бившия Съветски съюз и след това се въртеше в кръг през морските пътища на Азиатско-Тихоокеанския регион, преди най-накрая да достигне крайната си цел в Ислямска република Иран.

Точно това разкритие, направено на четвъртия ден от работата на екипа, подтикна Габриел да оповести, че току-що са открили слабото място на Мартин. Узи Навот веднага кръсти операцията „Шедьовър“ и се отправи към улица „Каплан“ в Йерусалим. Премиерът искаше подробности, а Навот най-после имаше новини. „Проектът на Габриел“ не беше вече просто за липсващ портрет на Рембранд и за купища заграбени по време на холокоста богатства. Мартин Ландесман беше обвързан с иранците. И бог знае още с кого.

* * *

На следващата вечер Мартин Ландесман стана обект на активно, макар и отдалечено наблюдение от страна на Службата. Мястото на значимото събитие беше Монреал, а случаят — благотворителна галавечеря в централен хотел в полза на кауза, която Свети Мартин подкрепяше. Наблюдателите направиха няколко снимки, докато Мартин пристигаше на партито, придружен от шефа на личната си охрана — Йонас Брунер, и щракнаха още няколко кадъра, когато си

тръгна по същия начин. Когато го видяха на следващия ден, той слезе от личния си самолет на международното летище в Женева и се качи на задната седалка на бронирана лимузина „Мерцедес Майбах 62S“, която го закара директно във Вила Елма — подобното му на палатимение на брега на Женевското езеро. Както скоро щяха да разберат, Мартин не прекарваше почти никакво време в централата на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ на Ке дю Монблан. Вила Елма беше щабът за неговите операции, истинският ръководен център на необятната му империя и хранилище на многото тайни на Мартин.

Когато влезе в действие, операцията по наблюдението започна да бълва постоянен поток от данни, повечето от които безполезни. Наблюдателите направиха много хубави снимки на обекта, както и откъслечни аудиозаписи от разстояние, ала усилията им останаха безрезултатни в намирането на доказваща вина информация. Мартин провеждаше разговори, които не можеха да чуят, с хора, които не можеха да идентифицират. По думите на Габриел, това беше като да слушаш мелодия без думи.

Проблемът произтичаше от факта, че въпреки постоянните си усилия, компютърните специалисти на Службата не бяха успели да проникнат в добре укрепената компютърна система на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“, нито да пробият защитата на мобилния телефон на Мартин. Без да са предварително подготвени за трескавия график на Ландесман, наблюдателите на Габриел не се различаваха много от глутница ловджийски кучета, преследващи хитра лисица. Само разписанията на полетите, предавани от пилотите на Мартин до летищата, издаваха ходовете му, но се оказа, че и от тях няма голяма полза. Десет дни след началото на наблюдението на Ландесман Габриел съобщи, че никога повече не иска да вижда снимка как Мартин се качва или слиза от самолета. Всъщност Габриел заяви, че ще се радва никога повече да не види лицето на Мартин. Това, от което имаше нужда, беше достъп до вътрешния свят на Ландесман. Начин да стигне до телефона му. Начин да стигне до компютъра му. А за това се нуждаеше от съучастник. Запознат с всяващата страх охрана на наблюдавания обект, той знаеше, че няма да може да я пробие. Габриел имаше нужда от помощта на някой приближен на Мартин. Имаше нужда от агент на място.

* * *

След седмица на повсеместно търсене екипът най-после намери първия си потенциален кандидат, докато шпионираше Мартин в луксозния му скъп апартамент, намиращ се на Ке дьо Бурбон 21, на северния бряг на Ил Сен Луи в Париж. Тя се появи на вратата му в девет и пет вечерта, докарана с мерцедес. Косата ѝ беше тъмна и модерно късо подстригана; очите ѝ бяха големи, бистри и интелигентни. Наблюдаващият екип я прецени като самоуверена жена, британка, ако се съдеше по пожеланието за лека вечер, отправено към шофьора. Тя въведе кода в системата на входа, сякаш го бе правила много пъти, и изчезна във вътрешността на сградата. Видяха я отново два часа по-късно на прозореца на Ландесман да се наслаждава на гледката към Сена, а самият Мартин бе застанал зад нея. Интимността в позите им, както и фактът, че беше гола до кръста, не оставяха никакво съмнение относно естеството на връзката им.

Тя си тръгна в 8,15 ч. на следващата сутрин. Наблюдателите направиха още няколко снимки, докато жената се качваше на задната седалка на мерцедеса, и я последваха до Гар дю Нор, където тя се качи на „Евростар“ в 9,13 ч. за Лондон. След три дни наблюдение Габриел знаеше името и адреса ѝ, телефонния ѝ номер и рождената ѝ дата. Най-важното — знаеше къде работи.

Тъкмо това последно късче информация — местоработата ѝ — накара Узи Навот моментално да я обяви за „очевидно неподходяща“ за вербуване. И наистина по време на последвалите разгорещени спорове излезлият от равновесие Навот каза неща, за които по-късно щеше да съжالياва. Той не само оспори преценката на Габриел, но и здравия му разум.

— Очевидно вятърът в Корнуол е засегнал и ума ти — отсече той в един момент. — Такива хора ние не вербуваме. Напротив, отбягваме ги на всяка цена. Зачеркни я от списъка. Намери си друго.

Габриел демонстрира забележително самообладание по време на тирадата на Узи. Търпеливо опроверга аргументите му, успокои страховете му и му напомни за непреодолимата и всеобхватна защита на Ландесман. Жената, която бяха видели за пръв път в Париж, беше истинска находка. Изпуснеха ли я, можеха да минат месеци, преди да

намерят друг кандидат. Както Габриел знаеше от самото начало, Навот най-накрая капитулира. След като разбра за тайните търговски връзки на Мартин с иранците, не можеше повече да го смята за досаден страничен проект. С Ландесман трябваше да се справят, и то бързо.

Глобалният мащаб на греховете на Мартин, както и гражданството на потенциалния вербуван човек, означаваше, че Службата няма да може да продължи операцията самостоятелно. Нужен беше партньор, може би дори двама. Навот изпрати поканите. Британците бързо се съгласиха да са домакини. Габриел имаше едно последно искане и този път Узи не възрази. Човек не бива да нагазва в дълбоки води неподготвен, призна той. И не биваше да се тръгва на война срещу човек като Мартин Ландесман без подкрепата на Ари Шамрон.

44. КВАРТАЛ МАРЕ, ПАРИЖ

Години по-рано Морис Дюран беше попаднал на вестникарска статия за случая на Кристоф Мили — частен охранител, който имал нещастieto да е нает на работа в седалището на Обединена швейцарска банка, намиращо се на Банхофщрасе в Цюрих. Един януарски следобед на 1997 г., докато правел поредната си обиколка, добрият християнин и баща на две деца влязъл в залата, където унищожавали документи, и открил две големи колички, пълни със стари документи, включително няколко счетоводни книги с подробности за трансакциите, извършени между Обединена швейцарска банка и хитлеристка Германия. Мили счел наличието на подобни материали в залата за унищожаване на документи за — меко казано — подозрително, след като няколко седмици по-рано на швейцарските банки било забранено със закон да унищожават документи от времето на войната. Усетил, че нещо не е както трябва, пхнал две от счетоводните книги под ризата си и тайно ги занесъл в скромното си жилище в околностите на Цюрих. На следващата сутрин предал документите в Израелския културен център, откъдето започнали и проблемите му.

Директорът на центъра бързо свикал пресконференция, за да изобличи Обединена швейцарска банка в безотговорно унищожаване на документи. От банката обявили унищожаването за „ужасна грешка“ и обвинили за всичко своя архивист. Самият Кристоф Мили бил незабавно уволнен от работа и скоро станал обект на криминално следствие: дали *той* не е нарушил закона за банковата тайна в Швейцария, когато е откраднал документите от войната. По целия свят Мили бил аплодиран като „героя на документите“, но в родната му страна станал жертва на публично осъждане и дори получавал смъртни заплахи. За срам на цяла Швейцария, охранителят, който послушал съвестта си, трябвало да потърси политическо убежище от американския Сенат и тихичко се преселил заедно със семейството си в Ню Йорк.

По онова време Морис Дюран беше стигнал до заключението, че действията на Мили, макар и дръзки и достойни за възхищение, в крайна сметка са били наивно безразсъдни. И което е още по-странно, сега Дюран реши, че няма друг избор, освен да действа по подобен начин. По ирония, мотивите му бяха същите като на Мили. Въпреки че мосю Дюран беше изпечен престъпник, който редовно нарушаваше две от десетте Божии заповеди, той смяташе себе си за дълбоко духовен и достоен човек, който се опитва да следва определен морален кодекс. Този кодекс не му позволяваше да получава пари за картина, изцапана с кръв. Не му позволяваше и да скрие документа, който бе намерил скрит в нея. Укриването на такъв документ щеше да бъде престъпление не само срещу историята, но щеше да го направи съучастник в смъртен грях.

Все пак имаше два аспекта от аферата „Мили“, които Морис Дюран бе решен да не повтаря: публичното оповестяване и заплахата от съдебно преследване. Пропускът на Мили, заключи той, е бил, че се е доверил на непознат. Това беше и причината по-късно същия следобед Дюран да реши да затвори по-рано магазина си и лично да достави лорнет за опера от осемнадесети век на един от най-ценените си клиенти — Хана Вайнберг.

Петдесетгодишна, без деца, мадам Вайнберг се беше отдала на две страсти: впечатляващата си колекция от старинни френски очила и неуморната ѝ кампания да отърве света от расовата и религиозната омраза под всякаква форма. Първата страст бе породила у Хана привързаност към „Научни антики“. Втората я бе заставила да основе Център за изучаване на антисемитизма във Франция, носещ името на Исак Вайнберг — дядо ѝ по бащина линия, арестуван при хайката на *Jeudi noir*, Черния четвъртък, деня на масовия арест на евреите в Париж — 16 юли 1942 г., и по-късно убит в Аушвиц. Сега Хана Вайнберг се считаше за най-изявения „пазител на спомени“ в цяла Франция. Борбата ѝ срещу антисемитизма ѝ бе спечелила легион почитатели, включително настоящия френски президент, но наред с това и много врагове. Центърът „Вайнберг“ беше обект на постоянни заплахи, както и самата Хана. Ето защо Морис Дюран бе един от малцината, които знаеха, че тя живее в стария апартамент на дядо си на Рю Паве номер 24 в четвърти арондисман.

Тя го чакаше на площадката пред апартамента си, облечена в тъмен пуловер, плисирана вълнена пола и плътни чорапи. Тъмната ѝ коса беше прошарена, а носът ѝ — тънък и с римски профил. Топло поздрави Дюран с целувка по двете бузи и го покани да влезе. Апартаментът беше голям, с обширно преддверие и библиотека, разположена до всекидневната. Антикварни мебели, тапицирани с поизбелял брокат, действаха успокояващо, плътни кадифени завеси скриваха прозорците, а позлатен часовник тихичко тиктакаше на полицата над камината. Целта на обзавеждането беше да създаде впечатление за една отминала епоха. И наистина за момент Дюран се почувства, сякаш се намира в „Научни антики“.

Морис тържествено връчи на Хана лорнета за опера и я информира относно набор от интересни предмети, които скоро можеха да станат негово притежание. Най-накрая той отвори дипломатическата си чанта и каза дръзко:

— Преди няколко дни неочаквано попаднах на интересни документи, мадам Вайнберг. Чудех се дали ще имате минутка да ги погледнете.

— Какви са?

— Честно казано, нямам представа. Надявах се вие да знаете.

Той подаде калъфа от стара восъчна хартия на Хана Вайнберг и я проследи с поглед, докато тя изваждаше тънките листове хартия.

— Бяха скрити в един телескоп, който поръчах преди няколко седмици — каза той. — Намерих ги, докато го поправях.

— Странно.

— И аз така си помислих.

— Откъде дойде телескопът?

— Ако не възразявате, мадам Вайнберг, по-добре да не...

Тя вдигна ръка.

— Нито дума повече, мосю Дюран. Дължите на клиентите си пълна дискретност.

— Благодаря ви, мадам. Знаех, че ще разберете. Въпросът е какво е това.

— Имената със сигурност са еврейски. И очевидно става дума за пари. На всяко име съответства сума в швейцарски франкове, наред с някакъв осемцифрен номер.

— На мен ми прилича на документ от войната.

Тя внимателно опипа ръба на листа.

— Такъв е. Познава се от лошия му вид. Истинско чудо е, че листовите са останали непокътнати.

— А осемцифрените номера?

— Трудно е да се каже.

Дюран се поколеба.

— Възможно ли е да са някакъв вид номера на сметки, мадам Вайнберг?

Хана вдигна поглед.

— *Швейцарски* банкови сметки ли?

Дюран се усмихна почтително.

— Вие сте експертът, мадам.

— Всъщност не съм. Но със сигурност са автентични. — Тя отново огледа страниците. — Но кой би направил такъв списък? И защо?

— Вероятно познавате някого, който може да отговори на този въпрос. Някой от Центъра например.

— Всъщност нямаме човек, който изцяло да е наясно с финансовите въпроси. И ако сте прав за значението на цифрите, тези документи трябва да бъдат прегледани от някой, който е наясно с швейцарската банкова система.

— Познавате ли такъв човек, мадам?

— Сигурна съм, че мога да издирия някой подходящ. — За момент тя го погледна и попита: — Това ли е желанието ви, мосю Дюран?

Той кимна.

— Ще ви помоля за малка услуга. Ще съм ви благодарен, ако не споменавате името ми. Нали разбирате, бизнес. Някой от моите клиенти може да...

— Не се тревожете — прекъсна го Хана Вайнберг, — при мен тайната ви е на сигурно място, Морис. Ще бъде стриктно *entre nous*, между нас. Давам ви дума.

— Ще ми се обадите, ако научите нещо, нали?

— Разбира се.

— Благодаря ви, мадам. — Морис Дюран затвори дипломатическата си чанта и ѝ се усмихна заговорнически. — Неприятно ми е да си го призная, но винаги съм обичал хубавите тайни.

* * *

Хана Вайнберг стоеше до прозореца на библиотеката си и наблюдаваше как Морис Дюран се изгуби в спускащата се над Рю Паве тъмнина. След това втренчи поглед в листа.

Кац, Щерн, Хириш, Гринберг, Каплан, Коен, Клайн, Абрамовиц, Щайн, Розенбаум, Херцфелд... Изобщо не бе сигурна, че вярва на историята на Дюран. Въпреки всичко обаче, беше обещала. Но какво да прави със списъка?

Имаше нужда от експерт. Някой, който знае това-онова за швейцарските банки. Някой, който знае къде са погребани телата. В определени случаи — буквално.

Отвори най-горното чекмедже на писалището, принадлежало някога на дядо й, и взе един ключ. Той отваряше врата в дъното на неосветен коридор. Стаята зад вратата беше детска, старата стая на Хана, непроменена от времето. Легло с балдахин. Рафтове, препълнени от плюшени животни и играчки. Поизбеяла снимка на привлекателен американски актьор. И над френския провинциален скрин, потънала в плътна сянка — картината на Винсент ван Гог *Маргьорит Гаше пред тоалетката си*. Няколко години по-рано я бе заела на един човек, който се опитваше да издири терорист — един мъж от Израел с име на ангел^[1]. Той й беше оставил номер, на който да го търси в спешни случаи или при нужда от услуга. Изглежда, беше време да поднови връзките си с него.

---

[1] Има се предвид архангел Гавраил, разновидност на чието име е Габриел. — Б.р. ↑

45. ТЕМС ХАУС, ЛОНДОН

Конферентната зала беше огромна, също както и правоъгълната маса, която я изпълваше. Шамрон седеше на обичайното си място. В директорския въртящ се стол той изглеждаше почти дребен. Погледът му се рееше към другата страна на реката, където беше главната квартира на МИ6, сякаш излязла от страната Оз. Габриел седна до него. Ръцете му бяха плътно скръстени, а очите му се стрелкаха към двамата мъже от другата страна на масата. Отляво, облечен в сако не по мярка и омачкан габардинен панталон, беше Ейдриън Картър, директор на Националната тайна служба на ЦРУ. Отдясно бе Греъм Сиймор, заместник-директор на МИ5.

Четиримата мъже около масата съставляваха своеобразно тайно братство. Въпреки че всеки оставаше лоялен към собствената си страна, дълбоката връзка между тях се простираше отвъд границите на времето и изменчивите прищевки на политическите им господари. Те изпълняваха неприятните задачи, които всички други избягваха, и чак по-късно мислеха за последствията. Бяха воювали един за друг, бяха убивали един за друг, а в някои случаи бяха проливали и собствената си кръв. По време на множеството съвместни операции, всичките съпроводени с изключителен стрес, те бяха изградили и свръхестествена способност да четат мислите си. В резултат и за Габриел, и за Шамрон бе болезнено ясно, че на англо-американската страна на масата съществува напрежение.

— Проблем ли има, господа? — попита Шамрон.

Греъм Сиймор погледна Картър и се намръщи.

— Както обичат да казват американските ни братовчеди, изпаднал съм в немилост.

— Пред Ейдриън?

— Не — прекъсна го бързо Картър. — Ние с Греъм се разбираме. В Белия дом са му ядосани.

— Наистина ли? — Габриел погледна Сиймор. — Това си е постижение, Греъм. Как го постигна?

— Снощи американците претърпяха провал в разузнаването си. Сериозен провал — обясни той. — Белият дом е преминал в режим на ограничаване на щетите. Страстите са разгорещени. Търсят се виновници. И изглежда, повечето обвинителни погледи са насочени към мен.

— Какъв провал?

— Пакистански гражданин, който често пребивава в Обединеното кралство, е направил опит да се взриви в самолета от Копенхаген за Бостън. За щастие той е бил съвсем некадърен, а пък и самите пътници вече са доста нащрек. Добре че хората са взели нещата в свои ръце.

— А защо са ядосани на теб?

— Хубав въпрос. Преди няколко месеца предупредихме американците, че този човек се свързва с известни радикални организации и вероятно се подготвя за атака. Но според Белия дом, не съм бил достатъчно настойчив в предупрежденията си. — Сиймор впери поглед в Картър. — Разбира се, можех да пусна кратко съобщение и в *Ню Йорк Таймс*, но май щеше да е прекалено.

Габриел се обърна към Картър:

— И впоследствие?

— От наша страна някой изписал името му неправилно, когато го въвеждали в списъка на заподозрените активисти.

— И затова не е попаднал в черния списък на летищата?

— Точно така.

Греъм Сиймор поклати глава изумено.

— Едно хлапе на десет години не може да *извади* името си от този черен списък. А в същото време аз не успявам да *вкарвам* в него името на доказан активист на джихада. Стана тъкмо обратното. Дали му безсрочна виза и му позволили да се качи на самолета с еднопосочен билет и експлозив в ръчния багаж.

— Вярно ли е, Ейдриън? — попита Габриел.

— Накратко, да — неохотно призна Картър.

— Тогава защо си го изкарвате на Греъм?

— Политическа целесъобразност — каза Картър без никакво колебание. — В случай че не си забелязал, около новия ни президент има влиятелни хора, които твърдят, че вече не съществува война срещу

тероризма. Всъщност тези думи вече дори не е позволено да се произнасят. Затова, щом нещо се обърка...

— Влиятелните хора около президента си търсят изкупителна жертва.

Картър кимна.

— И са си избрали Греъм Сиймор?! — скептично попита Габриел. — Лоялен приятел и съюзник, с когото сте били рамо до рамо от самото начало на войната с тероризма?

— Посочих този факт на президентския съветник за борба с тероризма, но той не е в настроение да слуша. Напоследък столът му доста се клати. А иначе Греъм ще оцелее. Той е единственият човек в западното разузнаване, който се е задържал по-дълго от мен.

Телефонът на Сиймор тихо забръмча. С едно натискане той препрати повикването на гласовата си поща, после стана от стола и отиде към бюфета за чаша кафе. Както обикновено, беше облечен в перфектно ушит графитеносив костюм с раирана вратовръзка. Лицето му имаше правилни черти. Гъстата му коса бе примесена със сребристи кичури, от което изглеждаше като модел в реклама на скъпи, но ненужни дреболии. Въпреки че известно време бе работил като полеви агент, огромна част от кариерата си бе прекарал в щабквартирата на МИ5. Греъм Сиймор водеше войната срещу британските врагове, като ходеше по брифинги и четеше досиета. Единствената светлина, която осветяваше чертите му на патриций, идваше от халогенната лампа на бюрото. И единствената повърхност, по която бяха стъпвали ръчно изработените му английски обувки, беше финият вълнен килим, прострян между неговия кабинет и този на шефа.

— Как върви търсенето на липсващия Рембранд? — попита Сиймор.

— Напредва.

— И на мен така ми казаха.

— Какво знаеш, Греъм?

— Знам, че след като си напуснал ателието на Лидел с гумена ръкавица, пълна с улики, си тръгнал за Амстердам. Оттам си отпътувал за Аржентина, където два дни по-късно един от най-важните борци за справедливост в държавата е бил убит при бомбен атентат. —

Сиймор направи пауза. — Това стар враг ли е бил, или вече си успял да си спечелиш нов?

— Смятаме, че зад всичко стои Мартин Ландесман.

— Наистина ли? — Сиймор изчисти невидима прашинка от панталона си.

— Не изглеждаш чак толкова изненадан, Греъм.

— Не съм.

Габриел се обърна към Картър, който стриктно си водеше бележки.

— Ами ти, Ейдриън?

Картър за миг отдели поглед от заниманието си.

— Нека просто да кажем, че никога не съм бил сред поклонниците пред олтара на Свети Мартин. Разкажи ми останалата част, Габриел. След тежкия ден една хубава история ще ми дойде много добре.

* * *

Хората лесно подценяваха Ейдриън Картър и тази особеност му бе служила добре по време на кариерата му в ЦРУ. Твърде малко неща в хрисимия вид или безпристрастното му поведение подсказваха, че оглавява най-мощния таен разузнавателен апарат в света — или че преди да се издигне до седмия етаж на Лангли, е действал на тайни бойни полета от Полша до Централна Америка и Афганистан. Тези, които не го познаваха, го вземаха за университетски преподавател или за терапевт. На пръв поглед Ейдриън даваше вид на човек, който оценява дисертации или изслушва пациенти с комплекс за малоценност.

Тъкмо умението му да изслушва хората обаче разграничаваше Картър от другите конкуренти в Управлението. Той стоеше като вкаменен през целия разказ на Габриел. Краката му бяха кръстосани, а ръцете — внимателно подпрели брадичката. Размърда се само веднъж, и то за да извади лулата си. Това даде основание на Шамрон да извади собственото си оръжие въпреки вялите усилия на Сиймор да наложи забрана за пушене в МИ5. Тъй като вече бе чувал историята на Габриел, Ари използва времето си, за да оглежда с презрение

впечатляващата обстановка. Бе започнал кариерата си в сграда, където единствените удобства бяха електричеството и течащата вода. Импозантният вид на сградите на британското разузнаване винаги го забавляваше. Парите, които се харчеха за хубави сгради и добро обзавеждане, казваше винаги Шамрон, са пари, които е можело да се използват за крадене на тайни.

— Да отбележа за протокола — каза Греъм Сиймор в края на представянето на Габриел, — дотук вече си съумял да нарушиш няколко клаузи от нашето споразумение. Позволили сме ти да останеш в Обединеното кралство, при условие че работиш само по свързани с изкуството задачи. Тази афера обаче е престанала да бъде *изкуствоведска* в момента, в който си се свързал с вашите тайни служби след бомбения атентат в Буенос Айрес. И със сигурност спря да бъде *художествена*, когато вашият премиер е подписал документ за разследването на Мартин Ландесман. Което, между другото, е доста закъсняло.

— Какво знаеш за Мартин, което останалата част от света не знае?

— Преди няколко години данъчните власти на Нейно величество започнаха масирана кампания за залавянето на британски граждани, които укриват пари в офшорни данъчни убежища. По време на разследването си открили, че необичайно голям брой наши граждани, много от които със съмнителни източници на доходи, притежават депозити в нещо, наречено „Майснер Приватбанк“ в Лихтенщайн. След още проучвания стигнали до заключението, че „Майснер“ не е толкова банка, колкото входен портал на мащабна операция за пране на пари. Познайте чия собственост е тя.

— На „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ от Женева?

— Да, чрез различни лица и филиали, разбира се. Когато нашите данъчни власти решили публично да оповестят разкритията си, очаквали да последва потупване по рамото. За голяма тяхна изненада обаче, от горе дошла заповед да спрат разследването и случаят бил прекратен.

— Получили ли са обяснение?

— Не и такава, което човек би дръзнал да сподели на глас — каза Сиймор. — Но е сигурно, че Даунинг Стрийт не желае да подлага на риск големия поток швейцарски инвестиции в Обединеното кралство

чрез евентуален публичен скандал с човек, който в Швейцария е смятан за светец покровител на корпоративната социална отговорност.

Картър почука с лулата си по пепелника като с малко чукче и бавно започна да я пълни наново.

— Има ли нещо, което искаш да добавиш, Ейдриън? — попита Габриел.

— „Центрум Секюрити“.

— Какво е това?

— Фирма за корпоративна сигурност със седалище в Цюрих. Преди няколко години известен брой американски фирми, работещи в Швейцария, се оплакаха, че изглежда, са обект на корпоративен шпионаж. Обърнаха се към президентската администрация и поискаха помощ. Оттам тихо прехвърлиха въпроса на мен.

— И какво?

— Открихме, че всички компании, които се оплакват, са били на мушката на „Центрум Секюрити“. Тази фирма не се занимава само с оръжия, бодигардове и стоманени врати. Наред с обичайните охранителни услуги, те извършват и доходна търговия с т.нар. „чуждестранно консултиране“.

— В превод?

— Уреждат сделки между клиентите си и чужди лица, били те корпоративни или правителствени.

— Какъв вид сделки?

— Такива, каквито не се сключват в рамките на закона — каза Картър. — Със сигурност можеш да отгатнеш кой е собственик на „Центрум Секюрити“.

— „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“?

Ейдриън кимна.

— Уреждали ли са някога сделка за компания на име „Кеплер Верк“ от Магдебург?

— „Кеплер“ никога не е попадала в полезрението ни — каза Картър. — Но както знаеш, хиляди международни компании сега въртят бизнес с Иран. Нашите китайски приятели са едни от най-големите нарушители на ембаргото. Те биха работили с всеки, но и германците искат своя пазарен дял. Във времена като тези неохотно си затварят очите за нещо толкова незначително като ядрените амбиции на Иран. Най-малко хиляда и седемстотин германски фирми работят с

Иран. Много от тях правят сложно промишлено оборудване. От години молим германците да свият бизнес отношенията си с иранците, но те отказват. Някои от най-близките ни съюзници поддържат близки контакти с Техеран по една-единствена причина. Алчност.

— Каква ирония — вметна Шамрон. — Страната, която ни докара холокоста, търгува охотно с тази, която обещава да ни докара следващия.

Сред четиримата мъже настана неудобна тишина. Наруши я Габриел.

— Въпросът е един — каза той. — Дали Мартин Ландесман изнася секретни материали за иранците през задната врата? Ако е така, трябва да знаем две неща. Какво точно им продава? И как то стига дотам?

— И как предлагаш да разберем? — попита Сиймор.

— Като се внедрим в операциите му.

— Успех! Мартин държи всичко изкъсо.

— Не чак толкова. — Габриел разпръсна снимките от наблюдението на масата. — Предполагам, че я разпознавате.

— Кой не я познава? — потупа снимката с показалец Сиймор. — Но къде са правени тези снимки?

— Пред апартамента на Мартин в Париж. Тя прекара нощта с него.

— Сигурен ли си?

— Искаш ли да видиш още снимки?

— За бога, не! — възкликна Сиймор. — Никак не обичам операции, в които са замесени лични чувства. При тях нещата се оплитат безкрайно.

— Животът е оплетен, Греъм. И точно затова ние с теб все още имаме работа.

— Вероятно. Но ако към това вербуване не се подходи внимателно, няма още дълго да съм в този бизнес. — Сиймор погледна снимката и бавно поклати глава. — Защо Мартин не си е хванал сервитьорка като всеки друг мъж, който изневерява?

— Има отличен вкус.

— Не бързай, преди да си я видял. Тя е човек с особена репутация. Твърде е възможно да откаже. — Сиймор замълча и после добави: — Разбира се, има и друга възможност.

- Каква е тя?
- Може и да е влюбена в него.
- Когато свършим, това ще остане в миналото.
- Не бъди толкова сигурен. Жените са способни да прощават много от недостатъците на мъжа, когото обичат.
- Да — каза Габриел. — Чувал съм го някъде и преди.

46. ТЕМС ХАУС, ЛОНДОН

Операция „Шедъовър“ се превърна в съвместно американско-британско-израелско начинание в 11,45 ч. на следващата сутрин, когато Греъм Сиймор се върна от Даунинг Стрийт № 10 с последното от необходимите министерски одобрения в куфарчето си. Скоростта, с която бе постигнато съгласието, свидетелстваше за репутацията на Сиймор пред властите. Както отбеляза самият Греъм по-късно, това беше по-скоро умела проява на добрата стара политика, мотивирана от практически съображения, а не от идеология. Ако събореха Мартин Ландесман, изчисляваха важните особи, съществуваше голяма вероятност огромни суми британски лири да потънат с него. По техните сметки беше по-добре да бъдат на страната на Габриел, отколкото да са просто странични наблюдатели. В противен случай, от финансовата империя на Мартин можеше да остане само един гол скелет.

За момента американците бяха доволни да играят ролята на довереник и отговорен съветник. И наистина броеви часове след събирането на службите в Темс Хаус Ейдриън Картър вече се бе качил на своя „Гълфстрийм V“ обратно за Лангли.

Габриел Алон нямаше самолет, нито имаше намерение да оставя операцията си в ръцете дори на приятел като Греъм Сиймор. Габриел беше открил мишената и смяташе лично да приключи работата. Това създаде известни проблеми на адвокатите на МИ5. Накрая, след разгорещени дебати, те обявиха, че е допустимо офицер от чужда разузнавателна служба да участва в подобни обсъждания. Но само след като му се обясняха ясно всички правила.

Малко след два часа следобед на същия ден Габриел отново седеше на масата в конферентната зала на деветия етаж, като този път срещу него беше застанал целият правен отдел на МИ5. След кратък преглед на действията на Алон на британска земя, който се оказа забележително изчерпателен, адвокатите изложиха правилата за участието му в операция „Шедъовър“. Като се вземеше предвид деликатното естество на работата на обекта, вербуването трябваше да

се извърши изключително внимателно. Не трябваше да има никакъв вид принуда, нито следа от нещо, което дори наподобява шантаж. Всяко израелско наблюдение на обекта на британска земя трябваше да се прекрати незабавно. Всяко бъдещо наблюдение на британска земя, ако изобщо се допуснеше, щеше да се извършва само от МИ5.

— Сега подпиши това — каза един от юристите и пъкна впечатляващ на вид документ в ръката на Габриел, а наред с него и внушителна златна писалка. — И Бог да ти е на помощ, ако престъпиш и една дума.

Габриел нямаше такива намерения — поне засега, затова небрежно драсна нещо нечетливо на посочения ред и се запъти към преддверието. Там го чакаше Найджъл Уитком — млад полеви агент на МИ5, който бе получил бойното си кръщение по време на работата с Габриел срещу Иван Харков. Под благочестивия вид на Уитком се криеше лукав като на престъпник ум.

— Учудвам се, че още си цял — каза той.

— Успяха да ме обработят и без да оставят рани и синини.

— В това са добри. — Уитком захвърли остарял брой на *Икономист* и се изправи. — Да слезем долу, не искам да пропусна първо действие.

Взеха асансьор до най-ниското ниво на сградата и тръгнаха по ярко осветения коридор към охранявана врата с надпис ОПЕРАТИВЕН ЦЕНТЪР. Уитком въведе кода и двамата влязоха вътре. В предната част на стаята имаше стена с големи видеомонитори, наблюдавани от елитна група старши оперативни офицери. Столът с надпис СИЙМОР беше празен. Това се очакваше, тъй като човекът, който обикновено седеше на него, в момента се приготвяше да направи дългоочакваното си завръщане на бойното поле. Уитком потупа Габриел по ръката и посочи един образ в центъра на видеостената.

— Ето го твоето момиче.

Габриел обърна поглед точно навреме, за да види как опръскан от дъжда седан мина през охраната пред неприветлива модерна офис сграда. В левия долен ъгъл на екрана бе посочено мястото, от което снима камерата: Ууд Лейн, Хамърсмит. Десет минути по-късно Найджъл Уитком посочи нов образ на стената, директно включване от *Би Би Си*. Един от техниците усили звука точно навреме, за да се чуят първите думи на говорителя:

— Днес бяха отправени нови обвинения...
Уитком погледна Габриел и се усмихна.
— Нещо ми подсказва, че вечерта ще бъде интересна.

* * *

За окаяното състояние на печата можеше да се съди по факта, че Зоуи Рийд, считана за една от най-ярките звезди на британската преса, прекара последните часове преди вербуването си, окъпана в ласкавия блясък на телевизионните светлини. По ирония на съдбата, появяването ѝ тази вечер щеше да се окаже изключително неудобно за Даунинг Стрийт, защото включваше твърдения, че още един член на Парламента от Лейбъристката партия е бил замесен в скандала с подкупи на „Емпайър Аероспейс“. От *Би Би Си* първи се свързаха с нея, последвани от *Скай Нюз*, *Си Ен Би Си* и най-накрая *Си Ен Ен Интернешънъл*.

На излизане от студиото на *Си Ен Ен* на Грейт Марлборо Стрийт 16, Зоуи за първи път заподозря, че вечерта може и да не премине, както бе планирала. Причината беше във внезапното изчезване на колата и шофьора, предварително ангажирани от *Файненшъл Джърнъл* да я превозват от една публична изява до друга. Докато посягаше да извади мобилния си телефон, един облечен в шлифер мъж на средна възраст я информира, че поради възникнали организационни проблеми ѝ е изпратена нова кола — блестяща лимузина „Ягуар“, паркирана на отсрещната страна на улицата. Нетърпелива да се прибере къщи след дългия ден, тя забърза под дъжда и без никакво колебание се качи на задната седалка. В този момент осъзна, че не е сама. До нея, с мобилен телефон до ухото, беше седнал добре облечен мъж с правилни черти и гъста прошарена коса. Той отмести телефона и погледна Зоуи, сякаш я бе очаквал.

— Добър вечер, госпожице Рийд. Казвам се Греъм Сиймор. Работя в тайните служби и заемам ръководен пост, което може да проверите, като се чуete с човека на телефона. — Подаде ѝ мобилния си телефон. — Това е генералният ни директор. Надявам се да си спомняте гласа ѝ, след като взехте интервю от нея само преди месец. По мое мнение бяхте малко твърда с нея, но статията се оказа добра.

— Заради статията ли съм тук?

— Разбира се, че не, госпожице Рийд. Тук сте, защото имаме сериозен проблем, засягащ сигурността на страната и на целия цивилизован свят. Имаме нужда от вашата помощ.

Зоуи внимателно приближи телефона до ухото си.

— Добър вечер, Зоуи, скъпа — чу познат дълбок глас. — Отпусни се спокойно, в ръцете на Греъм си на сигурно място. Приеми моите извинения за безпокойството тази вечер, но се боя, че нямахме друг избор.

В оперативната зала в Темс Хаус се чу обща въздишка на облекчение, когато видяха ягуара да потегля.

— Сега започва истинското забавление — каза Найджъл Уитком.
— По-добре да се размърдаме или ще закъснеем за второ действие.

47. ХАЙГЕЙТ, ЛОНДОН

Обезопасената къща се намираше в дъното на глуха улица в Хайгейт и представляваше триетажна сграда от червени тухли във викториански стил, с комини в двата края на покрива. Габриел и Найджъл Уитком пристигнаха първи и вече се бяха настанили пред видеомониторите в кабинета на горния етаж, когато Зоуи Рийд влезе през предния вход. Две служителки веднага поеха дъждобрана, куфарчето и мобилния ѝ телефон. След това Греъм Сиймор я въведе в приемната — уютна и старомодна като в лондонски клуб. Над камината висеше лошо копие на картина, изобразяваща ловна сцена. Зоуи я огледа с лека насмешка, а после, по покана на домакина си, седна в масивно кожено кресло.

Сиймор пристъпи към шкафа, на който бяха поставени различни храни и напитки, и напълни две чаши с кафе от термоса. Вниманието, с което извърши това действие, беше точно отражение на настроението му. Зоуи Рийд не беше обикновена цел за вербуване. Да, тя беше уязвима заради взаимоотношенията си с Мартин Ландесман, но Сиймор знаеше, че не може да използва тази връзка по какъвто и да било начин. Считаше, че това не само би подложило на риск собствената му кариера, но би унищожило всякаква възможност за постигане на най-необходимото. Както всички ветерани, той знаеше, че успешното вербуване, подобно на успешните преговори, обикновено е резултат от наблягане на силните страни на личността. А Греъм Сиймор знаеше две ключови неща за Зоуи Рийд. Знаеше, че тя ненавижда корупцията във всичките ѝ форми и че не я е страх от силни мъже. Подозираше, че не е и от жените, които ще са щастливи, когато разберат, че са били мамени.

Тъкмо в това минно поле от човешки емоции беше нагазил Греъм Сиймор, балансирайки с по една чаша горещо кафе в ръце. Подаде едната на Зоуи, а после, сякаш току-що му е хрумнало, я инструктира да подпише документите на масата пред нея.

— Какво е това?

— Документи, свързани с държавната тайна. — Тонът на Сиймор беше извинителен. — Боя се, че ще трябва да ги подпишете, преди разговорът ни да продължи. Разбирате ли, госпожице Рийд, за информацията, която ще споделя с вас, не може да се пише на страниците на *Файненшъл Джърнъл*. Всъщност, щом се разпишете...

— Ще ми бъде забранено да коментирам дори с членовете на семейството ми. — Тя го погледна с насмешка. — Знам всичко за Закона за държавната тайна, господин Сиймор. С кого мислите, че си имате работа?

— Имам си работа с един от най-квалифицираните и уважавани журналисти в страната, което е и причината да вземем такива мерки за сигурност. Сега, ако обичате, подпишете документите, госпожице Рийд.

— Това не си струва дори хартията, на която е напечатано. — Като получи в отговор мълчание, младата жена въздъхна с раздражение и подписа документите. После побутна листовете и писалката към Сиймор. — Сега защо не ми кажете точната причина да съм тук?

— Нуждаем се от вашата помощ, госпожице Рийд. Нищо повече.

Греъм внимателно бе подбрал думите този следобед. Те бяха призив към патриотизъм, без да произнася тази излязла от мода дума, но накрая доведоха до реакцията, на която се бе надявал.

— Помощ ли? Ако се нуждаехте от помощта ми, защо просто не ми се обадохте по телефона да ме помолите? Защо са тези шпионски игри?

— Не можехме да се свържем с вас открито, госпожице Рийд. Вижте, твърде възможно е някой да ви следи и да подслушва телефоните ви.

— Кой би могъл да ме следи?

— Мартин Ландесман.

Сиймор се опита да спомене името колкото може по-непринудено. Въпреки това, въздействието му веднага се изписа на лицето на Зоуи. Бузите ѝ леко поруменяха, но бързо върнаха нормалния си цвят. И макар да не си даваше сметка, Зоуи Рийд току-що отговори на два от най-важните за Габриел въпроси. Беше смутена от връзката си с Мартин Ландесман и притежаваше способността да се владее в трудни ситуации.

— Това някаква шега ли е? — попита тя с равен глас.

— Аз съм заместник-директор на МИ5, госпожица Рийд. Нямам много време за каквото и да било, най-малко за шегички. Би трябвало да знаете от самото начало, че Мартин Ландесман е обект на разследване, провеждано от Обединеното кралство и две други страни, наши съюзници. Трябва също така да сте сигурна, че вие по никакъв начин не сте цел на това разследване.

— Какво успокоение — каза тя. — Тогава защо съм тук?

Сиймор напредваше бавно и по сценарий.

— Разбрахме, че с господин Ландесман поддържате близки взаимоотношения. Бихме искали да се възползваме от вашия достъп до господин Ландесман заради разследването ни.

— Веднъж взех интервю от Мартин Ландесман. Съмнявам се, че това попада в категорията...

Сиймор вдигна ръка и я прекъсна. Беше подготвен за подобна реакция. Всъщност не очакваше нещо различно. Но никак не искаше да кара Зоуи да се чувства принудена да лъже.

— Тук не сте на съд, госпожице Рийд. Нямаме никакво законово задължение да говорите с нас. Със сигурност не съм дошъл, за да съдя когото и да било. Бог знае, че всички сме допускали грешки, включително и аз. Предвид това, мисля, че трябва да бъдем честни един с друг. Боя се обаче, че нямаме много време.

Зоуи сякаш обмисляше думите му.

— Защо вие не започнете пръв, господин Сиймор?

Греъм разбра, че тя го изпитва. Без да се колебае, реши да се възползва от ситуацията, макар че тонът му остана спокоен и дистанциран.

— Знаем, че преди около осемнайсет месеца сте взели ексклузивно интервю от господин Ландесман. Първото и единствено подобно интервю, което той някога е давал. Знаем, че сега поддържате романтична връзка с него. Знаем и че редовно прекарвате време заедно, а последната ви среща бе наскоро в апартамента му на Ил Сен Луи в Париж... — Сиймор направи пауза. — ... но нищо от споменатото дотук няма значение.

Този път Зоуи не направи никакъв опит да отрича фактите. Вместо това проблесна искра от известния ѝ темперамент.

— Няма значение ли?! — остро отвърна тя. — От колко време ме следите?

— Никога не сме следили вас.

— Значи приключихме с честността.

— Напълно съм честен, госпожице Рийд. На вас попаднахме случайно. Мартин Ландесман беше под наблюдение, когато посетихте апартамента му. За съжаление, бяхте въввлечена в разследването.

— Това правен термин ли е?

— Такива са фактите, госпожице Рийд.

Зоуи се отказа да отрича фактите и прибегна до основателно възмущение — доверения приятел на журналистите от целия свят.

— Дори и информацията да е стигнала до вас по този начин, нямате никакво право да я използвате, нито даже да я коментирате!

— Всъщност имаме. Мога да ви покажа подписа на министъра на вътрешните работи, ако искате. Но както казах, ние не се интересуваме от личния ви живот. Поканихме ви тук, защото имаме поверителна информация. Информация, която ще споделим с вас, ако ни помогнете.

Предложението на Сиймор за класифицирана информация ни най-малко не уталожи гнева на Зоуи.

— Всъщност — каза тя остро — мисля, че е време да поговоря с адвокатата си.

— Не е необходимо, госпожице Рийд.

— А с издателя ми?

— „Лейтъм Интернешънъл Медиа“ ли? Съмнявам се, че ще искат да бъдат въввлечени.

— Наистина ли? И как според вас би реагирала британската общественост на разкритието, че МИ5 шпионира репортери?

След години работа, свързана с пресата, Сиймор се изкушаваше да посочи, че британската общественост по-скоро би се радвала да чете за нейната връзка с Мартин Ландесман, отколкото за поредния скучен скандал с МИ5. Вместо това, той вдигна замислен поглед към тавана и остави гневът от разменените реплики да се разсее. В тишината на кабинета на горния етаж двамата мъже пред видеомониторите реагираха на словесния двубой напълно противоположно. Найджъл Уитком се боеше, че Зоуи е изгубена кауза; а Габриел виждаше положителен знак в откритото ѝ противопоставяне.

Както винаги казваше Ари Шамрон: „Когато вербуваният се съгласява твърде бързо, не може да му се има доверие“.

— За съжаление — обобщава Сиймор, — Мартин Ландесман не е такъв, за какъвто го мислите. Бляскавият му образ не е нищо повече от внимателно създадено прикритие. И вие не сте първата подмамена. Той е замесен в пране на пари, в укриване на данъци, в корпоративен шпионаж и в далеч по-лоши неща.

Даде възможност на Зоуи да осмисли думите му.

— Мартин Ландесман е опасен, госпожице Рийд. *Изключително* опасен. И с изключение на ваша милост, изобщо не му пука за репортерите. Не поради фалшива скромност, а защото не обича хората да се бъркат в личните му дела. Един от колегите ви журналисти се убеди в това, когато неотдавна допусна грешката да зададе на Мартин неудобен въпрос. Този човек сега е мъртъв.

— Мартин Ландесман? Убиец? Напълно ли сте полудели? Мартин Ландесман е един от най-уважаваните и достойни за възхищение бизнесмени в света. Боже мой, та той на практика е...

— Светец ли? — Сиймор поклати глава отрицателно. — Чел съм всичко за добрите дела на Свети Мартин в статията ви. Но на ваше място бих изчакал с канонизирането му, докато не чуете всички доказателства. Може да е трудно да го понесете в момента, но той ви е мамил. Предлагам ви възможност да чуете истината.

Зоуи за момент се почувства изкушена от думата „истина“. Взирайки се в лицето ѝ на видеомонитора, Габриел си помисли, че е зърнал в очите ѝ първия белег на съмнение.

— Вие не ми предлагате нищо — изстреля в отговор обаче тя. — Вие се опитвате да ме шантажирате. Не виждате ли нещо поне малко неетично тук?

— През целия си живот като професионалист съм работил за тайните служби, госпожице Рийд. Свикнал съм да не разсъждавам в черно-бяло, а в нюансите на сивото. Виждам света не такъв, какъвто бих искал да бъде, а какъвто е. И за протокола, нито ви шантажираме, нито ви подлагаме на какъвто и да било натиск. Много е просто, имате избор.

— Какъв избор?

— Първа възможност: можете да се съгласите да ни помогнете. Работата ви ще бъде кратка и с ограничен обseg. Никой никога няма да

научи нищо, освен ако не решите да нарушите Закона за държавната тайна, което определено не препоръчвам.

— А втората възможност?

— Ще ви закарам до дома ви и ще се престорим, че това никога не се е случвало.

Тя се оказа недоверчива.

— И какво ще стане с цялата информация, която с вашите съюзници сте събрали за мен? Ще ви кажа какво ще се случи. Ще си намери място в малка хубава папка, която ще е подръка на властимащите. И ако стъпя накриво или направя нещо, което да раздразни правителството на Нейно величество, съдържанието на тази папка ще се използва срещу мен.

— Ако това беше целта, госпожице Рийд, щяхме да го използваме, за да предотвратим публикуването на материала ви за скандала с „Емпайър Аероспейс“. Но не така стоят нещата в реалния свят. Така е само в лошите телевизионни драми. Тайните служби съществуват, с цел да защитават гражданите на Великобритания, а не да ги потискат. За бога, ние не сме руснаци! Имате думата ми, че материалът, за който говорите, ще бъде унищожен в момента, в който си тръгнете оттук.

Тя се поколеба.

— Ами ако остана?

— Тогава един много интересен човек ще ви разкаже изключително впечатляваща история. — Сиймор се приведе в стола си, облегнал лакти на коленете и с преплетени пръсти. — Вие имате репутацията на професионалист, който довежда нещата докрай, госпожице Рийд. Разчитам на тази репутация да ни помогне да преодолеем всякакви неприятни чувства, които може да е провокирал този разговор. Всичко, което мислите, че знаете за Мартин Ландесман, е лъжа. Имате възможност да разобличите един корумпиран и опасен бизнесмен. Това е и възможност да помогнете светът да стане едно по-безопасно място.

В кабинета на горния етаж Найджъл Уитком и Габриел се взираха в екрана в очакване на нейния отговор. По-късно Уитком твърдеше, че се почувствал обречен.

Но не и Габриел. Той виждаше в Зоуи сродна душа. Жена, която бе проклета със засилен усет за добро и зло. Каквото и да беше

изпитвала досега към Свети Мартин, то се размиваше под тежестта на думите на Сиймор. Габриел го долавяше в изражението на фотогеничното ѝ лице. Дочуваше го и в решителния ѝ тон, когато тя погледна Греъм Сиймор директно в очите и попита:

— А този много интересен човек? Кой е той?

— Той е свързан с чужда разузнавателна служба. Фактът, че е готов да се срещне с някого с вашата професия, е доказателство за сериозността на въпроса. Ще ви предупредя, че е възможно да го разпознаете. При никакви обстоятелства не трябва да пишете за него или за нещата, които ще ви разкаже. Трябва да добавя и че няма смисъл да му задавате лични въпроси за самия него. Няма да ви отговори. Никога.

— Все още не сте ми казали какво искате да сторя.

— Ще оставя той да ви каже. До го доведе ли, госпожице Рийд, или предпочитате да се приберете у дома?

48. ХАЙГЕЙТ, ЛОНДОН

Габриел влезе безшумно в стаята. В началото Зоуи, изглежда, не усети присъствието му. След това главата ѝ бавно се завъртя и тя го загледа с явно любопитство — едната страна от лицето ѝ осветена от лампата, а другата — скрита в сянка. Позата ѝ бе толкова неподвижна, че за момент Габриел си представи, че се визира в портрет. След това тя се изправи и протегна ръка.

— Аз съм Зоуи — каза тя. — А вие кой сте?

Габриел хвърли поглед към Греъм Сиймор, преди да поеме протегнатата ръка.

— Аз съм приятел, Зоуи. И голям почитател на вашите статии.

— Отбягвате въпроса ми.

Сиймор се канеше да се намеси, но Габриел го спря с леко поклащане на главата.

— Опасявам се, че отбягването на въпроси е общ недъг за хората като нас с Греъм. Изискваме прямота от другите, докато прикриваме себе си зад мантия от лъжи.

— Имате ли намерение да ме лъжете тази вечер?

— Не, Зоуи. Ако сте готова да чуете каквото имам да ви кажа, ще бъде само истината.

— Ще слушам. Но без други ангажименти.

— Имате ли проблем с поемането на отговорност, Зоуи?

— Не — отвърна тя и задържа погледа си върху него. — А вие?

— Всъщност понякога ми казват, че отдавам прекалено внимание на отговорностите си.

— Отговорности към какво?

— Тревожат ме същите неща, които тревожат и вас, Зоуи. Не понасям силни хора, които ограбват слабите. Не харесвам хора, които си вземат от чуждото, без да питат. И определено не харесвам хора, които търгуват с политически режими, открито заканващи се да изтрият страната ми от лицето на земята.

Тя погледна Сиймор, след това отново Габриел.

— Очевидно говорите за Иран.

— Да.

— Което означава, че сте израелец.

— Боя се, че е така.

— А третата държава, участваща в тази операция?

— Съединените американски щати.

— Прекрасно! — Тя отново седна и за момент го огледа внимателно, без да говори.

— Има ли нещо, което искате да ме питате, Зоуи?

— Името ви.

— Подозирам, че вече го знаете.

Тя се поколеба. Тъмните ѝ очи обходиха лицето му. След това каза:

— Вие сте Габриел Алон. Този, който е спасил дъщерята на американския посланик пред Уестминстърското абатство.

— Ако не ме лъже паметта, спасителите на Елизабет Холтън бяха офицери от специалния СО-19 на лондонската полиция.

— Това беше тиражираната история, за да се прикрие вашата роля в операцията. Похитителите са поискали вие да занесете парите за откупа. Били са планирали да убият и вас, и Елизабет Холтън. Така и не стана ясно как сте успели да се измъкнете. Имаше слухове, че сте измъчвали до смърт водача на похитителите в някакво поле на север от Лондон.

— Наистина не бива да вярвате на всичко, което четете във вестниците, Зоуи.

— Това не е ли истината? — присви очи тя. — Верни ли са слуховете, господин Алон? Наистина ли сте измъчвали терориста, за да спасите живота на Елизабет Холтън?

— И ако отговорът е „да“?

— Като ляво ориентиран журналист, бих била ужасена.

— А ако бяхте Елизабет Холтън?

— Тогава щях да се надявам, че този мръсник е страдал много, преди да го отървете от страданията му. — Тя го огледа внимателно. — Ще ми разкажете ли какво се е случило на онова поле?

— Какво поле?

Зоуи се намръщи.

— Вие знаете всички мои тъмни тайни, а аз не знам нищо за вас.

— Аз не знам *всичките* ви тайни.

— Наистина ли? — Тонът ѝ беше язвителен. — Какви други ужасни неща искате да научите за мен?

— За момента нищо не искам да знам. Искам само да изслушате един разказ. Това е разказ за изчезнал шедьовър на Рембранд, за заграбено чуждо богатство от епохата на холокоста, за аржентински репортер на име Рафаел Блох и за компания на име „Кеплер Верк“ от Магдебург. — Габриел направи пауза и добави: — Компания, която тайно се притежава от Мартин Ландесман.

— Подобен разказ би продал някой и друг вестник. — Зоуи се взря в Греъм Сиймор. — Трябва ли да приема, че всичко това също е обект на Закона за държавната тайна?

Сиймор кимна.

— Жалко.

И тя погледна Габриел в очакване на неговия разказ.

* * *

Зоуи беше трогната от историята на Лена Херцфелд, удивена от терзанията на Петер Фос и съкрушена от смъртта на Рафаел Блох и Алфонсо Рамирес. Но това, което я ужаси най-много, беше дългият списък с грехове на Мартин Ландесман. Габриел виждаше как скептицизмът от началото на вечерта отстъпваше пред гнева. Гняв, който растеше все повече и повече с всяко следващо откровение.

— Искате да кажете, че Мартин Ландесман продава ценно оборудване за иранската ядрена програма?

— Подозираме, че е така, Зоуи.

— Подозирате?

— Както знаеш, има много малко безусловни неща в шпионската дейност, но ето какво открихме ние. Знаем, че Мартин продава първокласно промишлено оборудване на Иран чрез своята покровителствана от държавата контрабандна мрежа. Знаем, че от това печели огромни суми. Знаем, че полага големи усилия, за да го запази в тайна. Във време, когато иранците бързо напредват в развиването на програмата си за ядрено оръжие, не можем да си позволим да останем в неведение. Изключително важно е да открием точно какво им

продава Мартин. — Той направи пауза. — И за това имаме нужда от теб.

— От мен? Всичко, което знам за бизнеса на Мартин, се съдържа в статията, която, както сега разбирам от господин Сиймор, е неточна. Какво въобще бих могла да направя, за да ви помогна да откриете какво изпраща на иранците?

— Повече, отколкото си представяш — каза Габриел. — Но преди да стигнем дотам, има още няколко неща, които трябва да знам.

— Например?

— Как стана, Зоуи? Как се забърка с човек като Мартин Ландесман?

Тя се усмихна кисело.

— Вероятно обществените норми в Израел са различни, господин Алон, но тук, във Великобритания, все още има неща, които се считат за лични. Освен ако, разбира се, не сте политик или футболна звезда.

— Мога да те уверя, Зоуи, нямам никакво желание да слушам интимни подробности за вашите отношения.

— А какво искате да знаете?

— Да започнем с нещо просто — каза той. — Как се запознахте?

Тя се замисли за миг.

— Беше преди две години в Давос. Мартин тъкмо бе направил годишното си обръщение, доста наелектризиращо. Обработих материала си в пресцентъра и после отидох в хотел „Белведере“. Обичайната картинка. Филмови звезди и политици се бяха смесили с най-богатите хора в света. В Давос важните неща се случват на коктейлите и в баровете на луксозните хотели.

— И Мартин е бил там?

Тя кимна.

— Той и антуражът му стояха в един ъгъл с питиетата си, плътно оградени от бодигардове. Аз си поръчах чаша вино и веднага бях въввлечена в ужасяващо скучен разговор с един африкански финансов министър за облекченията по дълговете. След десет минути бях готова да си прережа вените. Тогава усетих потупване по рамото. Беше рус, с тъмен костюм, късо подстриган, с германски акцент. Името му беше Йонас Брунер. Каза, че работел за господин Ландесман. Добави, че

господин Ландесман се чудел дали бих му правила компания за едно питие. Приех, разбира се, и след секунди седях до него.

— И какво искаше той?

— Бях го преследвала месеци наред за интервю. Той ми каза, че искал да се запознае с най-упоритата жена на света... или нещо подобно.

— Защо един трезвомислец бизнесмен би искал да ти дава интервю?

— Нямах да е като другите ми интервюта. Искан да бъде различно от обичайните ми унищожителни разследвания. Да пиша за богат бизнесмен, който действително прави нещо благородно с парите си. Казах на Мартин, че искам читателите ми да се запознаят с човека зад завесата.

— Но разговорът ви онази вечер е бил неофициален?

— Напълно.

— За какво говорихте?

— Удивително, *за мен*. Мартин искаше да знае повече за моята работа, за семейството ми, за хобито ми. Разговаряхме за всичко друго, но не и за него.

— И успя да те впечатли?

— Всъщност бях зашеметена. Трудно е да му устоиш. Мартин Ландесман е изключително обаятелен и невероятно богат. Повечето мъже, с които съм излизала на среща, говорят само за себе си.

— Значи беше привлечена от него?

— По това време бях само заинтригувана. Спомнете си, гонех интервю.

— А Мартин?

Тя се усмихна бегло.

— По-късно вечерта започна да флиртува. Непосредствено, внимателно, в типично негов стил — добави тя. — Накрая попита дали бих вечеряла насаме с него в апартамента му. Каза, че така ще имаме възможност да се опознаем по-добре. Беше шокиран, когато отговорих, че според мен не би било уместно. Мартин не е свикнал да му отказват.

— А интервюто?

— Мислех, че съм изгубила всякакъв шанс. А се оказа обратното. Скот Фицджералд е бил прав по отношение на богатите,

господин Алон. Те са различни от нас. Искат да имат всичко. И ако не могат да получат нещо, още по-силно го желаят.

— А Мартин искаше теб?

— Така изглеждаше.

— Как те преследваше?

— Тихо и настойчиво. Обаждаше се през няколко дни просто за да поговорим и да обменим мнение. За британската политика, за паричната реформа на Английската централна банка, за бюджетния дефицит на Щатите. — Зоуи замълча и после добави: — Все секси неща.

— Нещо лично?

— Не и тогава — каза тя. — След около месец най-после ми се обади една вечер и каза една-единствена дума: „Да“. Аз хванах следващия полет за Женева и прекарах три дни в света на Мартин. Дори за репортер като мен, който е видял много, си беше опияняващо преживяване. Когато излезе, статията предизвика фурор. Стана задължително четиво за бизнесмени и политици от цял свят. Укрепи репутацията ми на един от водещите финансови журналисти в света.

— Мартин хареса ли я?

— Тогава нямах представа.

— Не ти ли се обади?

— Пълна тишина. — Тя замълча. — Признавам си, че бях разочарована, като не ми се обади. Любопитно ми беше какво мисли за статията. Най-накрая, две седмици след публикуването, ми се обади пак.

— Какво искаше?

— Искаше да отпразнуваме факта, че е първият бизнесмен, оцелял от острото перо на Зоуи Рийд. Покани ме на вечеря. Дори предложи да доведе някой приятел.

— Прие ли?

— Веднага. Но отидох сама. С Мартин вечеряхме тук, в Лондон. След това позволих да ме заведе в хотела си. И после... — Гласът ѝ потрепери. — После му позволих да ме заведе в леглото си.

— Никакви угризения относно журналистическата етика? Никаква вина, че спиш с женен мъж?

— Разбира се, че имах угризения. Всъщност заклех се, че няма да се случи отново.

— Но се е случило.

— Още на следващия следобед.

— И оттогава се срещате редовно?

Тя кимна.

— Къде?

— Навсякъде, но не и в Лондон. Моето лице е твърде познато тук. Винаги се срещаме на континента. Обикновено в Париж, понякога в Женева, а от време на време и във вилата му в Гщаад.

— Как се свързвате?

— По нормалния начин, господин Алон. Каналите му за комуникация са добре обезопасени.

— Има добро основание за това — каза Габриел. — Имате ли планове да се виждате в бъдеще?

— След това, което току-що ми казахте?! — Зоуи се засмя. — Всъщност трябва да се видим в Париж след четири дни. Седмица покъсно е планирано да бъда в Женева — работно пътуване за годишния галаприем във Вила Елма за Рождество Христово. Всяка година триста големи късметлии се допускат за няколко часа в светая светих на Мартин. Цената за влизане е дарение от сто хиляди евро за неговата фондация „Един свят“. Дори при това условие всяка година се налага да връща хора. Аз ходя безплатно, разбира се. Мартин обича да ме води във Вила Елма. — Тук Зоуи замълча и добави: — Не съм сигурна, че това се харесва на Моник.

— Тя знае ли за вас?

— Винаги съм мислела, че подозира нещо. Мартин и Моник се преструват, че поддържат отлични взаимоотношения, но реално бракът им е параван. Живеят под един покрив, но през по-голяма част от времето водят съвсем отделен живот.

— Той коментирал ли е някога възможността да я напусне заради теб?

— Вие не сте чак толкова старомоден, господин Алон. — Тя се намръщи. — Мартин ме кара да се чувствам щастлива, около него е вълнуващо, но когато всичко свърши...

— Той ще се върне към стария си живот, а ти към твоя?

— Не става ли винаги така?

— Предполагам — каза Габриел, — но за теб може да не е толкова лесно.

— Защо го казвате?

— Защото си влюбена.

Бузите на Зоуи станаха яркочервени.

— Толкова ли е очевидно? — тихо попита тя.

— Опасявам се, да.

— И все още искате да ме използвате?

— Да те използваме? Не, Зоуи, нямам намерение да те използвам. За мен ще е чест, ако се съ согласиш да участваш в начинанието ни като пълноправен партньор. Обещавам ти, че преживяването ще си струва. Ще видиш неща, които никой британски репортер не е виждал.

— Може би моментът е подходящ да ми кажете какво точно искате от мен, господин Алон.

— Нужно ми е още един, последен път да се видиш с Мартин Ландесман в апартамента му в Париж. И ми е нужна услуга, докато сте там.

* * *

Няколко минути след полунощ лимузината „Ягуар“, в която бяха Зоуи Рийд и Греъм Сиймор, се отдели от тротоара пред обезопасената къща в Хайгейт. Габриел тръгна пет минути по-късно, придружаван от Найджъл Уитком. Те се отправиха на юг из тихите лондонски улици. Уитком бърбеше превъзбудено, а Габриел периодично измърморваше нещо в съгласие. Той се измъкна от колата на Марбъл Арч и пеш стигна до безопасната квартира на Службата на Бейзуотър Роуд, гледаща към Хайд Парк. Ари Шамрон неспокойно го чакаше във всекидневната, обвит в мъгла от цигарен дим.

— Е? — попита той.

— Имаме агент на място.

— Колко време имаме да я подготвим?

— Три дни.

Шамрон се усмихна.

— Тогава предлагам да се захващаш за работа.

49. ХАЙГЕЙТ, ЛОНДОН

Дори за разузнавателна служба, свикнала да работи под натиска на тиктакация часовник, този път времето бе тревожно кратко. Имаха само три дни да превърнат британски разследващ журналист в професионален шпионин. Три дни да я подготвят. Три дни да я обучат в основите на занаята. И три дни да я научат как да извърши две важни процедури: едната с обезопасения мобилен телефон на Мартин Ландесман *Nokia N900*, а другата — с преносимия му компютър *Sony VAIO Z*.

Задачата се затрудняваше още повече от решението на Габриел да остави работния график на Зоуи непроменен. Целта беше да избегне всякакво нарушаване на дневния ѝ режим. Това означаваше, че тя беше на разположение на екипа само по няколко часа вечер, и то след изтощителен ден в редакцията. Греъм Сиймор дискретно изрази съмнение дали ще бъде готова. Същото мислеха и американците, които сега следяха операцията отблизо. Но Габриел бе непреклонен. Зоуи имаше среща с Мартин в Париж след три дни. Откажеше ли срещата, той щеше да стане подозрителен. Ако пък я оставеше многократно да посещава Мартин с толкова тайни в главата, тя можеше да свърши като Рафаел Блох.

За класна стая Габриел избра познатата обстановка на обезопасената къща в Хайгейт, въпреки че когато Зоуи пристигна за първия си урок, мястото вече изобщо не приличаше на старомоден лондонски клуб. Стените бяха покрити с карти, снимки и диаграми, а стаите бяха заети от голяма група израелци, които повече приличаха на току-що завършили студенти, отколкото на опитни шпиони. Те поздравиха Зоуи, сякаш я очакваха от дълго време, а после се скупчиха около масата, за да вечерят набързо. Топлотата, която излъчваше екипът на Габриел, бе непресторена, въпреки че имената, зад които се криеха, не бяха истинските. Зоуи беше естествено привлечена от непринудения оксфордски възпитаник Йоси, макар че бе истински заинтригувана от привлекателната жена с дълга тъмна коса, представила се като Рейчъл.

Огромните ограничения в операцията принудиха Габриел да се откаже от обичайните методи на обучение и да състави наистина експресен курс по основи на шпионажа. Той започна веднага след вечеря, когато Зоуи беше поставена на своеобразен конвейер, който я прехвърляше от една стая в друга, от един инструктаж на друг. Учиха я на основните неща за тайното наблюдение и невербалната комуникация. Учиха я как да се движи на публични места и как да овладява емоциите и страховете си. Дадоха ѝ и няколко урока по самозащита.

— Агресивността ѝ е вродена — каза Римона на Габриел, докато притискаше плик със замразен грах над подутото си око — и удря страхотно с левия лакът.

Зоуи беше природно надарена, но те и не очакваха по-малко. Преди края на първата вечер екипът открито я обяви за изумително схватлива — голяма похвала. Благословена с уменията на елитен репортер, тя можеше да съхранява, да подрежда и да възпроизвежда огромно количество информация, и то със забележителна скорост. Дори Дина, която пазеше цяла база данни за тероризма в паметта си, беше впечатлена от способността на Зоуи да помни.

— Тя е свикнала да работи с крайни срокове — каза Дина. — Колкото по-силно я притискаме, толкова по-добре реагира.

Всяка вечер последната ѝ спирка беше малкият кабинет на горния етаж. Там, насаме с Габриел, тя многократно репетираше процедурите, които представляваха същността на вербуването ѝ.

— Ако успеем — обеща ѝ Габриел, — светът на Мартин ще бъде като отворена книга. Една грешка обаче — предупреди я той, — и ще провалиш цялата операция и ще изложиш себе си на смъртна опасност.

Зоуи трябваше да приеме, че вълкът дебне непосредствено зад вратата, за да я хване в предателство. За да го победи, се изискваха скорост и спазване на пълна тишина. Скоростта се постигаше лесно; тишината се оказа много по-труднопостижима. Късно втората вечер най-накрая се получи — записът на упражнението не показва нищо доловимо от човешко ухо.

И все пак бързото обучение на Зоуи бе само една от грижите на Габриел. Трябваше да се наемат превозни средства, хората от допълнителния екип да заемат местата си и да се наеме безопасен апартамент на десния бряг на Сена, недалеч от хотел „Де Вил“.

Получил плана за работа на британците, трябваше да посещава множество организационни срещи. Иранският екип от МИ6 също си осигури достъп до тези срещи. Същото направиха и представителите на Външно министерство и на Министерство на отбраната. И наистина всеки път, когато Габриел влезеше в Темс Хаус, тълпата изглеждаше по-голяма. Съществуваше явен риск да се работи в непосредствена близост до други разузнавателни служби. Същите тези служби внимателно следяха всяка възможна оперативна тенденция. За Габриел опасността нарастваше от факта, че живее и работи в безопасна квартира на МИ5. Макар Греъм Сиймор да отричаше подслушването на подготовката, Габриел беше сигурен, че всяка дума, произнесена от екипа му, бе записвана и анализирана от МИ5. Но такава бе цената на сътрудничеството срещу Мартин Ландесман. И цената на Зоуи.

Габриел остана верен на първоначалния план на операцията и неохотно позволи на Греъм Сиймор да поеме наблюдението на Зоуи. Въпреки възраженията на юристите, Сиймор разшири обхвата на наблюдението и включи телефона и компютъра на Зоуи в офисите на *Файненишъл Джърнъл*. Засечените обаждания и електронната кореспонденция не показаха липса на дискретност, нито породиха други съмнения. Нито откриха други пазени в тайна контакти, освен този с Мартин Ландесман, председател на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ в Женева.

По време на последната вечер в обезопасената къща в Хайгейт Зоуи изглеждаше по-съсредоточена от всякога. Като че ли изведнъж се беше уплашила от това, което ѝ предстои, но с нищо не го показваше. Тя решително стъпи на конвейера на Габриел и бързо премина от стая в стая, от инструктаж на инструктаж. Както обикновено, вечерта ѝ завърши в кабинета на горния етаж. Габриел загаси осветлението и внимателно слушаше, докато тя се упражняваше за последен път.

— Готово — каза тя. — Колко време отне?

— Две минути и четиринайсет секунди.

— Добре ли е?

— Много добре.

— Чу ли нещо?

— Нито звук.

— Приключихме ли?

— Не съвсем. — Габриел запали лампата и замислено я погледна. — Още не е твърде късно да промениш мнението си, Зоуи. Ще намерим друг начин да го хванем. И обещавам, че никой от нас няма да остане разочарован от теб.

— Може би аз ще бъда. — Тя замълча за момент. — Трябва да знаете нещо за мен, господин Алон. Взема ли някакво решение, аз държа на него. Никога не нарушавам обещанията си и мразя да правя грешки.

— Споделяме този недостатък.

— И аз така мислех.

Зоуи вдигна телефона за репетиции.

— Последни насоки?

— Екипът ми те е подготвил добре, Зоуи.

— Да, така е. — Вдигна поглед към него. — Но те не са ти.

Габриел взе телефона от ръцете ѝ.

— Започнеш ли веднъж, движи се тихо и бързо. Не се оглеждай като среднощен крадец. Представяй си движенията на тялото си, преди да ги направиш. И не мисли за телохранителите. Ние ще се погрижим за тях. Трябва да мислиш единствено за Мартин. Мартин е твоя грижа.

— Не съм сигурна дали мога да се преструвам на влюбена.

— Хората по природа са лъжци. Лъжат и прикриват по хиляди пъти всеки ден, без дори да го осъзнават. Мартин Ландесман се оказва изключителен лъжец. Но с твоя помощ ще можем да го победим в собствената му игра. Умът е като басейн, Зоуи. Може да се пълни и изпразва по желание. Когато влезеш в апартамента му утре вечер, ние няма да съществуваме. Само Мартин. Просто трябва да си влюбена в него още една нощ.

— А след това?

— Връщаш се към стария си живот и се държиш, сякаш нищо не се е случило.

— А ако не е възможно?

— Умът е като басейн, Зоуи. Дръпваш запушалката и спомените изтичат.

С тези думи Габриел я придружи надолу по стълбите и ѝ помогна да се качи на задната седалка на роувъра на МИ5. Както обикновено, Зоуи веднага включи мобилния си телефон, за да свърши още малко работа по време на краткото пътуване до дома ѝ в

Хампстед. Тъй като по-рано тази вечер телефонът ѝ беше няколко минути във вещите ръце на Мордекай, сега екипът бе наясно с надморското равнище, на което се намираше Зоуи, както и с географската ширина и дължина и скоростта, с която се движеше. Чуваха всяка дума, която казваше на придружителя си от МИ5, а успяха да проследят и разговора, който проведе с главния си редактор Джейсън Търнбъри.

Пет минути след прекратяването на разговора бяха свалили съдържанието на имейла ѝ, съобщенията и сведенията за интернет активността в продължение на няколко месеца. Откриха още няколко дузини снимки, включително една, направена преди около шест месеца, на която се виждаше Мартин Ландесман, гол до кръста, да се пече на слънце на терасата на вилата си в Гщаад.

Наличието на тази снимка в телефона на Зоуи провокира ожесточен спор в екипа на Габриел, проведен много сбито на разговорен иврит, така че никой слушател от МИ5 да не може да го разбере. Яков, чийто личен живот също беше много объркан, предложи моментално прекратяване на цялата операция.

— Има само една причина жена да пази подобна снимка. Тя все още е влюбена в него. Ако я пратиш в апартамента му утре вечер, тя ще повлече всички ни.

Но Дина, чието сърце бе разбивано много пъти в миналото, успокои Яков:

— Понякога жените обичат да се взират в мъжа, когото мразят, точно толкова, колкото и в този, когото обичат. Зоуи Рийд мрази Мартин повече, отколкото е мразила, когото и да било друг през целия си живот. Тя иска да го съсипе не по-малко от нас.

Странно наистина, но тъкмо Зоуи сложи край на спора няколко часа по-късно, когато Мартин ѝ се обади от Женева да ѝ каже, че с нетърпение очаква да я види в Париж. Разговорът беше кратък, а представянето на Зоуи — образцово. След като приключи разговора с него, тя веднага се свърза с Хайгейт, за да докладва за обаждането, и си легна, за да поспи няколко часа. Докато загасваше нощната лампа, промълви само една дума, която не остави никакво съмнение относно истинските ѝ чувства към Мартин Ландесман:

— Негодник!

На следващата сутрин, когато Габриел пристигна в Темс Хаус, сякаш цялото правителство се бе събрало в конферентната зала на деветия етаж. След като беше подложен на суров разпит в продължение на цял час, трябваше да се закълне, че ако го заловят във Франция, няма да споменава нищо за американското и британското участие в аферата. Като не видя никакъв документ за подпис, Габриел вдигна дясната си ръка и бързо се измъкна през вратата. За голяма негова изненада, Греъм Сиймор настоя да го закара до гарата.

— На какво дължа тази чест? — попита Габриел, докато колата свиваше по Хорсфери Роуд.

— Искан да поговорим насаме.

— За какво?

— За мобилния телефон на Зоуи. — Сиймор го погледна и се намръщи. — Ти подписа документ, че ще оставиш наблюдението на нас, и го наруши в мига, в който се обърнахме.

— Наистина ли си мислиш, че ще я пусна в апартамента на Мартин, без да имаме звуково покритие?

— Просто махни устройството в мига, в който тя се върне безопасно на британска земя. Досега вървим без грешки. Предпочитам така и да продължим.

— Най-голямата издънка ще бъде, ако загубим Зоуи утре вечер в Париж.

— Но това няма да се случи, нали, Габриел?

— Няма, ако ръководя операцията по моя начин.

Сиймор се загледа през прозореца към Темза.

— Нали не трябва да ти напомням, че кариерата на доста хора е в твоите ръце, включително и моята? Прави каквото трябва, за да получиш достъп до телефона и компютъра на Мартин, но върни момичето ни цяло.

— Такива са намеренията ми, Греъм.

— Да — каза Сиймор хладно, — но знаеш какво казват за най-добре обмислените намерения на мишките и хората. Понякога се отклоняват и водят до катастрофални резултати. Ако има нещо, което правителството на Нейно величество никак не харесва, това са бедствията. Особено ако се случват във Франция.

— Искан ли да дойдеш и лично да ръководиш?

— Както добре знаеш, Габриел, на мен ми е забранено да водя операции на чужда земя.

— Как успявате да съберете каквато и да било информация с тези правила?

— Ние не сме като теб, Габриел. Ние сме британци. Правилата ни карат да се чувстваме щастливи.

50. МЕЙФЕЪР, ЛОНДОН

Подобно на всеки друг аспект на „Шедъовър“, изборът на място за команден център стана повод за напрегнати преговори. По причини, дължащи се и на предназначение, и на статут, оперативният център на МИ5 беше сметен за неподходящ за действия на чужда територия, била тя и близка, колкото е Париж. МИ6 направи предвидим ход и предложи за място на действие Воксхол Крос — предложение, незабавно отхвърлено от Греъм Сиймор, който вече водеше загубена битка в желанието си да държи големите си конкуренти настрана от операцията, която считаше за своя. След като израелците официално нямаха оперативен център в Лондон, единствената възможност оставаха американците. Да се водят действията от офиса на ЦРУ имаше смисъл по политически и технически причини, след като възможностите на американците на британска земя бяха далеч по-големи от тези на самите британци. И наистина, Сиймор, след последното си посещение в колосалния подземен център на Управлението, беше стигнал до заключението, че американците могат да водят световна война от помещението под Гроувнър Скуеър, без Уайтхол да има и най-малка представа.

— Кой им позволи да го построят? — беше попитал министър-председателят.

— Вие, сър — бе отговорил Греъм.

Веднъж установили мястото за събиране, оставаше по-незначителният въпрос с поканените. Сиймор се боеше, че списъкът с желаещите да присъстват е страшно дълъг — дължината му го принуди да напомни на събратята си, че провеждат разузнавателна операция, а не правят премиера в Уест Енд. И след като операцията се очакваше да произведе материал, неподходящ за масово разпространение, тя трябваше да се ръководи с голямо внимание. Другите агенции щяха да бъдат информирани за резултатите, но не можеха да присъстват под никакъв претекст при провеждане на операцията. Списъкът с гости се сведе до ръководителите на трите служби, тримата членове на тайното сътрудничество, които винаги

извършваха неприятните и отхвърляни от всички задачи, а за последствията мислеха по-късно.

Въпреки че точното местонахождение на лондонския оперативен център на ЦРУ беше внимателно пазено в тайна, Греъм Сиймор знаеше с доста голяма точност, че се намира на дванайсет метра под югозападния ъгъл на Гроувнър Скуеър. Беше му забавна мисълта, че всеки ден стотици неспокойни кандидати за виза се тълпяха отгоре, а сред тях се криеше по някой джихадист, решен да извърши нападение на американска земя. Тъй като съоръжението не съществуваше официално, нямаше и официално име. Тези, които знаеха за съществуването му, го споменаваха само като „Крилото“. Централната част представляваше подобна на амфитеатър контролна зала, заета основно от няколко големи видеоекрана, на които можеше да се прожектира безопасно от почти всяко място на планетата. В пряко съседство се намираще остъклена звукоизолирана зала, наричана с умилителния прякор „Аквариума“. Наред с нея имаше и дузина сиви кабинки, запазени за богатото разнообразие от буквени съкращения на американските агенции, замесени в борбата с тероризма и разузнаването. Дори Греъм Сиймор, чиято основна задача си оставаше контрашпионажът, трудно запомняше имената им. Американските служби за сигурност, мислеше си той, много приличаха на американските автомобили — огромни и лъскави, но в края на краищата неефективни.

Вече минаваше шест вечерта, когато Сиймор най-после получи достъп до „Крилото“. Ейдриън Картър седеше на обичайното си място в задната част на контролната зала, Ари Шамрон се бе настанил отдясно на него, напълно погълнат от никотиновия дим. Сиймор седна на обичайното си място — отляво на Картър, и втренчи поглед във видеоекраните. В средата на екраните се виждаше статичен кадър от охранителна камера от вътрешността на *Файненшъл Джърнъл* — работното място на новия им полеви агент Зоуи Рийд.

За разлика от другите ѝ колеги във *Файненшъл Джърнъл*, денят на Зоуи беше обект на подробно наблюдение от разузнавателните служби на три нации. Те знаеха, че денят ѝ е започнал зле — с двайсетминутно закъснение на натоварената северна линия на метрото. Знаеха, че е пристигнала на работа в 9,45 ч., че е обядвала със свой информатор в старомодно бистро близо до „Сейнт Пол“ и на

връщане към работа е влязла в аптека от веригата „Бутс“ за няколко лични вещи, които не можаха да идентифицират. Знаеха още, че ѝ се наложило да изтърпи няколко неприятни часа в присъствието на адвокат на *Файненшъл Джърнъл* заради заплахата на „Емпайър Аероспейс“ да я съдят за клевета заради изнесеното в статията ѝ. След това беше привикана против волята си в офиса на Джейсън Търнбъри за още една лекция за разходите ѝ, които бяха дори по-високи от тези през предишния месец.

Зоуи излезе от сградата на *Файненшъл Джърнъл* в 18,15 ч., няколко минути по-късно, отколкото Габриел се бе надявал, и махна за такси. Една кола веднага спря до тротоара и бързо я закара до гара Сейнт Панкрас. Тя мина през паспортния контрол за рекордно кратко време и се насочи към перона, където бе разпозната от един banker развратник от лондонското Сити, обявил се за най-големия ѝ фен.

Зоуи се уплаши, че мъжът може да седне близо до нея, но се успокои, когато установи, че по време на пътуването компания ще ѝ прави тихото тъмнокоeso момиче от Хайгейт, което се представи като Сали. Още четирима от членовете на екипа пътуваха в същия вагон, включително дребният мъж с рядка коса, когото тя познаваше като Макс, и непринуденият англичанин Дейвид. Никой от тях не си направи труда да извести оперативния център в Гроувнър Скуеър, че Зоуи се е качила във влака. За това се бе погрижила охранителната камера.

— Дотук добре — каза Шамрон, без да отмества очи от видеоекрана. — Сега ни трябва главният герой.

* * *

Когато Шамрон изричаше тези думи, тримата майстори на шпионажа вече знаеха, че Мартин Ландесман притеснително изостава от графика си. Той започна деня с едночасово гребане в спокойните води на Женевското езеро, след това се качи на частния си самолет, придружен от неколцина съветници, за кратко пътуване до Виена. Там посети офисите на голяма австрийска химическа компания, а когато се появи отново в три следобед, преваляваше слаб сняг. По това време божествата на разузнаването решиха да саботират плановете му и

докато Ландесман и антуражът му стигнат до летище Швехат, лекият снеговалеж се бе превърнал в истинска снежна буря.

През следващите два часа Свети Мартин седеше с монашеско спокойствие във VIP чакалнята на виенските авиационни служби, докато свитата му трескаво се мъчеше да осигури коридор за излитане. Всички налични метеорологични данни показваха, че предстои или продължително забавяне, или дори затваряне на летището. По някакво чудо самолетът на Мартин получи единственото разрешение онази вечер и се приземи в Париж преди пет и половина. В съответствие със заповедта на Габриел никакви снимки не бяха правени, докато Мартин и антуражът му не излязоха от летището и не се качиха в чакащия конвой от черни мерцедеси S-класа. Три от колите се насочиха към хотел „Де Крийон“, а една — към изящната кремава жилищна сграда на Ил Сен Луи.

За Габриел Алон, който стоеше на прозореца на тайната си квартира от другата страна на Сена, пристигането на Мартин Ландесман бе от голямо значение, защото това беше първата му среща на живо с набелязаната жертва. Мартин се появи от задната седалка на колата си с елегантна кожена компютърна чанта в едната ръка и непридружаван от никого, се вмъкна в сградата. Мартин, човекът от народа, помисли си Габриел. Мартин, който беше на няколко часа от разобличаването си. Подобно на всичките му публични изяви, и тази беше кратка, но остави незаличимо впечатление. Дори и Алон трябваше да признае неохотното си професионално възхищение за цялостното представяне на Мартин.

Габриел вдигна бинокъла за нощно виждане и огледа бойното поле. Яков беше в пезото седан, паркирано до реката; Оded беше в реното, вмъкнато в тясната уличка до сградата на Мартин, а Мордекай беше в микробус форд, паркиран до подножието на Пон Мари. И тримата щяха да прекарат безсънно бдение през нощта, както и тримата мъже в черния мерцедес S-класа, паркиран пред Ке дьо Бурбон № 21. Единият беше Анри Касен, обичайният шофьор на Мартин в Париж. Другите двама бяха професионални бодигардове, наети от „Центрум Секюрити“. Точно тогава Габриел чу кратко припукване. Той свали бинокъла и се обърна към Киара, която бе приведена над лаптопа, следейки аудиопотока от мобилния телефон на Зоуи.

— Проблем ли има?

Киара поклати глава.

— Изглежда, влакът минава през тунел.

— Тя къде е?

— На по-малко от километър северно от гарата.

Габриел отново се обърна към прозореца и вдигна бинокъла. Мартин беше на най-горната тераса, вгледал се в реката, с телефон до ухото. Няколко секунди по-късно Габриел чу двукратно позвъняване от компютъра на Киара, последвано от гласа на Зоуи.

— *Здравей, скъпи.*

— *Къде си?*

— *Влакът влиза в гарата.*

— *Как мина пътуването?*

— *Добре.*

— *А денят?*

— *Изключително неприятен.*

— *Какво има?*

— *Адвокати, скъпи. Проклетите адвокати.*

— *Мога ли да помогна с нещо?*

— *Искрено се надявам.*

— *Ще се видим след малко.*

Връзката прекъсна. Киара вдигна поглед от компютъра и каза:

— *Добра е.*

— *Така е. Но е лесно да лъжеш по телефона. Много по-трудно е, когато сте лице в лице.*

Габриел се върна на поста си до прозореца. Мартин отново говореше по телефона, но този път Алон не можеше да чуе разговора.

— *Зоуи слезе ли вече от влака?*

— *Тъкмо стъпва на перона.*

— *В правилната посока ли се насочва?*

— *Да, и то със завидна скорост.*

— *Умно момиче. Сега да се надяваме, че ще успее да стигне до колата, преди някой да ѝ открадне чантата.*

* * *

За Зоуи винаги бе било тайна защо влакът „Евростар“ от Лондон до Париж, едва ли не най-бляскавата железопътна линия на света, спираше в дупка като парижката Гар дю Нор. Това беше негостоприемно място дори посред бял ден, но в 22,17 ч. в студена зимна вечер бе просто ужасяващо. Картонени чашки и опаковки от храна бяха разхвърляни около преливащите кошчета за боклук, замаяни наркомани блуждаеха безцелно, а изтощени сезонни работници дремеха върху смачкания си багаж, чакайки влак за никъде. Пристъпвайки на открито, в тъмнината на площад „Наполеон Трети“, Зоуи веднага бе забелязана от поне трима просяци. Навела глава, тя се промъкна, без да каже и дума, и се качи в черен седан с името РИЙД на прозореца.

Когато колата се понесе напред, младата жена усети как сърцето ѝ се блъска в гърдите. Изведнъж си помисли да помоли шофьора да я върне обратно на гарата. След това погледна през прозореца и видя успокояващата гледка на каращ до тях мотоциклетист. Зоуи позна обувките. Бяха на снажния русоляв оперативен агент със сиви очи, който говореше с руски акцент.

Тя погледна напред и любезно отклони опитите на шофьора да завърже разговор. Не ѝ се бърбеше с непознати. Не и сега. Мислите ѝ бяха заети с по-важни неща. Двете задачи, които бяха причината за вербуването ѝ. Двете задачи, които щяха да превърнат живота на Мартин в отворена книга. Припомни си всичко за последен път, после затвори очи и направи усилие да го забрави. Габриел я беше научил на серия от упражнения. Трикове на паметта. Трикове на занаята. Задачата ѝ бе улеснена от факта, че не трябваше да се преструва. Трябваше само да върне времето няколко дни назад, преди да се качи в колата на Греъм Сиймор. Трябваше да стане Зоуи преди разкритията. Зоуи преди истината. Зоуи, която пазеше тайната от колегите си във *Файненшъл Джърнъл*. Зоуи, която залагаше репутацията си за човек, познат на целия свят като Свети Мартин.

Умът е като басейн, Зоуи. Може да се пълни и изпразва по желание...

И точно тази „версия“ на Зоуи Рийд слезе от колата и пожела лека нощ на шофьора. Тази Зоуи Рийд набра по памет кода на входната врата и се качи в изискания асансьор. *Няма никаква обезопасена къща в Хайгейт*, каза си тя. Нито сърдечен англичанин на име Дейвид. Няма

зеленоок убиец Габриел Алон. В момента има само Мартин Ландесман. Мартин, който сега стоеше на вратата с бутилка от любимото ѝ „Монтраше“ в ръка. Мартин, чиито устни притиснаха нейните. Мартин, който ѝ казваше колко я обожава.

Трябва да си влюбена в него само още една нощ.

А след това?

Връщаш се към стария си живот, сякаш нищо не се е случило.

* * *

Новината за пристигането на Зоуи се появи на екраните на оперативния център в 21,45 ч. лондонско време. Нарушавайки отдавна установените наредби, Ари Шамрон веднага запали една от своите смрадливи турски цигари. Нямахше какво да прави, освен да чака. А как само мразеше чакането!

51. ИЛ СЕН ЛУИ, ПАРИЖ

Беше облечен в тъмната гама на сивото: тъмносив кашмирен пуловер, графитеносив панталон и черни велурени обувки. В комбинация с лъскавата му сребриста коса и сребърните рамки на очилата, облеклото му придаваше вид на йезуитска сериозност. Ето така Мартин искаше да се представя, помисли си Зоуи. Мартин като свободомислещ европейски интелектуалец. Мартин — извън границите на шаблонните представи. Мартин, който беше всичко друго, но не и синът на banker от Цюрих на име Валтер Ландесман. Зоуи осъзна, че мислите ѝ се отклоняват в незащитена територия. *Ти не знаеш нищо за Валтер Ландесман, напомни си тя. Не знаеш нищо за жена на име Лена Херцфелд или за нацистки престъпник на име Курт Фос, не си чувала за портрет на Рембранд, криещ опасна тайна.* В този момент тук беше само Мартин. Мартин, когото тя обичаше. Мартин, който току-що бе извадил корковата тапа на бутилката „Монтраше“ и сега сипваше в две чаши от виното с цвят на мед.

— Изглеждаш някак разсеяна, Зоуи. — Той ѝ подаде чаша и лекичко вдигна своята. — Наздраве.

Зоуи леко допря с чашата си тази на Мартин и опита да се успокои.

— Извинявай, Мартин. Прости ми. Денят ми беше изключително противен.

Понеже „противните дни“ не бяха част от репертоара на Мартин, той така и не успя да добие изражение на съпричастност. Той отпи още малко вино и после сложи чашата на края на дългия гранитен плот в средата на великолепната кухня. Тя беше изкусно осветена от редица поставени в ниша халогенни лампи, които осветяваха Мартин като с прожектор. Той се обърна с гръб към Зоуи и отвори хладилника, който бе добре зареден от икономата днес следобед. Взе няколко бели картонени кутии с готова храна и ги подреди изискано на плота. Мартин, осъзна тя, правеше всичко изискано.

— Винаги съм мислел, че можем да разговаряме за всичко, Зоуи.

— Можем.

— Тогава защо не ми разкажеш повече за деня си?

— Защото прекарваме много малко време заедно, Мартин. Последното, с което искам да те товаря, са ужасяващите подробности за работата ми.

Мартин я погледна замислено, както гледаше винаги, когато приемаше да отговори на няколко предварително одобрени въпроса в Давос, и започна да маха капациите на кутиите. Ръцете му бяха бели като мрамор. Дори и сега изглеждаше сюрреалистично той да върши домакинска работа. Зоуи осъзна, че това беше част от илюзията — точно както фондацията, добрите му дела и модерната му политика.

— Чакам — каза той.

— Да бъдеш отегчен ли?

— Ти никога не ме отегчаваш, Зоуи. — Вдигна поглед и ѝ се усмихна. — Всъщност винаги успяваш да ме изненадаш.

Телефонът му тихо иззвъня. Той го извади от джоба си, намръщи се, като видя кой го търси, и го прибра обратно в джоба си, без да отговори.

— Та какво казваше?

— Може да ме съдят.

— „Емпайър Аероспейс“ ли?

Тя беше искрено изненадана.

— Чел си статиите?

— Чета всичко, което пишеш, Зоуи.

Разбира се, че го четеш. И тя си спомни първия мъчителен момент при срещата ѝ с Греъм Сиймор. Не можехме да се свържем с вас открито, госпожице Рийд. Вижте, твърде възможно е някой да ви следи и да подслушва телефоните ви...

— Какво мислиш за статиите?

— Завладяващо четиво. Ако директорите на „Емпайър Аероспейс“ и британските политици са наистина виновни, тогава трябва да бъдат съответно наказани.

— Не изглеждаш убеден.

— Във вината им ли? — Той повдигна вежди замислено и сложи малко зелен боб в края на правоъгълна чиния за сервиране. — Разбира се, че са виновни, Зоуи. Просто не мога да разбера защо всички в Лондон се преструват на изненадани. Когато някой продава оръжие на чужди държави, даването на подкупи на политици е задължително.

— Вероятно е така — съгласи се тя, — но това не поправя нищо.

— Разбира се, че не.

— Ти някога изкушавал ли си се?

Мартин постави две парчета киш до зеления боб.

— За какво?

— Да дадеш подкуп, за да си осигуриш държавна поръчка.

Той се усмихна с леко пренебрежение и добави няколко парчета пълнени пилешки гърди към платото.

— Мисля, че ме познаваш достатъчно добре, за да си отговориш сама. Ние избираме много внимателно компаниите, които купуваме. Освен това стоим настрана от подизпълнители на военни проекти или производители на оръжие.

Не, помисли си Зоуи. Само текстилна фабрика в Тайланд, в която работниците са роби; химически комплекс във Виетнам, който отравя реките на стотици километри разстояние; селскостопанска фирма в Бразилия, разрушаваща същите влажни екваториални гори, които Мартин се бе клел да пази до сетния си час. Накрая съществуваше и малък промишлен завод в Магдебург, който извършваше енергична, но тайна търговия с иранците — защитниците на всички скъпи за Мартин принципи. Мислите й още веднъж бяха поели в опасна посока. *Отбягвай ги*, напомни си тя сама.

Мартин подреди и няколко парчета френска шунка в платото и занесе храната в трапезарията, където масата вече бе сложена. Зоуи се задържа до прозореца, загледана в Сена, преди да заеме обичайното си място. Спазвайки етикета, Мартин напълни чинията й и сипа вино в чашата й. След като сервира и на себе си, той я попита на какво основание е заплахата за съд.

— Умишлено премълчаване на истината — каза Зоуи. — Обичайните глупости.

— Това ефектен номер за пред обществеността ли е?

— От най-лошите. Но фактите ми са непоклатими.

— Познавам доста добре главния директор на „Емпайър“. Ако искаш да поговоря с него, сигурен съм, че той ще се погрижи обвинението...

— Да отпадне ли?

Той замълча.

— Това може да бъде малко неловко, Мартин, но оценявам желанието ти.

— Твоето ръководство подкрепя ли те?

— За момента, да. Но Джейсън Търнбъри вече търси най-близката миша дупка.

— Джейсън няма да е на тази позиция още дълго.

Зоуи рязко вдигна поглед от чинията си.

— Откъде може да знаеш?

— Знам всичко, Зоуи. Не си ли го разбрала досега?

Тя усети, че бузите ѝ пламват. Усмихна се пресилено и отговори:

— Винаги така казваш, скъпи. И започвам да се убеждавам, че е вярно.

— Би трябвало. Трябва също да знаеш, че състоянието на вестника ви е по-лошо, отколкото си мислиш. Джейсън го чака спасителна лодка в седалището на „Лейтъм Интернешънъл Медиа“. Опасявам се, че останалата част от ръководството на *Файненшъл Джърнъл* ще трябва сами да мислят за себе си. Същото важи и за редакторите.

— Колко още ще се задържим над повърхността?

— Без купувач или без крупно инвестиране на пари в брой... няма да е задълго.

— Откъде знаеш всичко това?

— Миналата седмица от „Лейтъм“ ме потърсиха и ме попитаха дали не бих искал да поема *Файненшъл Джърнъл*.

— Шегуваш се! — Но от изражението му ставаше ясно, че не е така. — Това би направило взаимоотношенията ни още по-сложни, Мартин.

— Не се тревожи, Зоуи. Казах им, че не ме интересува. Медиите са малка част от инвестиционния ни портфейл, а и не проявявам интерес към купуването на вестник, който кърви до смърт. — Той вдигна телефона си. — Как очакваш хората да плащат за нещо, което им се дава безплатно?

— А *Файненшъл Джърнъл*!

— Предполагам, че на теб ще хвърлят спасително въже.

— Кой?

— Виктор Орлов.

Зоуи позна името. Виктор Орлов беше един от руските олигарси, които бяха спечелили милиарди, изцеждайки авоарите на бившия Съветски съюз, докато обикновените хора се бореха да оцелеят. Както повечето първо поколение олигарси, Виктор не беше добре дошъл в Русия. Сега живееше в една от най-скъпите къщи в Лондон.

— Виктор взе британски паспорт преди няколко месеца — каза Мартин. — Сега иска към него да прибави и британски вестник. Смята, че *Файненшъл Джърнъл* ще му спечели в Лондон социалното положение, което толкова желае. Освен това иска да използва вестника и като тояга, с която да натупа старите си съперници в Кремъл. Ако успее да сложи ръка на него, твоите публикации никога няма да са същите.

— А ако не ни купи?

— Вестникът може да бъде закрит много скоро. Но помни, Зоуи, това не си го чула от мен.

— *Аз никога* нищо не чувам от теб, скъпи.

— Надявам се.

Зоуи се засмя на себе си. Беше изненадана колко лесно бе попаднала в добре познатия, удобен маниер на техните взаимоотношения. Опита се да не се противи на тези чувства, както се опитваше и да не мисли за телефона до ръката на Мартин или за лаптопа на плота в кухнята.

— Доколко познаваш Виктор?

— Предостатъчно. — Мартин набоде хапка. — Накара ме да го поканя на събирането във Вила Елма следващата седмица.

— Как е успял?

— Като разписа чек за милион евро на „Един свят“. Не ме интересува нито Виктор, нито начинът, по който работи. Но поне ти ще можеш да се опознаеш с новия си собственик. — Погледна я сериозно. — Нали планираш да дойдеш?

— Зависи дали ще е безопасно за мен.

— Какво искаш да кажеш?

— Съпругата ти, Мартин. Говоря за Моник.

— Моник живее свой живот, а аз си живея мой.

— Но може да не иска да вижда живота ти изнесен на показ с вечерна рокля на „Диор“ с най-скандализиращото деколте, което съм виждала.

— Получила си подаръка ми?

— Да, Мартин, получих го. Наистина не беше нужно.

— Разбира се, че беше. Очаквам да я облечеш следващата седмица.

— Сигурна съм, че приятелят ми много ще я хареса.

Той се загледа в чинията си и небрежно я попита кого мисли да доведе на партито.

— Джейсън се надяваше да дойде отново, но още не съм решила окончателно.

— Би могла да доведеш някого другиго, а не един от бившите си любовници.

— С Джейсън не бяхме любовници, Мартин. Бяхме грешка.

— Той очевидно все още мисли за теб.

Тя го погледна игриво.

— Мартин Ландесман, ти май ревнуваш!

— Не, Зоуи, не ревнувам. Но и не искам да бъда мамен.

Изражението ѝ стана сериозно.

— Ако се чудиш дали в живота ми има друг мъж, такъв няма, Мартин. За добро или зло, само ти си.

— Сигурна ли си?

— Съвсем сигурна. В случай че те интересува, аз съм повече от готова да го докажа.

— Първо вечеряй, Зоуи.

Тя се усмихна.

— Приключих.

* * *

Трийсет минути по-късно, в тайната квартира отгатък Сена, Габриел се прегърби пред компютъра си, опрял юмруци на слепоочията си, затвори очи, заслуша се. Някъде дълбоко в него, погребан под хиляди лъжи и белязан от безброй рани, се криеше обикновен човек, който отчаяно искаше да намали звука. Професионализмът не му позволи. „За нейно добро е — каза си той. — За нейна безопасност. Съжалявам, Зоуи. Така трябва.“

За да се разсее, Габриел отиде към прозореца и с опрян до очите си бинокъл за нощно виждане провери местоположението на хората си. Яков беше в пезото; Оded бе в реното; Мордекай — в микробуса; Михаил и Йоси пиеха бира на кея с група млади здравеняци. Римона и Дина бяха възседнали два моторни скутера близо до хотел „Де Вил“. Той направи бърза проверка чрез кодирано радиосъобщение. Отговориха му един по един, отривисто и нащрек.

Последната спирка от обиколката на бойното поле беше входът на боядисаната в кремаво сграда на Ке дьо Бурбон № 21, където един от бодигардовете на Мартин от „Центрум Секюрити“ бавно пристъпваше под светлината на лампите. *Знам как се чувстваш, помисли си Габриел. Чакането може да бъде истински ад.*

52. ИЛ СЕН ЛУИ, ПАРИЖ

Лунната светлина проникваше през прозореца и обагреше в бледосиньо събраните накуп сатенени чаршафи в огромното легло на Мартин Ландесман. Зоуи лежеше много спокойно, заслушана в свистенето на водата от ранния сутрешен трафик по Сена. Двама пияни любовници се караха някъде. За момент дъхът на Мартин пресекна, но после нормалното му дишане се възстанови. Зоуи погледна часовника на масичката до леглото. Часът беше същият, както и последния път, когато провери: 3:28...

Тя внимателно погледна Мартин. След като се бяха любили за втори път, той се беше отдръпнал в своята половина на леглото със съпругеска дискретност и доволно бе потънал в дълбок сън. Не беше сменил позата си почти час. Гол до хълбоците, той лежеше по корем, краката му бяха заели положение, подобно на бягане, а едната си ръка бе протегнал към Зоуи с копнеж. В съня лицето му излъчваше определено детска невинност. Зоуи се почувства принудена да извърне поглед. Кавгата на любовниците на улицата беше спряла, заменена от мъжки гласове, мърморещи нещо на немски. Няма нищо, каза си тя. Само смяната на охраната на „Центрум Секюрити“ в 3:30 ч.

Не мисли за телохранителите, беше ѝ напомнил Габриел последната вечер в Хайгейт. *Ние ще се погрижим за тях. Трябва да мислиш единствено за Мартин. Мартин е твоя отговорност...*

Мартин все още не беше помръднал. Нито пък Зоуи. Само часовникът.

3:32...

Започнеш ли веднъж, движи се тихо и бързо. Не се оглеждай като среднощен крадец...

Тя затвори очи и си представи къде се намират четирите предмета, които ѝ трябваха, за да изпълни задачата. Два от тях — мобилният ѝ телефон и флашката, бяха пхнати в ръчната ѝ чанта, която лежеше на пода до леглото. Телефонът на Мартин все още бе на масата в трапезарията, а лаптопът му — на кухненския плот.

Представяй си движенията на тялото си, преди да ги направиш. Щом занесеш телефона и компютъра на безопасно място, следвай инструкциите ми стриктно и Мартин няма да има повече тайни...

Тя бръкна в чантата си, взе телефона си и флашката и безшумно се измъкна от леглото. Дрехите ѝ лежаха разпръснати на пода. Без да им обръща внимание, с тихи стъпки се отправи към вратата. Сърцето ѝ се блъскаше лудо в гърдите и тя пристъпи във вестибюла. Въпреки че Габриел я бе предупредил да не го прави, не можа да устои и хвърли един последен поглед на Мартин.

Изглежда, той още спеше дълбоко. Тя притвори вратата и тихо се запромъква из апартамента към трапезарията. Чиниите още бяха на масата, също и телефонът на Мартин. Зоуи го сграбчи и тръгна към кухнята, като междувременно набираше от собствения си телефон. Габриел отговори при първото позвъняване:

— Затвори телефона. Брой до шейсет. После се залавяй за работа.

Връзката прекъсна, когато Зоуи влезе в кухнята. В тъмнината можеше да види само силуета на черния *Sony VAIO* в края на плота. Мартин бе оставил компютъра си в режим на готовност. Зоуи веднага го изключи и включи флашката в един от входовете. После взе нокията отново и се взря в екрана, като тихичко си броеше:

Двайсет и пет... дващсет и шест... дващсет и седем... дващсет и осем...

* * *

След като прекъсна разговора със Зоуи, Габриел бързо информира останалите от екипа, че операцията е в действие. На този етап само Мордекай имаше поставена задача, която изискваше просто да натисне бутона за включване на устройството на седалката до себе си. По същество това беше клетъчна антена в куфар, която имаше за цел да излъже телефона на Мартин, че работи в обичайната си мрежа, докато всъщност работеше в мрежата на Службата. Сигналът, който издаде при насочването ѝ към сградата на Ке дьо Бурбон № 21, щеше временно да прекъсне всякакви клетъчни услуги на Ил Сен Луи. В

този момент причиненото неудобство за клиентите на френските телекомуникации беше най-малката грижа на Габриел. Той стоеше до прозореца на тайната квартира, вираше се в тъмните прозорци на спалнята на Мартин Ландесман и тихо броеше наум.

Петдесет и седем... петдесет и осем... петдесет и девет... шейсет...

Сега, Зоуи, сега!

* * *

Като по даден знак, Зоуи започна да набира номер от телефона на Мартин. Този номер беше набирала стотици пъти в обезопасената къща в Хайгейт. Номер, който знаеше като своя собствен. След като въведе и последната цифра, натисна бутона за избиране и вдигна телефона към ухото си. Чу се единичен тон за позвъняване, последван от няколко кратки пиукания. Зоуи погледна екрана. Появи се диалогов прозорец, питащ иска ли да приеме обновяване на софтуера. Тя веднага натисна „да“. След няколко секунди се появи ново съобщение: „Извършва се прехвърляне“. Зоуи внимателно сложи телефона на плота, после включи компютъра, като задържа клавиша F8. Вместо да се включи както обикновено, компютърът автоматично зареди системното меню. С едно натискане тя позволи промяна на системните настройки и въведе команда компютърът да започне да използва софтуера от флашката. Това стана без проблеми и след секунди на екрана се появи прозорец със съобщение, че прехвърлянето се изпълнява. Поради големия обем на прехвърляната информация — всяка частица информация от хард диска на Мартин — прехвърлянето щеше да отнеме час и петнайсет минути. За съжаление, трябваше да остави флашката на компютъра и да дойде отново в кухнята, когато задачата се изпълнеше.

Тя намали яркостта на монитора на лаптопа и отново взе телефона на Мартин. „Актуализирането на софтуера“ бе завършено. Беше необходимо само да изключи телефона и след това да го включи отново, за да се инсталира софтуерът. Направи го и после бързо провери списъка с последните разговори. Нямаше и следа от нейния разговор. Всъщност според данните в телефона последното набиране

от него бе било в 22:18 ч., когато Мартин се бе обадил на Моник в Женева. Последното прието повикване бе било, докато Мартин бе приготвял вечерята. Зоуи погледна номера.

Моник...

Зоуи върна телефона в режим на готовност и отвори хладилника. В най-горната част имаше бутилка „Волвик“. Тя я премести, внимателно затвори вратата и се насочи към трапезарията. Там се спря само да остави телефона на Мартин. Когато се върна в спалнята, намери вратата откритата, точно както я бе оставила. Мартин лежеше неподвижно в леглото, бледата кожа на тялото му блестеше на лунната светлина. Тя приседна от своята страна на леглото и пусна мобилния си телефон в чантата си. После се плъзна под сатенените чаршафи и погледна Мартин. Изведнъж той отвори очи и изражението му вече не бе по детски невинно.

— Започнах да се тревожа за теб, Зоуи. Къде беше?

* * *

Дори в най-простите операции има моменти, когато времето сякаш спира. Габриел беше преживявал подобни моменти повече от всеки друг професионален разузнавач. Със сигурност така беше и в 3:36 ч. сутринта в Париж, докато чакаше Зоуи Рийд, специалният разследващ кореспондент на уважавания лондонски вестник *Файненшъл Джърнъл*, да отговори на любовника си Мартин Ландесман. Габриел не уведоми Лондон за възможния проблем. Не каза нищо и на екипа си. Вместо това остана до прозореца на тайната квартира с бинокъл на очите, с Киара до себе си, и направи това, което всеки опитен агент прави в такива случаи. Затаи дъх.

Тишината трая цяла вечност. По-късно, когато прегледа записите, откри, че са били само три секунди. Зоуи започна с оплакване от жестока жажда, а после игриво смърми Мартин, че в бързината е разхвърлял дрехите ѝ по пода. Накрая предложи няколко неща, които могат да направят, щом и двамата са будни в 3:36 ч. сутринта.

Някъде вътре в Габриел се криеше обикновен човек, който отчаяно искаше да не подслушва. Професионализмът обаче не би го позволил. И той стоеше на прозореца на тайната квартира, съпругата

му беше до него, а той слушаше как Зоуи Рийд се люби за последен път с мъжа, когото Габриел я бе накарал да мрази. Чу и как час и петнайсет минути по-късно Зоуи стана от леглото на Мартин и свали флашката от компютъра му — флаш памет, която беше прехвърлила съдържанието на хард диска на Мартин към солидната викторианска тухлена сграда в Хайгейт.

Партньорите на Габриел в Лондон никога нямаше да чуят записите от нощта в Париж. Нямаха право. Щяха само да разберат, че Зоуи Рийд е излязла от жилищната сграда на Ил Сен Луи в 8:15 ч. сутринта и се е качила на задната седалка на „Мерцедес Бенц“ с името РИЙД на прозореца. Колата я бе закарала директно на Гар дю Нор, където отново бе посрещната от няколко просяци и наркомани, докато бързаше покрай билетните гишета към чакащия влак. Един украинец с коса на расти и окаляно кожено яке се оказа най-настоятелният ѝ ухажор. Той най-накрая отстъпи, прокуден от мъж с къса тъмна коса и сипаничаво лице.

Неслучайно именно този мъж седна до Зоуи във влака. Фалшивият му новозеландски паспорт носеше името на Лейтън Смит, макар истинското му име да беше Яков Росман, един от членовете на екипа на Габриел, придружаващ Зоуи при връщането ѝ в Лондон. През голяма част от пътуването тя четеше сутрешната преса и с пристигането ѝ на Сейнт Панкрас грижите за нея бяха прехвърлени отново на МИ5. Те я закараха до работа с фалшиво такси и снимаха няколко пъти влизането ѝ в сградата. Както беше обещал, Габриел нареди да преустановят подслушването на Зоуи и след минута тя изчезна от глобалната разузнавателна мрежа на Службата. Само неколцина членове от екипа на „Шедьовър“ го забелязаха. По това време те вече слушаха гласа на Мартин Ландесман.

53. ХАЙГЕЙТ, ЛОНДОН

Компютърните мрежи и средствата за комуникация до известна степен могат да бъдат защитени от проникване. Но ако атаката се появи отвътре, чрез получаване на достъп до самите средства, тогава системата е почти беззащитна. Само с няколко реда на добре изобретен програмен код мобилният телефон и лаптопът могат да бъдат „убедени“ да предадат най-умело пазените тайни на собственика си и да продължат да го правят месеци и години наред. Машините са съвършените шпиони. Не изискват нито пари, нито прикритие, нито любов. Мотивите им не подлежат на съмнение, защото просто нямат такива. Те са надеждни и готови да работят извънредно. Не се депресират, не прекаляват с алкохола. Нямат съпрузи, които да ги гълчат, или деца, които да ги разочароват. Никога не са самотни или уплашени. Не се изхабяват. Остаряването е единствената им слабост. Най-често се отказват от тях просто защото се е появило нещо по-добро.

По своето естество разузнавателната кампания срещу Мартин Ландесман, макар и с мащаб, който спираше дъха, беше рутинна за шпионажа през двайсет и първи век. Отмина времето, когато единствената възможност за подслушване на някого се състоеше в поставяне на радиопредавател с батерии в дома или офиса му. Сега обектите с готовност носеха предаватели под формата на собствените им клетъчни телефони или други мобилни устройства. Разузнавачите не бе нужно да презареждат батериите, защото следените го правеха сами. Не беше необходимо и оперативните работници да прекарват безкрайно монотонни часове, слушайки записите, след като сега материалите, получени по безжичен път, можеха посредством интернет и компютър да бъдат изпратени навсякъде по света.

При операция „Шедьовър“ тези компютри бяха поместени в тухлена викторианска къща, намираща се в края на тиха задънена улица в лондонския район Хайгейт. След непрестанната работа в подготовка за операцията в Париж, Габриел и екипът му неуморно подреждаха и анализираха необятната информация. Само за миг

животът на един от най-изолиралите се световни бизнесмени се бе превърнал в отворена книга. Или както Узи Навот обясни на премиера по време на седмичната им закуска: „Където и да отиде Мартин, ние сме с него“.

Слушаха телефонните му обаждания, четяха електронната му поща, тихо надничаха през рамото му, докато сърфираше в интернет. Заедно с него договаряха сделки, обядваха с него и ходеха на коктейли, пъхнати във вътрешния му джоб. Спяха заедно с него, къпеха се с него, правеха упражнения заедно и дочуха кавга с Моник относно честите му пътувания до Париж. Придружиха го на полета до Стокхолм и бяха принудени да издържат заедно с него мъчителна Вагнерова вечер. Във всеки момент знаеха къде на планетата се намира и ако беше в движение, дори знаеха скоростта, с която се движи. Откриха, че Свети Мартин обича да прекарва много време сам в офиса си във Вила Елма — скъпо обзаведено помещение в югоизточната част на имението, с изглед към Женевското езеро, точно на триста седемдесет и седем метра надморска височина.

Получаването на огромно количество разузнавателни данни може да доведе до едно явно неудобство: възможно е жизненоважна част от пъзела да бъде погълната от пороя безполезна информация. Габриел се опитваше да избегне тази опасност, като реши поне половината от екипа да работи върху истинската ценност от парижката операция — лаптопа на Мартин. Разкритата информация не се ограничаваше до материалите в компютъра по време на операцията в Париж. Всъщност, поради проявената изключителна инженерна сръчност, компютърът автоматично изпращаше актуализация всеки път, когато бяха добавяни или премахвани данни. Това означаваше, че всеки път, когато Мартин отвореше документ, го отваряше и екипът на Габриел. Дори настроиха компютъра да предава видео от вградената му камера на трийсетминутни интервали. По-голяма част от видеото беше без картина и звук. Но всеки ден за около час, когато Мартин работеше, изглеждаше, сякаш наднича директно в обезопасената къща в Хайгейт, наблюдавайки как екипът на Габриел тършува из тайните на живота му.

Съдържанието на компютъра на Мартин беше кодирано, но защитата бързо падна под вещите ръце на двамата гении от Техническия отдел. Веднъж пробиха външната стена, компютърът

бързо избълва хиляди документи, които извадиха наяве всички дела на империята на Ландесман. Въпреки че за конкурентите на Мартин тази информация би струвала милиони, за Габриел нямаше особена стойност, защото не даваше никаква допълнителна информация за връзката между „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ и „Кеплер Верк“ или за предмета на тайната търговия между „Кеплер“ и иранците. Габриел от опит се бе научил да не се съсредоточава върху това, което е видимо в компютърната памет, а върху това, което вече не е там — временните файлове, които се носеха като духове из хард диска, изтритите документи, които бяха живели кратко, преди да бъдат изхвърлени в кошчето. Файловете никога не са напълно изтрити от компютъра. Точно както радиоактивните отпадъци, и те живеят вечно. Габриел насочи техниците да съсредоточат усилията си върху кошчето в компютъра на Мартин, особено върху една скрита папка, която бе останала непроницаема въпреки всички опити за възстановяването ѝ.

Екипът на Габриел не работеше изолирано. И наистина, тъй като „Шедьовър“ беше международно начинание, то и полученият с много труд продукт беше международно достояние. Американците получиха своето посредством безопасна връзка между Хайгейт и Гроувнър Скуеър, докато британците, след множество вътрешни препирни, решиха, че МИБ е логичният първи получател, след като Иран беше под неговата юрисдикция. Като цяло, Греъм Сиймор успя да запази надмощие в операцията и Темс Хаус остана мястото за вечерните срещи на началниците. Атмосферата остана колегиална, като изключим факта, че всяка страна имаше различни предположения за намеренията на иранците, внасяше различни стилове за анализ и различни национални приоритети. За американците и британците наличието на ядрено оръжие в Иран представляваше регионален проблем, за Израел това беше непосредствена заплаха. При съвещанията Габриел не се занимаваше с подобни въпроси. Но тогава не беше и нужно.

Всяка вечер последната му спирка в Темс Хаус беше стаичката без прозорци на Найджъл Уитком, на когото бе поверено наблюдението на Зоуи Рийд. Въпреки потенциалните опасности при наблюдаването на британски журналист, Уитком прие задачата без възражения. Както повечето участници в „Шедьовър“, той също бе започнал да си пада по Зоуи и с удоволствие прие възможността да ѝ се възхищава още

няколко дни, макар и отдалеч. Докладите от ежедневните наблюдения свидетелстваха за липса на нарушения от нейна страна или на доказателства за такива. Всеки път, когато Мартин се свързваше с нея, тя надлежно докладваше. Дори препрати на МИ5 кратко съобщение, което Ландесман бе оставил на телефонния ѝ секретар.

— Какво е казал? — попита Габриел.

— Обичайното. *Присъствието ти ми беше много приятно, скъпа. С нетърпение чакам да те видя в Женева другата седмица, скъпа.* Нещо за някаква рокля. Тази част не я разбрах. — Уитком подреди листовите по малкото си директорско бюро. — В даден момент е нужно да решим дали трябва да посети приема на Мартин, или вместо това внезапно да бъде съборена от свински грип.

— Знам, Найджъл.

— Може ли да споделя мнение?

— Ако настояваш.

— Свински грип.

— А ако нейното отсъствие стане причина Мартин да заподозре нещо?

— По-добре подозрителен Мартин Ландесман, отколкото мъртъв репортер. Това ще е зле за кариерата ми.

Когато Габриел се върна в къщата в Хайгейт, беше вече почти полунощ. Намери екипа потънал в работа, а в кодираната си пощенска кутия — интригуващо съобщение от булевард „Цар Саул“. Изглежда, че един стар познат от Париж искаше да поговорят. Докато четеше съобщението за втори път, Габриел си заповяда да остане спокоен. Да, бе възможно да търсят точно това, но можеше и да не е нищо особено. *Грешка е*, помисли си той. Загуба на време, с което не разполагаше. Но бе възможно късметът да му се е усмихнал за пръв път, откакто Джулиан Ишърууд се бе появил на скалите в Корнуол с молбата да намери липсващия портрет от Рембранд. Някой трябваше да провери. Но с възложената му отговорност за „Шедьовър“, трябваше да е някой друг, а не самият той. Всичко това обясняваше защо Ели Лавон, майстор на проследяването, археолог и търсач на заграбени по време на холокоста ценности, се върна в Париж рано на следващата сутрин. И защо, малко след един часа следобед, той вървеше по Рю де Розие, на двайсет крачки след ревностната пазителка на спомени Хана Вайнберг.

54. КВАРТАЛ МАРЕ, ПАРИЖ

На ъгъла тя зави по Рю Паве и хлътна в жилищната сграда на номер 24. Лавон два пъти обходи улицата по дължина в търсене на доказателство за следене, а след това пристъпи към входа. Надписите сочеха, че обитателят на апартамент 4Б се казва мадам Бертран. Лавон натисна звънеца и любезно се показа пред охранителната камера.

— Да?

— Бих искал да видя мадам Вайнберг, моля.

Настъпи тишина.

— Кой сте вие, мосю?

— Името ми е Ели Лавон. Аз съм...

— Знам кой сте, мосю Лавон. Един момент.

Устройството на входа тихо измърка. Ели прекоси влажния вътрешен двор, влезе във фойето и се заизкачва по стълбите. На площадката на четвъртия етаж, скръстила ръце, стоеше Хана Вайнберг. Тя покани Лавон в апартамент си и тихо затвори вратата. След това се усмихна и учтиво протегна ръка.

— За мен е чест да се запознаем, мосю Лавон. Както може би предполагате, вие имате много почитатели в Центъра „Вайнберг“.

— Чест е за мен — смирено каза Лавон. — Наблюдавах ви от разстояние. Вашият Център върши невероятна работа тук, в Париж. Бих добавил — при изключително трудни обстоятелства.

— Правим каквото можем, но се боя, че не е достатъчно. — В погледа ѝ се прокрадна тъга. — Толкова съжалявам за случилото се във Виена, мосю Лавон. Взривът покрусил всички нас.

— Това са чувствителни въпроси — каза Ели.

— И за двете страни — успя да се усмихне тя. — Тъкмо правех кафе.

— С удоволствие бих пийнал.

Тя заведе госта във всекидневната и отиде в кухнята. Лавон огледа внушителното старо обзавеждане. Той бе работил по операцията, с която бяха привлекли Хана Вайнберг в гравитационното поле на Службата, и добре познаваше семейната ѝ история. Знаеше и

че в стая в края на коридора е окачена картина на Винсент ван Гог, наречена *Маргьорит Гаше пред тоалетката си*. Пропитата с кръв операция, която включваше малко познатото платно, бе едно от многото произведения на Габриел Алон, които Ели упорито се опитваше да забрави. Той пропъди спомена, когато Хана се върна с две чаши кафе с мляко. Тя му подаде едната и седна.

— Предполагам, че не идвате просто от любезност, мосю Лавон.

— Не, мадам Вайнберг.

— Тук сте заради документите ли?

Ели кимна и отпи от кафето.

— Не знаех, че сте свързан с... — Гласът ѝ потрепери.

— С какво? — попита той.

— С израелското разузнаване — каза полугласно тя.

— Аз ли? Наистина ли изглеждам подходящ за такава работа?

Тя внимателно го огледа.

— Предполагам, че не.

— След бомбения атентат във Виена се върнах към първата си любов — археологията. Във факултета на Еврейския университет в Йерусалим, но все още поддържам много контакти с разследващите обезщетенията от холокоста.

— Как тогава чухте за документите?

— Когато сте се обадили в посолството ни тук, в Париж, оттам веднага са се свързали с един мой приятел, който работи в „Яд Вашем“. Той знаеше, че ще идвам в Париж по друга работа, и ме помоли да ги погледна вместо него.

— И каква работа ви доведе в Париж?

— Академична конференция.

— Ясно. — Тя отпи глътка кафе.

— Тук ли са документите, мадам Вайнберг?

Тя кимна.

— Може ли да ги видя, ако обичате?

Хана го погледна над ръба на чашата си, сякаш да провери достоверността на думите му, после стана и отиде в библиотеката. Когато се върна, в ръката си държеше безцветен калъф. Лавон усети, че сърцето му започва да бие по-бързо.

— Това восъчна хартия ли е? — попита той колкото се може по-спокойно.

Тя кимна.

— В този вид го получих.

— А документите?

— Вътре са. — Подаде калъфа на Лавон и каза: — Внимавайте, хартията е доста крехка.

Ели повдигна покритието и внимателно извади три листа пелюрна хартия. После си сложи очилата, пръстите му леко трепереха, и зачете имената.

Кац, Щерн, Хириш, Гринберг, Каплан, Коен, Клайн, Абрамовиц, Щайн, Розенбаум, Херцфелд...

Херцфелд...

Задържа поглед върху имената още малко, после бавно вдигна очи към Хана Вайнберг.

— Откъде взехте това?

— Опасявам се, че не мога да ви кажа.

— Защо?

— Защото обещах пълна поверителност.

— Страхувам се, че не е трябвало да давате подобно обещание.

Тя усети промяната в тона на Лавон.

— Очевидно знаете нещо за този документ.

— Знам. Знам, че и много хора са умрели заради него. Който и да ви е дал този документ, е в голяма опасност, мадам Вайнберг. Също и вие.

— Аз съм свикнала. — Тя кротко го наблюдаваше. — Когато казахте, че приятел от „Яд Вашем“ ви е помолил да дойдете тук, това истината ли беше?

Ели се поколеба.

— Не, мадам Вайнберг. Не беше.

— Кой ви изпрати?

— Общ приятел. — Лавон вдигна листа. — Той трябва да знае името на човека, дал ви това.

— Морис Дюран.

— С какво се издържа мосю Дюран?

— Собственик е на малко магазинче за антикварни научни уреди. Каза, че бил намерил документите, докато поправял един телескоп.

— Наистина ли? — попита Ели скептично. — Доколко го познавате?

— През годините съм работила много пъти с него. — Тя кимна към кръгла дървена масичка, върху която бяха наредени няколко дузини старинни лорнети. — Те са ми нещо като страст.

— Къде е магазинчето му?

— На Осма улица.

— Трябва незабавно да го видя.

Хана Вайнберг се изправи.

— Ще ви заведа.

55. РЮ ДЪО МИРОМЕНИЛ, ПАРИЖ

Центърът „Вайнберг“ се намираше точно зад ъгъла на Рю де Розие. Хана и Лавон се спряха там само да направят няколко копия на списъка и да ги заключат. После, с добре скрития в кожената чанта на Лавон оригинал, те се качиха на метрото до Рю дьо Мироменил и повървяха две минути до „Научни антики“. На табелата на вратата се четеше „Отворено“. Лавон отдели минутка да се полюбува на витрината, преди да пробва вратата. Беше заключено. Хана звънна на звънеца и те бяха незабавно приети.

Човекът, който ги чакаше, беше с височината и теглото на Лавон, макар във всяко друго отношение да бе негова пълна противоположност. Ако Лавон беше семпло облечен с няколко ката неугледно измачкани дрехи, Морис Дюран носеше елегантен син костюм и широка виненочервена вратовръзка. Ако косата на Ели беше рядка и рошава, то тази на Дюран бе монашески късо подстригана и сресана. Той учтиво целуна Хана Вайнберг по двете бузи и протегна към Лавон изненадващо силна ръка. Когато я пое, Ели изпита неприятното чувство, че е наблюдаван от професионалист. И ако не бъркаше, Морис Дюран се чувстваше по същия начин.

— Имате хубав магазин, мосю Дюран.

— Благодаря — отговори французинът. — Това е моето убежище при буря.

— Каква е тази буря, мосю?

— Съвременност — отговори веднага Дюран.

Лавон се усмихна съпричастно.

— Опасявам се, че и аз се чувствам по същия начин.

— Наистина ли? В каква сфера работите, мосю?

— Археология.

— Колко интересно! — възкликна Морис. — На младини много се интересувах от археология. Всъщност дори мислех това да уча.

— И защо не сте го сторили?

— Заради мръсотията.

Ели повдигна вежди.

— Страхувам се, че не обичам да си цапам ръцете — обясни Дюран.

— Това би било пречка.

— Доста голяма, мисля — добави французинът. — В коя област сте специалист, мосю?

— Библейска археология. По-голяма част от работата ми е в Израел.

Очите на Морис светнаха.

— В Светите земи?

Ели се поколеба, после кимна.

— Винаги съм искал да ги видя. Къде работите сега?

— В Галилея.

Морис изглеждаше искрено заинтересуван.

— Вие вярващ ли сте, мосю Дюран?

— Безрезервно. — Той внимателно погледна Лавон. — А вие, мосю?

— Понякога — отговори Ели.

Дюран погледна Хана Вайнберг.

— Онази пратка с лорнети най-после пристигна. Отделил съм най-хубавите за вас. Искате ли да ги видите сега?

— Всъщност приятелят ми трябва да обсъди нещо с вас.

Погледът на Дюран се върна на Лавон, като не разкриваше нищо друго, освен леко любопитство, макар че Ели още веднъж почувства, че французинът го преценява.

— С какво мога да ви помогна?

— Може ли да говорим насаме?

— Но разбира се.

Дюран махна с ръка към врата в дъното на магазина. Лавон влезе в офиса първи и чу как вратата след него се затваря. Когато се обърна, изражението на Морис беше далеч по-неприветливо, отколкото само минута по-рано.

— За какво е всичко това?

Ели извади калъфа от восъчна хартия от чантата си.

— Затова.

Очите на Дюран не се отместиха от лицето на Лавон.

— Дадох документите на мадам Вайнберг, при условие че ме държи настрана.

— Тя се опита, но аз я убедих да промени мнението си.

— Трябва да сте много настоятелен.

— В действителност не беше трудно. Трябваше само да й обясня колко хора са били убити заради тези три листа хартия.

Изражението на Дюран остана непроменено.

— Повечето хора биха се чувствали неудобно да чуят нещо подобно — каза Лавон.

— Вероятно не се плаша лесно, мосю.

Ели прибра калъфа в чантата си.

— Разбрах, че сте намерили документите в телескоп.

— Беше екземпляр от осемнадесети век. Месинг и дърво. Марка „Долънд“, от Лондон.

— Странно — каза Лавон. — Защото аз знам, че съвсем доскоро са били скрити в картина на Рембранд, наречена *Портрет на млада жена*. Знам още, че картината е била открадната и при кражбата един човек е бил убит. Но не затова съм тук. Не знам как сте се сдобили с тези документи, но трябва да сте наясно, че има много опасни хора, които ги търсят. Те смятат, че документите все още са в картината. — Ели замълча. — Разбирате ли какво се опитвам да ви кажа, мосю Дюран?

— Мисля, че да — отвърна предпазливо Морис. — Но не знам нищо за картина на Рембранд или на някого другиго.

— Сигурен ли сте, мосю?

— Опасявам се, че да.

— Вероятно подочувате разни неща от време на време. Или имате приятели в бизнеса, които чуват разни слухове. Приятели, които може да знаят подробности за картината.

— Нямам навик да се събирам с търговци на картини. Те имат обичая да гледат хора като мен отвисоко.

Лавон подаде своя визитка на Дюран.

— Но ако случайно чуете нещо за Рембранд — каквото и да е, мосю, — моля ви, обадете ми се на този номер. Мога да ви гарантирам пълна конфиденциалност. Единствената ни грижа е възстановяването на картината. И внимавайте. Не бих искал да ви се случи нещо неприятно.

Дюран пусна картичката в джоба си, очевидно притеснен да сложи край на разговора.

— Искаше ми се да можех да ви помогна, мосю, но се боя, че не мога. Ако няма друго, трябва да се връщам в магазина.

— Не, няма. Благодаря ви за отделеното време.

— Няма защо.

Морис отвори вратата. Ели тръгна да излиза, после спря и се обърна.

— В действителност, мосю Дюран, има още едно нещо.

— Какво е то?

— Помнете, че Бог ви гледа. Моля ви, не Го разочаровайте.

— Ще го имам предвид, мосю Лавон.

* * *

Ели Лавон и Хана Вайнберг се разделиха по здрач на площад „Конкорд“. Хана взе метрото обратно до квартал Маре, а Лавон повървя до улица „Рабле“ № 3, адреса на посолството на Израел. Там, с властта, дадена му от операция „Шедьовър“, той инструктира местния шеф от Службата да поставят охрана на Хана Вайнберг и да пратят екип наблюдатели на Морис Дюран. След това направи и официално искане за кола и шофьор, за да го закара до летище „Шарл дьо Гол“.

— И се уверете, че шофьорът носи пистолет — каза Лавон. — Може би един ден ще мога да ви обясня защо.

Ели успя да се снабди с билет за икономичната класа за полета в 20,50 ч. на „Ер Франс“ до Хийтроу и към 23 часа вече приближаваше обезопасената къща в Хайгейт. От вратата го посрещна гледката на целия екип, който празнуваше шумно.

— Някой ще ми каже ли какво става?

— Клапани, тръби, вакуумни помпи, духала, автоклави, хранващи и изтеглящи системи, честотни конвертори, моторни картери, молекулярни помпи, ротори, магнити.

— Продава им центрофуги?

— Не просто центрофуги — каза Габриел. — Свети Мартин продава на иранците всичко, което им е нужно за изграждането на заводи за обогатен уран.

— А аз си мислех, че денят ми е бил успешен.

— Ти какво откри?

— Нищо особено. — Ели вдигна калъфа от восъчна хартия. — Само списъка на Курт Фос с банковите сметки в Цюрих.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

РАЗБУЛВАНЕ

56. ПЛЕЙНС, ВИРДЖИНИЯ

Фермата се намираше на не повече от осемдесет километра западно от Вашингтон, точно там, където планинската верига Блу Ридж започва постепенно да се издига от долината Шенандоа. Жителите на спокойното градче Плейнс, разположено в близост до магистрала „Джон Маршал“, бяха убедени, че собственикът на този имот е някой влиятелен вашингтонски адвокат. Според тях най-вероятно той бе червив от пари и имаше куп високопоставени приятели. Така поне си обясняваха черните лимузини и лъскавите джипове, които редовно кръстосваха из градчето, понякога в най-странните часове на денонощието.

През една мразовита утрин в средата на декември десетина такива автомобили се появиха в Плейнс — доста повече от обичайното. Всички те следваха един и същ маршрут: вляво покрай бензиностанцията на „Бритиш Петролиум“ и минимаркета, сетне вдясно след железопътните релси, а после още около два километра надолу по шосе 601. При положение че денят бе петък и коледните празници приближаваха, местните хора предположиха, че през почивните дни фермата ще бъде домакин на някакво вашингтонско увеселение — от онзи род приеми, където политици и лобисти се срещат, за да си разменят пари и услуги, както и да побъбрят непринудено как да си подобрят замаха на голф и да се похвалят с любовния си живот. В действителност тези слухове не бяха никак случайни. Те се разпръскваха целенасочено и методично от специален отдел към Централното разузнавателно управление, който бе същинският собственик на стопанството.

На входния портал лъщеше месингова табела с надпис ХЮИТ — име, подбрано на случаен принцип от един компютър в Лангли. Зад него се простираше чакълен път, ограден отдясно от неголямо поточе, а отляво — от просторно пасище. И двете забележителности сега не се виждаха, скрити от половинметрова снежна покривка, останала от скорошните зимни вихрушки, които бяха засегнали региона и бяха парализирали федералните власти. Както повечето неща напоследък,

бурята бе предизвикала ожесточени дебати във Вашингтон. Всички онези, които не вярваха в историята с глобалното затопляне, се бяха вкопчили в капризите на времето като доказателство, че са прави. От друга страна, вещателите на климатични промени твърдяха, че това е поредното свидетелство в каква огромна опасност изпада нашата родна планета. За занимаващите се професионално с шпионска дейност в Лангли подобно разногласие не бе никак изненадващо. Те бяха свикнали на парадокса как двама души спокойно могат да разглеждат едни и същи факти, а да достигат до диаметрално противоположни заключения. Това явление всъщност бе в основата на разузнаваческото дело. И не само на него, а и изобщо на човешкия живот.

Към края на настлания с чакъл път, построена на нисък залесен хълм, се издигаше двуетажна фермерска къща с потъмнял меден покрив и две веранди. Кръговата алея за паркиране пред сградата бе щателно разчистена предната вечер. При все това обаче мястото не стигаше за армадата от седани и джипове, които се появяваха един подир друг. Автомобилите бяха толкова плътно паркирани един до друг, че за последния пристигнал се оказа почти невъзможно да намери пролука да стигне до входа на къщата. А това вече бе проблем, тъй като в него се возеха най-важните участници в събирането. Затова на последните пристигнали им се наложи да зарежат колата си на петдесетина метра от къщата и да си пробиват път през снежните преспи. Най-отпред на групата вървеше Габриел, непосредствено след него крачеше Узи Навот, а зад него следваше Шамрон, хванал под ръка Римона.

Появата на израелската делегация предизвика спорадични аплодисменти от голямата група гости, които вече бяха вътре. Британците бяха изпратили само двама свои представители — Греъм Сиймор от МИ5 и Едмънд Радклиф от МИ6. За разлика от тях, американците съвсем не бяха подходили толкова скромно. Тук бе Ейдриън Картър, както и Шепърд Кантуел, заместник-директор по разузнаването към ЦРУ. Присъстваше и техният главен експерт по иранските въпроси — Том Уокър. Имаше и човек на име Бланчард от Националната разузнавателна служба, както и някой си Редмънд от Разузнавателната агенция към Министерство на отбраната. Съветът за национална сигурност бе представен от Синтия Скарбъро, а от страна

на ФБР бе изпратен Стивън Кларк. Как точно от Бюрото бяха съумели да се сдобият с покана за събитието, щеше да си остане една от многото мистерии на операция „Шедьовър“.

Те се събраха около заседателната маса в трапезарията и всеки седна зад табелка със своето име, купчина черни оперативни брошури и чаша слабо кафе. Ейдриън Картър отправи няколко уводни слова и после включи проектора. На екрана се появи карта на Иран, на която бяха обозначени четири места. Картър освети с лазерната си показалка всяко от тях и прочете наименованията им:

— Бушехр, Арак, Исфахан, Натанц. Ключовите градове в ядрената програма на Иран. Всички сме добре запознати с тези съоръжения, но все пак ще ми позволите накратко да ги припомним. Бушехр е местоположението на ядрената централа, изградена с германска и руска помощ. В Исфахан е съоръжението за преработка на урановите руди в газ хексафлуорид и уранов оксид. В Арак е заводът за тежка вода. А Натанц, както знаете, е местоположението на основното съоръжение на Иран за обогатяване на уран. — След тези думи той направи пауза и после добави: — Или поне така твърдят.

Ейдриън свали лазерната показалка и се обърна към аудиторията.

— Нашите правителства отдавна подозират, че въпросните четири града са само връхът на айсберга и че Иран междуременно изгражда цяла верига от подземни и тайни съоръжения за обогатяване. А сега, благодарение на нашите приятели от Тел Авив, изглежда, вече разполагаме и с доказателство за тези опасения. И по всичко личи, че председателят на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ — Мартин Ландесман, е помагал на иранците в този процес.

Картър изгледа израелската делегация.

— През последните седемдесет и два часа всички ние разглеждахме едни и същи разузнавателни данни за Ландесман. Трябва да подчертая обаче, че преди всички нас точките успя да свърже Римона Щерн. За онези, които я виждате за пръв път, Римона е майор от запаса към израелските въоръжени сили, превъзходен полеви агент и един от най-опитните анализатори на информация в цялата страна. Трябва също така да знаете, че неин вуйчо е не друг, а самият Ари Шамрон. В този смисъл бих посъветвал всички да внимават в картинката.

Шамрон се усмихна и впери поглед в племенницата си, докато тя заемаше мястото на Картър. Без да каже и думичка, тя прехвърли към следващия слайд на екрана. Отново бе карта на Иран. Този път обаче бе обозначено само едно място.

Свещеният град Кум...

* * *

„Именно град Кум доказва, че моллите ни лъжат“, започна Римона. Именно той разпръскваше всички неоснователни надежди, че иранската ядрена програма би могла да има и друго, невоенно приложение. Защо иначе ще им трябва така усърдно да крият тайно съоръжение за обогатяване на уран толкова дълбоко в планинската пустош? И защо ще отказват да отворят вратите на съоръжението пред ядрената хрътка на ООН — Международната агенция за атомна енергия? По отношение на Кум обаче отново и отново се удря на камък, припомни им тя. Съоръжението там е планирано да побере не повече от три хиляди центрофуги. И ако тези центрофуги са стандартното иранско производство *IR-1*, тогава Кум би могъл да осигурява уран за производството на не повече от една бомба на всеки две години. А това съвсем не би било достатъчно, за да успее Иран да се превърне в пълноправна ядрена сила.

— Което пък би означавало, че от Кум няма особена полза — допълни Римона. — Освен ако, разбира се, не съществуват и други места като него. Други тайни съоръжения за обогатяване, разпръснати из страната. При *две* съоръжения с шест хиляди синхронизирани центрофуги *IR-1* вече ще може да се произвежда достатъчно обогатен уран за производството на по една бомба всяка година. Ами ако разполагат с *четири* съоръжения и дванайсет хиляди центрофуги? Или пък с *осем* съоръжения и двамайсет и четири хиляди центрофуги?

Отговор тук даде Том Уокър, който заемаше в Управлението същия пост като Римона.

— В такъв случай Иран ще може да произвежда достатъчно уран, за да се сдобие с ефективен ядрен арсенал за броени месеци. Биха могли да изпъдят инспекторите на Международната агенция за атомна енергия и да започнат ядреното си въоръжаване. А ако веригата

от подобни тайни съоръжения е скрита под земята, тогава сме почти напълно безсилни да ги възпрем.

— Точно така — потвърди Римона. — Ами какво би станало, ако техните центрофуги не са разнебитени и ненадеждни тенекии като *IR-1*, а вместо това са като моделите *P-2*, които използва Пакистан? Или пък ако са по-добри от пакистанските? Какво би станало, ако са с европейски дизайн, калибрирани според най-високите достъпни стандарти? И са произведени при условия, където крайният продукт не е замърсен от прах или отпечатъци от пръсти?

Този път отговори Ейдриън Картър:

— В такъв случай съвсем, съвсем скоро можем да се озовем на мушката на един ядрен Иран.

— Именно. А аз се опасявам, че нещата вървят тъкмо в тази посока. Докато цивилизованият свят дискутира, умува, отлага и кърши пръсти, иранците тихомълком разработват отколешните си ядрени амбиции. Лъжат, блъфират, отлагат чак до прага на въоръжаването с ядрено оръжие. И на всяка стъпка в този процес подкрепа им оказва Мартин Ландесман. Той не само им продава центрофуги. Продава им така необходимите помпи, вентили и вакуумни тръби, които свързват центрофугите в система. Накратко, Мартин Ландесман снабдява Ислямска република Иран с абсолютно всичко, нужно за построяването на заводи за обогатяване на уран.

— И как го прави? — запита Ейдриън Картър.

— Ето така — отговори Римона.

* * *

Следващата карта на екрана изобразяваше територията на цяла Евразия — от бреговете на Западна Европа до Японско море. Из Германия, Австрия, Швейцария и Белгия имаше съзвездие точки, представляващи над десетина индустриални и технологични компании. Една от тях беше „Кеплер Верк“, базирана в Магдебург. Всички фирми бяха свързани с точкови линии, водещи към китайския град Шънджън, където бе седалището на компания „Хардуер и оборудване ХТЕ“.

— И познайте сега кой е собственик на „Хардуер и оборудване ХТЕ“ — обърна се към аудиторията Римона.

— „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ — отговори Ейдриън Картър.

— С помощта на редица фирми и филиали, служещи като параван, естествено — добави Римона със сардонична усмивка. — Освен това господин Ландесман си има и могъщ партньор в лицето на една китайска компания за рискови инвестиции със седалище в Шанхай. Смятаме, че тази компания е просто фасада, зад която се крие Министерството на държавната сигурност.

— Тоест китайските тайни служби — измърмори Стивън Кларк от ФБР.

— Точно така. — Римона се приближи до картата. — Операцията на Ландесман много прилича на иранската ядрена програма, която обслужва. Тя е разпръсната, добре покрита и подсигурана с куп двойни филиали и резервни защити. А най-хубавото от всичко е, че Свети Мартин се оказва напълно недосегаем, понеже цялата верига с доставки е базирана на технологии с двойна употреба, а продажбите се извършват чрез фирми посредници. Мартин е твърде хитър, за да продава центрофуги директно на иранците. Вместо това той доставя отделни компоненти за „Хардуер и оборудване ХТЕ“. А китайците, на свой ред, продават готовите продукти на търговски дружества в Дубай и Малайзия, които пък ги препродават в Иран.

— Имате ли информация от колко време продължава всичко това? — запита Синтия Скарбъро от Съвета за национална сигурност.

— Точна информация — не. Но можем да предположим. Знаем, че Ландесман е закупил „Кеплер Верк“ през 2002 година и скоро след това е започнал да добавя други европейски технологични фирми към своето портфолио.

— Значи говорим за години — вметна Скарбъро.

— Няколко години — повтори Римона.

— Което означава, че има вероятност тази тайна мрежа от съоръжения за обогатяване поне частично вече да е завършена?

— Хипотетично — да. Освен това поведението на Иран напоследък потвърждава тази възможност.

— Какво поведение?

— Ами, първо, изровили са в планините си тунели като къртици. Собствените ви сателитни снимки показват, че иранците прехвърлят

все по-голяма част от ядрената си програма под повърхността на земята. И това не е само в Кум. Тунелни комплекси има още и в Исфахан, и в Натанц. Понастоящем работят и по няколко други площадки, сред които Метфаз, Ходжир и Парчин. Да дълбаеш тунели през планините не е шега работа. И със сигурност не е евтино. Според нас причината да го правят е очевидна. Да скрият заводите си и да ги предпазят от нападение.

— Друго? — запита Шепърд Кантуел от ЦРУ.

— Натанц — отвърна Римона.

— Какво за Натанц?

— Иранците са преместили в надземни складове почти два тона нискообогатен уран, тоест буквално цялата си наличност. Сякаш ни провокират да ги нападнем. За какво им е притрябвало да поемат подобен риск?

— Допускам, че имате хипотеза.

— Икономиката на Иран е на системи. Техните младежи не могат да търпят повече и са готови да умрат, протестирайки по улиците. Струва ни се, че моллите не биха имали нищо против да бъдат атакувани и да използват това, за да възстановят легитимността си пред иранския народ.

— Но дали действително ще са склонни да загубят два тона нискообогатен уран с толкова лека ръка?

— Напълно е възможно, ако другите им тайни съоръжения работят на пълни обороти. В такъв случай една атака срещу Натанц би им предоставила оправдание да изхвърлят наблюдателите на ООН и да преосмислят подписа си под Договора за неразпространение на ядрено оръжие.

— Което пък ще им отвори вратите да си набавят свободно ядрен арсенал — отбеляза Синтия Скарбъро. — Подобно на севернокорейците.

— Точно така, госпожо Скарбъро.

— В такъв случай какво предлагате?

Римона изключи проектора.

— Да ги спрем, разбира се.

57. ПЛЕЙНС, ВИРДЖИНИЯ

Във всяка подобна среща настъпва момент, когато хората, които събират информация, се отделят от хората, чиято работа е да я анализират. Този миг настъпи в края на изложението на Римона, когато Ейдриън Картър внезапно се изправи и започна разсеяно да потупва джобовите на самото си, търсейки лулата си. Заедно с него се изправиха още четирима мъже и го последваха през вестибюла към всекидневната. Няколко дървени цепеници пукаха в откритата камина. Шамрон сгря покритите си със старчески петънца ръце на огъня и после се отпусна в най-близкото кресло. Навот седна до него, докато Габриел остана прав, крачейки бавно покрай стената на помещението. Греъм Сиймор и Картър седнаха в двата противоположни края на едно канапе. Сиймор изглеждаше, сякаш ще позира за реклама на мъжки костюми, а Картър приличаше на лекар, комуто предстои да съобщи фатална вест на свой пациент.

— Още колко? — най-сетне запита той. — Колко им остава да завършат цикъла и да си направят ядрено оръжие за пръв път?

Габриел и Шамрон оставиха на своя формален шеф — Узи Навот, да отговори.

— Дори и Международната агенция за атомна енергия вече е стигнала до извода, че иранците са способни да произведат бомба. И ако Мартин Ландесман възнамерява да им продава високотехнологични центрофуги, за да си осигурят постоянен източник на гориво...

— Още колко, Узи? — повтори Ейдриън.

— Година — в най-добрия случай. А може би и по-малко.

Картър мушна лулата си в тютюневата си кесийка.

— За ваша информация, господа, моите началници от Пенсилвания Авеню 1600 ще ви бъдат безкрайно благодарни, ако се въздържите от нападение над ядрените съоръжения на Иран било сега, било в неопределеното бъдеще.

— Добре сме запознати със сантиментите на Белия дом.

— Просто го вметнах, за да не се получи някакво недоразумение.

— Всичко е ясно. А и докато говорим официално, едва ли някой ще иска да напада Иран по-малко от нас. Това не е просто крило на ООП. Тук става дума за империята на персите. Ако ние ги ударим, и те ще ни ударят. Вече са започнали да въоръжават „Хизбула“ и „Хамас“ за война и подготвят терористичните си мрежи по цял свят за нападения срещу израелски и еврейски цели.

— И ще превърнат Ирак в пламтящ котел, а целия Персийски залив — във военна зона — добави Картър. — Цената на петрола ще скочи до небесата, което на свой ред ще хвърли световната икономика обратно в рецесия. И светът, разбира се, ще обвини вас.

— Както обикновено — вметна Шамрон. — Свикнали сме.

Ейдриън запали клечка кибрит и я доближи до лулата си. Следващият му въпрос си проби път през облак дим:

— А сигурни ли сте за китайската връзка?

— От доста време наблюдаваме „Хардуер и оборудване ХТЕ“. Записките от лаптопа на Мартин само потвърдиха опасенията ни. — Навот направи пауза. — Но пък едва ли и вие сте особено изненадани от участието на Китай.

— Напоследък не се изненадвам от нищо, идващо откъм Китай. Особено пък когато е замесен и Иран. Ислямската република е вторият им най-голям доставчик на петрол, а държавните енергийни монополисти на Китай са инвестирали десетки милиарди за развитието на иранската петролодобивна индустрия. Пределно ясно ни е, че китайците възприемат Техеран не като заплаха, а като съюзник. И ни най-малко не се вълнуват от ядрените амбиции на Иран. Даже напротив, приветстват ги.

— Защото така ще намалее американското влияние в Персийския залив ли?

— Точно така — отвърна Картър. — А след като китайците държат няколкостотин милиарда долара от нашия външен дълг, ние не разполагаме с аргументи да им се сопнем. Много пъти сме се обръщали към тях с оплаквания, че ембаргови стоки и оръжия пътуват от техните пристанища към Иран, а реакцията им е една и съща. Обещават да проучат въпроса. Но всичко си продължава по старому.

— Не казваме, че трябва да се обръщаме към китайците — каза Навот. — Нито пък към швейцарците, нито към германците, нито към австрийците. Нито към която и да е друга държава, въввлечена в тази

мрежа. Наясно сме, че това ще е загуба на време и усилия. Националните интереси и алчността са много силни козове. Освен това последното нещо, което бихме искали да се случи сега, е да признаем пред швейцарците, че сме надзъртали зад рамото на техния най-влиятелен бизнесмен.

— Колко центрофуги смятате, че им е продал Мартин?

— Не знаем.

— Кога е била първата пратка?

— Също не знаем.

— Ами последната?

— Не знаем.

Картър помахна с ръка, за да разнесе малко надвисналия пред очите му облак.

— Хубаво де. Кажете ни тогава какво знаете.

— Знаем, че тези взаимоотношения носят солидни доходи и на двете страни и че са трайни. Но по-същественото е, че в близко бъдеще е запланувана голяма доставка, която ще тръгне от Китай през Дубай за Иран.

— Откъде го знаете?

— Информацията се съдържаше в един изтрит файл на хард диска на Мартин. Беше от прикачен файл, изпратен му с шифрован имейл от някой си Улрих Мюлер.

Ейдриън задържа умислено крайчеца на лулата си.

— Мюлер ли? — най-сетне попита той. — Сигурни ли сте?

— Напълно — отвърна Узи. — Защо?

— Защото за пръв път се натъкнахме на името на хер Мюлер, когато правихме проучвания на „Центрум Секюрити“. Той е бивш кадър на швейцарската Дирекция за анализ и превенция, истински боклук. Познанството между него и Ландесман е отдавнашно. Мюлер е човекът, който върши мръсната работа на Мартин.

— Например за дирижирането на операция за ядрена контрабанда от Западна Европа през Южен Китай до Иран ли?

— Напълно логично би било именно тип като Мюлер да играе централен нападател в това начинание на Ландесман. Със сигурност Мартин не би искал портфолиото на Иран да има каквито и да е допирни точки с „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“. Най-умно би било да остави Мюлер да се оправя с тези подробности.

Картър се умълча. Очите му прескачаха между Навот и Шамрон. Габриел все още продължаваше да обикаля стаята.

— Последните коментари на Римона намекват, че имате някаква идея как да се процедира отгук нататък — накрая изрече Ейдриън. — Като ваши партньори в това начинание, много бих искал да науча какво замисляте.

Узи погледна към Габриел, който най-последно спря да крачи напред-назад.

— Събраните от лаптопа на Мартин материали се оказаха полезни, но недостатъчни. Все още има много подробности, които ни убягват. Не знаем колко и какви части се прекарват. Не знаем датите на доставка, нито начина на плащане. Нито пък фирмите превозвачи.

— Допускам, че имате представа откъде може да се набави тази информация.

— От един компютър на западния бряг на Женевското езеро — отговори Габриел. — На триста седемдесет и седем метра надморска височина.

— Във Вила Елма?

Габриел кимна утвърдително.

— Планирате взлом? — невярващо запита Картър. — Това ли ви е планът? Да нахлуете на втория етаж в една от най-стриктно охраняваните резиденции в цяла Швейцария? В страната, пословично известна с необичайно високата бдителност на гражданите си?

Обграден с мълчание, Ейдриън отмести поглед от Габриел към Шамрон.

— Не е нужно да ти припомням какви са опасностите на една операция в Швейцария, нали, Ари? Нещо повече, спомените ми ме връщат към един инцидент отпреди десетина години, когато цял екип на Службата ви бе арестуван, докато се опитваше да подслушва телефона на заподозрян терорист.

— Никой не говори за взлом във Вила Елма, Ейдриън.

— А тогава какво сте намислили?

Този път отговори Габриел:

— След четири дни Мартин Ландесман организира пищен прием за набиране на средства. Поканите са за триста от неговите най-близки и най-богати приятели. А ние смятаме да се отбием.

— Наистина? И как възнамерявате да проникнете? Да не би да сте решили да се преоблечете като сервитьори и да се промъкнете вътре, носейки подноси със сандвичи и хайвер? Или ще действате по-старомодно, нахлувайки през портата с коли?

— Ще влезем като гости, Ейдриън.

— А откъде ще си набавите покана?

Габриел се усмихна.

— Вече си имаме.

— Зоуи? — запита Греъм Сиймор.

Алон кимна.

— Случайно да си спомняш, че говорехме за ограничение по обхват и времетраене?

— Бях в стаята, Греъм.

— Хубаво — процеди Сиймор. — Значи вероятно ще си припомниш и че ѝ дадохме дума. Помолихме Зоуи да помогне за една проста задача. И обещахме, че след като я свърши, ще си тръгне по пътя, без да очаква кога пак ще ѝ похлопаме на вратата.

— Но ситуацията се промени.

— Значи искате тя да проникне в строго охраняван кабинет по време на въпросния пищен прием? Подобна задача би представлявала изключителна трудност и за опитен агент. А за току-що вербуван човек без опит си е направо... невъзможна!

— Няма да караме Зоуи да влиза в кабинета на Мартин, Греъм. От нея ще се очаква просто да се появи на приема. — Габриел направи пауза и сетне добави: — Със своя кавалер, разбира се.

— Кавалер, който междувременно ще ѝ набавите?

Габриел кимна.

— Има ли кандидати? — запита Ейдриън.

— Само един.

— Тъй като едва ли ще ѝ уредите среща с Ари или Ели Лавон, остава Михаил.

— Изглежда отлично в смокинг.

— Не се и съмнявам. Но също така преживя истински ад в Русия. Дали ще е готов за нещо подобно?

Габриел кимна:

— Готов е.

Лулата на Картър бе изгаснала. Той незабавно я презареди и запали клечка кибрит.

— Мога ли да вметна тук, че вече виждаме абсолютно всичко, което се случва на лаптопа и телефона на Мартин? Ако въпросната операция в Женева случайно се провали, е възможно да изгубим всичко.

— Ами ако на Мартин му хрумне да си смени телефона? Или ако хората от охраната му ненадейно решат да направят профилактика на лаптопа и открият външния софтуер?

— Накъде биеш?

— Нашето прозорче към света на Мартин може да се захлопне всеки миг — каза Габриел и щракна с пръсти, за да онагледите думите си. — Сега ни се удава възможност да влезем чисто във Вила Елма. Предвид информацията ни как иранците са на финалната права в произвеждането на бомба, на мен ми се струва, че е задължително да се възползваме. Нямаме друг избор.

— Доводите ти са убедителни. Но целият този разговор ще бъде безсмислен, ако Зоуи не се съгласи да се върне. — Картър хвърли поглед към Сиймор. — Дали ще склони?

— Допускам, че ще успеем да я уговорим. Но за подобна операция ще е необходимо и личното позволение на министър-председателя. Освен това няма съмнение, че и моите съперници отгатък реката ще поискат да се включат.

— Невъзможно — отсече Габриел. — Това е наша операция, Греъм. Не е тяхна.

— Ще гледам да им предам думите ти. — Сиймор погледна към представителя на МИБ в другата стая. — Обаче има и още нещо, което не сме обсъдили.

— Кое?

— Как предлагате да постъпим, ако в действителност успеем да прихванем пратката с центрофуги?

— Ако прихванем тези центрофуги... — Гласът на Габриел пресекна наред изречението. — Да кажем просто, че възможностите са безкрайни.

58. САУТУЪРК, ЛОНДОН

Изпълнителният директор на „Лейтъм Интернешънъл Медиа“ — Джералд Малоун, размаха брадвата в петнайсет часа на следващия ден. Решението пристигна под формата на имейл към целия личен състав на *Файненшъл Джърнъл*, написан с характерния му сух език. В него се казваше, че въведените напоследък мерки за ограничаване на разходите не били достатъчни, за да може вестникът да се задържи над повърхността в настоящия си формат. Поради тази причина управителният съвет на „Лейтъм“ не виждал друго решение, освен да наложи сериозни и незабавни съкращения на персонала. Налагало се да се реже надълбоко и нашироко, като най-големи загуби щяла да понесе редколегията на изданието. Един от новинарските екипи — този на Зоуи Рийд — видимо бе съумял да избегне чистката. Както се оказа впоследствие, помилването бе един вид прощален подарък от Джейсън Търнбъри, който скоро щеше да се присъедини към същия управителен състав на групата, който сега хвърляше *Файненшъл Джърнъл* на бунището.

Зоуи седеше на бюрото си, изпълнена с вината на оцелелия, и наблюдаваше безмълвно ритуалното опаковане на личните вещи, което следва всяко масово съкращение на персонал. Докато слушаше тъжните сбогувания на доскорошните си колеги, тя се замисли, че може би е дошъл моментът най-сетне да зареже вестникарския бизнес и да се посвети на телевизионната кариера, която я очакваше в Ню Йорк. Не за първи път се улови, че мислите ѝ се насочват към забележителната група мъже и жени, с които се бе опознала в обезопасената къща в Хайгейт. За нейна голяма изненада, тези хора сега ѝ липсваха. Липсваше ѝ компанията на Габриел и неговият екип. Въобще не си бе представяла, че подобно нещо е възможно. Липсваше ѝ тяхната решимост за успех и тяхното непоколебимо убеждение, че следват справедлива кауза — усещания, които тя си спомняше от ранните си години в нюзрума на *Файненшъл Джърнъл*. Ала повече от всичко друго ѝ липсваше задружната атмосфера в самата къща. В продължение само на няколко часа всяка вечер тя се беше превръщала

в част от едно семейство. Шумно, свадливо, сприхаво и малко объркано семейство, но все пак семейство.

Макар самата тя да не си даваше сметка защо, струваше ѝ се, че семейството сякаш я е изоставило. Във влака обратно от Париж агентът с къси тъмни коси и сипаничаво лице я бе поздравил скришом за добре свършената работа. След това обаче се възцари тишина. Никакви телефонни обаждания, никакви електронни писма, никакви нагласени срещи на улицата или в метрото, никакви дискретни призовки да се яви в щабквартирата на МИ5, за да ѝ благодарят за изпълнената задача. От време на време изпитваше усещането, че я наблюдават, но можеше и да е просто собственото ѝ желание това да не свършва. За Зоуи, която бе свикнала да получава мигновеното удовлетворение на ежедневната журналистика, най-трудното сега бе незнанието дали от намесата ѝ е имало някаква полза. Да, разбираше, че парижката операция е била сполучлива, но нямаше представа дали от нея изобщо са били получени важните данни, от които се нуждаеха Габриел и Греъм Сиймор. И най-вероятно никога нямаше да научи нещо повече.

А що се отнася до нейните чувства към Мартин Ландесман, тя бе чела някъде, че възстановителният период след прекъсването на романтична връзка е равен на продължителността на самата връзка. Но Зоуи бе установила от личен опит, че това времетраене би могло драстично да се съкрати, когато се окаже, че доскорошният ти любовник пласира ембаргови стоки за Ислямска република Иран. Ненавистта ѝ към Мартин сега бе толкова силна, колкото и желанието ѝ веднъж завинаги да прекрати отношенията си с него. За съжаление, това не бе възможно, тъй като личният ѝ живот сега бе станал предмет от значение за националната сигурност. От МИ5 я бяха помолили да поддържа комуникациите с Мартин, за да не му даде някакъв повод да се усъмни в нещо. Все още не бе особено ясно обаче дали ще искат от нея да посети неговия галаприем в Женева. Зоуи не изпитваше никакво желание да стъпва повече в дома му. Нещо повече, тя не искаше никога повече да вижда лицето му.

Мислите ѝ прекъсна Джейсън Търнбъри, който се появи в нюзрума, за да изнесе задължителното си опело след чистката за това каква огромна чест е било за него да работи редом до толкова талантива и посветена на службата си група журналисти. Когато той

приключи словото си, доскорошните му колеги се запътиха към асансьорите като объркани жертви на природен катаклизъм. Повечето се озоваха директно в „Котвата“ — старомодната кръчма непосредствено до *Файненшъл Джърнъл* — и се отдадоха на тежък запой. Зоуи се почувства длъжна да покаже някаква съпричастност, но скоро тя бе изместена от желание да се измъкне оттук. Затова тя попи някоя и друга сълза, потупа някое и друго рамо и след това тихо се измъкна през вратата в проливния дъжд навън.

Наблизо не се виждаха таксито и затова тя се запъти към Саутуърк Бридж. Откъм Темза духаше студен вятър. Зоуи измъкна сгъваемия си чадър, но той се оказа безполезен срещу хоризонталния порой. В другия край на моста тя забеляза познат силует, застанал на тротоара, без да обръща никакво внимание на плющия дъжд. Беше същият мъж в шлифер, който пръв се бе свързал с нея пред сградата на *Си Ен Ен* в деня на вербуването ѝ.

Когато Зоуи го доближи, той вдигна ръка към устата си, сякаш за да потисне пристъп на кашлица. В този миг един ягуар се материализира отнякъде и спря точно пред нея. Задната врата се отвори. Отвътре я покани да влезе Греъм Сиймор.

— Чувам, че току-що във *Файненшъл Джърнъл* са паднали глави — каза Сиймор, докато колата потегляше.

— Има ли нещо, с което не сте запознат?

— Слушах го по *Би Би Си*.

Колата зави наляво по Ъпър Темс Стрийт.

— Спирката на метрото е в противоположната посока.

— Бих искал да разменим няколко думи.

— Досетих се.

— Питаме се какви са плановете ви за почивните дни.

— Евтин роман. Някое и друго дивиди. Може би ще се поразходя из Хампстед Хийт, ако не вали.

— Звучи доста скучно.

— Харесвам скучните неща, господин Сиймор. Особено след Париж.

— Имаме едно по-вълнуващо предложение, ако се интересувате.

— Какво трябва да свърша този път? Да оберя някоя банка? Или да разбия някоя клетка на Ал Кайда?

— Трябва само да посетите един прием и да изглеждате неотразимо.

— Това го мога. Ще има ли отново планиране?

— Опасявам се, че ще има.

— Значи се връщаме обратно в Хайгейт?

— Не веднага. Преди това ви чака вечеря в „Мирабел“.

— С кого?

— С новия ви приятел.

— Наистина ли? И какъв е той?

— Млад, красив и богат руснак.

— Има ли си име?

— Михаил Данилов.

— Колко благородно!

— Всъщност той няма и капчица благородна кръв. И тъкмо затова ще ви държи под ръка, когато пристъпите в имението на Мартин Ландесман тази събота.

59. ХАЙГЕЙТ, ЛОНДОН

Подобно на цялостния дух на операция „Шедьовър“, романтичната им връзка беше като същинска вихрушка. Двамата обядваха заедно, гледаха витрините по Ню Бонд Стрийт заедно, обикаляха сергиите на Ковънт Гардън заедно. Дори бяха забелязани да се шмугват в ранна следобедна прожекция на филм на Лестър Скуеър, хванати за ръце. Пословично потайна на работното си място по отношение на личния си живот, Зоуи не се хвалеше с новата си връзка. Всички обаче бяха единомислени, че настроението ѝ в офиса видимо се е подобрило. Това провокира разгорещени, макар и неинформирани предположения сред колегите ѝ относно самоличността на новия ѝ любовник и източниците на неговото състояние. Някой подхвърли, че е натрупал пари в бизнеса с недвижими имоти в Москва, преди да рухнат пазарите. Според другото богатството му се дължеше на руския петрол. А от средата на редакторския екип плъзна напълно необоснованият слух, че е оръжеен контрабандист — също като покойния Иван Харков, бог да помилва клетата му душа.

От екипа на *Файненшъл Джърнъл* така и нямаше да научат истинската самоличност на високия и поразително красив руснак, с когото Зоуи се разхождаше из града. Нито пък колегите ѝ щяха да открият, че новата двойка прекарва повечето от времето си в една червена тухлена викторианска сграда в задънена уличка на Хайгейт. Всички въпроси на Зоуи за успеха на парижката операция получиха отговор броени секунди след нейното завръщане, понеже първият глас, който чу във всекидневната, бе този на Мартин Ландесман. Той звучеше от компютърни тонколони в ъгъла на помещението и щеше да продължи да звучи без никакво прекъсване през следващите три дни. Макар Зоуи да изпита удовлетворение, че старанията ѝ са дали реален плод, неспирният глас на Мартин сериозно я притесняваше. Да, мислеше си тя, Мартин наистина си бе заслужил това неканено нахлуване в личните му дела. Но Зоуи не можеше да се отърси от неудобството, породено от огромната роля на подслушването за съвременните тайни служби. Мобилната технология бе осигурила на

властите способност да следят думите, писмата, а в известен смисъл даже и мислите на своите граждани. А съвсем доскоро това звучеше като научна фантастика. Прекрасният нов свят^[1] определено бе настъпил.

Агентите бяха почти същите като миналия път, но с две нови попълнения. Единият бе мъж на около осемдесет години с помътнели от възрастта очи; другият бе с червеникаворуса коса и телосложение на тежкоатлет. Зоуи мигновено разбра, че са хора с влияние. Така и нямаше да ѝ кажат, че това са бившият и настоящият шеф на израелските тайни служби.

Макар ролята ѝ за Женева да бе предимно за осигуряване на достъп, Зоуи трябваше да бъде подготвена за най-лошия възможен сценарий. Затова експедитивното ѝ обучение изискваше най-вече тя да научи една трагична история. В нея се разказваше за привлекателен руснак на име Михаил Данилов, който ѝ бе завъртял главата. Той се бе възползвал от уязвимостта ѝ и я бе подмамил да го покани на галаприема на Мартин Ландесман. Този разказ, припомняше ѝ отново и отново Габриел, можеше да се окаже единствената защита на Зоуи, ако операцията не се развиеше по план. Това бе и предназначението на разходките по Ню Бонд Стрийт и Ковънт Гардън, както и посещението на киното на Лестър Скуеър.

— Искам да съхраниш всяка подробност за подлата му постъпка в уникалния си ум — казваше ѝ Габриел. — Научи ги така, сякаш лично си изживявала и си описвала тези неща.

За разлика от повечето бързи курсове за подготовка, през последните занимания в Хайгейт информацията не течеше само едностранно. Даже напротив, ролите се размениха по много интересен начин. Зоуи успяваше да допринесе изключително много за процеса на планирането, тъй като единствена измежду всички присъстващи някога бе влизала в очарователната резиденция на Мартин край Женевското езеро. Именно Зоуи ги запозна с входния протокол на главната порта откъм Рю де Лозан и им описа вероятното разположение на охранителите вътре в имението. Шамрон беше толкова впечатлен от презентацията ѝ, че се обърна към Навот със съвет да помислят дали да не бъде привлечена за постоянно към Службата.

— Изпитвам чувството, че нашите британски партньори няма да са особено щастливи от подобно развитие — отговори Навот.

— Партньорството между тайните служби е като брака поради физическо привличане, Узи. То гори ярко и краткотрайно. И винаги свършва зле.

— Не знаех, че си и брачен консултант, шефе.

— Аз съм шпионин, Узи. Тайните на човешкото сърце са неразривна част от работата ми.

Присъствието на толкова много силни личности в такова ограничено пространство спокойно можеше да се превърне в рецепта за катастрофа. Ала през по-голямата част от тези три дни на подготовка обстановката се запази в рамките на добрия тон, поне докато Зоуи бе там. Габриел продължи да контролира оперативното планиране, но Навот седна на масата за преговори с останалите агенции. В много отношения това бе първата важна проява на Узи Навот като ръководител. Всички, които наблюдаваха поведението му при тези срещи, останаха искрено впечатлени от неговата целеустременост и присъствие на духа. Единодушно бе мнението, че при него Службата ще е в добри ръце през идните години — освен ако, разбира се, обещаващата му кариера не преживееше крушение заради евентуален провал на операцията край Женевското езеро.

Именно спомените за минали крушения не даваха мира на Габриел по време на тези дни в Хайгейт. Отново и отново той предупреждаваше членовете на екипа си да не се отдават на самодоволство след предишната сполучлива операция в Париж. Сега им предстоеше да играят на терена на Мартин. Всички предимства щяха да бъдат на негова страна. Подобно на своя баща, Мартин Ландесман бе доказал, че може да използва насилие, ако бъде заплашен от разобличаване. Вече бе убил един журналист заради въпроси за тайните му сделки с Иран. Със сигурност би убил и други репортери. Дори и такива, които междувременно са споделяли леглото му.

От време на време обаче Габриел се спираше и поклащаше глава в почуда колко странен път бе изминал, за да стигне дотук. Път, който бе започнал в Амстердам, в светлата бяла стая у Лена Херцфелд. Лена рядко напускаше мислите на Габриел, а същото се отнасяше и за списъка от имена и номера на сметки, който неизменно му беше

подръка. Кац, Щерн, Хириш, Гринберг, Каплан, Коен, Клайн, Абрамовиц, Щайн, Розенбаум, Херцфелд... Шамрон бе започнал да ги нарича „невидимите членове в екипа на Габриел“.

Самият Шамрон демонстрираше възхитително самообладание между стените на къщата, но когато с Габриел излизаха за около час всеки ден и сядаха на дървената пейка на Парламент Хил, той споделяше с него своите опасения за предстоящата операция. При последното им излизане Ари изрази загриженост относно избора на водещ агент в случая.

— Цялата ти операция сега зависи от едно ключово решение, което трябва да вземе Михаил. Дали ще съумее да проникне чисто в кабинета на Мартин и да остане там час и петнайсет минути, без никой да забележи отсъствието му? Една погрешна стъпка — и ще се получи паметна вечер.

— Опасяваш се да не действа твърде агресивно ли?

— Не непременно. Михаил бе съсипан при завръщането си от Русия. Почти толкова зле, колкото вие двамата с Киара. След всичко онова, което му се случи в брезовата горичка, е възможно и да се окаже неподготвен да поема необходимите за задачата рискове.

— Преминал е обучение и в Саярет Маткал, и в Службата, Ари. Когато престъпи прага на Вила Елма утре вечер, той вече няма да е Михаил Абрамов. Ще се казва Михаил Данилов и ще е руски милионер, кавалер на Зоуи Рийд.

— А действително ли беше толкова належащо да дариш сто хиляди евро от моите пари за фондацията на Мартин?

— Беше по настояване на господин Данилов.

— Така ли?

— Господин Данилов пожела да направи подходящо първо впечатление. Освен това той не е човек, който би допуснал да го вземат за авантюрист. Господин Данилов е доста заможен човек. И винаги държи да си плаща сметката.

— Да се надяваме тогава, че господин Данилов ще вземе правилното решение дали да хакне онзи компютър или не. От него зависи не само съдбата на Зоуи, но и тази на твоя добър приятел Узи Навот. — Шамрон запали цигара. — Дочувам, че вече е успял да си спечели благоразположението и уважението на Темс Хаус и Воксхол Крос.

— А твоето?

— Признавам, че съм впечатлен от дебюта на Узи на международна сцена. Ако тази операция пожъне успех, ще се запомни като един от най-големите триумфи в историята на Службата. И като си помислиш, че Узи всъщност се опита да я спре, преди да е започнала... — Ари погледна към Габриел. — Може би следващия път той няма да позволи на егото си да му попречи, когато се опитваш да му кажеш нещо.

Габриел не отговори.

— Виждам, че не си включил жена си в екипа за Женева — каза Шамрон. — Допускам, че не е от недоглеждане.

— И тя не е особено доволна, но ми се иска да остане тук с теб и Узи.

— А може би и ти трябва да сториш същото. — Шамрон дръпна няколко пъти от цигарата, без да каже нищо. — Предполагам, няма нужда да ти припомням, че съвсем наскоро вече бе на операция в Швейцария. Или че по същото време се проля и много кръв. Има вероятност швейцарците да следят последните ти визити в тяхната страна. Кое то пък означава, че ако утре вечер конците се оплетат, може и да не успее да те измъкна толкова бързо.

— Няма да позволя друг да води операцията в Женева, Ари.

— Предполагах, че ще отговориш така. Само гледай да съблюдаваш единайсетата заповед неотлъчно: „Не позволявай да те заловят“.

— Имаш ли други полезни препоръки?

— Върни жива Зоуи Рийд. — Шамрон пусна цигарата си на земята. — Не ми се иска лондонският дебют на Узи да приключи още на премиерната вечер.

* * *

Ако изобщо съществуваше някаква пукнатина в подготовката на Службата, това беше въпросът с паспортите. В повечето случаи израелските агенти под прикритие не можеха да използват израелски паспорти, понеже гражданите на Израел не се допускаха в държавите, където се провеждаха операции — или какъвто бе случаят с

Швейцария, понеже местните власти бяха особено подозрителни към тях. Ето защо, след бурни преговори, се взе решението всичките осмина членове на женевския екип да пътуват с фалшиви американски или британски паспорти. Жестът беше великодушен, но необходим. Той гарантираше, че операцията няма да се провали още при летищния паспортен контрол. Въпреки това, Габриел реши да предприеме и другата рутинна за Службата мярка, като изпрати екипа си към Женева с три различни полета по три различни маршрута. Някои традиции просто умираха трудно даже и в този модерен свят.

Собственият му полет беше *KLM1022*, заминаващ от Лондон в 17,05 ч. След кратко прехвърляне в Амстердам, което Габриел намери за уместно стечение на обстоятелствата, самолетът му щеше да пристигне на международното летище в Женева в десет вечерта. Според американския му паспорт той се казваше Джонатан Олбрайт, а според купчината визитки в куфарчето му бе служител на хедж фонд в град Гринуич, Кънектикът. Носеше дрехи, които не му принадлежаха, и оперативни диаграми, които не разбираше. Така че когато този следобед Габриел излезе за последен път от обезопасената къща в Хайгейт, абсолютно всичко около него бе лъжа. Всичко, с изключение на прекрасната жена с буйни тъмни коси, която го гледаше от прозореца на втория етаж. Както и списъкът с имена и сметки, внимателно скътан в джоба на куфарчето му.

---

[1] Има се предвид антиутопичният роман „Прекрасният нов свят“ от британския писател Олдъс Хъксли. — Б.р. ↑

60. ЖЕНЕВА

Първите камиони се появиха пред портите на Вила Елма точно в девет часа на следващата сутрин. Те заприиждаха в дълга върволица, стоварвайки съдържанието си в огромния двор на Мартин Ландесман, все едно беше плячка от далечна война. Тук имаше палети с вино и твърд алкохол, както и хладилни чанти с пресни раци, докарани специално от Аляска. Имаше платформи, натоварени с маси и столове, както и лакирани дървени кутии с порцелан, кристал и сребро. Имаше стативи за ноти, които щяха да стигнат за цял оркестър, петнайсетметрова елха за централния вход и лампички, които можеха да осветят неголямо градче. Имаше екип аудио- и видеотехници, които носеха професионална прожекционна система. Имаше даже и две жени в жълто-кафяви униформи, които пристигнаха в късния следобед с десетина диви животни. Оказа се, че тъкмо тези животни са застрашените видове, за чието спасяване Свети Мартин бе похарчил малко състояние. Прожекционната система бе предназначена за излъчването на едночасов документален филм за последствията от глобалното затопляне, поръчан от Мартин Ландесман. Моментът бе донякъде ироничен, понеже тъкмо сега Европа бе скована от най-студената зима, която някой помнеше.

Усилената подготовка във Вила Елма изцяло се различаваше от спокойната обстановка в грандхотел „Кемпински“, разположен на един-два километра по протежението на брега, на Ке дю Монблан. В богато украсеното фоайе сякаш непрекъснато бе вечер. Под ниския таван, обсипан с плеяда лампички, неколцина пикола и камериери си приказваха приглушено, сякаш за да не събудят заспало дете. Декоративната камина кротко гореше в празния салон. От витрините на пустеещите магазинчета проблясваха изкусителните отражения на златни часовници и перлени огърлици. Обикновено в три следобед фоайето гъмжеше от живот, но този път тук бе потискащо тихо. Управителното тяло дискретно приписваше спада в хотелиерския бизнес на лошото време и на срутването на пазара за недвижими имоти в едно от пословично разточителните емирства в Персийския

залив. За капак на всичко, швейцарските гласоподаватели съвсем наскоро бяха обидили много от най-щедрите гости на „Кемпински“ с национален референдум, забраняващ строежа на минарета. Също както всички други в Женева, управителите сега се чудеха дали обикновено стабилното бизнес начинание, наричано понякога Швейцария, най-накрая не бе направило първата си погрешна стъпка.

Ето защо хотелските управници изпитаха истинска радост, когато в 15:15 ч. в лобито на „Кемпински“ пристъпи Зоуи Рийд — популярната британска журналистка, чието лице не слизаше от телевизионните екрани. Тя бе придружена от „супербогат“ руснак на име Михаил Данилов. След като се настаниха в отделни стаи, господин Данилов поръча да изгладят ризата и смокинга му, а след това се отправи към фитнес залата, приковавайки с телосложението си завистливите погледи на персонала. През това време госпожица Рийд се разходи из хотелските магазинчета и после отиде във фризьорския салон, за да ѝ направят прическата за предстоящото събитие във Вила Елма. В салона имаше още две от гостенките на приема, както и една жена от екипа в Хайгейт. В чакалнята пък седеше и непринуденият англичанин, когото Зоуи познаваше като Дейвид. Той прелистваше новия брой на списание *Вог* с израз на съпружеско отегчение и мърмореше недоволено за ниското качество на хотелското обслужване.

Наближаваше пет, когато Зоуи напусна фризьорския салон и се качи в стаята си, за да се преоблече за приема. Нейният кавалер — Михаил Данилов, вече се бе прибрал в съседната стая, а само три врати по-надолу по коридора бе отседнал мъж на име Джонатан Олбрайт — изпълнителен вицепрезидент на нещо, което се наричаше „Маркъм Капитъл Адвайзърс“ от Гринуич, Кънектикът. Истинското му име, разбира се, беше Габриел Алон. На малкото бюро срещу него седеше Ели Лавон. Подобно на Габриел, той си бе сложил чифт слушалки и напрегнато се взираше в екрана на лаптопа, където течеше жива връзка от мобилния телефон на Зоуи Рийд, докато лаптопът на Габриел предаваше звук от телефона на Мартин Ландесман. Зоуи гледаше новинарската емисия по *Би Би Си*. Мартин обсъждаше някои подробности по охраната на събитието с личния си телохранител Йонас Брунер.

Срещата им приключи в 17:03 ч. Мартин проведе кратък разговор и с главния организатор на събитието, а след това се отправи

нагоре към стаята, която се намираше в югоизточния ъгъл на Вила Елма, на триста седемдесет и седем метра надморска височина. Габриел чу вече познатите сигнали, докато Мартин въвеждаше паролата — осем цифри, които съвсем скоро щяха да са последната преграда между Михаил и най-големите тайни на Мартин. Няколко секунди по-късно се чу как вратата се отваря и се затваря. След това пръстите на Мартин трескаво загракаха по клавиатурата на лаптопа му. Изглежда, бързаше да отхвърли малко работа преди началото на приема. Габриел реши да последва примера му. Той връчи слушалките си на Ели Лавон и излезе от стаята.

* * *

На вратата висеше табелка с молба гостът да не бъде безпокоен. Габриел почука два пъти, направи пауза и сетне почука още два пъти. Зоуи откряна вратата няколко секунди по-късно и се взря в него през веригата.

— Какво обичате? — запита тя с престолено раздражение.

— Пусни ме, Зоуи. Вече претърсихме стаята ти. Чисто е.

Младата жена махна веригата на вратата и направи крачка назад. Беше боса и облечена единствено в бялата хотелска хавлия.

— Така ли ще излезеш довечера? — запита Габриел.

— Предпочитам това пред роклята, която ми подари Мартин.

— Ще се разочарова, ако не те види с нея.

— Не само той, а и всички други мъже на приема.

Габриел се приближи до бюрото. Телефонът на Зоуи лежеше на плота. Той го вдигна, натисна бутона за изключване и го задържа, докато екранът угасна.

— Има ли нещо, което трябва да знам за телефона си? — поинтересува се Зоуи.

— Само предпазна мярка.

— О, да — саркастично рече тя. — А пък аз дойдох чак в Женева, за да се окъпя в сиянието на Мартин Ландесман за няколко часа.

Габриел върна телефона на бюрото, но не каза нищо.

— Само не забравяй да го изключиш, когато всичко приключи.
— Тя приседна в края на леглото. — Така и не ми каза как го наричате.

— Кое?

— Това, което извършихме с телефона и компютъра на Мартин.

— Аз съм роден в края на седемнайсети век, Зоуи. Дори и аз не знам как е точното му наименование.

— А разговорно?

— Някои техници му казват „задна вратичка“, „вклиняване“, „разбиване“. Но ние предпочитаме думата „притежаване“.

— Защо?

— Защото, ако успеем да сложим ръка на телефона, ние го притежаваме. Ако влезем в банковите му сметки, ние ги притежаваме. Ако пробием системата за сигурност, ние притежаваме и нея. И ако Михаил успее да проникне в кабинета на Мартин довечера...

— Ние ще разберем къде са центрофугите?

Габриел се изненада от избора на местоимението „ние“.

— Да — отговори той и кимна. — Ако извадим късмет, може да открием и центрофугите.

— Какви са шансовете ни?

— Трудно е да се каже.

— Предполагам, че службите ви извършват такава операция не за първи път.

Той се поколеба, но после потвърди.

— Отдавна не е тайна, че в Европа се води война, Зоуи. И тя включва ирански и европейски високотехнологични фирми. А компютрите на лошите са едно от най-големите ни оръжия.

— Например?

— Няма да ти дам пример.

— Хипотетично поне?

— Хубаво. Да кажем, че един хипотетичен ирански ядрен експерт замине за участие в хипотетична конференция в Берлин. И да допуснем също така, че нашият хипотетичен учен разполага със записки на хипотетичния си лаптоп за това как може да се конструира ядрена бойна глава.

— Тогава едва ли ще повярваме на иранския президент, когато твърди, че програмата им е единствено за мирни цели.

— Точно така.

— А дали вече конструират бойна глава?

— Несъмнено — отговори Габриел. — И с всеки изминал ден са все по-близо до завършването ѝ. Но за да бъдат ефективна ядрена сила, те се нуждаят от стабилен източник на високообогатен уран. А за тази цел са им необходими много центрофуги. И то качествени. Центрофуги, които не се развалят. Които се въртят на стабилна скорост. Които не са замърсени.

— Центрофугите на *Мартин* — промълви Зоуи.

Габриел не каза нищо. Зоуи хвърли поглед към часовника на нощното шкафче.

— Освен ако не искаш да ми помогнеш за тоалета, ще те помоля да излезеш.

— След минутка. — Той седна срещу нея. — Помни, Зоуи. Когато Михаил започне да действа, е много важно да не се озовеш някъде сама. Прикачи се към някого. Подхващай разговори. Най-лошо ще бъде, ако седиш встрани мълчалива или притеснена. Играй точно противоположното на притеснението. Бъди душата на компанията. Разбираш ли ме?

— Мисля, че ще се справя с това.

Габриел се усмихна за кратко, но после лицето му отново стана сериозно.

— А сега кажи ми какво става, в случай че разкрият Михаил.

— Моментално се отричам от него. Твърдя, че ме е подвел, за да му издействам покана. После се изнасям от приема при първа възможност.

— Даже и ако трябва да оставиш Михаил там.

За момент тя притихна.

— Моля те, не ме карай да повтарям това.

— Повтори го, Зоуи!

— Дори и ако трябва да оставя Михаил там.

— Никакво колебание, Зоуи! И в никакъв случай не поглеждай назад. А ако някой от бодигардовете на Мартин се опита да те сграбчи и да те отведе безшумно, направи скандал. Нека всички да разберат, че нещо не е наред. Тогава Мартин ще бъде принуден да те пусне. — Габриел направи пауза и после попита: — Разбираш ли ме, Зоуи?

Тя кимна.

— Кажи го.

— Ще вдигна скандал. И ще оставя Михаил там.

— Много добре. Имаш ли въпроси?

Тя поклати глава отрицателно.

Габриел се изправи и ѝ подаде телефона.

— Включи го, когато изляза. И не се разделяй с него довечера.

Той тръгна към вратата.

— Впрочем имам един въпрос, господин Алон.

Той спря и се извърна.

— Какво се случи на онова поле край Лондон?

— Няма никакво поле край Лондон, Зоуи. Както и не съществува никаква обезопасена къща в Хайгейт. Човешкият ум е като басейн, Зоуи. Изваждаш запушалката и спомените изтичат.

Габриел се измъкна през вратата, без да каже и дума повече. Зоуи включи мобилния си телефон и започна да се облича.

* * *

Измежду многобройните логистични затруднения пред екипа беше изнамирането на подходящ автомобил, с който Зоуи и Михаил да отидат до приема. Опитаха се да наемат скъпо возило от Женева, но това се оказа невъзможно, понеже другите гости на Мартин Ландесман вече бяха сложили ръка на абсолютно всеки луксозен седан в кантона. Оставаше единствено спешно да купят кола. Габриел се зае лично с този въпрос, подбирайки черен, напълно оборудван мерцедес S-класа, за който плати със сертифициран чек от една от оперативните сметки на Навот в Цюрих. Когато вестта за придобивката достигна Хайгейт, Шамрон скочи като попарен. Не само че Службата бе платила сто двайсет и пет хиляди долара за една кола, а тя на всичкото отгоре бе германска!

Мерцедесът грациозно сви в автомобилната алея пред хотел „Кемпински“ точно в 18:15 ч. Зад волана бе седнал Яков. Той управляваше колата, сякаш бе тежък петролен танкер, преминаващ през бурни води. Веднага щом приключи маневрата, той излезе и съобщи на портиера, че е дошъл да вземе господин Данилов. Портиерът позвъни на господин Данилов, а той, на свой ред, се обади

на госпожица Рийд и господин Олбрайт от „Маркъм Капитъл Адвайзърс“. Господин Олбрайт моментално изпрати кодирано съобщение до шефовете в Лондон, което гласеше: ПРЕДСТОЯЩО ОТПЪТУВАНЕ. След това хвърли поглед към екрана на лаптопа. Малка червена светлинка мигаше в югоизточния край на Вила Елма, на триста седемдесет и седем метра надморска височина.

61. МЕЙФЕЪР, ЛОНДОН

Съобщението от Женева светна на екраните на оперативния център на ЦРУ под Гроувнър Скуеър. На обичайните си места там седяха Греъм Сиймор, Ейдриън Картър и Ари Шамрон. За разлика, от останалите им срещи до този момент, сега към тях се бяха присъединили още двама от членовете на операция „Шедъовър“. Единият беше Узи Навот, а другият — Киара Алон. И петимата се взираха в мониторите като заблудени пасажери, очакващи дълго отлаган полет. Шамрон вече бе започнал да върти нервно старата си запалка „Зипо“ между пръстите си. Две завъртания надясно, две завъртания наляво...

— Някой знае ли какво ще рече това предстоящо?

— Готови да тръгват — поясни Греъм Сиймор.

— Увиснали в безтегловност — добави Ейдриън Картър.

Шамрон се намръщи и погледна към Киара, която бързо напечата няколко букви на лаптопа си. Секунди по-късно на екраните се появи ново съобщение.

„ОТПЪТУВАНЕТО Е В ПРОГРЕС...“

— Какъв е бил проблемът? — запита Шамрон.

— Ципът на Зоуи заял.

— Кой й е помогнал?

— Господин Олбрайт от „Маркъм Капитъл Адвайзърс“.

Шамрон се усмихна. *Две завъртания надясно, две завъртания наляво...*

* * *

Михаил стоеше пред асансьорите на шестия етаж на грандхотел „Кемпински“ и се оглеждаше в декоративното огледало от опушено

стъкло. Дрехите му бяха семпли, но елегантни: смокинг „Бриони“, едноцветна официална риза, традиционна папийонка. Смокингът бе специално скроен, за да скрие двата електронни компонента, пришити на кръста му. Стегнатият възел на папийонката му бе плод от съвместните усилия на трима полеви агенти на израелските тайни служби и на немалко количество предоперативна истерия.

Михаил се наведе към огледалото, приглади русия си перчем и разгледа лицето си. Беше трудно да повярва, че вижда същото онова хлапе от запуснатия жилищен блок в Москва. Хлапе, което беше изтърпяло толкова бой и обиди от руските си събратя само заради това, че е прокълнато да носи името на патриарха^[1]. Хлапе, което по-късно се бе преместило да живее в Израел със семейството си и там се бе научило да се бие. Тази вечер обаче му предстоеше да води битка по друг начин — изправяйки се срещу човек, който даваше на моллите в Иран властта да реализират най-смелите си фантазии. Тази вечер той нямаше да бъде Михаил Абрамов. Днес бе истински руснак, с руско име и сериозни суми в руските си джобове.

Той чу една врата да се затваря по-надолу в коридора. Секунди по-късно се появи Зоуи, ослепителна в своята рокля „Диор“. Михаил я целуна формално по двете бузи заради хотелските камери и сетне направи крачка назад, за да ѝ се порадва.

— Предчувствам, че тази вечер ще бъдеш в центъра на вниманието.

— По-добре аз, отколкото ти.

Михаил се засмя и отстъпи път на Зоуи в асансьора. Долу във фойето Йоси и Римона пиеха кафе до газовата камина, докато Дина и Мордекай разговаряха с аниматора за местните ресторанти. Михаил подаде ръка на Зоуи и я изведе през главния вход. Там ги посрещна портиер с разтревожена физиономия.

— Боя се, че има малък проблем, господин Данилов.

— Какъв?

— Има прекалено много коли.

— Може ли да ми обясниш по-ясно? — запита Михаил с нетърпеливата интонация на богаташите, били те руснаци или не. — Закъсняваме за много важно събитие.

Портиерът се обърна и посочи през въртящата се врата към очакващия ги мерцедес. Яков бе застанал до задната врата с ръка на

дръжката. Физиономията му бе безизразна маска.

— Това е *вашата* кола, господин Данилов.

— Тогава какъв е проблемът?

Портиерът посочи към друг мерцедес — „Майбах 62S“. Двама елегантни мъже в тъмни палта бяха застанали до багажника с ръце в джобовете. Михаил разпозна по-възрастния от разузнавателните снимки. Беше Йонас Брунер.

— *А онази* кола — каза портиерът — е за госпожица Рийд.

— Кой я изпраща?

— Господин Мартин Ландесман.

— Направи ми услуга. Предай на тези мъже, че двамата с госпожица Рийд ще пътуваме с *моята* кола.

— Но те бяха доста настоятелни госпожица Рийд да пътува с тях.

Михаил каза на Зоуи да го изчака във фоайето и излезе навън. Йонас Брунер незабавно тръгна към него и се представи.

— Бихте ли ми обяснили какво става тук? — попита Михаил.

— Господин Ландесман вече е уредил вашия транспорт до Вила Елма. Извиняваме се, че не ви уведомихме своевременно. Недоглеждането е по наша вина.

— Чия „наша“?

— Аз работя за господин Ландесман.

— Като какъв? — Безсмислено бе да пита.

— Като негов личен асистент — уклончиво отвърна Брунер.

— Разбирам. Е, предайте на господин Ландесман нашата признателност за щедрото му предложение, но ще ползваме нашата кола.

— Опасявам се, че господин Ландесман ще остане засегнат от подобно развитие. — Брунер протегна ръка към майбаха. — Заповядайте, господин Данилов. Убеден съм, че двамата с госпожица Рийд ще намерите нашата кола за изключително комфортна.

Михаил се извърна и хвърли поглед към Зоуи, която го наблюдаваше през стъклото, сякаш целият спектакъл ѝ се струваше леко комичен. Което, разбира се, съвсем не бе така. В действителност това бе първото важно решение за Михаил тази вечер. Далеч по-скоро от предвиденото. Ако откажеше поканата, щеше да изглежда подозрително. Но ако приемеше, това щеше да означава да бъде под контрола на Мартин от самото начало. Михаил Абрамов държеше да

пътуват с неговата кола. Михаил Данилов обаче знаеше, че няма друг избор, освен да приеме. В противен случай цялата вечер щеше да започне с неприятно напрежение. Той погледна отново към Брунер и успя да се усмихне леко.

— С удоволствие ще пътуваме с вашата кола. Да освободя ли шофьора си, или да го инструктирам да ни прибере довечера?

— След края на приема ние ще ви върнем обратно, господин Данилов.

Михаил се обърна и кимна на Зоуи да излезе отвън. Брунер отвори задната врата на майбаха и се усмихна.

— Добър вечер, госпожице Рийд.

— Добър вечер, Йонас.

— Изглеждате великолепно тази вечер.

— Благодаря, Йонас.

* * *

Яков изгледа как другият мерцедес завива по още неосветената Ке дю Монблан и после вдигна микрофона, прикрепен към китката му, до устата си.

— Чухте ли всичко това?

— Чухме — отвърна Габриел.

— Как да процедирам?

— Проследи ги. Внимателно.

* * *

Трийсет секунди по-късно на мониторите в оперативния център на Гроувнър Скуеър се появи ново съобщение. Шамрон изгледа Навот.

— Колко ми струваше тази кола, Узи?

— Сто двайсет и пет хиляди, шефе.

— А колко беше дарението на Михаил за фондацията на Мартин?

— Сто хиляди.

— Навремето откраднах един руски *МиГ* за по-малко пари, Узи.

— Как искаш да процедираме, шефе?

— Погрижи се тази кола да остане без драскотина тази нощ. Накрая ще си искам парите обратно.

---

[1] Фамилията на героя — Абрамов, произхожда от библейското име Авраам — старозаветен патриарх, прародител на евреите. — Б.р. ↑

62. ЖЕНЕВА

Те се отправиха на север покрай бреговата ивица през тихия, елегантен дипломатически квартал в Женева. Зоуи седеше зад шофьора с ръце, прибрани в скута, и колене, наклонени на едната страна. Михаил седеше зад Йонас Брунер и смълчано гледаше езерото.

— За пръв път ли идвате в Женева, господин Данилов?

— Не. Защо питате?

— Изглеждате доста заинтригуван от езерото.

— Езерото винаги ми е харесвало.

— Значи често идвате тук?

— Поне два-три пъти годишно.

— По бизнес дела?

— Има ли друга причина да посетиш Женева?

— Някои идват на ваканция.

— Сериозно ли?

А вие всички гости на господин Ландесман ли разпитвате по този начин, хер Брунер? Или само приятелите на любовницата му?

Дори и през ума на Зоуи да минаваха същите мисли, изражението ѝ не го показва с нищо. Тя погледна топло с големите си кафяви очи Михаил и после пак се загледа напред. Наближаваха Ботаническата градина. Дворецът на нациите премина покрай колата като гигантски луксозен лайнер, преди мъглата да го погълне. Михаил отново погледна навън и забеляза очите на Брунер, които го наблюдаваха в страничното огледало.

— Господин Ландесман ме помоли да ви благодаря за щедрото дарение към „Един свят“. Той много би желал да го изрази лично, ако му се удаде възможност.

— Не е необходимо.

— Опитайте се да го кажете на господин Ландесман.

— Непременно — приветливо обеща Михаил.

Брунер не схвана иронията. Той се извърна машинално, явно приключил кръстосания разпит, и промърмори няколко думи на немски в микрофона на китката си. Вече бяха напуснали

дипломатическия квартал и караха по Рю де Лозан. Високи живи плетове и каменни стени обграждаха пътя, скривайки някои от най-скъпите и недостъпни частни имоти на планетата. С отдалечаването от Женева портите ставаха все по-грамадни, макар че никоя не можеше да си съперничи с главния вход на Вила Елма, едновременно внушителен и елегантен. От дясната страна имаше издигната двуетажна охранителна постройка с гипсова мазилка. Куличката ѝ бдително надзърташе над подрязания плет. По пътя се бяха наредили няколко лимузини, очаквайки да бъдат допуснати от охранители на „Центрум Секюрити“, които държаха списъци с гостите. Брунер даде знак на шофьора да изпревари колоната.

Когато зърнаха приближаващия майбах, гардовете отстъпиха встрани и го пуснаха да влезе през портата без проверка. Право отпред, в края на трилентовата алея, Вила Елма грееше като коледна елха. Втора редица лимузини търпеливо изчакваха реда си от вътрешната страна на портала. Ауспусите им изпускаха лек дим. Този път Брунер нареди на шофьора да се нареди на опашката. След това се обърна през рамо към Зоуи.

— Когато пожелаете да си тръгнете, госпожице Рийд, просто се обърнете към някой охранител. Колата ще ви очаква отпред. — Обърна се към Михаил: — Приятна вечер, господин Данилов.

— Със сигурност ще е приятна.

Автомобилът спря пред входа на имението. Михаил излезе и подаде ръка на Зоуи.

— Какво беше всичко това? — прошепна тя, докато се отправяха към входа.

— Изглежда, вашият приятел господин Ландесман маркира територията си.

— Само това ли?!

— Нали вече сме тук.

Тя стисна леко ръката му.

— Справихте се отлично, господин Данилов.

— Съвсем не така добре, както вие, госпожице Рийд.

Двамата пристъпиха в просторния вестибюл и мигновено бяха посрещнати от свита прислужници в официални дрехи. Един от тях пое палтото на Михаил, а друг се погрижи за наметката на Зоуи. След това двамата получиха гравирани приемни картички и бяха

инструктирани да се наредят на опашка зад няколко обкичени със скъпоценности жени и завистливи мъже.

Под грейналата от стотици лампички внушителна елха бе застанал Свети Мартин Ландесман в цялото си великолепиe. Мартин, който се ръкуваше сдържано. Мартин, който криеше своите тайни. Мартин, който кимаше със загрижено лице. Покрай него Моник и децата им изглеждаха като аксесоари, като ненатрапчивия му ръчен часовник *Патек Филип*, като двамата телохранители от „Центрум Секюрити“, застанали с привидно незаинтересовани лица зад гърба му. Моник бе по-висока от Мартин с два-три сантиметра. Дългите ѝ тъмни коси бяха силно изтеглени и прибрани назад. Носеше рокля без ръкави, която подчертаваше изящните ѝ ръце. Мартин сякаш не забелязваше красотата ѝ. Очите му бяха насочени само към прииждащите гости. И съвсем мимолетно — към популярната британска репортерка, застанала на метри от него редом до руски милионер на име Михаил Данилов. Господин Данилов подаде приемната картичка на служителя в предния край на опашката. След това заби поглед в мраморния под и зачака да ги повикат по име.

Последвалата среща бе запечатана на снимка от апарата на един от професионалните фотографи, наети за събитието. Впоследствие тя бе открадната от неговия компютър по поръчка на международното разследване, проведено след края на операцията. В ретроспекция кадърът бе удивително точно предсказание за последвалите през тази вечер събития. Изражението на Мартин бе необичайно навъсено за такъв радостен повод, а погледът му сякаш едновременно бе отправен и към Зоуи, и към Михаил. Моник пък бе обърнала глава в противоположната посока.

Снимката не показваше краткостта на случилото се, но това добре се долавяше на аудиозаписа. С продължителност от едва петнайсет секунди, тази среща бе записана не от един, а от цели два източника: от мобилния телефон в ръката на Зоуи Рийд и от нokiaта, която бе пъхната във вътрешния джоб на официалното сако на Мартин, независимо от изричните протести на Моник. Габриел изслуша записа цели три пъти и после изпрати бързо послание до Лондон. Междувременно Зоуи и Михаил вече влизаха на приема. Оркестърът свиреше „Ето, победителят герой иде“ от ораторията на Хендел „Юда Макавей“. Даже и Зоуи се засмя на иронията.

* * *

Недалеч от Вила Елма, на Рю де Лозан, има малка бензиностанция *Agip* с минимаркет. Както повечето бензиностанции в Швейцария, тя е изключително чиста и спретната. Към нея има и малка пекарна, където, колкото и да е странно, се продават някои от най-добрите тестени изделия в цяла Женева. Когато Яков се отби на това място, хлебчетата отдавна вече бяха изстинали, но пък кафето бе току-що сварено. Той си купи голяма чаша с мляко и захар, кутия швейцарски шоколадови бонбони и пакет американски дъвки. После се върна в мерцедеса и се настани зад волана за дълго чакане. По план сега трябваше да се намира в двора на Вила Елма заедно с останалите шофьори на лимузини. Но Мартин бе наложил тази промяна в плановете. Дали беше невинен жест, или бе успял с един прост ход да подкопае цялата им операция? Какъвто и да бе отговорът, сега Яков бе сигурен само в едно. Михаил и Зоуи се бяха озовали сами в цитаделата на Ландесман, обградени от телохранителите на Ландесман и изцяло в ръцете му. Не такива бяха плановете в Хайгейт. Интересно как всеки път се получаваше така.

63. ЖЕНЕВА

Приемът беше на Мартин, но вечерта принадлежеше на Зоуи. Зоуи сияеше. Зоуи зашеметяваше. Зоуи блестеше. Зоуи бе неповторима. Зоуи бе звезда. Тя не избра сама тази роля. Друг ѝ я бе избрал. Зоуи изпъкваше, понеже беше различна. Зоуи не притежаваше разни неща, нито купуваше каквото и да е. Зоуи не заемаше пари, нито сондираше за петрол в Северно море. Зоуи не беше дори богата. Но пък беше красива. Беше и интелигентна. И беше телевизионно лице. А и само с една статия, излязла изпод вещото ѝ перо, тя можеше да превърне всекиго на този прием в следващия Мартин Ландесман, независимо колко тежки бяха личните му прегрешения.

Тя предимно слушаше и се включваше в разговора само когато бе необходимо. Ако имаше становище, не го споделяше с гостите, понеже считаше себе си за последния журналист на света, който се опитва да разграничава личните си възгледи от служебните дела. Тя пофлиртува с младоликкия собственик на американски софтуерен гигант, едва избегна лапите на саудитски принц с несметно богатство и си позволи да даде някой и друг съвет лично на Виктор Орлов — бъдещия собственик на *Файненшъл Джърнъл*. Един тих и затворен милански милиардер предложи да ѝ разкрие дверите на бизнес империята си само срещу една история, представяща го в добра светлина. Прочут британски актьор, включил се в движението за „бавно хранене“, я умоляваше да поставя по-засилен акцент на устойчивото селско стопанство. За огромно неудоволствие на Моник Ландесман, момичетата в жълто-кафяви униформи дори помолиха Зоуи да подържи едно малко евразийско рисче по време на презентацията на Мартин за спасяването на най-заstraшените животни на планетата. Когато зверчето отърка муцунката си в бузата на Зоуи, сто и петдесет мъже звучно въздъхнаха, копнеейки да сторят същото.

През цялата вечер красивият Михаил Данилов изобщо не се откъсна от Зоуи. Той изглеждаше доволен просто да се къпе в нейната светлина, макар че се здрависа с доста ръце, раздаде много визитки и

направи няколко общи уговорки за скорошни работни обеда в Лондон. Изглеждаше идеалният кавалер за жена като Зоуи — достатъчно самоуверен, за да не се чувства пренебрегнат покрай нея. Напълно доволен просто да се носи незабележимо наоколо. Нещо повече, въпреки че изглеждаше поразително добре, сякаш никой не забеляза отсъствието на господин Данилов, когато поканените триста гости изпълниха балната зала, за да изгледат филма на Мартин Ландесман.

Помещението бе преобразувано на кинозала. Редове разноцветни сгъваеми столове бяха наредени в полукръг, а вездесъщото лого на „Един свят“ грейше на огромния екран, пред който бе поставена катедра, очакваща Мартин Ландесман. Зоуи се настани на един от последните редове и секунди по-късно до нея се озова саудитският принц. Той докосна бедрото ѝ, докато в същото време я агитираше да напише материал за някои от най-вълнуващите новости в саудитската петролна индустрия. Зоуи обеща да помисли по въпроса и после отстрани дланта на принца. В следващия миг под аплодисментите на всички отпред се изправи Мартин.

Това изпълнение тя вече бе виждала няколко пъти в Давос, но въпреки това трябваше да признае, че бе завладяващо. Мартин се показваше в единия момент като професор, а в следващия — като революционер. Той насърчаваше останалите магнати да търсят социалната справедливост пред личната печалба. Говореше за саможертва и служба. Призоваваше за отворени граници и отворени сърца. Говореше за един нов свят, организиран според нови обществени принципи, които се основават не на материалните придобивки, а на устойчиво развитие и достойнство. Ако Зоуи не бе запозната с истината за Мартин, със сигурност щеше да бъде омагьосана подобно на останалите триста зрители в помещението. И вероятно щеше накрая да се изправи с възклицание и възхищение от заключителните думи на Мартин. Вместо това обаче тя си позволи само вежливо ръкопляскане и бързо огледа залата, преди да изгаснат лампите. Логото на „Един свят“ се стопи и на негово място се показа огромно оранжево слънце, което прогаряше напукан пустинен пейзаж. Самотно виолончело свиреше популярна мелодия.

— Има ли нещо, госпожице Рийд? — загрижено се поинтересува саудитският принц.

— Изглежда, загубих кавалера си — рече Зоуи и бързо се овладя.

— Значи аз съм голям късметлия.

Зоуи се усмихна и рече:

— Сигурно много харесвате филми за опасностите от изгарянето на фосилни горива?

— Те са любими на всички, не мислите ли? — отвърна принцът.

Напуканата пустош отстъпи място на наводнено крайбрежно селце в Бангладеш. Зоуи небрежно погледна часовника си и си отбеляза наум часа. *Деветдесет минути* — бе й казал Габриел. — *Ако Михаил не се върне до деветдесет минути, качвай се на колата и се махай оттам.* Имаше обаче един проблем. Зоуи не разполагаше с друга кола, освен лимузината на Мартин. А шофьорът ѝ бе от „Центрум Секюрити“.

* * *

По иронично стечение на обстоятелствата именно Мартин Ландесман, благодарение на подслушвания телефон, бе показал на екипа на операция „Шедъовър“ как до личния му кабинет се стига през огромната и професионално оборудвана кухня по задното стълбище. Всяка сутрин, след като гребеше с лодката си един час в езерото, той се изкачваше по това стълбище от 374 до 377 метра надморска височина. Понякога се връщаше в спалнята си, за да поприказва с Моник, но обикновено отиваше право в кабинета си и въвеждаше осем цифри в панела на системата за отключване. Осем цифри, които щяха да застанат между Михаил и най-зорко пазените тайни на Мартин Ландесман.

Първото предизвикателство пред Михаил бе да измине разстоянието от общата зала до кухнята без проблеми. Задачата му се улесняваше от това, че облечените в тъмни костюми охранители на Ландесман бяха разположени пред врати и коридори, където гости не се допускаха. Входът към кухнята не се наблюдаваше от никого, а непрестанният поток от забързани сервитьори само улесняваше Мартин. Никой сякаш не обърна внимание на високия рус мъж, който влезе в кухнята с празен поднос в ръка. Нито пък някой забеляза как той заряза подноса на един плот и небрежно се заизкачва по задното стълбище.

С помощта на технологиите за глобално позициониране Михаил знаеше пътя до последния сантиметър. В горния край на стълбището сви вдясно и продължи точно трийсет и две стъпки по слабо осветен коридор. После свърна вляво и се озова пред двойна врата, зад която бе преддверието на кабинета. Както се очакваше, двойната врата бе затворена, но не и заключена.

Михаил отвори едната врата, мина през нея и бързо я затвори зад гърба си. В преддверието цареше непрогледен мрак. Тъкмо от това се нуждаеше, за да извърши първата стъпка от проникването. Той извади малко ултравиолетово фенерче от тайния джоб в смокинга си и го включи. Призрачният син лъч освети клавиатурата на системата. Но по-важното бе, че ултравиолетовата светлина разкри и следите от пръстите на Мартин. Върху пет от цифрите имаше отпечатащи — 2, 4, 6, 8 и 9, — както и върху бутона за отключване.

Михаил бързо свали капака на панела, разкривайки електронната верига, а след това измъкна втория компонент от дрехата си. С големината на айпод, устройството имаше своя собствена клавиатура и два кабела с малки метални щипци. Михаил включи устройството и закачи щипците към два от кабелите в ключалката на Ландесман. После натисна същите пет цифри — 2, 4, 6, 8 и 9, — последвани от бутона *Enter*. За по-малко от секунда устройството подаде към електронния чип всяка възможна комбинация от въведените цифри, след което ключалката щракна и се отвори. Михаил разкачи устройството и върна капачето на панела. После пристъпи в кабинета на Мартин и тихо затвори вратата след себе си. На стената имаше идентичен панел. Михаил го освети за секунда с ултравиолетовото фенерче и натисна бутона за заключване. Тежките резета солидно щракнаха на мястото си.

Също както преддверието, и кабинетът тънеше в пълен мрак. Михаил не се нуждаеше от светлина. Той знаеше, че компютърът на Ландесман се намира точно на четири метра, приблизително в посока два часа. Мартин го бе изключил по-рано тази вечер. Сега Михаил трябваше само да пхне своята флашка *Сони* в един от портовете и да задържи бутона *F8*, докато включва компютъра. Секунди по-късно съдържанието на хард диска вече летеше през киберпространството със скоростта на светлината. На екрана се показва диалогов прозорец с надпис: *ОСТАВАЩО ВРЕМЕ ЗА ЪПЛОУД: 1:14:32...* Сега не му

оставаше друго, освен да чака. Михаил пъхна в ухото си миниатюрната слушалка и се взря в прозореца.

— Получават ли го? — тихо запита той.

— Получават го — отговори Габриел.

— Не ме забравяйте тук.

— Няма.

Габриел изключи връзката. Михаил остана сам в тъмнината, вперил поглед в отброяващите се числа на компютъра на Мартин.

ОСТАВАЩО ВРЕМЕ ЗА ЪПЛОУД: 1:13:47...

* * *

Компютърът, който приемаше данните от Вила Елма, се намираше в конферентната зала със стени от звукоизолиращо стъкло на лондонския оперативен център, позната като „Аквариума“. На екрана му се четеше съобщение, идентично с това в кабинета на Мартин Ландесман. Шамрон беше единственият в залата, който не смяташе, че е време да се празнува. Опитът не му го позволяваше. Нито пък настоящото разположение на силите. Той имаше свой човек, заключен в кабинета на Ландесман, седмина други в луксозен женеВСки хотел, както и един паркиран на бензиностанция мерцедес, и то в най-добре охранявания квартал в страната. Оставаше и малката подробност с популярната британска журналистка, наблюдаваща филм за глобалното затопляне в компанията на саудитски принц. *Какво може да се обърка?* — помисли си Шамрон, докато нервно въртеше запалката с пръсти. *Какво ли може да се обърка?*

64. ЦЮРИХ

За неголямата Швейцарска конфедерация последните няколко месеца бяха доста отрезвяващи. Това си личеше и по призрачната тишина, спуснала се тази декемврийска вечер над Банхофщрасе в Цюрих. Доведени до ръба на несъстоятелността, най-големите банки в Швейцария се бяха видели принудени да понесат унижението на държавната помощ. Международните акцизни агенти надушиха слабостта им и сега тръбяха желанието си швейцарските финансови институции да повдигнат воала на банковата си тайна, пазила вложителите им в продължение на векове. През това време гномите в Цюрих — едни от най-лукавите божии създания — инстинктивно се бяха покрили някъде и сега изчакваха бурните времена да преминат. Правеха го въз основа на убеждението, че американските банкери повече не можеха да защитават претенциите си за нравствено превъзходство. Разправяйте каквото щете за алчността на швейцарците, повтаряха си те, но досега тя никога не е вкарвала целия свят в рецесия. Това винаги щеше да си остане чисто американско постижение.

Икономиките обаче, подобно на екосистемите, са нещо динамично. Заплахата за един конкретен вид не означава непременно заплаха за всички. Даже напротив. Често тя би могла да означава новоразкрила се възможност. Тъкмо такъв бе и случаят за предприятието, което заемаше оловносивото офис здание на Казерненщрасе, на брега на река Зил. Но пък тъкмо в това се състоеше и красотата на корпоративната сигурност. Мрачните облаци сякаш подминаваха някои бизнеси.

Колкото и да бе необичайно, *Групата от подземията* на Улрих Мюлер не действаше от подземията на „Центрум Секюрити“. Тъкмо напротив, тя заемаше няколко просторни офиса на най-горния етаж — свидетелство за сериозния принос на това звено за финансовите успехи на фирмата. Неколцина представители от висшия й състав тази вечер бяха на смяна, следейки зорко две по-чувствителни операции. Едната беше процедура за изнудване в Берлин, а другата — „закриване

на сметка“ в Мексико Сити. Случаят в Мексико бе от особена важност, понеже ставаше дума за държавен прокурор, който смяташе, че води свещена война, и си пъхаше носа, където не трябва. Мократа поръчка бе поверена на местен подизпълнител — професионален наемник, до чиито услуги често прибягваха мексиканските наркобарони. Такъв бе предпочитаният метод на работа за *Групата от подземията*. Когато бе възможно, прибягваха до услугите на опитни професионалисти и рецидивисти, които нямаха представа за кого работят. Това свеждаше до минимум рисковете за фирмата и ограничаваше възможните щети в онези случаи, когато операцията не се развиеше по план.

Въпреки огромната значимост на операциите в Берлин и Мексико Сити, тази вечер Улрих Мюлер отсъстваше от седалището на „Центрум Секюрити“. Вместо това, по причини, все още неизвестни за него, той седеше в колата си на един празен паркинг няколко километра южно от градския център, на западния бряг на Цюрихското езеро. Мястото бе избрано от Карл Хубер — бивш подчинен на Мюлер от швейцарските служби за вътрешно разузнаване, по-известни като ДАП, или Дирекция за анализ и превенция. Хубер му бе казал, че иска да му предаде важна информация. Нещо, което не можело да се обсъжда по телефона или в затворено помещение. Гласът на Карл бе звучал тревожно, но пък това бе характерно за него.

Мюлер погледна часовника си и след това отправи поглед на юг. Оттам идваше кола. Явно Хубер пристигаше навреме. Автомобилът сви в паркинга с угасени фарове и спря на сантиметри от бронята на Мюлер. Той сбърчи чело. Както обикновено, Карл действаше безупречно. Миг по-късно човекът от ДАП се настани на пътническата седалка до Мюлер. В скута му се появи лаптоп. Изглеждаше, сякаш току-що е научил за нечия смърт.

— Какъв е проблемът, Карл?

— Виж.

Хубер включи лаптопа и кликна на една икона. Секунди по-късно Мюлер чу гласа на собственика на „Центрум Секюрити“. Водеше много личен разговор с жена си. От качеството на звука беше явно, че разговорът се извършваше лице в лице, а микрофонът се намираще на не повече от два-три метра. Улрих слуша няколко секунди и после с отривист жест на ръката даде знак на бившия си служител да го спре.

— Откъде си се сдобил с това?

Хубер погледна нагоре, но не каза нищо.

— От „Оникс“?!

Карл кимна утвърдително.

— Какъв е източникът?

— Мобилният телефон на Ландесман.

— А защо службите за вътрешна сигурност на Швейцария подслушват личните разговори на Мартин Ландесман?

— Не сме ние. Друг го подслушва. Освен това са се докопали не само до телефона му.

— А какво друго?

— До лаптопа му.

Мюлер пребледня.

— Какво виждате?

— Всичко, Улрих. Под това разбирай *всичко*.

— „Оникс“ ли?

Хубер кимна утвърдително:

— „Оникс“.

Двамата мъже имаха предвид не полупрозрачната форма на кварца, а службата за специални разузнавателни средства на швейцарските власти. Умалена версия на програмата „Ешелон“ на Агенцията за национална сигурност, „Оникс“ имаше способността да прихваща глобалните комуникации и телефонния трафик, както и случващото се по интернет. Непосредствено след инсталирането ѝ през 2005 г. „Оникс“ бе открила една от най-експлозивните тайни на света, когато наземна станция високо в Швейцарските Алпи бе прихванала факс между външния министър на Египет и неговия посланик в Лондон. Факсът впоследствие спомогна за разкриване на тайните затвори на ЦРУ за задържане на заподозрени терористи от Ал Кайда. Въпреки настоящите обстоятелства, Улрих Мюлер за миг се замисли върху иронията на случващото се. „Оникс“ бе изградена да краде тайните на враговете на Швейцария. А сега системата по случайност бе прихванала тайните на един от най-влиятелните бизнесмени в страната.

— Как „Оникс“ е стигнал до това? — запита Мюлер.

— Компютрите са го хванали. Компютрите хващат всичко.

— Кога?

— Малко след като хард дискът на Ландесман минал през сателитите, филтрите на „Оникс“ прихванали няколко ключови думи. Материалът автоматично бил маркиран и пратен на експерт от „Цимервалд“ за допълнителен анализ. След няколкочасово ровичкане анализаторът открил, че телефонът на Мартин Ландесман също е подслушван. Моята служба току-що бе уведомена. Но „Оникс“ наблюдава трансмисиите вече няколко дни. Целият материал се изпраща на ДАП за по-нататъшни следствени действия.

Мюлер притвори очи. Беше истинска катастрофа.

— От колко време е компрометиран телефонът?

— Трудно е да се каже — сви рамене Хубер. — Най-малко от седмица. А може би и от повече.

— А компютърът?

— От екипа на „Оникс“ смятат, че е ударен по същото време.

— Кои ключови думи са отключили автоматичното маркиране?

— Думи, свързани с прехвърлянето на определени стоки към определена страна на източния бряг на Персийския залив. Ключовите думи касаят китайска компания със седалище в Шънджън на име „Хардуер и оборудване ХТЕ“. — Хубер направи пауза и после запита: — Чувал ли си я досега?

— Не — отвърна кратко Мюлер.

— Дали Ландесман има някакви връзки с нея?

Улрих повдигна вежда.

— Не допусках, че срещата е официална, Карл.

— Не е официална.

Мюлер се прокашля.

— Доколкото ми е известно, господин Ландесман няма връзки с „Хардуер и оборудване ХТЕ“ от Шънджън.

— Радвам се да го чуя. Но се боя, че от ДАП подозират друго.

— Какво се опитваш да кажеш?

— Да кажем само, че върху шефа се оказва натиск да нареди официални следствени действия.

— Можеш ли да го спреш?

— Полагам усилия.

— Положи повече усилия, Карл. Фирмата ти плаща предостатъчно, за да се грижиш подобни неща да не се случват на нашите клиенти. Да не говорим пък за шефа!

Хубер сбърчи чело.

— Защо не го повториш малко по-високо? Не съм сигурен дали наземната станция на „Оникс“ във Вале успя да запише всичко.

Мюлер не отговори.

— Има един фактор, който работи във ваша полза — рече Хубер. — Нито ДАП, нито федералните служби ще са особено въодушевени да започнат потенциално неуспешно разследване във време като това. Особено пък когато се отнася до всенароден любимец като вашия собственик. Мартин е светецът покровител на Швейцария. И можете да бъдете сигурни, че неговите високопоставени приятели много сериозно ще се замислят, преди да подхванат нещо, което може да опетни репутацията му. Мартин е ценен за тази страна.

— Но...?

— Винаги съществува риск това да изтече към пресата, както се случи с египетския факс. Ако това стане... — Хубер направи пауза. — ... както знаеш, тези неща понякога заживяват собствен живот.

— От „Центрум Секюрити“ ще ти бъдат особено признателни, ако съумееш да го задържиш далеч от носа на пресата, Карл.

— Колко признателни?

— Сумата ще ти бъде прехвърлена още в понеделник сутринта.

Хубер затвори лаптопа.

— Има и още нещо, което трябва да се вземе предвид. Който го е сторил, е бил добър. Изключително добър. Но и са му помогнали.

— Кой му е помогнал?

— Някой отвътре. Някой, който има достъп до телефона и компютъра на Мартин. На твое място бих започнал да съставям списък с евентуалните заподозрени. После бих закопчал всеки от тях за един радиатор, докато не установя кой е виновният.

— Благодаря за съвета, Карл. Нашите методи са малко по-фини.

Хубер се усмихна горчиво.

— Кажи го на Рафаел Блох.

* * *

Улрих Мюлер се отправи обратно към центъра на Цюрих с висока скорост, осмисляйки наученото. Някой отвътре. Някой, който

има достъп до телефона и компютъра на Мартин. Макар да бе възможно Мартин да е бил предаден от свой служител, Мюлер го смяташе за крайно невероятно. В последна сметка целият персонал на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ преминаваше през изключително стриктен филтър и редовни проверки. Улрих подозираше, че предателят се крие доста по-близо до Мартин. Може би дори бе някой, който редовно споделяше неговото легло.

Той паркира на Казерненщрасе и се изкачи по стълбището. Един оперативен агент на *Групата от подземното* се опита да му съобщи новата информация за операциите в Берлин и Мексико Сити. Мюлер го подмина, без да каже и думичка, и влезе в кабинета си. Компютърът му беше включен. Той се поколеба няколко секунди и после отвори списъка с гостите за тазвечерния галаприем на „Един свят“ във Вила Елма. Екипът на „Центрум Секюрити“ бе извършил предварителна проверка на абсолютно всекиго от тези триста поканени. Към края на списъка Мюлер забеляза името, което търсеше. Той грабна телефона си и започна да набира номера на Мартин. После осъзна грешката си, затвори и вместо това набра номера на Йонас Брунер. След третото позвъняване Брунер отговори с понижен до шепот глас.

— Къде си? — запита Мюлер.

— В балната зала.

— Какъв е този шум?

— Филмът на господин Ландесман.

Мюлер изруга тихо.

— Виждаш ли британската репортерка?

Брунер отговори след няколко секунди:

— В задния край на залата е.

— Кавалерът ѝ там ли е?

Отново мълчание, а после:

— Него не мога да го видя.

— Мамка му!

— Какво има?

Улрих не отговори веднага. Вместо това даде на телохранителя поредица от точни инструкции. Накрая запита:

— Колко хора имаш там тази вечер?

— Четирийсет.

Мюлер затвори телефона и бързо набра транспортния отдел на „Центрум Секюрити“.

— Искам хеликоптер!

— В каква посока?

— Докато излетим, ще знам.

— Кога ви трябва?

— *Веднага!*

65. ЖЕНЕВА

За толкова едър човек Йонас Брунер беше смайващо тих в придвижването. Никой не извърна глава след него, когато той се запъти към Мартин. Никой не повдигна вежди, когато прощушна няколко думи в ухото на Мартин. Самият Ландесман обаче сякаш се стресна от чутото, но бързо се овладя и пхна бледната си длан във вътрешния си джоб. Оттам се появи неговата *Nokia N900*. Екранчето ѝ светна за кратко и после угасна, изключено. Мартин веднага подаде телефона на Брунер, а после се изправи и двамата излязоха тихо от залата. Неколцина от гостите вече бяха забелязали движението и го гледаха неспокойно. Сред тях бе и популярната британска журналистка, седнала до саудитски принц с несметно състояние. Когато Мартин излезе през вратата, тя върна поглед към филма, като отчаяно се опитваше да не показва нарастващия си страх. *Сигурно просто се е отегчил до смърт* — каза си тя, без сама да си вярва. Зоуи винаги разпознаваше кога Мартин е отегчен. Но сега той не бе отегчен. Беше бесен.

* * *

Габриел свали слушалките, провери връзката, сетне прогреса на прехвърлянето и натрака нещо на клавиатурата си. После тревожно погледна Лавон.

— Получаваш ли все още звук от телефона на Зоуи?

— Съвсем ясно. Защо?

— Телефонът на Мартин изчезна.

— Вижда ли се на глобалното позициониране?

— Не.

— Значи може да го е изключил.

— Защо да го прави?

— Хубав въпрос.

— Какво ще правим?

Габриел написа пет думи на лаптопа си и натисна бутона за изпращане. После се включи в слушалката на Михаил.

— Може би имаме проблем.

— Какъв?

Габриел поясни.

— Съвет?

— Не мърдай оттам.

— И ако нахлуят охранители?

— Издърпай флашката.

— И какво да я правя?

Габриел прекъсна връзката.

* * *

Съобщението на Габриел се появи мигновено на екраните в лондонския оперативен център.

„ТЕЛЕФОНЪТ НА МАРТИН ИЗКЛЮЧЕН...
ИНСТРУКЦИИ?“

Ейдриън Картър тихо изруга. Узи Навот затвори очи и дълбоко издиша.

— Хората изключват телефоните си по какви ли не причини — предположи Греъм Сиймор.

— Така е — призна Навот. — Но не и Мартин. Мартин никога не изключва телефона си.

— Човекът там е твой, Узи. Ти решаваш.

— Колко време ни остава от трансмисията на данните?

— Двайсет и една минути и нещо.

— Какви са шансовете да имаме каквото ни трябва?

— Не съм експерт, но бих казал петдесет на петдесет.

Навот погледна към Шамрон. Ари стоически удържа на погледа му, сякаш му казваше, че именно в такива мигове се гради кариера.

— Искам по-добър шанс от петдесет на петдесет — рече Узи.

— Значи чакаме?

Навот кимна:

— Чакаме.

* * *

Михаил се придвижи тихо до прозореца, разтвори едва-едва завесите и надникна към градината на Ландесман. Беше на шест метра височина. Долу вардеше охранител. Но това нямаше значение. Прозорците на кабинета бяха бронирани и не се отваряха. Михаил се върна на бюрото и провери диалоговия прозорец на компютъра: 18:26... 18:25... 18:24...

Не мърдай оттам — повтори си той наум. — *Ами Зоуи?*

* * *

Йонас Брунер и хората му разполагаха с офис на приземния етаж на къщата, недалеч от кухнята. Двамата с Ландесман влязоха вътре и набраха номера на Улрих Мюлер в Цюрих.

— Защо да си изключвам телефона?

— Компрометиран е.

— Компрометиран ли?

— Телефонът ти излъчва всичко, което ти се случва, Мартин.

Компютърът ти също.

Вече бледото лице на Ландесман изгуби всякакъв цвят.

— Кой го е сторил?

— Още не знам с абсолютна сигурност. Но е възможно тази вечер да са дошли за втора порция.

— Какви ги говориш?

Мюлер сподели опасенията си. Ландесман го изслуша мълчаливо и после затръшна слушалката.

— Как да процедирам, господин Ландесман?

— Открий руснака.

— А Зоуи?

— Дай ми няколко от хората си. Аз ще се оправя с нея.

* * *

На Брунер му трябваша само няколко минути, за да се увери, че Михаил Данилов — кавалерът на Зоуи Рийд — не се намира в залата, където се излъчваше най-новата филмова продукция на „Един свят“. От колко време отсъстваше господин Данилов, не се знаеше. Конкретното му местонахождение също не бе известно, макар че на Брунер не му отне дълго време да реши откъде да започне издирването.

Той правилно реши да не отива сам и взе със себе си четирима от хората си с най-внушително телосложение. Те се изкачиха по задното стълбище възможно най-спокойно. Когато излязоха от полезрението на гостите, всеки от тях измъкна по един „Зиг Зауер P226“. В горната част на стълбището те изминаха мълчаливо няколко метра от коридора. Тихите им стъпки допълнително се омекотяваха от дебелия килим. Трийсет и две крачки по-нататък те се спряха и се обърнаха наляво. Вратите към преддверието бяха затворени. Крилата се разтвориха в пълна тишина. Брунер протегна ръка към панела и се спря за секунда. Тук приключваше тихото им придвижване. Но нямаха друг избор. Той въведе осемте цифри и натисна *Enter*. След това постави ръка на дръжката и изчака резетата да щракнат.

* * *

Мартин се върна в залата малко преди края на филма и седна до Моник.

— Трябва да ги кажа нещо — тихо изрече той с вперени в екрана очи.

— Не мисля, че това е подходящото време и място, Мартин.

— Всъщност се опасявам, че е.

Моник го изгледа.

— Какво си направил?

— Нуждая се от помощта ти, Моник.

— А ако откажа?

— Ще изгубим всичко.

* * *

Мъжът, който скочи като хищник върху Йонас Брунер и неговите подчинени, имаше две преимущества. Първото бе, че виждаше по-добре, понеже бе прекарал цял час в този кабинет на тъмно и очите му бяха привикнали към сумрака. Второто беше неговата подготовка. Да, Брунер и хората му действително бяха ветерани от швейцарската армия, но пък стройният руснак с леденосиви очи беше възпитаник на Саярет Маткал и беше експерт по *крав мага* — официалното бойно изкуство на израелските военни и разузнавателни служби. Ако на това изкуство му липсва изящество, то липсата се компенсира от ефективността и първичната бруталност. Доктрините му са прости. Непрекъснато движение и непрестанно нападение. Започне ли двубоят, няма свършване, докато опонентът не бъде повален на земята, нуждаейки се от спешна медицинска помощ.

Руснакът се би неустрашимо и в почти пълно мълчание. Той счупи носовете на двама с удари с отворена длан, спуска нечия челюст с изкусен удар с лакът, а един ларинкс пострада толкова сериозно, че собственикът му щеше да говори с хриптене до края на живота си. В крайна сметка обаче той беше надвит от численото превъзходство и теглото на противниците си. След като успяха да го обезвредят, Брунер и хората му продължиха да го удрят яростно, докато не изпадна в безсъзнание. Тъкмо в този момент от долния етаж избухнаха възторжени аплодисменти. За един кратък миг Брунер си представи, че са за него. Уви, не бяха. Документалният филм на „Един свят“ току-що бе приключил, а Свети Мартин попиваше ласкателствата на гостите си.

* * *

Габриел не чу аплодисментите, а само ожесточената схватка преди тях. В следващия миг гласът на Йонас Брунер нареди на хората си тихо да отведат господин Данилов долу в избата. Когато сигналът от радиото се изгуби, Габриел не се опита да го възстанови. Вместо това набра телефона на Зоуи и притвори очи. *Вдигни телефона си, Зоуи. Вдигни проклетия телефон!*

* * *

Зоуи бавно се придвижваше заедно с редицата гости към изхода на залата, когато усети потупване по рамото. Тя се обърна и с изненада видя усмихнатото лице на Моник Ландесман. Репортерката усети как бузите ѝ пламват, но съумя да отговори на усмивката.

— Мисля, че формално не сме се запознавали, Зоуи. — Моник протегна ръка. — Мартин ми е разказвал толкова много за вас. Той много се възхищава на работата ви.

— Ако на света имаше повече бизнесмени като съпруга ви, госпожо Ландесман, сигурно нямаше да има за какво да пиша репортажи.

Зоуи не бе сигурна откъде скалъпи тези изречения, но Моник, изглежда, остана доволна от думите ѝ.

— Надявам се, че филмът ви хареса. Мартин много се гордее с него.

— С основание.

Моник постави обсипаната си с накити длан на рамото на Зоуи.

— Бих искала да обсъдя нещо с вас, Зоуи. Може ли да поговорим насаме?

Журналистката се поколеба, несигурна как да постъпи. После кимна.

— Прекрасно — рече Моник. — Заповядайте насам.

Тя поведе Зоуи през залата, после през две високи врати и по осветен от полилеи коридор. Към края му имаше неголям, но пищно украсен салон, какъвто Зоуи бе виждала при посещенията си във Версай. Моник застана на прага и с усмивка я покани да влезе. Младата жена така и не видя ръката, която притисна устата ѝ. Нито тази, която изтръгна вечерния дамски плик от ръцете ѝ. Тя се опита да се съпротивлява, но безуспешно. Опита се да извика, но едва дишаше. Докато телохранителите я изнасяха от помещението, Зоуи успя да извие глава и да погледне умолително към Моник. Но Моник не я видя. Тя вече се бе обърнала и крачеше обратно към приема.

* * *

Мартин бе застанал в средата на приемната зала, заобиколен от хора, както обикновено. Моник се приближи до него и собственически обви ръка около кръста му.

— Всичко наред ли е? — попита той.

— Напълно, скъпи — прошепна тя и го целуна по бузата. — Но ако още веднъж посмееш да ми изневериш, лично ще те унищожа!

66. МЕЙФЕЪР, ЛОНДОН

Гробна тишина се бе възцарила в лондонския оперативен център, откакто пристигна последното съобщение от Габриел. Ейдриън Картър и Греъм Сиймор, и двамата протестанти по изповедание, седяха един до друг със сведени глави и затворени очи, сякаш се молеха. Шамрон и Навот стояха рамо до рамо: Навот бе скръстил мускулестите си ръце пред гърдите, а Шамрон тревожно въртеше любимата си запалка в пръсти. Киара беше в „Аквариума“, зачетена в полученото от компютъра на Мартин Ландесман.

— Мартин не би посмял да ги убие в къщата — отбеляза Картър.

— Едва ли — съгласи се Шамрон. — Първо ще ги закара в Алпите. *После* ще ги убие.

— Може би хората ви ще съумеят да ги прихванат на излизане от Вила Елма? — предположи Сиймор.

— Да ти напомням ли, че в двора на Мартин има над двеста черни лимузини. И всички те ще си тръгнат почти по едно и също време. Да не споменаваме и че Ландесман има достъп до езерото, наред с няколко доста бързи моторници. — Шамрон направи пауза. — Някой знае ли откъде в Женева можем да си наемем лодка в мразовита декемврийска нощ?

— Имам познати в ДАП — вметна Картър с неубедителен глас. — На няколко пъти са ни помагали в борбата срещу Ал Кайда.

— Това са твои познати — каза Навот, — но не и наши. Мога да те уверя, че от ДАП искрено биха се зарадвали на шанса да ни натрият носовете в тази каша.

— Помисли каква е алтернативата, Узи. По-добре сега да понесете малко срам, отколкото да изгубите един от най-добрите си агенти и една от най-популярните журналистки на Великобритания.

— Не става дума за гордостта ни, Ейдриън. Тук става дума неколцина от най-добрите ни хора да не попаднат в швейцарски затвор.

— Ако аз се намеся, може и да не се наложи да влизат в затвора.

— Нима забравяш името на човека, който в момента стои в стая на грандхотел „Кемпински“? — Посрещнат от мълчание, Навот продължи: — Не желая да поверявам съдбата на Габриел или на останалите ми хора на твоите познати от ДАП. Наложил ли се да стигаме до сделка, ще го направим сами.

— Ти решаващ, Узи. Какво предлагаш?

Навот се обърна към Шамрон.

— Каква част от хард диска на Мартин успяхме да свалим, преди да прекъснат трансмисията? — запита Ари.

— Към деветдесет процента.

— Значи бих казал, че вероятността да сме попаднали на нещо интересно се е увеличила значително. На твое място бих накарал компютърните ни техници от Хайгейт да започнат да преглеждат тази информация, сякаш животът им зависи от това.

Навот погледна Сиймор и запита:

— Колко време ще им отнеме да дойдат?

— С полицейски ескорт... към двайсетина минути.

— Да се опитат за десетина.

Греъм вдигна телефона си. Шамрон тихо се приближи до Навот.

— Мога ли да предложа още нещо, Узи?

— Заповядай.

— Разкарай Габриел, Ели и останалите от „Кемпински“, преди полицията да ги намери.

* * *

Стъпалата бяха каменни и се спускаха спираловидно надолу към дълбините на старото имение. Краката на Зоуи така и не се докоснаха до тях. Петима от най-добрите хора на „Центрум Секюрити“ я носеха в мрака: по един за всеки крайник и един да задушават писъците ѝ. Носеха я с лице нагоре, така че тя можеше да види лицата им. Всеки от тях ѝ бе познат от предишния ѝ живот. От живота преди откровението. Отпреди истината. Отпреди „Кеплер Верк“ от Магдебург, отпреди „Хардуер и оборудване ХТЕ“ от Шънджън. *От живота преди Габриел...*

Стълбището свърши в подземна галерия с влажни стени и сводест таван. Зоуи изпита чувството, че се носи през алпийски тунел. В края му не се виждаше светлина, усещаше се само зловонен лъх от езерото. Младата жена започна да се мятта с всички сили. Един от охранителите я стисна за шията и сякаш парализира цялото ѝ тяло.

Когато стигнаха края на галерията, те я пуснаха на земята и я овързаха със сребристо тиксо — първо глезените, после китките и накрая устата. Сетне един от тях, огромен мъж, я вдигна на рамо и я понесе по друг коридор към тъмна стаичка, която силно миришеше на мухъл и прах. Там той пусна Зоуи на краката ѝ и я попита дали може да диша. Тя отговори утвърдително и миг по-късно той ѝ нанесе тежък удар с юмрук в корема. Зоуи веднага се сви като прекършена и се строполи на пода, борейки се за глътка въздух.

— А как е сега? Още ли можете да дишате, госпожице Рийд?

Не можеше. Не можеше да си поеме дъх. Не виждаше нищо. Даже сякаш бе спряла да чува. Само се гърчеше в агония, докато през лишения ѝ от кислород мозък пробягваха светкавици. Нямаше представа колко време продължиха спазмите ѝ. Знаеше само, че в един момент осъзна, че не е сама. На земята до нея, проснат по лице — в безсъзнание, здраво завързан и подгизнал от кръв, лежеше Михаил. Зоуи положи глава на рамото му и се опита да го събуди, но Михаил не се помръдна. Тялото ѝ започна отново да се гърчи, този път от неконтролируем страх. Сълзи потекоха по бузите ѝ.

* * *

По същото време Йонас Брунер стоеше сам в кабинета си, разглеждайки предметите на своето бюро. Един портфейл *Бали* с кредитни карти и документи на името на Михаил Данилов. Един ключ от хотелска стая в грандхотел „Кемпински“. Едно ултравиолетово фенерче. Една флашка *Сони*. Едно неголямо електронно устройство с клавиатура и два кабела с щипци. Един миниатюрен радиопредавател с неустановен произход. Взети заедно, всички тези предмети довеждаха до едно-единствено заключение. Човекът, който лежеше в безсъзнание в избата на Вила Елма, беше професионалист. Брунер взе телефона и

се обади на Улрих Мюлер, който по това време вече летеше над кантон Цюрих.

— Колко време е изкарал сам в кабинета?

— Не сме сигурни. Час, може би повече.

— Какво бе състоянието на компютъра?

— Включен и свързан към интернет.

— Къде са в момента?

Брунер отговори.

— Можеш ли да ги изведеш от къщата, без никой да забележи?

— Без проблем.

— Внимавай, Йонас. Не е действал сам.

— Какво да правим, когато излезем оттук?

— Искам да ги разпитам лично.

— Къде да ги отведем?

— На изток — каза Мюлер. — Знаеш мястото.

Така беше.

— А Моник и Мартин? — запита Йонас.

— Щом си тръгне и последният гост, ги искам незабавно на хеликоптера.

— Моник няма да е много доволна.

— Моник няма избор.

Линията прекъсна. Брунер въздъхна и затвори телефона.

* * *

Предвид обичайната за „Кемпински“ клиентела от своенравни богаташи, промените в плановете бяха по-скоро норма, отколкото изключение. Независимо от това, вълната от преждевременно напускащи гости на рецепцията тази вечер изглеждаше доста необичайна. Първи слязоха американското семейство. Възникнал спешен проблем с детето им и трябвало да се приберат. После дойде двойката британци, чиято кавга бе започнала още в асансьора и не спря чак докато не се качиха във волвото си под наем. Пет минути след тях се появи мъжът с кошмарна прическа, който помоли за такси до гара Корнавин. А той бе последван от спретнат човек с посребрели слепоочия и зелени очи, който не промълви и думичка, докато

момичето на рецепцията оправяше сметката му. С възхитително търпение той изчака пет минути, докато се появи неговото „Ауди А6“, взето под наем. Видимо бе обаче, че чакането го изнервяше. Когато колата най-сетне пристигна, той хвърли чантите си на задната седалка, пъкна щедър бакшиш в ръката на пиколото и си замина.

Не беше първият случай, когато персоналът на „Кемпински“ бе подвеждан от гости. Но този път мащабът на разиграния пред тях театър бе безпрецедентен. Нямаше никакво дете със спешен проблем, нито пък свадата между британските съпрузи бе истинска. Британец впрочем бе само един от двамата, и то преди много, много години.

Десетина минути след като напуснаха хотела, и двете двойки вече бяха заели позиции по Рю де Лозан, придружени от шофьора на скъпия мерцедес S-класа. А що се отнася до мъжа със зелените очи, неговата дестинация беше хотел „Метропол“. Само че когато пристигна там, той вече не беше Джонатан Олбрайт от Гринуич, Кънектикът, а Хайнрих Кивер от Берлин, Германия. Когато се настани в стаята си, той окачи на вратата табелката „Моля, не безпокойте“ и незабавно установи подсигурена връзка с екипа си. Ели Лавон пристигна десет минути по-късно.

— Нещо ново? — запита той.

— Нищо — отвърна Габриел. — Само гостите започнаха да си тръгват.

67. ЖЕНЕВА

На Зоуи ѝ се стори, че чува приближаващи стъпки. Не можеше да прецени дали бяха петима или петстотин души. Лежеше неподвижно на влажния под, с глава, все още подпряна на рамото на Михаил. Лепенката през китките ѝ спираше кръвообращението и сякаш чувстваше, че стотици иглички бодат дланите ѝ. Трепереше от студ и страх. Страхуваше се не само за себе си. Струваше ѝ се, че е заключена тук от близо час, а Михаил все още не се бе свестил. Все пак обаче той дишаше — дълбоко и равномерно. Зоуи си представи, че диша вместо него.

Стъпките отекваха все по-близо. Зоуи чу как тежката врата на килията се отвори и по стените полази лъчът на фенерче. След секунда той спря върху лицето ѝ. Тя успя да различи познатата фигура на Йонас Брунер. Той огледа Михаил безстрастно и после отлепи тиксото от устата на Зоуи. Тя незабавно започна да крещи за помощ. Брунер я смълча с два силни шамара през лицето.

— За бога, какви ги вършиш, Йонас?! Това е...

— Точно каквото заслужавате ти и твоят приятел — срязва я той грубо. — Оказва се, че си ни лъгала, Зоуи. И ако продължаваш да ни лъжеш, само ще влошиш положението, в което се намираш.

— Положението ми ли? Да не си полудял, Йонас?!

Брунер само се усмихна.

— Къде е Мартин?

— Господин *Ландесман* — натърти Брунер — е зает да се сбогува с гостите си. Той ме помоли да ви изпратя. И двама ви.

— Да ни изпратиш ли? Само погледни приятеля ми, Йонас! Той е в безсъзнание. Има нужда от лекар...

— Както и неколцина от най-добрите ми хора. Ще го види лекар, когато ни каже за кого работи.

— Работи за себе си, малоумник такъв! Той е милионер!

Брунер отново се ухили.

— Падаш си по богати мъже, нали, Зоуи?

— Ако не бяха богатите мъже, Йонас, ти самият щеше да пишеш глоби за неправилно паркиране в някое забутано селце в Алпите!

Зоуи не предусети удара. Той замахна и я зашлеви с опакото на ръката си. Главата ѝ се притисна право в пропития с кръв врат на Михаил. От това Михаил сякаш се помръдна, но после отново застина. Бузата на Зоуи пламна от болка. В устата си тя усети кръв. После затвори очи и си представи как Габриел тихо нашепва в ухото ѝ. *Ти си Зоуи Рийд* — казваше ѝ той. — *Ти имаш силата да направиш на кайма хора като Мартин Ландесман. Никой не може да ти казва какво да правиш. И никой не може да ти посяга!* Тя отвори очи и видя лицето на Брунер, размазано зад светлината на фенера му.

— За кого работиш? — попита той.

— За лондонския *Файненшъл Джърнъл*. А това означава, че току-що зашлеви не когото трябва, Йонас.

— А тази вечер? — попита Брунер като учител, който изпитва глуповат ученик. — За кого работиш тази вечер, Зоуи?

— Тази вечер не работя, Йонас. Дойдох по покана на Мартин. И изкарах чудесна вечер, докато ти и твоите горили не ме сграбчихте и не ме довлякохте в тази дупка. Какво, по дяволите, става тук?

Брунер продължи да се вглежда в нея и после извърна очи към Михаил.

— Тук си, понеже този човек е шпионин. Открихме го в кабинета на господин Ландесман по време на прожекцията. Крадеше информация от компютъра на господин Ландесман.

— Шпионин ли?! Той е бизнесмен! Мисля, че се занимава с търговия на петрол.

Брунер вдигна пред очите ѝ сребърен предмет.

— Виждала ли си това и преди?

— Това е флашка, Йонас. Всички имат флашки!

— Така е. Но малко хора имат нещо такова. — Брунер извади отнякъде ултравиолетово фенерче, устройство с два кабела с щипки и миниатюрен предавател със слушалка. — Приятелят ти е професионален агент разузнавач, Зоуи. А според нас и ти си такава.

— Това е нелепо, Йонас. Аз съм репортер.

— Тогава защо си довела шпионин в дома на господин Ландесман?

Зоуи се взря право в очите на Брунер. Следващите ѝ думи не бяха нейни собствени. Бяха съчинени и написани за нея от човек, който не съществуваше.

— Не знам много за него, Йонас. Запознахме се на един прием. Започна да ме ухажва много настоятелно. Купуваше ми скъпи подаръци. Водеше ме в елитни ресторанти. Държеше се с мен много добре. Сега, в ретроспекция...

— Какво, Зоуи?

— Може би нищо от това не е било истинско. Може би съм била подведена.

Брунер погали пламналата кожа на бузата ѝ. Зоуи се отдръпна.

— Искане ми се да ти вярвам, Зоуи, но не мога да те пусна, без да имам потвърждение на думите ти. Като добър репортер, сигурно ще се досетиш защо имам нужда от втори източник.

— Всеки момент ще се обади редакторът ми, за да ме пита как е минал приемът. Ако не му отговоря...

— Ще си помисли, че се забавляваш добре. И ще ти остави съобщение на гласовата поща.

— Над триста души ме видяха тази вечер, Йонас. И ако не ме пуснеш отгук съвсем скоро, нито един от тях няма да ме е видял как си тръгвам.

— Но това не е вярно, Зоуи. Ние всички те видяхме как си тръгваш. Включително и господин Ландесман. Двамата с него проведохте много приятен разговор, а след това ти се качи на колата си заедно с господин Данилов и се прибрахте в хотела си.

— Забравяш, че нямаме кола, Йонас. Ти ни докара дотук.

— Така е, но господин Данилов настоя на връщане неговият шофьор да ви прибере. Предполагам, че този шофьор също е шпионин. — Брунер се усмихна студено. — Нека да те запозная с фактите, Зоуи. Тази вечер твоят приятел извърши много сериозно престъпление на швейцарска територия. А шпионите не тичат да подават жалби в полицията, когато нещо се обърка. Кое то пък означава, че ти можеш спокойно да изчезнеш от лицето на земята. И никой така и няма да разбере какво се е случило с теб.

— Казах ти, Йонас, аз едва...

— Да, да, Зоуи — прекъсна я Брунер подигравателно. — Чух те още първия път. Но все пак имам нужда от странично потвърждение.

Брунер махна с фенерчето си, извиквайки няколко от своите хора. Те отново покриха устата на Зоуи с лепенка. После я увиха в дебели вълнени одеяла и я завързаха така добре, че не бе възможно да помръдне и пръст. Обвита в задушавашката я тъмнина, Зоуи виждаше едно-единствено нещо: тялото на Михаил, проснат на пода на избата, завързан, в безсъзнание и с просмукана от кръв риза.

Един от охранителите я запита дали може да диша. Този път тя не му отговори нищо. Гардовете от „Центрум Секюрити“ намериха това за забавно и Зоуи чу само смеха им, докато я повдигаха от пода и я изнасяха от стаята бавно, сякаш я носеха към собствения ѝ гроб. Поставиха я обаче не в гроб, а в багажника на кола. Когато автомобилът потегли, Зоуи започна да се тресе в неконтролируеми конвулсии. *Не съществува никаква обезопасена къща в Хайгейт* — припомни си наум тя. Нито момиче на име Сали. Нито англичанин на име Дейвид. Нито зеленоок убиец на име Габриел Алон. Съществуваше единствено *Мартин*. Мартин, в когото доскоро беше влюбена. Мартин, които сега я изпращаше някъде из планините на Швейцария — към смъртта ѝ.

68. ЖЕНЕВА

Гостите започнаха да напускат Вила Елма един по един към полунощ, но само двайсетина минути по-късно вече се бе образувала истинска върволица от метал и затъмнени стъкла. Както Шамрон бе предсказал, Мартин и хората му имаха явно преимущество, понеже почти всички коли бяха черни и германско производство. Близо две трети от тях се отправиха наляво — към центъра на Женева, а другите тръгнаха надясно — към Лозана и Монтрьо. Разположени в три отделни автомобила край пътищата, хората на Габриел наблюдаваха преминаващите коли за нещо необичайно. Кола с двама мъже на предната седалка. Кола, движеща се с твърде висока скорост. Кола с клекнала задница.

На два пъти се впуснаха в преследване. И двата пъти бяха отзовани бързо. Дина и Мордекай следиха безпричинно едно БМВ седан в продължение на няколко километра, а Йоси и Римона за кратко се залепиха за един „Мерцедес SL“, който обикаляше из Женева в търсене на следващото парти. От позицията си в бензиностанцията Яков не видя нищо необичайно. Той седеше, стиснал волана с ръце, и се обвиняваше за това, че си е позволил да изпусне от поглед Зоуи и Михаил. Яков бе прекарал дълги години, изпращайки информатори и шпиони в най-ужасните възможни места по Западния бряг и Ивицата Газа, без да изгуби нито един човек. Мисълта, че можеше да понесе първата си загуба именно тук, на спокойните брегове на Женевското езеро... *Невъзможно, помисли си той. Истинска лудост!*

Обаче бе напълно възможно. А вероятността от подобно развитие нарастваше с всяко следващо съобщение от екипа на Габриел към новия им команден център в хотел „Метропол“. Пряката връзка с екипа поддържаше лично Ели Лавон. Пак той предаваше информацията от тях към щаба в Лондон. Габриел следеше радиотрафика от своя пост край прозореца. Погледът му бе фиксиран върху окъпаната в светлина Вила Елма от другата страна на езерото.

Малко след един часа светлините в имението угаснаха, показвайки, че ежегодният прием на Мартин Ландесман официално е

приключил. Броени минути по-късно Габриел чу шума на перки и видя как един хеликоптер бавно се спуска върху моравата на Мартин. Машината се задържа там не повече от минута, а после се издигна и се насочи на изток над езерото. Лавон застана на прозореца до Габриел и двамата загледаха как хеликоптерът се стопява в мрака.

— Дали Михаил и Зоуи са на борда?

— Възможно е — сви рамене Габриел. — Но по-скоро ми се струва, че това са Мартин и Моник.

— Според теб накъде отиват?

— В този час? Сещам се само за едно място.

* * *

Оказа се, че на Греъм Сиймор му бяха необходими само петнайсет минути, за да докара двамата компютърни техници на Службата от тайната квартира в Хайгейт до Гроувнър Скуеър. Към тях се присъединиха четирима компютърни специалисти от МИ5, както и екип анализатори по иранските въпроси от ЦРУ и МИ6. До полунощ лондонско време почти петнайсетина специалисти от четири различни тайни служби се бяха струпали вече около компютъра в „Аквариума“, а Киара напрегнато наблюдаваше работата им. През това време четиримата старши ръководители на операция „Шедъовър“ останаха на постовете си, вторачени навъсено в съобщенията на екраните.

— Изглежда, нашият герой е решил да се махне от мястото на престъплението — каза Сиймор с лице, заровено в длани. — Според вас Михаил и Зоуи още ли са в имението?

— Възможно е — кимна Ейдриън Картър, — но някак не ми се струва, че Ландесман е от хората, които биха оставили подобна бъркотия зад гърба си. Което означава, че сега часовникът вече определено тиктака.

— Прав си — рече Шамрон. — Но имаме няколко неща, които работят за нас.

— Наистина ли? — учуди се Сиймор и направи жест към мониторите. — Защото на мен ми изглежда, сякаш Зоуи и Михаил всеки миг ще изчезнат вдън земя.

— Никой няма да изчезва. — Ари направи пауза и после добави мрачно: — Или поне не веднага. — Той умислено запали цигара. — Мартин не е глупак, Греъм. Ще иска да разбере за кого точно работят Михаил и Зоуи. И много ще държи да научи какви са щетите дотук. Извличането на подобна информация изисква време. Особено от човек като Михаил Абрамов. Михаил ще ги накара да се поизпотят. Тъкмо за това е бил обучаван.

— Ами ако решат да карат направо? — запита Сиймор. — Колко време, смяташ, Зоуи ще се сдържи да не проговори?

— Боя се, че Греъм е прав — каза Картър. — Единственият начин да си ги върнем обратно е да сключим сделка.

— С кого? — попита Навот.

— Към настоящия момент вариантите ни са доста ограничени. Или се свързваме с швейцарските служби, или директно с Мартин.

— А минавало ли ти е през ума, че това може да е едно и също нещо? В края на краищата говорим за Швейцария. Тук ДАП съществува не само заради интересите на Швейцарската конфедерация, а и заради финансовата олигархия. И не е задължително на първо място да стоят интересите на конфедерацията.

— Не забравяйте също така — вметна Шамрон, — че Ландесман притежава „Центрум Секюрити“, където е пълно с бивши офицери от ДАП. Това означава, че не можем просто да се появим пред Мартин със сведени глави. Направим ли го, той ще вдигне швейцарските власти в своя защита. И можем да изгубим всичко, за което сме работили.

— Центрофугите ли? — Сиймор въздъхна дълбоко и се вгледа в поредицата дигитални часовници в предната част на оперативния център. — Нека се разберем, господа. Правителството на Нейно величество в никакъв случай няма да допусне тази вечер да пострада наша сънародничка. В този смисъл, ако се наложи, правителството на Нейно величество е готово да води независими преговори с швейцарските власти за освобождаването на госпожица Зоуи Рийд.

— Ваше двустранно примирие? Това ли предлагате?

— Не предлагам нищо. Само ви казвам, че нашето търпение си има граници.

— Мога ли да ти припомня, Греъм, че вие не сте единствените, чийто гражданин е в опасност? И не само това. Мога ли да ти напомня

също така, че ако отидете при ДАП, ще изложите на показ цялата ни операция срещу Мартин?

— Наясно съм, Ари. Но се боя, че моето момиче е по-ценно от твоя агент. А и от цялата операция.

— Не знаех, че само ние сме замесени тук — процеди язвително Навот.

Сиймор не отговори.

— Колко време ни даваш, Греъм?

— До шест часа лондонско време. Седем женевско.

— Никак не е много.

— Разбирам — отвърна Сиймор. — Но повече не мога да ви дам. Шамрон се обърна към Навот:

— Опасявам се, че женевският ни екип вече изчерпа функциите си. Нещо повече, към настоящия момент те са най-уязвимото ни място.

— Да ги изтегля ли?

— Моментално.

— Няма да се зарадват.

— Нямаат голям избор. — Ари посочи към техниците и анализаторите, скупчени около екраните в „Аквариума“. — В момента съдбата на всички ни е в техните ръце.

— И ако не открият нищо до шест часа?

— Тогава сключваме сделка. — Шамрон смачка цигарата си. — Така правим ние. Винаги така правим.

* * *

Според най-добрите традиции на Службата за формулиране на полеви команди, тази, която пристигна на компютъра на Габриел двайсет секунди по-късно, бе съвсем кратка и абсолютно ясна. Заповедта не беше изненадваща. Самият той даже вече бе инструктирал екипа си да се подготви за подобно развитие на нещата. Но въпреки всичко, решението им не беше никак лесно.

— Искат да се изтеглим.

— Колко далеч? — запита Ели Лавон.

— Във Франция.

— И какво ще правим във Франция? Ще палим свещи? Ще стискаме палци?

— Ще гледаме *да не бъдем* арестувани от швейцарските власти.

— Е, аз нямам намерение да тръгвам никъде без Зоуи и Михаил — отсече Лавон. — И не мисля, че някой от останалите също би се съгласил да тръгне.

— Няма т избор. От Лондон наредиха.

— Откога се вслушваш в командите на Узи?

— Заповедта не идва от Узи.

— Шамрон?

Габриел кимна.

— Допускам, че нареждането касае и теб.

— Естествено.

— Но ти смяташ да го игнорираш?

— Категорично.

— Очаквах такъв отговор.

— Аз я вербувах, Ели. Аз я обучих и я изпратих там. И няма начин да я оставя да свърши като Рафаел Блох.

Лавон виждаше, че няма смисъл да спори.

— Знаеш ли, Габриел, всичко това въобще нямаше да се случва сега, ако те бях спрял при пътуването до Аржентина. Сега щеше да гледаш залеза в Корнуол с красивата си млада съпруга, вместо да си блъскаш главата над нечия съдба в поредната неугледна хотелска стая.

— Ако не бях ходил до Аржентина, никога нямаше да открием, че Свети Мартин Ландесман е изградил империята си върху плякосани през холокоста богатства. Никога нямаше да разберем, че Мартин умножава греховете си, като търгува с държавен режим, който открито планира втори холокост.

— Ето още една причина да разчиташ на стар приятел да ти пази гърба.

— Старият ми приятел получи недвусмислена заповед да се евакуира. Освен това съм му подарил бели коси за два живота.

Ели с усилие се усмихна.

— Просто внимавай в картинката, Габриел. Тази вечер Мартин успя да ни надвие. Но каквото и да правиш, недей да му даваш шанс да поведе в резултата. Много ще ме е яд да изгубя единствения си брат заради една пратка центрофуги.

Габриел не отговори нищо. Лавон постави длани от двете страни на главата му и затвори очи. После целуна Габриел по бузата и тихо се измъкна през вратата.

* * *

Лъскавият „Мерцедес-Бенц“ S-класа с продажна цена доста над сто хиляди долара елегантно сви зад ъгъла пред хотел „Метропол“. Той беше купен, за да откара ослепителна млада двойка до лъскав прием. Вместо това обаче сега играеше ролята на спасителна лодка — сигурно най-скъпата в продължителната и изпълнена със запомнящи се събития история на израелските тайни служби. Колата спря колкото да вземе Лавон, после направи неразрешен обратен завой и се отправи през моста Монблан — първия етап от пътуването към френската граница.

Габриел изгледа как задните светлини изчезват в мрака. После седна на компютъра си и отново прочете криптираното нареждане от оперативния център. *До шест часа лондонско време. Седем женевско...* След това Греъм Сиймор възнамеряваше да натисне паникбутон и да информира швейцарските власти. Това оставяше на Габриел, Навот и Шамрон не повече от два часа и половина, за да сключат сделка при по-благоприятни условия. Условия, които не заплашваха да разкрият операцията. Условия, които нямаше да допуснат Мартин и неговите центрофуги да се откачат от кукичката на Габриел.

В Лондон компютърните техници и анализатори трескаво претърсваха съдържанието на хард диска на Мартин за нещо, което биха могли да използват за размяната. Габриел вече разполагаше с подобно нещо. Това бе списък на имена и номера на сметки, крит цели шейсет години в *Портрет на млада жена* — маслени бои на платно, 104 на 86 сантиметра, от Рембранд ван Рейн. Габриел внимателно положи на масата трите страници тънка хартия и снима всяка с камерата на подсигурения си мобилен телефон. След това написа съобщение до Лондон. Подобно на онова, което бе получил преди броени минути, неговото известие беше пределно кратко и ясно. Той искаше телефонния номер на Улрих Мюлер. И то незабавно.

69. ГЩААД, ШВЕЙЦАРИЯ

Швейцарският ски курорт Гщаад лежи сгушен в Алпите на стотина километра североизточно от Женева в немскоговорещия кантон Берн. Считан за една от най-предпочитаните дестинации на планетата, Гщаад отдавна се е превърнал в убежище за богатите, известните и тези, които криеха нещо от света. Мартин Ландесман, председател на „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ и изпълнителен директор на благотворителната фондация „Един свят“, се вписваше и в трите категории. Затова бе съвсем естествено да се чувства у дома си там. Гщаад, бе посочил той в единственото интервю, което бе дал за медиите, беше мястото, където се оттегляше, за да си подреди мислите. Където можеше да помечтае за един по-добър свят. Където многопластовата му душа намираще отдих. Тъй като Мартин старателно избягваше да пътува до Цюрих, Гщаад също така бе и мястото, където можеше да послуша своя роден швейцарски немски — макар и не твърде често, понеже в днешно време дори швейцарците не можеха да си позволят да живеят на това място.

На заможните посетители им се налагаше да се изкачват към Гщаад с кола по тесен двулентов път, който тръгваше от източния бряг на Женевското езеро и се извиваше покрай ледниците на Ле Диаблере към Бернер Оберланд. Свръхбогатите обаче избягваха това шосе, предпочитайки да долитат с частните си джетове до бизнес летището край Заанен или пък направо да кацат на някоя от многобройните хеликоптерни площадки в Гщаад. Самият Мартин често използваше площадката край прочутия хотел „Палас“ в Гщаад, тъй като се намираще само на около два километра от вилата му. Улрих Мюлер го очакваше в края на пистата. Яката на палтото му бе вдигната заради студа. Очите му бяха вперени в двумоторния хеликоптер AW-139, който бавно се спускаше от черния небосвод.

Машината беше доста голяма за частна употреба и можеше да превози до петнайсет души в луксозната си кабина. Днес обаче от нея излязоха само осмина: четиримата членове на семейство Ландесман, съпроводени от четирима телохранители от „Центрум Секюрити“.

Свикнал с променливите настроения на клана Ландесман, Мюлер мигновено усети, че между тях тегне напрежение. Моник крачеше няколко стъпки пред останалите, поставила закрилнически ръце върху раменете на Александер и Шарлот, и бързо се шмугна в очакващия ги мерцедес. Мартин се приближи до Мюлер и без да каже и думичка, му връчи куфарче от неръждаема стомана. Улрих го отвори и надникна вътре. Един портфейл *Бали* с кредитни карти и документи на името на Михаил Данилов. Един ключ от хотелска стая в грандхотел „Кемпински“. Едно ултравиолетово фенерче. Една флашка *Сони*. Едно електронно устройство с клавиатура и два кабела с щипци. Един миниатюрен предавател за ухо с неустановен произход.

Около името на Швейцария витаят не един и два мита. Сред водещите обаче е старото, но погрешно схващане, че малката алпийска страна е истинско чудо на мултиетническата толерантност. Макар наистина четири различни култури вече седем столетия да съществуват мирно в швейцарските граници, техният брак е по-скоро отбранителен съюз, отколкото задружно семейство. Свидетелство за това бе и разговорът, който последва. Когато трябваше да се работи сериозно, Мартин Ландесман никога не ползваше френски. Единствено швейцарски немски.

— Къде е той?

Мюлер наклони глава наляво, но не каза нищо.

— В съзнание ли е вече? — запита Ландесман.

Мюлер кимна утвърдително.

— Говори ли?

— Твърди, че е бивш служител на Федералната служба за сигурност на Русия. След това започнал да работи като независим изпълнител за руския частен сектор. Бил нает от консорциум руски олигарси да открадне твоите бизнес тайни.

— Как е сложил ръка на телефона и лаптопа ми?

— Твърди, че е проникнал дистанционно.

— Как обяснява Зоуи?

— Казва, че е научил за приятелството ви, като те е следял. Решил е да се възползва от него, за да получи достъп до приема. Подмамил я е. Тя не знае нищо.

— Звучи правдоподобно.

— Правдоподобно е — съгласи се Мюлер. — Но има и още нещо.

— Какво?

— Начинът, по който се биеше с хората ми. Обучаван е в елитно звено или шпионска служба. Въобще не е човек на ФСБ. Нещата са сериозни.

— Израелец?

— Така смятам.

— Ако това е вярно, какво следва за Зоуи?

— Тя може и да казва истината. Възможно е да не знае нищо. Но пък може и да са я вербували. Да се внедри агент, особено пък жена — това е съвсем в стила на оперативната им доктрина. Съществува вероятност тя да те е шпионирала още от самото начало.

Ландесман погледна към колите, където жена му го очакваше с видимо нетърпение.

— Колко материал е прихванат от „Оникс“?

— Достатъчно, за да повдигне сериозни съмнения.

— Може ли положението да се овладее?

— Опитвам се. Но щом като добронамерени служби като ДАП изпитват подозрение относно видяното, представи си как ли ще изглежда този материал в ръцете на някоя разузнавателна агенция, която не ти е голям почитател.

— Ти си моят главен съветник по сигурността, Улрих. Дай ми съвет.

— Преди всичко трябва да разберем с кого си имаме работа и колко знаят.

— А след това?

— Едно по едно, Мартин. Но имам молба към теб. Не ползвай никакъв телефон повече тази нощ. — Мюлер вдигна очи към мрачното небе. — „Оникс“ е наострил уши. Както и всички останали.

70. КАНТОН БЕРН, ШВЕЙЦАРИЯ

Зоуи нямаше представа накъде я водят, разбира се. Усещаше само, че пътят се извива многократно, както и че със сигурност се изкачват все по-нависоко. Първото беше ясно от острите завои на колата, а второто — от това, че ушите ѝ заглъхваха на няколко пъти. Нещата се влошаваха и от това, че коремът я болеше там, където я бяха ударили. От това силно ѝ се гадеше. Донякъде бе доволна, че по време на приема беше прекалено притеснена, за да хапне нещо. В противен случай съществуваше реална опасност да повърне и да се задави до смърт поради лепенката върху устата ѝ. А телохранителите на Мартин даже нямаше и да разберат.

Острият студ допълнително влошаваше състоянието ѝ. С всяка изминала минута температурите сякаш падаха все повече и повече. В началото на пътуването студът бе сравнително поносим. Сега обаче, независимо от дебелия одеяла, в които бе овързана, той проникваше чак до костите ѝ. Беше ѝ толкова студено, че вече бе престанала и да трепери. Изпитваше истинска агония.

За да облекчи болката, тя се опита да се разсее с фантазии. Представяше си, че пише статия за *Файненшъл Джърнъл*, че препрочита любими пасажии от *Гордост и предразсъдъци* или че отново се е върнала към момента, когато бе седнала на бара в хотел „Белведере“ в Давос и Йонас Брунер я питаше дали би желала да изпие едно питие с господин Ландесман. Според тази адаптация на историята обаче, тя вежливо отклоняваше поканата на Брунер и възобновяваше дискусията си с африканския финансов министър — което сега ѝ се струваше като един от най-интересните разговори в целия ѝ живот. Това възплъщение на Зоуи Рийд така и не се запозна с Мартин Ландесман, не му взе интервю, не преспиваше с него и не се влюбваше в него. Нито пък се оказваше вербувана от МИ5 пред лондонското студио на *Си Ен Ен*. Нито пък знаеше за обезопасената къща в Хайгейт. *Няма никаква обезопасена къща в Хайгейт*, припомни си тя. Никаква девойка на име Сали. Никакъв англичанин на име Дейвид. И никакъв зеленоок убиец на име Габриел Алон.

Мислите ѝ бяха прекъснати от внезапното забавяне на колата. Пътят сега беше далеч по-неравен. Зоуи даже за миг се усъмни дали изобщо карат по асфалт. Колата се хлъзна, после се изправи, сетне задницата ѝ поднесе сякаш неконтролируемо и след няколко секунди най-накрая спря. Двигателят бе изключен и Зоуи чу как четирите врати се отварят и затварят една след друга. След това капакът над нея се отвори и тя усети как я повдигат. Въздухът определено бе по-студен. Отново я понесоха на рамене от четирите страни, сякаш бе ковчег. Този път пътуването трая доста по-кратко — буквално няколко секунди. Зоуи дочу как срязват лепенките. После я оставиха на земята и я търколиха, докато се развият одеялата.

Макар да нямаше превръзка на очите, младата жена не можеше да види нищо около себе си. На мястото, в което я бяха хвърлили, беше тъмно като в рог. Мъжете пак я повдигнаха, понесоха я във въздуха и я поставиха върху един стол без облегалки за ръцете. Отново здраво я овързаха с тиксо — този път за гърба на стола. След това светлините внезапно се включиха и Зоуи извика.

71. КАНТОН БЕРН, ШВЕЙЦАРИЯ

Срещу нея седеше Михаил в същото положение — с вързани ръце и крака, привързан за гърба на стола торс и лепенка през устата. Сега беше в пълно съзнание. Ако се съдеше по кръвта, която се процеждаше от устата му, съвсем наскоро го бяха удряли. Смокингът му бе свален, а ризата му на няколко места бе разкъсана и просмукана с кръв. Съдържанието на портфейла му бе пръснато по пода пред него, както и една флашка и едно фенерче. Зоуи се опита да не гледа към тези неща. Вместо това задържа очи върху високия мъж на средна възраст, който стоеше между нея и Михаил. Той носеше тъмносин костюм и вълнено палто. Пепеляворусата му коса бе започнала да побелява, а изражението му издаваше лека неприязън. В едната си ръка държеше пистолет, а в другата — миниатюрния радиопредавател на Михаил. По пистолета имаше кръв. Сигурно беше на Михаил, помисли си тя. Имаше логика. Човекът в тъмносиния костюм не изглеждаше да е от хората, които обичат да прибъгват до юмруците си. Освен това ѝ се струваше смътно познат. Зоуи бе сигурна, че някъде вече са се срещали. Някъде в близост до Мартин. Но в настоящото си състояние не можеше да си спомни къде.

Тя бързо се огледа. Намираха се в някакъв склад. Беше построен от евтина гофрирана ламарина и смърдеше на застояло моторно масло и ръжда. Лампите над тях жужаха. За един кратък миг Зоуи се зачуди дали и Рафаел Блох не е прекарал известно време на същото това място, преди тялото му да бъде пренесено отвъд граница и захвърлено във Френските Алпи. После се насили да прокуди мисълта от главата си. *Рафаел Блох ли? Съжалявам, не съм чувала това име.* Погледна към Михаил. Той се бе вгледал право в очите ѝ, сякаш се опитваше да ѝ внуши някаква мисъл. Зоуи издържа погледа му колкото можеше, но после сведе очи към ръцете си. Това движение провокира добре облечения мъж да се раздвижи. Той се приближи към нея и отлепи тиксото от устата ѝ. Зоуи неволно изкрещя от болка и мигновено съжали за това.

— Кой сте вие?! — извика тя. — И защо, за бога, ме докарахте тук?

— Добре знаеш защо си тук, Зоуи. Всъщност благодарение на твоя партньор — господин Данилов, сега всички знаем защо си тук.

Говореше на английски с едва забележим акцент и с прецизността на хронометър.

— Нормални ли сте? Тук съм, понеже Мартин...

— Не, Зоуи. Намираш се тук, понеже си шпионка. Дошла си в Женева, за да крадеш частната документация и кореспонденция от компютъра на господин Ландесман. А това в Швейцария се счита за доста сериозно престъпление.

— Предполагам, също толкова сериозно, колкото отвличането и побоя?

Мъжът се усмихна.

— О, ето го прословутото остроумие на Зоуи Рийд. Хубаво е да видя, че поне едно нещо у теб тази вечер не е лъжа.

— Аз съм репортер, идиот такъв! И когато си тръгна оттук, лично ще проуча кой си. После ще те съсия.

— Само че не си точно репортер, както се оказва, нали, Зоуи? Работата ти във *Файненшъл Джърнъл* не е нищо повече от прикритие. Преди две години шефовете ти от британското разузнаване са ти заповядали да започнеш интимна връзка с господин Ландесман, за да следят неговите бизнес дела. Ти си се свързала с господин Ландесман под претекста, че искаш интервю. А после, преди двайсет и два месеца, си осъществила първата среща с него в Давос.

— Това е нелепо! Мартин е този, който ме свалил в Давос. Той ме покани в апартамента си на вечеря.

— Не точно така си припомнят въпросната вечер Йонас Брунер и останалите от охраната на господин Ландесман. Според техните спомени, по-скоро ти си търсела тази среща с флиртуване и настъпателност. И именно това смятат да разкажат на властите. — Той направи пауза и сетне добави: — Обаче май няма нужда да стигаме чак дотам, Зоуи. Колкото по-скоро си признаеш, толкова по-лесно ще стигнем до разрешаване на тази неприятна история.

— Няма какво друго да признавам, освен неблагоприятното си. Очевидно съм била глупачка да повярвам на лъжите на Мартин.

— Кой лъжи, Зоуи?

— За образа на *Свети Мартин* — изрече тя с отвращение.

Мъжът замълча за известно време. Когато накрая проговори, думите му сякаш не бяха насочени към Зоуи, а към пистолета в ръката му.

— Само произнеси думите, Зоуи. Изповядай греховете си. Каж ми истината. Каж ми, че не си истинска журналистка. Каж ми, че си следвала заповеди от твоите началници в Лондон да съблазниш господин Ландесман и да откраднеш частните му документи.

— Няма да го кажа, понеже не е истина. Обичах Мартин.

— Наистина ли? — Той вдигна поглед, сякаш бе искрено изненадан. После очите му се насочиха към Михаил. — Ами какво ще ми кажеш за твоя кавалер господин Данилов? И в него ли си влюбена?

— С него почти не се познавам.

— А той казва друго. Според господин Данилов, двамата сте работели съвместно по случая „Ландесман“.

— Не съм работила с никого. И не знам нищичко за никакъв „случай *Ландесман*“. Не знам даже защо на някого би му притрябвало да работи по „случая *Ландесман*“.

— А господин Данилов ни разказа друго.

Зоуи погледна Михаил за първи път от началото на разпита. Той задържа погледа ѝ в продължение на няколко секунди и после почти незабележимо поклати глава отрицателно. Това не убягна от вниманието на разпитващия. Той бавно се приближи към Михаил и го удари силно с ръкохватката на пистолета през лицето, отваряйки нова рана на бузата му. После го сграбчи за косата и опря цевта до слепоочието му. Един от пазачите до него направи припряна крачка назад. Мъжът с пистолета притисна дулото до слепоочието на Михаил. Сетне бавно обърна глава към Зоуи и я погледна.

— Давам ти последен шанс да ми кажеш истината, Зоуи. Иначе господин Данилов умира. А ако той умре, умираш и ти. Защото не би било разумно да оставим живи свидетели, нали така? Изповядай греховете си, Зоуи. Каж ми истината.

Лицето на Михаил бе изкривено от болка. Този път обаче той не се опита да скрие посланието си към Зоуи. Вместо това започна да върти яростно глава наляво-надясно, мъчейки се да каже нещо през лепенката на устата си. Това му спечели още два удара с дръжката на оръжието. Зоуи затвори очи.

— Последна възможност, Зоуи.
— Махни този пистолет!
— Само ако чуя истината.
— Свали пистолета. — Зоуи отвори очи. — Свали го и тогава ще ти кажа всичко, което искаш да знаеш.
— Каж ми го сега.
— Престани, по дяволите! Причиняваш му болка.
— Ще му причиня много по-лоши неща, ако не започнеш да говориш. Искам истината, Зоуи. Каж ми, че си шпионка.
— Не съм шпионка.
— Тогава защо му помагаше?
— Защото ме помолиха.
— Кой?
— Британското разузнаване.
— Кой друг?
— Израелското разузнаване.
— Кой ръководи операцията?
— Не знам.
— Кой е шефът, Зоуи?
— Не знам истинското му име.
— Лъжеш ме, Зоуи. Каж ми името му!
— Казва се Габриел.
— Габриел Алон?
— Да, Габриел Алон.
— Тази вечер бил ли е в Женева?
— Нямам представа.
— Отговори ми, Зоуи! Бил ли е в Женева нощес?
— Да.
— Имаше ли и други?
— Да.
— Каж ми имената им, Зоуи. На всичките.

72. МЕЙФЕЪР, ЛОНДОН

Дигиталният часовник в лондонския оперативен център показваше 05:53:17 ч. Оставаха по-малко от седем минути до крайния срок на Греъм Сиймор. Шамрон се взираше в цифрите обезверено, сякаш мислено се опитваше да забави хода им. Странно, помисли си той, но в младежките му години времето сякаш винаги започваше да пълзи в моменти като този. А сега часовникът буквално препускаше. Зачуди се дали пък това не е една от последиците на остаряването. Времето беше най-неумолимият му враг.

За съжаление, Шамрон бе преживявал не една и две подобни катастрофи за Службата и знаеше какво щеше да се случи през следващите няколко часа. Преди години от европейците можеше и да се очаква да си затворят очите. Но не и сега. Вече нямаха особена нужда от проекта, наречен Израел, и Ари бе съвсем наясно, че операцията срещу Мартин Ландесман нямаше да се приеме радушно из кулоарите на европейските сили. Да, британците и американците бяха застанали редом, но това нямаше да има никакво значение, когато започнеха да ваят съдебните заповеди за арест. Нито една от тях нямаше да носи американско или британско име. Само имена на евреи. *Йоси Гавиш, Дина Сарид, Яков Росман, Римона Щерн, Габриел Алон...* Тези хора бяха изнесли на гърба си някои от най-великите операции в историята на Службата. Но не и тази вечер. Днес Свети Мартин бе успял да ги бие.

Шамрон вдигна поглед към Узи Навот. Той бе седнал на запазеното за ФБР място, а към ухото му бе допряна слушалката на обезопасен телефон. От другия край на линията беше министър-председателят на Израел. Никога не е приятно да будиш един министър-председател — особено когато новините касаят такова назряващо дипломатическо и политическо бедствие. Шамрон можеше само да си представя какво му е на Навот в този момент. Безспорно беше, че вина за това носеше и самият Ари. Узи изрично бе подчертал, че не желае да се занимава с Ландесман. А сега му се налагаше да плаща цената за неблагоприятното на Стареца. Самият Шамрон щеше

да стори всичко по силите си, за да предпази Навот, ала не всичко бе в неговите ръце. Такава беше системата. Все някоя глава трябваше да се търколи. Вероятно това щеше да бъде главата на Узи.

Той отново се взря в часовника: 05:56:38 ч... Само след три минути и половина Греъм Сиймор щеше да се обади на швейцарските власти. Само три минути и половина оставаха на екипа компютърни техници и експерти да открият разменна монета, с чиято помощ Шамрон да постигне примирие с достойнство. Киара надничаше над раменете им, а действията им ставаха все по-напрегнати. На Ари му се прииска да може да им помогне по някакъв начин. Но той едва се оправяше с компютрите. Трудно му беше даже да включи компютър, камо ли да рови за документи в подобна киберкаша. Само младите разбираха тези неща, помисли си той. Това беше поредното доказателство, че вече е изживял времето си.

Още един поглед към часовника: 05:58:41 ч... Греъм Сиймор вече гледаше часовника с напрежение, не по-малко от това на Шамрон. До десния му лакът имаше телефон. Един час по-рано Сиймор си бе позволил да въведе номера на ДАП в паметта му. Сега щеше да е достатъчно да натисне един бутон.

Часовникът не спираше: 05:59:57... 05:59:58... 05:59:59... 06:00:00 ч...

Сиймор вдигна слушалката и погледна към Шамрон.

— Съжалявам, Ари, но се опасявам, че времето ни изтече. Знам, че не е мое решение, но сигурно няма да е зле да кажеш на Габриел да се отправи към границата.

Сиймор натисна бутона за бързо набиране и приближи слушалката до ухото си. Шамрон притвори очи и зачака думите, които без съмнение щеше да помни до края на живота си. Вместо това обаче чу как се отваря стъклената врата на „Аквариума“ и миг по-късно Киара извика триумфално:

— Пипнахме го, Греъм! Вече е в ръцете ни! Затвори телефона. Пипнахме го!

* * *

Сиймор прекъсна връзката. Слушалката обаче остана в ръката му.

— Какво по-точно имате?

— Следващата доставка на центрофуги тръгва от Шънджън след шест седмици и пристига в Дубай някъде в средата на март. Окончателното плащане ще се извърши към „Майснер Приватбанк“ в Лихтенщайн.

— Откъде е информацията?

— От шифрован временен файл, който преди е бил прикачен към имейл.

— Между кого и кого е комуникацията по имейла?

— Между Улрих Мюлер и Мартин Ландесман.

— Искам да го видя.

Киара подаде на Сиймор разпечатка на документите. Греъм ги разгледа с особено внимание и после остави слушалката настрана.

— Току-що си спечелихте един допълнителен час, Ари.

Шамрон се обърна към Киара:

— Можеш ли да изпратиш тези файлове на Габриел по сигурна връзка?

— Разбира се.

* * *

Имейлът и прикачените към него документи бяха общо пет страници. Техниците бързо ги конвертираха в шифрован *PDF* файл и го изпратиха на Габриел по закодирана връзка. Файлът пристигна в „Метропол“ точно в 7:05 часа местно време, придружен от телефонния номер и личната електронна поща на Улрих Мюлер. Не беше особено трудно да ги открият. И едното, и другото се срещаша стотици пъти в паметта на телефона на Мартин. Габриел бързо подготви електронно писмо до Мюлер с два прикачени *PDF* файла и после набра номера му. Отговор не последва. Габриел прекъсна повикването и го набра повторно.

* * *

Улрих Мюлер шофираше покрай обляния в светлина хотел „Гщаад Палас“, когато мобилният му телефон иззвъня първия път. Тъй като номерът не му бе познат, той не вдигна. Когато обаче секунда по-късно телефонът звънна за втори път, той разбра, че няма друг избор. Натисна зеления бутон и вдигна телефона до ухото си.

— Да?

— Добро утро, Улрих.

— Кой се обажда?

— Не ме ли позна по гласа?

Мюлер го бе познал. Беше чувал този глас неколкократно в записите от Амстердам и Мендоса.

— Откъде имаш този номер? — запита той.

— Шофираш ли, Улрих? Струва ми се, че си зад волана.

— Кажу какво искаш, Алон.

— Искам да отбиеш встрани, Улрих. Трябва да ти покажа нещо.

— Какво нещо?

— Ще ти изпратя имейл, Улрих. Искам да го разгледаш добре. После ще ми се обадиш на този номер. — Последва пауза. — Нали номерът ми се изписва?

— Изписва се.

— Хубаво. След като разгледаш имейла, ми звъни. Веднага. В противен случай следващото ми обаждане ще е до федералната полиция на Швейцария и до ДАП.

— Няма ли да поискаш адреса на електронната ми поща, Алон?

— Не, Улрих. Вече го имам.

Връзката прекъсна. Мюлер отби встрани. Трийсет секунди по-късно имейлът се появи на екрана му.

По дяволите...

* * *

Мюлер набра номера. Габриел вдигна веднага.

— Любопитно четиво, нали, Улрих?

— Не разбирам нищо от това.

— Добър опит. Но преди да продължим по-нататък, искам да знам дали хората ми са живи.

- Хората ти са добре.
- Къде са?
- Не е твоя грижа.
- Всичко е моя грижа, Улрих.
- Аз ги държа.
- Приложено ли е насилие срещу тях?
- Снощи са извършили много сериозно престъпление в дома на Мартин Ландесман. Отношението към тях отговаря на делата им.
- Ако пострададат, по какъвто и да е начин, ще държа отговорен лично теб. Както *и* шефа ти.
- Господин Ландесман не знае нищо за това.
- Много благородно от твоя страна да поемаш ударите вместо работодателя си. Но няма да се получи, Улрих. Не и днес.
- Какво искаш?
- Да говоря с Мартин.
- Невъзможно!
- Искането ми не подлежи на коментар.
- Ще се опитам да го уредя.
- Постарай се, Улрих. Или следващият ми разговор ще е с федералните власти.
- Искам трийсет минути.
- Имаш пет.

* * *

Зоуи и Михаил седяха един срещу друг в огромния склад. И двамата бяха завързани за столове, и двамата със залепени уста. Пазачите се бяха изпокрили в колите си на топло. Преди да излязат, бяха изгасили осветлението. Тъмнината изпълваше всичко, както и студът. Зоуи искаше да се извини на Михаил, че е предала операцията. Искаше да се погрижи за раните му. И повече от всичко друго ѝ се искаше да бъде сигурна, че някой някъде ги издирва. Ала нито едно от тези неща не бе възможно сега. Не и докато устните им бяха залепени с тиксо. Затова двамата стояха тихо в студа, неми и безпомощни, и просто чакаха.

* * *

Великолепната дървена вила в алпийски стил на Мартин Ландесман искреше от пищното осветление. Улрих Мюлер премина през охранявания портал и натисна газта по дългата алея. Двамина охранители стояха на смяна пред главния вход, пристъпвайки от крак на крак в хапещия утринен студ. Мюлер мина покрай тях, без да каже и дума, и влезе в резиденцията. Ландесман седеше сам пред камината в огромната всекидневна. Беше облечен в избелели дънки и дебел пуловер с цип и държеше кристална чаша, пълна с коняк. Улрих му направи знак да не говори и му подаде телефона си. Мартин прехвърли набързо двата *PDF* файла с безизразно лице. Когато приключи, Мюлер взе телефона и го изключи. После го мушна в джоба на палтото си.

— Какво иска? — попита Ландесман.

— Хората си. И също така да разговаря с теб.

— Каж ми да ходи на майната си.

— Опитам се.

— В страната ли е?

— Скоро ще разберем.

Ландесман отнесе питието си до камината.

— Докарай ми го тук, Улрих. И се погрижи да не е толкова заповеднически настроен, когато пристигне.

Мюлер включи телефона си и излезе. Последният звук, който се чу от помещението, беше счупването на кристалната чаша на стотици парчета.

* * *

Телефонът на Габриел иззвъня секунди по-късно.

— Времето ти почти бе изтекло, Улрих.

— Господин Ландесман се съгласи да се срещнете.

— Мъдър ход от негова страна.

— Сега, слушай ме много внимателно...

— Не, Улрих. *Ти* ме слушай внимателно. Ще бъда на паркинга на пешеходната зона в Гцаад след деветдесет минути. Изпрати хора да ме

чакат там. И без глупости. Ако моите хора не чуят гласа ми до десет сутринта, същият имейл ще обиколи всяка разузнавателна служба, всяка правоохранителна агенция, всяко правосъдно министерство и всеки голям вестник в Западния свят. Наясно ли сме с положението, Улрих?

— Пешеходната зона в Гцаад след деветдесет минути.

— Браво, Улрих. А сега се погрижи хората ми да са настанени удобно. Ако не са, ще си спечелиш враг в мое лице. А това е последното, което ти трябва.

Габриел прекъсна връзката и бързо изпрати последно съобщение до Лондон. После прибра лаптопа и се запъти към асансьора.

73. КАНТОН БЕРН, ШВЕЙЦАРИЯ

Студен повеи облъхна врата на Зоуи, когато вратата на складовото помещение зад нея се отвори. Тя стисна очи и за първи път от години насам започна да се моли. *Какво следва?* — питаше се тя. *Още въпроси?* Или пак ще я возят с колата някъде? Или пък Мартин най-после е решил, че е време да освободи света от още един журналист, който задава твърде много въпроси? Зоуи се боеше, че вече няма друга алтернатива. Особено след като беше разкрила цялата операция. През последните десетина минути даже бе започнала да съчинява собствения си некролог. Само едно й убягваше. Мартин и неговите главорези трябваше да попълнят една празна графа: причина за смъртта.

Тя отвори очи и погледна Михаил. Лицето му бе осветено от бледата светлина, идваща откъм отворената врата. Той напрегнато се взираше в приближаващите охранители зад гърба на Зоуи. Един от тях отстрани лепенката от устата й, този път далеч по-нежно, докато другият внимателно освободи краката и ръцете й. Други двама гардове направиха същото за Михаил, а трети започна да нанася мехлем и да превързва раните по лицето и главата му. Никой от охранителите не даде каквото и да е обяснение за внезапното им гостоприемство. Всички действия се извършваха с характерната швейцарска ефективност. След като подадоха и на двамата пленници по едно одеяло, охранителите излязоха. Зоуи изчака вратата да се затвори и чак тогава възкликна:

— Какво ни се случи току-що?

— Струва ми се Габриел.

— Не те разбирам.

Михаил постави показалец върху устните си.

— Нито дума повече.

* * *

Вълна от възторг и облекчение премина през целия оперативен център, когато на екраните се получи последното съобщение от Габриел. Дори Греъм Сиймор, който през последните минути се намираше на ръба на кататоничен пристъп, си позволи една усмивка. Двама души в помещението обаче не можаха да споделят общата радост. Единият бе Ари Шамрон, а другият — Киара Алон. За пореден път операцията бе в ръцете на човека, когото те обичаха. И за пореден път двамата нямаха никакъв друг избор, освен да чакат. И да дават безмълвни обещания пред себе си, че този път всъщност ще е последен. *Наистина за последен път!*

* * *

Магистрала Е63 се простираше на изток, безупречно почистена от снега и без никакъв трафик. Габриел държеше и двете си ръце на волана на аудито и караше със съобразена скорост. От лявата страна на магистралата спретнато подрязани лози се редуваха като колони войници по хълмовете на кантона Во. От дясната страна се простираше Женевското езеро, а в далечината зад него се издигаха Савойските Алпи. Подножието на планинската верига бе обвито в мъгли, но високите върхове вече се обагряха от ранните утринни лъчи.

Той продължи покрай Монтрьо към Егъл, после сви по шосе 11 и се насочи към долината Ормон. Пътят тук беше тесен, двулентов и пълен с изненадващи обратни завои. Няколко километра след Ле Диаблере той прекоси границата между кантоните Во и Берн. Пътните знаци мигновено преминаха на немски, както и архитектурата на постройките. Първите слънчеви лъчи вече пълзяха по Бернските Алпи, а когато Габриел навлезе в Гцаад, бе започнало да се развиделява. Той свърна в главния паркинг в центъра на селището и спря колата в най-отдалечения ъгъл. Само след час това място щеше да се е напълнило с автомобили. Сега обаче още беше пусто, с изключение на трима сноубордисти, които пиеха бира до очукан микробус „Фолксваген“.

Габриел остави двигателя включен и проследи на часовника на таблото как приближава и отминава крайният срок, който бе дал на Улрих Мюлер. Реши да остави десетминутен толеранс за закъснение, но когато и това време измина, той вдигна телефона си. Докато

набираше номера обаче, един сребрист джип „Мерцедес GL450“ навлезе в паркинга. Той подмина сноубордистите и спря на няколко метра от аудито на Габриел. Вътре имаше четирима мъже, всички облечени в тъмносините униформи с логото на „Центрум Секюрити“. Една от задните врати се отвори и излезлият от нея даде знак на Алон да се приближи. Габриел го позна веднага. Беше Йонас Брунер.

Габриел изключи двигателя, заключи телефона си в жабката на колата и излезе. Брунер го наблюдаваше с леко развеселено изражение, сякаш изненадан от скромния ръст на израелеца.

— Казаха ми, че говориш немски — започна Брунер.

— По-добре от теб — отвърна Габриел.

— Въоръжен ли си?

— Не.

— Носиш ли телефон?

— В колата е.

— А радиопредавател?

— Също в колата.

— Проследяващо устройство?

Габриел поклати глава отрицателно.

— Налага се да те претърся.

— Очаквам го с нетърпение.

Габриел се качи на задната седалка на мерцедеса и се мушна в средата. Брунер седна до него и затръшна вратата.

— Обърни се и коленичи.

— Тук ли?!

— Тук.

Габриел го послуша и бе подложен на щателна проверка — от глава до пети. Когато приключиха, той отново се обърна и седна нормално. Брунер побутна шофьора и колата потегли.

— Дано ти е доставило същото удоволствие, както на мен, Йонас.

— Затваряй си устата, Алон!

— Къде са хората ми?

Брунер не отговори нищо.

— Колко далеч отиваме?

— Недалеч. Но по пътя ще трябва да поспрем за кратко.

— За кафе ли?

— Точно така, Алон. За кафе.

— Дано не си посегнал на моето момиче, Йонас. Ако си я наранил, аз ще нараня теб.

* * *

Отправиха се на изток по ръба на тясна ледникова долина. Шосето криволичеше през горички и поляни и те ту попадаха в тъмнина, ту в ослепителна светлина. Униформените гардове на „Центрум Секюрити“ не си говореха. Рамото на Брунер се притискаше в това на Габриел. Все едно да се подпираш на гранитен масив. Охранителят отляво на Алон свиваше и изпъваше пръсти, сякаш се подготвяше да свири соло. Габриел разбираше добре за какво трябваше да се спира преди срещата с Мартин. И не беше изненадан. Това си беше обичайна процедура преди подобни срещи. Един вид аперитив преди вечеря.

Долината бе последвана от възвишение. Там колата сви по еднолентов път, който се издигаше по склона. Наскоро тук бе преминавал снегорин, но въпреки това мерцедесът едва успяваше да направи сцепление и да се придвижи нагоре. Когато преодоляха денивелацията от около триста метра спрямо долината, автомобилът свърна до една самотна елхова горичка. Двамата мъже отпред веднага слязоха, както и този вляво от Габриел. Йонас Брунер изобщо не се помръдна.

— Това едва ли ще ти хареса толкова, колкото претърсването.

— Значи сега хората ти ще ме направят по-сговорчив преди срещата със Свети Мартин?

— Слизай от колата, Алон. Да приключваме с това и да потегляме.

Габриел въздъхна тежко и излезе.

* * *

Йонас Брунер изгледа как тримата му най-добри хора отведоха Габриел към дърветата и после погледна часовника си. Беше им дал

пет минути. Без да нанасят прекалено много щети. Просто колкото да стане по-сговорчив и лесен за обработка. Част от него бе изкушена да се включи във веселбата. Но не можеше. Мюлер очакваше вести.

Докато набираше номера на Мюлер, с крайчеца на окото си той съзря движение откъм дърветата. Брунер вдигна поглед и видя силуета само на един човек, който уверено крачеше към него от сенките. Погледна часовника си и се намръщи. Беше наредил на хората си да са благоразумни, но пък само две минути едва ли бяха достатъчни, за да се свърши работата както трябва. Особено пък с човек като Габриел Алон. Отново вдигна поглед и чак тогава осъзна грешката си. Откъм горичката идваше не някой от неговите хора. *Беше Алон...* В ръката му имаше пистолет — „Зиг Зауер P226“, стандартното въоръжение на служителите в „Центрум Секюрити“. Израелецът рязко отвори вратата на Брунер и насочи дулото право в лицето му. Брунер и за секунда не помисли да посяга към своето оръжие.

— Разбрах, че владееш немски, Йонас. Затова ме слушай много внимателно. Искам да ми подадеш пистолета си. Бавно, Йонас. Иначе може да се изкуша да те прострелям няколко пъти.

Брунер извади оръжието си и го подаде на Алон с ръкохватката напред.

— А сега и телефона.

Той се подчини.

— Имаш ли радиопредавател?

— Не.

— А проследяващо устройство?

Брунер поклати глава отрицателно.

— Жалко. По-късно може да ти потрябва. Сега седни зад волана.

Брунер изпълни нареждането и запали двигателя. Израелецът седна зад гърба му с пистолет, опрян в тила му.

— Колко далеч отиваме, Йонас?

— Недалеч.

— А други междинни спирки?

— Няма.

Брунер включи колата на скорост и потегли нагоре по планината.

— Поздравления, Йонас. Току-що съумя да ме подсигуриш с оръжие и в същото време да се превърнеш в заложник. Като цяло, много добре изиграно!

- Живи ли са хората ми?
- Двама със сигурност. За третия не съм убеден.
- Бих искал да им пратя лекар.
- Просто карай, Йонас.

74. КАНТОН БЕРН, ШВЕЙЦАРИЯ

Двамата се изкачиха още триста метра нагоре в планината и накрая спряха досами ръба на една огряна от слънцето заледена скална тераса. По средата на откритото пространство ги очакваше хеликоптер AW-139 с изключени двигатели. Мартин Ландесман стоеше близо до опашката. Очите му бяха скрити зад слънчеви очила, а изражението му бе като на човек, който се е отбил насам по пътя си към друго място. Улрих Мюлер пристъпваше неспокойно до него. Габриел срещна очите на Йонас Брунер в огледалото за обратно виждане и му каза да спре двигателя. Брунер се подчини.

— Сега ми подай ключа.

Мъжът го извади и го връчи на Алон.

— Сложи и двете си ръце на кормилото, Йонас. И не мърдай.

Габриел излезе от колата и потропа на стъклото на шофьора с цевта на пистолета. Брунер излезе с вдигнати ръце.

— А сега тръгвай, Йонас, бавно и спокойно. Не прави нищо, което би изнервило Мартин.

— Той предпочита да го наричат господин Ландесман.

— Ще го имам предвид. — Габриел сръчка Брунер в кръста с пистолета. — Тръгвай.

Йонас пое бавно към хеликоптера. Габриел вървеше две крачки зад него, с оръжие в ръка. Улрих Мюлер съумя някак си да запази безизразна физиономия, но Мартин изглеждаше видимо раздразнен от унизителния начин, по който се появяваше шефът на личната му охрана. Габриел нареди на Брунер да спре на десетина метра от своите шефове. После вдигна пистолета и го насочи към Мюлер.

— Въръжен ли си? — запита Габриел на немски.

— Не.

— Разтвори палтото си!

Мюлер разкопча палтото си и го разтвори.

— А сега и самото.

Улрих го направи. Оръжие нямаше. Габриел кимна към пилота.

— Ами той?

— Не сме в Израел! — каза Мюлер. — Намираме се в Швейцария. Тук пилотите на хеликоптери не ходят въоръжени.

— Какво облекчение. — Габриел погледна към Мартин Ландесман. — А ти, Мартин? Ти носиш ли оръжие?

Ландесман не отговори. Габриел повтори въпроса си на френски. Този път Ландесман се усмихна надменно и отговори на същия език:

— Не ставай глупав, Алон.

Габриел отново превключи на немски:

— Бих те помолил и ти да се разкопчаеш, Мартин. Обаче знам, че казваш истината. Хора като теб не си цапат ръцете с оръжия. Именно за това са ти нужни хора като Улрих и Йонас.

— Приключи ли, Алон?

— Тепърва започвам, Мартин. Или да те наричам Свети Мартин? Така и не запомних кое предпочиташ.

— Предпочитам да ме наричат господин Ландесман.

— Чувал съм. Предполагам, че съумя да прегледаш изпратения материал?

— Тези документи не означават нищо!

— Ако беше така, Мартин, нямаше да си тук.

Ландесман впи в Алон изпепеляващ поглед и после попита:

— Откъде ги имаш?

— Информацията за предстоящата продажба на центрофуги за Ислямска република Иран ли?

— Не, Алон. Другия документ.

— За списъка ли говориш? За имената? За сметките? За парите в банката на баща ти?

— Откъде си се сдобил с това? — повтори Ландесман с равен тон.

— От Лена Херцфелд, от Петер Фос, от Алфонсо Рамирес, от Рафаел Блох, както и от една млада жена, която го е крила в продължение на много, много години.

Лицето на Ландесман не промени изражението си.

— Не разпознаваш ли тези имена, Мартин? — Габриел погледна към Мюлер. — А ти, Улрих?

Никой от двамата не отговори.

— Нека да ви подсказва — предложи Габриел. — Лена Херцфелд е невръстното дете на холандски евреи, чийто живот е разменен за

една картина на Рембранд. Петер Фос е достоен човек, който полага усилия да изкупи греховете на баща си. Алфонсо Рамирес бе открил доказателство, че една малка частна банка в Цюрих е пълна със заграбени през холокоста ценности. А Рафаел Блох беше аржентинският журналист, разкрил твоите връзки с германската фирма „Кеплер Верк“.

— А младата жена? — запита Ландесман.

— Маслени бои на платно, 104 на 86 сантиметра. — Габриел направи пауза. — Но вече знаеш и за това, нали? Ти я издирваш от дълго време. Защото измежду всички изброени тя крие най-голяма опасност за теб.

Ландесман пренебрегна последната забележка и попита:

— Какво всъщност искаш, Алон?

— Отговори — каза Габриел. — Кога си разбрал истината? Кога си научил, че баща ти е откраднал парите, скрити в банката му от Курт Фос?

Ландесман се подвоуми.

— Разполагам със списъка, Мартин. Вече не е тайна.

— Разказа ми няколко дни преди да почине — след дълга пауза отговори Ландесман. — За парите, за картината, за посещението на жената на Фос, за Карлос Вебер...

— Баща ти е признал, че е убил Вебер?

— Не го е убил баща ми — каза Ландесман, — но е било по негова поръчка.

— Кой го е извършил?

Ландесман кимна към Мюлер:

— Една от предишните версии на Улрих.

— Много са удобни, нали? Особено в страна като Швейцария. Да прикривате неприятните детайли от миналото си е нещо като национална традиция. Подобно на шоколадите ви и на чистите ви улици.

— Не са толкова чисти, както преди — отговори Ландесман. — Особено в някои квартали. Страната е пълна с прекалено много проклети чужденци.

— Радвам се, че не си забравил напълно швейцарско-германските си корени, Мартин. Баща ти би се гордял с теб.

— Между другото, баща ми настояваше да се махна от Цюрих. Той беше наясно, че един ден банките ще платят прескъпа цена заради дейността си по време на войната. Смяташе, че от това имиджът ми може да пострада.

— Баща ти е бил разумен човек — каза Габриел и после помълча. — Изградил си империята си върху огромно престъпление, Мартин. Съвестта ти никога ли не те е глождила за това? Никога ли не си изпитвал вина? Не си ли губил съня си?

— Това не е мое престъпление, Алон, а на баща ми. И както казва вашето собствено Свещено писание: „Син не ще понесе вината на баща си“^[1].

— Освен ако синът не утежни бащината си вина, възползвайки се от заграбеното имущество, за да гради своя доходна империя на име „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“.

— Не знаех, че в Книгата на пророк Йезекиил се съдържа подобен текст.

Габриел пренебрегна саркастичната забележка на Ландесман.

— Защо не го призна публично, Мартин? Първоначалното съдържание на онези сметки е като капка в морето, сравнено със състоянието, което си натрупал досега.

— Като капка в морето ли? — Ландесман поклати глава. — Нима не си спомняш швейцарските банкови скандали, Алон? През есента на деветдесет и шеста? Всеки ден осъмвахме с нови вестникарски заглавия за колаборационизма ни с нацистка Германия. Наричаха ни „швейцарските граници на Хитлер“, „банкерите на Хитлер“. Лешоядите кръжаха над главите ни. И ако истината излезеше наяве, тогава „Глоубъл Вижън Инвестмънтс“ щеше да бъде разкъсана парче по парче. Съдебните спорове щяха да се проточат с години. С десетилетия! И наследниците на всеки евреин във всяка държава, където е действал Курт Фос, щяха да изпълзят и да започнат да предявяват претенции към мен. Адвокатите по колективни иски щяха да се втурнат през глава да събират клиенти и да завеждат дела срещу мен. Накрая щях да загубя всичко. И заради какво? Заради нещо, което баща ми е сторил преди половин столетие? Прощавай, Алон, но не сметнах за необходимо да се подлагам на такава участ заради него.

„Ландесман си изгражда солидна аргументация в своя защита“, помисли си Габриел. Но подобно на повечето неща около него, и това

беше лъжа. Баща му някога бе бил мотивиран от алчност. Същото се отнасяше и за Мартин.

— Затова си постъпил точно като баща си — рече Габриел. — Премълчал си. Извлякъл си огромна печалба от богатството на един масов убиец. И през цялото време си се мъчел да откриеш изгубения шедьовър на Рембранд, който е могъл да те разобличи. Има обаче една разлика между вас. В даден момент ти си решил да станеш светец. Дори баща ти не би си позволил подобно нещо.

— Не харесвам, когато ме наричат *Свети* Мартин.

— Наистина ли? — Габриел се усмихна. — Това сигурно е най-обнадеждаващото нещо, което съм чувал за теб.

— Защо?

— Защото показва, че може би все пак имаш някаква съвест.

— Какво ще правиш с този списък, Алон?

— Зависи изцяло от теб, Мартин.

---

[1] Йез. 18:20. — Б.пр. ↑

75. КАНТОН БЕРН, ШВЕЙЦАРИЯ

— Какво всъщност искаш, Алон? Пари ли? Това ли те интересува? Искаш да ме изтръскаш? Каква сума ще ми коства, за да се покрие цялата тази работа? Половин милиард? Един милиард? Назови си цената. Ще ти напиша чек и после всеки ще продължи по пътя си.

— Не искам парите ти — каза Габриел. — Искам центрофугите.

— Центрофуги ли? — Тонът на Ландесман бе скептичен. — Откъде пък ти хрумна идеята, че продавам центрофуги?

— От твоите компютри. Всичко е черно на бяло.

— Опасявам се, че си се объркал. Аз притежавам фирми, които продават компоненти с двойна употреба на търговски компании, които пък на свой ред ги продават на други търговци, които евентуално биха могли да ги препродават на определен производител в Шънджън, Китай.

— Производител, който ти притежаваш посредством китайски партньори.

— Пожелавам ти късмет да го докажеш в съда. Не съм вършил нищо незаконно, Алон. Не можеш да ме докоснеш и с пръст.

— По отношение на Иран може и да е така, но едно нещо не се е променило. В Америка все още има купища адвокати, специализирани в груповите искове, които ще те разкъсат на парчета, ако се разчуе. А аз разполагам с улики, които ще те съборят.

— Не разполагаш с нищо!

— Наистина ли искаш да поемеш такъв риск?

Ландесман не отговори.

— Имам оцеляло дете на евреи в Амстердам. Имам налегнат от угризения син в Аржентина. Имам дипломатическите телеграми на Карлос Вебер, както и списък с имена и номера на сметки от банката на баща ти. И ако не се съгласиш да работим заедно, съм готов да занеса всичко това в Ню Йорк и да го връча на най-голямата адвокатска кантора в града. Те ще заведат дело срещу теб във федерален съд за неправомерно облагодетелстване, а след това в

продължение на години ще разнищват всичко свързано с бизнеса ти. Дълбоко се съмнявам твоята репутация на светец да издържи на подобни проверки. Също така подозирам, че твоите приятели и покровители в Берн по някое време ще се обърнат срещу теб, задето си отворил наново най-скандалната глава в историята на Швейцария.

— Позволи ми да те осветля относно една тъжна истина, Алон. Ако аз не правех бизнес с иранците, щеше да го прави някой от конкурентите ми. Да, ние водим шумни кампании против ядрената програма на Иран. Но наистина ли смяташ, че някого от нас, европейците, го е грижа дали Иран има ядрено оръжие? Естествено, че не. Иранският петрол ни е необходим. Нужни са ни и иранските пазари. Даже и твоите така наречени приятели в Америка правят бизнес с иранците с посредничеството на чуждестранните си филиали. Погледни фактите, Алон. За пореден път сте останали сами.

— Не сме сами вече, Мартин. Защото имаме *теб*.

Макар очите му да бяха скрити зад слънчеви очила, сега вече му беше трудно да поддържа привидната си самоувереност. „Мартин се бори — помисли си Габриел. — Бори се срещу греховете на баща си. Бори се срещу илюзията на собствения си живот. Бори се срещу факта, че въпреки парите и властта си, Свети Мартин тази сутрин е надвит от детето на оцелели евреи.“ За миг Габриел се зачуди дали да не използва именно усещането за достойнство на Мартин. Но Мартин нямаше достойнство. Имаше само инстинкт за самосъхранение. И беше алчен. Тази алчност го бе принудила толкова време да крие истината за произхода на състоянието си. И тъкмо алчността щеше да принуди Мартин да осъзнае, че не съществува никаква друга спасителна алтернатива, освен онова, което щеше да му предложи Габриел.

— И какво по-точно ми предлагаш? — най-сетне запита Ландесман.

— Партньорство — рече Габриел.

— Какъв вид партньорство?

— *Бизнес* партньорство, Мартин. Двамата с теб. Заедно ще завъртим бизнес с Иран. Ти ще запазиш парите и репутацията си. Животът ти ще продължи, сякаш не се е случило нищо. Но с една съществена разлика. Занапред ти ще работиш за мен, Мартин. *Аз те*

притежавам. Току-що бе вербуван от израелското разузнаване. Добре дошъл в нашето семейство.

— И колко време ще трае това партньорство?

— Докато преценим ние. А ако дръзнеш да стъпиш накриво, моментално ще те хвърлим на вълците.

— А печалбите?

— Не успя да се сдържиш, нали?

— Все пак това е бизнес сделка, Алон.

Габриел вдигна очи към небето.

— Смятам, че петдесет на петдесет звучи справедливо.

Ландесман се смръщи.

— И не съзираш ли някакъв етичен проблем в това тайните служби на Израел да се облагодетелстват от продажбата на газови центрофуги на Ислямска република Иран?

— Напротив, даже много ми допада.

— А колко време имам, за да обмисля офертата ти?

— Към десетина секунди.

Ландесман вдигна слънчевите си очила и известно време се визира мълчаливо в Габриел.

— Твоите двама агенти ще бъдат оставени в подножието на Ле Диаблере след един час. Обади ми се, когато решиш да уточним подробностите около новите ни отношения. — Той направи пауза. — Допускам, че имаш номерата ми?

— *Всичките*, Мартин.

Ландесман се запъти към вратичката на хеликоптера. После се спря.

— Един последен въпрос.

— Слушам те.

— От колко време работи за вас Зоуи?

Габриел се усмихна.

— Ще се чуем скоро, Мартин.

Ландесман се обърна и без да каже и думичка повече, се качи на хеликоптера си, последван от Мюлер и Брунер. Вратата се затвори, роторите се завъртяха и секунди по-късно Габриел бе посред снежна вихрушка. Мартин Ландесман го изгледа през прозореца, сякаш наслаждавайки се на мъничкото си отмъщение. После се издигна в бледосиньото небе и скоро се изгуби от поглед.

76. ЛЕ ДИАБЛЕРЕ, ШВЕЙЦАРИЯ

Габриел заряза мерцедеса на Мартин в синята зона в центъра на Гщаад и потегли към Ле Диаблере с аудито. Паркира близо до станцията на кабинковия лифт и влезе в едно кафене да почака. Мястото беше пълно с развълнувани скиори в ярки екипи, които нямаха представа каква сделка е била сключена току-що на броени километри от тях. Докато си поръчваше кафе с топло хлебче, Габриел се замисли колко нелепо бе случващото се. Порази го и фактът, че независимо от напредващата си възраст, досега никога не бе карал ски. Вече от няколко години Киара го умоляваше да идат на ски ваканция. Може би най-сетне щеше да се съгласи. Ала не тук. Може би в Италия или в Америка, помисли си той. Обаче не и в Швейцария.

Габриел отнесе кафето и хлебчето си в предната част на заведението и седна на една маса с хубав изглед към пътя и паркинга. Тъмнокоса жена с малко момченце попита дали е удобно да седне до него. Тримата заедно гледаха как огромната кабина на лифта се издига като дирижабъл и изчезва сред дърветата. Габриел хвърли поглед към телефона си за часа. До крайния срок оставаха още десет минути. Прииска му се да се обади на Киара и да ѝ каже, че всичко с него е наред. Да се обади на Узи и Шамрон, за да им съобщи, че е сключил най-важната сделка в кариерата си. Но не смееше. Не и през ефира. Едва ли досега бе постигал нещо толкова значимо. Но имаше и редица съучастници — някои доброволни, други не толкова. Лена Херцфелд, Петер Фос, Алфонсо Рамирес, Рафаел Блох, Зоуи Рийд...

Той отново погледна часа. Пет минути до крайния срок. Пет минути до първото изпитание на новото им съвместно начинание с Ландесман. Нямахше какво друго да стори, освен да чака. Колко адекватен завършек, помисли си той. Подобно на повечето ветерани от Службата, той бе изкарал цялата си кариера в чакане. Чакане на самолет или на влак. Чакане на информатор. Чакане слънцето да изгрее, след като е убил някого. И сега Габриел отново бе в същото положение — чакаше Свети Мартин Ландесман да освободи двама

агенти, които почти бяха отписани от царството на живите. Вечното чакане, помисли си той. Защо тази сутрин да бъде по-различна?

Той обърна телефона с екрана надолу и се загледа през прозореца. За да мине времето по-бързо, се заприказва с жената, която бе седнала на масата му. Толкова много приличаше на майка му. Хлапето ѝ не беше много по-голямо от Дани в нощта на смъртта му във Виена. Докато разговаряха обаче, очите му непрестанно отскачаха към пътя отпред. И към сутрешния трафик, който се спускаше откъм Бернер Оберланд. Най-сетне се появи сребрист „Мерцедес GL450“ и бавно свърна в паркинга. Управляваше го мъж в тъмносиньо скиорско яке с емблемата на „Центрум Секюрити“. Двама пътници — мъж и жена — седяха на задните седалки. Те също носеха якета на „Центрум Секюрити“. Очите на мъжа бяха скрити зад големи слънчеви очила. Габриел отново обърна телефона и погледна часа. Точно един час. Имаше си някои предимства в това човек да прави бизнес с швейцарци.

Той пожела хубав ден на жената с детето и излезе на слънце. Мерцедесът бе спрял. Поразително красива жена и строен рус мъж тъкмо излизаха от него. Именно жената първа забеляза Габриел. Въпреки липсата си на опит, тя прояви професионализъм и не му извика, даже не даде признак, че го е видяла. Вместо това леко подхвана спътника си под ръка и го поведе към аудито. Габриел включи двигателя още преди да стигнат до него. Миг по-късно вече пътуваха към долината Ормон. Зоуи седеше до Алон, а Михаил се бе изтегнал на задната седалка.

— Вдигни малко очилата — рече Габриел.

Михаил го стори.

— Кой ти причини това?

— Не научих имената им. — Михаил спусна тъмните очила и подпря глава на прозореца. — Успя ли да го победиш, Габриел? Успя ли да надвиеш Мартин?

— Не, Михаил. Вие двамата със Зоуи го победихте. Направо го смачкахте.

— Каква част от компютъра се източих?

— Притежаваме го, Михаил. Сега той е наш.

— И отгук накъде?

— Напускаме Швейцария.

- Не съм в състояние да летя.
- Тогава ще продължим с колата.
- Без повече самолети ли, Габриел?
- Да, Михаил. Поне засега.

ПЕТА ЧАСТ
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

77. НЮ СКОТЛАНД ЯРД, ЛОНДОН

Детектив инспектор Кенет Рамзи, началник на Отдела за изкуство и антики на Скотланд Ярд, насрочи пресконференцията за два часа следобед. Минути след съобщението слухове за връщането на особено ценен предмет се понесоха между журналистите. Предположението се подхранваше главно от неколцина ветерани, които отразяваха новините около столичния полицейски участък. Те отдаваха особена значимост на часа на самата пресконференция. Свикване на брифинг рано следобед обикновено даваше на репортерите няколко часа, за да проучат и напишат статиите си. Ако новината беше лоша, Рамзи щеше да свика представителите на пресата малко преди крайния срок за вечерния тираж. Или пък щеше да направи вяло писмено съобщение, зад каквито се крият малодушните чиновници по цял свят, и да се измъкне през задната врата.

Естествено, предположенията се въртяха около автопортрета на Ван Гог, задигнат от галерия „Кортоулд“ няколко месеца по-рано, макар вече малко репортери да можеха да си спомнят заглавието на картината. За съжаление, нито един от шедьоврите, откраднати през „лялото на обирите“, така и не се откри. Напротив, все повече картини продължаваха да изчезват от галерии и частни домове. Докато световната икономика затъваше в безкрайна рецесия, изглежда, кражбите на предмети на изкуството бяха последният печеливш отрасъл в Европа. На другата крайност бяха полицейските сили за борба с престъпността, чиито финанси бяха орязани до кокал. Годишният бюджет на самия Рамзи бе сведен до нищожните триста хиляди лири, които едвам стигаха, за да се поддържа работата на службата. Финансовите ограничения бяха толкова сериозни, че наскоро инспекторът беше принуден да потърси частни дарения, за да може работата да върви. *Гардиън* дори предположи, че е време да се закрие Отделът за изкуство и финансите да се пренасочат към нещо по-ефективно, например програмата за превенция на младежката престъпност.

Не мина много време и слуховете за Ван Гог прескочиха стените на залата за пресконференции в Скотланд Ярд и започнаха да се разпространяват в интернет. Всички бяха изненадани, когато Рамзи се изправи на подиума и обяви възвръщането на една картина, за която малцина знаеха, че изобщо е липсвала: *Портрет на млада жена*, рисуван на платно с маслени бои, размери 104 на 86 сантиметра, от Рембранд ван Рейн. Инспектор Рамзи отказа да влиза в подробности как точно е била намерена картината, макар че отдели много време да обяснява, че не е платен нито откуп, нито друго възнаграждение за нея. По отношение на сегашното местонахождение на платното той заяви, че е в пълно неведение, и отказа да отговаря на всякакви въпроси.

Имаше много неща, които пресата никога нямаше да научи за възвръщането на този Рембранд. Дори Рамзи бе държан на тъмно за много подробности по случая. Например той не знаеше, че седмица по-рано картината бе оставена от някого в уличката зад синагогата в парижкия квартал Маре. Не знаеше и че бе пренесена в Лондон от припотил се служител на израелското посолство и върната на Джулиан Ишърууд, едноличен собственик на понякога печелившата, но никога скучна галерия „Ишърууд Файн Артс“, която се намираще на Мейсънс Ярд 7–8, квартал Сейнт Джеймс, Лондон. Детектив инспектор Рамзи така и не научи, че по време на изявлението му картината вече бе тайно пренесена в една къща върху скалите на Корнуол, която изумително приличаше на картината на Клод Моне *Митничарска колиба в Пурвил*. Това се знаеше само в МИ5 и дори из кулоарите на Темс Хаус информацията бе строго поверителна.

* * *

За да се запази духът на операция „Шедьовър“, реставрацията на намерената картина също щеше да е стремителна. Габриел разполагаше с три месеца да превърне най-увреденото платно, което някога бе виждал, в централна атракция на дългоочакваната изложба на Националната художествена галерия *Рембранд: Ретроспекция*. Имаше три месеца да я възстанови и да ѝ сложи нова подрамка. Три месеца да премахне кървавите петна и мръсотията от повърхността ѝ. Три месеца да поправи дупката от куршум на челото ѝ и да изравни

гънките, получени в резултат от решението на Курт Фос да използва картината като най-скъпия плик в историята. Беше смущаващо кратко време, дори за реставратор, свикнал да работи под натиска на късите срокове.

В младежките си години Габриел би предпочел да работи в пълна изолация, но сега не обичаше да е сам. И така, с благословията на Киара, той разчисти всекидневната от мебелите и временно я превърна в ателие. Всяка сутрин ставаше преди изгрев и работеше до вечер, като всеки ден си позволяваше само кратка почивка за разходка по скалите в смразяващия януарски вятър. Киара рядко се отдалечаваше от него. Тя му помогна да изправи платното и написа кратка бележка до Раquel Херцфелд, която Габриел скри между картината и новата подрамка, преди да закове последното пиронче. Киара беше до него и на сутринта, когато Габриел се зае с неприятната задача да отстрани кръвта на Кристофър Лидел. Вместо да хвърля изцапаните тампони на земята, той ги прибираще в алуминиева кутия. Когато дойде време да се почиства мръсният лак, започна от извивката на гърдите на Хендрике — от мястото, над което бе работил Лидел в деня на убийството му.

Както обикновено, замайващата смрад на разтворите, които използваше Габриел, дразнеше Киара. За да прикрие миризмата, тя приготвяше пикантни ястия, които сервираше на светлината на свещи. Макар да се опитваха да не коментират операцията по време на вечеря, постоянното присъствие на Рембранд правеше темата трудна за отбягване. Киара често повтаряше на Габриел, че той никога нямаше да се заеме с разследването, ако тя не бе настояла.

— Значи ти хареса отново да се върнеш в Службата? — попита я Габриел закачливо.

— Отчасти — призна Киара. — Но ще съм също толкова щастлива и ако операция „Ландесман“ се окаже последният ти шедевър.

— Тя все още не е шедевър — каза Габриел. — Не и преди тези центрофуги да стигнат до предназначението си.

— Притесняваш ли се да оставиш това в ръцете на Узи?

— Всъщност така е по-добре. — Габриел погледна повредената картина, подпряна на статива във всекидневната. — Освен това в момента имам други проблеми.

— Ще бъде ли готова навреме?

— Трябва да бъде.

— Ще ходим ли на откриването?

— Още не съм решил.

Киара се взря в платното.

— Разбирам причините Лена да я дари на Националната галерия, но...

— Но какво?

— На мен би ми било трудно да я даря.

— Не и ако сестра ти е била превърната в пепел само защото е имала тъмна коса.

— Знам, Габриел. — Киара отново погледна картината. — Мисля, че тук е щастлива.

— Нямаше да мислиш така, ако и ти прекарваше толкова време с нея.

— Не се ли държи добре с теб?

— Да кажем, че и тя си има своите капризи.

След като се върнаха в Корнуол, Габриел и Киара успяха да се изолират от външния свят. Но през втората половина на февруари, когато Габриел беше в разгара на реставрацията, Мартин Ландесман успя да наруши усамотението им. Изглежда, след дълго отсъствие от публичното пространство, Свети Мартин бе решил отново да излезе под светлината на прожекторите по време на ежегодното си появяване в Давос. След като откри форума, дарявайки допълнителни сто милиона долара към инициативата му за осигуряване на храна за Африка, той произнесе впечатляваща реч, която единодушно беше призната за събитието на седмицата. В нея не само пророчески оповести края на Голямата рецесия, но и заяви, че е „по-обнадежден от всякога“ за бъдещето на планетата.

Свети Мартин говори особено приповдигнато за потенциала на Средния изток, макар събитията на въпросното място в деня на речта му да противоречаха изцяло на неговия оптимизъм. Наред с обичайните новини за ужасни терористични актове, налице бе и тревожен доклад от Международната агенция за атомна енергия, касаещ състоянието на иранската ядрена програма. Директорът на агенцията изостави обичайния си предпазлив тон и открито заяви, че

вероятно броени месеци делят Иран от превръщането му в ядрена сила.

— Времето за разговори свърши — каза той. — Сега трябва да се действа!

Сякаш искайки рязко да скъса с предишните традиции, Мартин завърши седмицата в Давос, като се съгласи набързо да се появи в медийния център и да отговори на няколко въпроса от пресата. Зоуи Рийд отсъстваше, междувременно взела си отпуска от *Файненшъл Джърнъл* по причини, останали неизвестни за колегите ѝ. Още поинтригуващ бе фактът, че от известно време никой не я бе виждал. Както местонахождението на произведението на Рембранд, така и това на Зоуи се пазеше в пълна тайна. И наистина, дори Габриел не научи точно къде е. Не че той можеше да ѝ окаже голяма помощ за възстановяването ѝ. Хендрике нямаше да го допусне.

В средата на април, в първия сравнително приятен ден в Корнуол от месеци насам, изпълнителният директор на „Лейтъм Интернешънъл Медиа“ Джералд Малоун обяви, че продава *Файненшъл Джърнъл* на бившия руски олигарх Виктор Орлов. Два дни по-късно Зоуи се появи за кратко, за да съобщи, че напуска *Файненшъл Джърнъл* и започва работа в телевизия *Си Ен Би Си* в Америка. Съвпадение беше, че в деня на нейното изявление Габриел завърши поправките на лицето на Хендрике. На следващата сутрин, когато картината бе изцяло изсъхнала, той я покри с нов пласт лак. Киара го завари да стои пред платното, подпрял брадичката си с една ръка и с леко наклонена настрани глава.

— Готова ли е за представянето си? — попита Киара.

— Мисля, че да — отговори Габриел.

— Одобрява ли работата ти?

— В момента не ми говори.

— Пак ли се сдърпахте?

— Боя се, че да.

— А ти реши ли вече за Вашингтон?

— Мисля, че ще ѝ бъдем нужни там.

— И аз така смятам, Габриел.

78. ВАШИНГТОН, ОКРЪГ КОЛУМБИЯ

Преди Габриел и Киара да пристигнат в Щатите, тихата им, но взискателна гостенка вече бе станала международна сензация. Славата ѝ не беше нещо мимолетно. Тя се дължеше на една връзка, която беше имала преди четиристотин години с художник на име Рембранд, както и на дългия и трагичен път, който бе извървяла оттогава. Преди столетия Хендрике бе изживявала дните си в унижение и срам. А сега хората се редяха на опашка за билети само за да я зърнат.

Във време, когато много музеи постоянно се разтърсваха от скандали за произхода на експонатите им, директорът на Националната художествена галерия се почувства принуден да разкрие част от черното ѝ минало. Продадена в Амстердам през 1936 г. на човек на име Якоб Херцфелд, насилствено отнета през 1943 г. от есесовски офицер на име Курт Фос, двадесет и една години по-късно продадена на частно лице с посредничеството на галерия „Хофман“ от Люцерн. По молба на Белия дом, Националната галерия не разкри името на цюрихската банка, в която картината е лежала скрита няколко години. Не беше споменат и документът, който толкова време бе престоял в нея. Връзката ѝ с грабежите по време на холокоста бе внимателно изтрита — също като дупката от куршум в челото ѝ и кръвта по дрехите ѝ. Никой с името Ландесман не бе слагал ръка на нея. Никой с името Ландесман не бе убивал, за да запази ужасната ѝ тайна.

Скандалното минало не успя да очерни приемането ѝ. Напротив, даже я правеше още по-привлекателна. Във Вашингтон нямаше начин човек да не види лицето ѝ.

Очите ѝ се впираха в теб от билбордове и автобуси, от сувенирни тениски и чаши за кафе, дори от пълни с хелий балони, които летяха над града ден преди откриването на изложбата. Габриел и Киара я видяха за първи път минути след като самолетът им се приземи на летище „Дълес“. Тя се взираше неодобрително в тях от една реклама, докато минаваха през митническата проверка с фалшиви паспорти. Видяха я отново на огромен плакат, докато се качваха по стълбите на

музея, бързащи да избегнат вечерната буря. Необичайно за тях, но закъсняваха. Вината бе изцяло на Габриел. След години труд в сенките на артистичния свят той изпитваше силно нежелание да се появява на публични места. Било то и с фалшива самоличност.

Откриването на изложбата беше официално, само за поканени. Въпреки това, багажът на всички гости трябваше да бъде проверен — заповед, спусната на галерията веднага след атентатите на единадесети септември. Джулиан Ишърууд чакаше точно зад мястото за проверка под главната ротонда и неспокойно поглеждаше часовника си. Когато зърна Габриел и Киара, направи театрален жест на облекчение. В следващия миг, виждайки облеклото на Габриел, неуспешно опита да прикрие усмивката си.

— Не очаквах, че ще доживея да те видя в смокинг.

— Нито пък аз, Джулиан. И ако направиш още някакъв остроумен коментар...

Киара усмири Габриел с дискретно побутване в ребрата.

— Ако е възможно, бих искала тази вечер да не заплашваш да убиеш някого.

Габриел се намръщи.

— Ако не бях аз, Джулиан сега щеше да се мъчи да събере четиридесет и пет милиона долара. Най-малкото, което може да направи, е да покаже известно уважение.

— По-късно ще има достатъчно време за това — каза Ишърууд.
— Но сега има двама души, които с нетърпение очакват да те видят.

— Къде са?

— Горے.

— Надявам се, че са в отделни стаи.

Джулиан кимна тържествено:

— Точно както искаше.

— Да вървим.

Ишърууд ги поведе през ротондата между море от смокинги и вечерни рокли, после няколко етажа нагоре по широки мраморни стъпала. Един охранител ги пропусна в административната част на музея и ги насочи към чакалня в края на дълъг и покрит с килим коридор. Вратата бе затворена. Габриел понечи да натисне дръжката, но се поколеба.

Много е крехка. Те всички са крехки...

После тихичко почука. Лена Херцфелд, детето от тавана, дъщерята на мрака, каза:

— Влез.

* * *

Беше седнала съвършено изправена в средата на коженото канапе, със събрани колене и ръце в скута. Стискаше официалната програма на изложбата, вече смачкана и мокра от сълзите ѝ. Габриел и Киара приседнаха от двете ѝ страни и я прегърнаха, докато плачеше. След няколко минути тя погледна Габриел и докосна лицето му.

— Как да ви наричам тази вечер? Господин Аргов или господин Алон?

— Моля ви, наричайте ме Габриел.

Тя се усмихна бегло и погледна надолу към програмата.

— Все още се изумявам, че успяхте да я намерите след толкова много години.

— Нямаше да се справим без помощта на сина на Курт Фос.

— Радвам се, че е дошъл тази вечер. Къде е?

— В съседната стая. Ако нямате нищо против, би искал да поговори с вас насаме преди откриването. Иска да се извини за стореното от баща му.

— Не той е престъпникът, Габриел. И неговото извинение няма да върне сестра ми.

— Но може би не е зле все пак да го изслушате. — Той взе дланта ѝ. — Достатъчно дълго сте се самонаказвали, Лена. Време е да позволите на другиго да понесе вината за смъртта на близките ви.

Сълзи се търколиха по бузите ѝ, макар тя самата да не издаде и звук. Най-после се съвзе и кимна.

— Ще изслушам извинението, но няма да плача пред него.

— Има нещо, за което трябва да ви предупредя, Лена.

— Че прилича на баща си?

— Малко по-възрастен — каза Габриел. — Но приликата е поразителна.

— Предполагам тогава, че Бог е решил да накаже и него. — Тя бавно поклати глава. — Да живееш с лицето на убиец... Не мога да си

го представя.

* * *

За щастие на Петер Фос, Лена успя да овладее шока, когато го зърна за първи път, макар да не успя да спре сълзите. Габриел остана в стаята при тях само за минутка, а после се измъкна в коридора да изчака с Киара и Ишърууд. Лена се появи десет минути по-късно. Очите ѝ бяха зачервени, но като цяло изглеждаше забележително спокойна. Габриел я хвана за ръка и каза, че има още някой, който иска да я види.

* * *

Портрет на млада жена, маслени бои на платно, 104 на 86 сантиметра, от Рембранд ван Рейн, беше поставен на триножник в малка зала, покрит с грубо памучно платно и заобиколен от няколко охранители. Там беше и неспокойният уредник на изложбата. Киара хвана Лена под ръка, докато Габриел и Ишърууд внимателно отместваха покривалото.

— Изглежда много по-красива, отколкото я помня.

— Още не е късно да размислите, Лена. Ако не искате да я дарявате завинаги, Джулиан може още сега да промени условията по договора, за да бъде само временно преотстъпване на музея.

— Не — каза тя след кратка пауза, — не мога да се грижа за нея. Не и на моята възраст. Тук ще е по-щастлива.

— Сигурна ли сте? — настоя Габриел.

— Сигурна съм. — Лена погледна картината. — Поставихте ли молитвата за сестра ми вътре?

— Ето тук — посочи Киара средата на долната част на рамката.

— Завинаги ли ще остане с нея?

— Музеят обеща да я запази така за вечни времена — каза Габриел.

Лена направи колеблива крачка напред.

— Онази нощ в Амстердам не успях да си взема сбогом с нея. Нямах време. — Тя погледна Габриел. — Мога ли сега да я докосна? Един-единствен път?

— Внимателно — помоли я той.

Лена се протегна и прокара бавно пръсти по тъмната коса на младата жена на портрета. После докосна долната рамка и тихо излезе от залата.

* * *

Откриването бе насрочено за осем часа, но поради обстоятелства, които така и не бяха разкрити пред гостите, чак към осем и половина *Портрет на млада жена* беше изнесен в ротондата. Бе покрит с грубо памучно платно. Внезапно Габриел се почувства притеснен като драматург в нощта на премиера. Придружен от Ишърууд и Киара, той си намери място в края на тълпата и се взираше в обувките си по време на няколко дълги и ужасно отегчителни речи. Най-накрая приглушиха светлините и покривалото бе махнато под звука на шумни аплодисменти. Киара целуна Габриел по бузата и му каза:

— Във възторг са, Габриел. Огледай се, скъпи. Не си дават сметка, но в момента ръкопляскат на теб.

Габриел вдигна поглед и очите му мигновено попаднаха на единствения гост, който не ръкопляскаше. Беше жена в средата на трийсетте, с тъмна коса, мургава кожа с маслинен оттенък и опияняващи тъмнокафяви очи, които се взираха право в него. Тя вдигна чаша шампанско към него и промълви беззвучно:

— Поздравления, Габриел!

После подаде чашата на минаващ наблизо сервитьор и се отправи към изхода.

79. ВАШИНГТОН, ОКРЪГ КОЛУМБИЯ

— Не си ми казвал колко много приличам на нея — каза Зоуи.

— На Хендрике ли? — сви рамене Габриел. — Ти си далеч похубава.

— Сигурно го казваш на всички момичета.

— Само на тези, които излагам на смъртна опасност.

Зоуи се засмя. Вървяха по алеята на парка Нешънъл Мол. Пред тях изплува огромният купол на Капитолия, зад гърба им се издигаше Монументът на Джордж Вашингтон. Париж, Гърция и Египет, помисли си Габриел, съжителстващи само на няколко метра разстояние. Той се вгледа в Зоуи. Беше облечена в елегантна вечерна рокля, подобна на онази, която бе носила на приема на Мартин, с тънък наниз перли на шията. Въпреки всичко, което бе преживяла, изглеждаше спокойна и щастлива. Стори му се, че бремето на измамата се е вдигнало от раменете ѝ. Беше Зоуи отпреди лъжите. Зоуи отпреди Мартин.

— Не знаех, че ще идваш.

— Не го планирах — каза тя. — Но реших, че не мога да го пропусна.

— Как успя да си вземеш билет?

— Това членство си има своите привилегии, скъпи.

— Трябваше да ми се обадиш.

— И как да го направя? Да ти пусна имейл или съобщение? — Тя се усмихна. — Ти изобщо *имаш ли* електронен адрес?

— Всъщност имам. Но не работи като обикновен акаунт.

— Каква изненада — каза Зоуи. — А мобилен телефон ползваш ли?

— Само в кризисни ситуации.

— Моят ми прави номера. Трябва ли да знам нещо?

— Вече си извън системата, Зоуи.

— Едва ли някога ще успея да гледам на телефона, както преди.

— Не трябва да се тревожиш.

Пресякоха каменната еспланада, отделяща главната сграда на Националната галерия от източното ѝ крило.

— Винаги ли водиш хората от екипа на подобни откривания? Или онова прелестно създание до теб тази вечер е съпругата ти? — Зоуи го погледна през рамо и се усмихна. — Май се изчервявате, господин Алон. Ако искате, бих могла да ви науча на някои тънкости как по-добре да прикривате емоциите си.

Габриел мълчеше.

— Сега ли е моментът да ми напомниш, че изискваш прямота от другите, докато самият ти се криеш зад маска от лъжи?

— Не мога да коментирам личния си живот, Зоуи.

— И няма ли да можем да станем приятели?

— Боя се, че никога не става така.

— Жалко — каза тя. — Още от началото тя ми допадна. Впрочем още когато бяхме в къщата в Хайгейт, двамата никак не успяхте да скриете, че сте лудо влюбени.

— Няма никаква къща в Хайгейт, Зоуи.

— О, да, забравих.

Габриел смени темата:

— Изглеждаш чудесно, Зоуи. Очевидно Ню Йорк ти се отразява добре.

— Все още не съм намерила къде сервират хубав чай.

— Нямах ли колебания относно напускането на вестникарския бизнес?

— Няма никакъв вестникарски бизнес — натърти Зоуи кисело. — Какво мислиш за речта на Мартин в Давос?

— Спя по-спокойно, след като знам, че Мартин Ландесман е оптимист за бъдещето.

— Създава ли ви проблеми?

— Доколкото знам, той е образцов затворник.

— Какво става с центрофугите?

— Няма никакви центрофуги, Зоуи. Поне не и такива, с които да е свързан Мартин. Мартин никога не стъпва накриво. Той е с чисто сърце и благородни намерения. Той е светец.

— И като си помисля, че наистина бях влюбена в него...

— За нас твоето влюбване бе същински късмет. — Габриел се усмихна и я насочи към главната сграда. — Той обажда ли ти се?

— Мартин ли? Не, изобщо. Но много ме дразни мисълта, че ще му се размине. След онова, което с Мюлер причиниха на Михаил, ми се иска да можем сама да ги съсипя.

— Законът за държавната тайна все още важи, Зоуи. Дори тук, в Америка.

— Офисът на МИ6 във Вашингтон ми го припомня непрестанно. Зоуи се усмихна и попита как е Михаил.

— Доколкото чувам, направо е като нов.

— Досуц като твоя Рембранд?

— Съмнявам се, че по Михаил е имало толкова много работа.

— Изпрати му поздрави от мен. Все още сънувам лицето му.

— Няма да трае вечно.

— Да — рече тя умислено. — Така казаха и психиатрите от МИ5.

Бяха стигнали до главния вход на галерията. Киара и Ишърууд ги чакаха отвън заедно с Лена Херцфелд.

— Коя е жената до съпругата ти?

— Тя е причината да те вербуваме — отговори Габриел.

— Лена?

Той кимна.

— Искаш ли да се запознаеш с нея?

— Ако не възразяваш, ще ѝ се възхищавам от разстояние. — Зоуи махна на преминаващо такси. — Ако някога ти потрябва човек за друга опасна задача, знаеш къде да ме намериш.

— По-добре се върни към стария си начин на живот.

— Ще се опитам — усмихна се тя. — Но просто няма да е интересен като твоя.

Зоуи го целуна по бузата и се качи в таксито. Докато колата се отделяше от тротоара, Габриел усети, че във вътрешния джоб телефонът му вибрира. Бе получил имейл от булевард „Цар Саул“.

Съдържаше само една дума.

БУМ!

80. ПОЛУОСТРОВ ЛИЗАРД, КОРНУОЛ

Подобно на почти всеки друг аспект от операция „Шедъовър“, решението какво точно да се направи с центрофугите на Мартин Ландесман се превърна в повод за разгорещени дебати. Най-общо казано, бяха се очертали три възможности, което можеше и да се очаква, след като в операцията бяха замесени разузнавателните служби и политическите интереси на три различни държави. Първият и вторият вариант се свеждаха до повреждане на части и монтиране на подслушватели, докато третият вариант залагаше на далеч по-решителен курс на действие. Известен също като „Чукът на Шамрон“, според него в центрофугите трябваше да се скрият проследяващи устройства, както и достатъчно експлозивни, за да сринат из основи цялата мрежа за обогатяване на Иран, когато им се разкриеше възможност. Ползите от този вариант, обясняваше Шамрон, бяха двойки. Не само че този мащабен саботаж щеше сериозно да осакати опасната програма, но и завинаги щеше да откаже иранците от мисълта да купуват ядрени съоръжения от Европа.

Според Белия дом все още съществуваша някакви надежди за договорно уреждане на иранския въпрос. Затова американците пристъпиха към обсъждането, поддържайки втория вариант, и останаха на това мнение до края. Британците също предпочитаха подхода на изчакване, макар че дълбоко в себе си искаха да извършат някоя пакост. Третият вариант беше най-обсъжданият — което не бе никак изненадващо предвид източника му — и в крайна сметка той бе подкрепен само от една от трите страни. Но след като тази страна се намираще под непрестанната заплаха от евентуалното ядрено въоръжаване на Иран, нейният глас натежа най-силно.

— Освен това — категорично подчерта Шамрон, — Мартин е наш. Ние го открихме. Ние се бихме за него. Проливахме кръв за него. На практика ние *притежаваме* тези центрофуги. Затова можем да правим с тях каквото преценим.

Системата от центрофуги е сложно съоръжение. Освен всичко друго, тя е и доста нестабилна. Иранците разбраха това от личен опит.

Една-единствена дефектна газова центрофуга, въртяща се с няколко хиляди оборота в минута, може да се раздробява в смъртоносни шрапнели, помитайки цялото съоръжение като торнадо, унищожавайки всички съседни центрофуги наред със свързващите ги тръби и сглобки. Години упорит труд можеха да се заличат в един миг само от един-единствен пръстов отпечатък или зацапване.

Всъщност точно това и заподозряха иранците, когато катастрофална експлозия в 4:42 ч. през нощта извади от строя и помете всичко в тайното съоръжение за обогатяване на уран в Язд. Подозренията им обаче бързо ескалираха в опасения за саботаж, когато веднага след това подобна авария взриви друго тайно съоръжение край Горган, в близост до Каспийско море. Когато пристигнаха доклади за сходни експлозии в още два секретни завода, иранският президент нареди спешно затваряне на всички останали ядрени обекти заедно с незабавна евакуация на личния състав. Още преди слънцето да изгрее над Техеран, „Чукът на Шамрон“ бе постигнал първата си цел. Четири „несъществуващи“ завода бяха в развалини. А моллите бяха изпаднали в паника.

* * *

Как обаче можеха да обяснят публично взривовете, без да разкрият огромната лъжа за иранската ядрена програма? През първите седемдесет и два часа сякаш моллите и техните сподвижници от Революционната гвардия предпочетоха да си мълчат. Това мълчание обаче се пропука, когато слуховете за тайнствените експлозии достигнаха до ушите на един репортер от *Уошингтън Поуст*, известен с безпогрешните си източници от сърцето на Белия дом. Той потвърди слуховете с няколко добре премислени телефонни обаждания и на следващата сутрин публикува откритията си на първа страница на вестника. Репортажът предизвика истинска буря — и именно това беше и целта на хората зад случващото се.

Сега вече попаднаха под международен натиск да обяснят събитията, иранците превключиха от мълчание към лъжи. Да, признаха те, действително се бе случило злощастно струпване на инциденти в редица цивилни и военни обекти. Колко точно

съоръжения бяха повредени, режимът отказваше да разкрие. Твърдяха само, че всички тези заводи не са били ядрени.

— Но това не бива да изненадва никого — сподели иранският президент в интервю пред приятелски настроен китайски журналист. — Ислямската република няма амбиции да произвежда ядрено оръжие. Нашата програма е изцяло за мирни цели.

Информация обаче продължаваше да излиза на бял свят. Задавах се още въпроси. Ако действително четирите съоръжения са били неядрени, тогава защо са били построени в подземни тунели? И ако наистина са замислени за мирни цели, тогава защо режимът се е опитал да запази експлозиите в тайна? Тъй като моллите отказаха да отговорят, Международната агенция за атомна енергия го стори вместо тях. В специален доклад, изпълнен с драматизъм, МААЕ излезе с категорично становище, че всяко от четирите съоръжения е било система от центрофуги. Съществуваха едно-единствено възможно заключение. Иранците тайно обогатяваха уран. И го правеха, с цел да се превърнат в ядрена сила.

Докладът доведе до истински катаклизъм. Броени часове след публикуването му в ООН заваляха призови за нови и още по-сурови санкции. Президентът на Франция даже попита дали не е време за обединени военни действия — предвождани от САЩ, разбира се. Притиснати в ъгъла заради дългогодишните си лъжи, най-накрая управниците от настоящия ирански режим се видяха принудени да признаят действията си, оправдавайки се с това, че са били тласнати към подобна тайна програма заради дългогодишните заплахи от Запада. Нещо повече, подчертаха те, вътрешното разследване бе установило, че експлозиите са причинени от саботаж. На първо място в списъка със заподозрени се оказаха „Големият сатана и неговият ционистки съюзник“.

— Посегателството над нашите съоръжения следва да се възприема като военно действие — заяви публично иранският президент. — И Ислямската република ще реагира на тази провокация в най-близко бъдеще с избрани от нас методи.

Напрежението нарастваше стремително, както и конкретността на иранските обвинения за американско и израелско участие. Съзирайки възможност да укрепят вътрешните си позиции, управниците от режима се обърнаха към иранския народ с призив да се

обяви против това насилствено нарушаване на националния им суверенитет. Вместо това обаче провокираха най-големия протестен митинг в цялата история на иранското опозиционно движение. Моллите реагираха, изпращайки срещу хората силите на страховитата паравоенна милиция Басидж. Към края на деня повече от сто протестиращи бяха убити, а хиляди други бяха арестувани.

Ако моллите си мислеха, че демонстрациите на бруталност ще прекратят протестите, много се лъжеха. През последвалите дни улиците на Техеран се превърнаха буквално във военна зона на насилие и недоволство. На Запад коментаторите говореха, че дните на режима вече са преброени, докато експертите по сигурността предупреждаваха, че е възможно да се очаква вълна от ирански тероризъм. Два въпроса обаче оставаха без отговор. Кой на практика бе извършил въпросните саботажи? И как бяха съумели да го сторят?

Имаше много теории, до една неверни. Никой не говореше за новооткритото платно на Рембранд, което сега бе изложено в Националната галерия във Вашингтон. Никой не заподозря и участието на британската репортерка, която сега бе звезда в американските телевизионни новини. На никого не му мина и през ум да сочи с пръст швейцарския финансист, известен на света като Свети Мартин, който бе всичко друго, но не и светец. Нито пък някъде се спомена човекът със среден ръст и посребрели слепоочия, който често се разхождаше по крайбрежните скали на Корнуол — понякога сам, а друг път придружен от широкоплещест младеж с външност на филмов идол.

През един приятно топъл следобед в началото на юни, докато се приближаваше към южния край на залива Кайнънс, той забеляза възрастен човек с очила, застанал на терасата на кафене „Полпеор“ на нос Лизард. За миг се изкуши да се обърне и да тръгне в обратна посока, но сведе глава и продължи. Стареца бе пропътувал голямо разстояние, за да се видят. Най-малкото, което можеше да направи, бе да се сбогуват подобаващо.

81. НОС ЛИЗАРД, КОРНУОЛ

Терасата бе обляна в слънчева светлина. Двамата седяха сами в ъгъла под сянката на един чадър. Шамрон бе с гръб към морето, а Габриел — срещу него. Беше облечен в планинарски шорти и непромокаеми обувки с дебели чорапи, смъкнати до глезена. Шамрон разбърка две пакетчета захар в кафето си и попита на иврит дали Габриел носи оръжие. Габриел хвърли поглед към полиестерната раница на съседния стол. Ари смръщи чело.

— Нарушение на правилника е да държиш оръжието си в багажа. Този пистолет трябва да бъде винаги на кръста ти, за да можеш бързо да го измъкнеш.

— Причинява ми болка, когато се разхождам по-дълго.

Шамрон, който също страдаше от хронични болести, кимна с разбиране.

— Поне се радвам, че британските власти са ти разрешили официално да носиш винаги оръжие. — Усмихна се бегло. — Вероятно трябва да благодарим на иранците за това.

— Нещо ново?

Ари кимна мрачно.

— Убедени са, че зад всичко стоим ние. И нямат търпение да ни върнат услугата. Знаем, че един от най-големите им мозъци, планиращи терористичните нападения на „Хизбула“, е ходил до Техеран преди седмица. Знаем също, че редица от техните агенти напоследък са се разбърбили. Въпрос на време е кога точно ще ни ударят.

— Моето име споменава ли се?

— Засега не.

Габриел отпи от минералната си вода и запита Ари какво прави в страната.

— Малко домакинска работа след операцията.

— От какъв характер?

— Крайният съвместен оперативен анализ на службите — процеди Шамрон с пренебрежение. — Това е моят личен кошмар. През

последните няколко дни се оказах заключен в Темс Хаус с две дузини британски и американски шпиони, които смятат, че имат спуснати свише права да ми задават всякакви въпроси.

— Светът се променя, Ари.

— Аз си харесвам предишния свят. Всичко беше по-просто. Освен това никога не съм работил добре в екип.

— Защо с този разбор не се занимава Узи?

— Узи е прекалено ангажиран, за да се занимава с нещо толкова тривиално — каза язвително Шамрон. — Помоли ме аз да се заема. Все пак си мисля, че не бе изцяло загуба на време. Имаше някои мостове, които се нуждаеха от поправка. Доста напрегнато беше станало в онзи оперативен център през последната вечер.

— И как съм изпаднал от списъка с поканените на подобно събрание?

— Греъм Сиймор сметна, че заслужаваш почивка.

— Колко тактично.

— Опасявам се, че ще има някой и друг въпрос, преди случаят официално да бъде приключен.

— Какви въпроси?

— Относно художествения аспект на операцията.

— Например?

— Например откъде Ландесман е научил, че платното на Рембранд се е появило отново на бял свят?

— Густаф ван Беркел от Комитета „Рембранд“.

— Каква е връзката между тях?

— Кой според теб е финансирал Комитета?

— Мартин Ландесман?

Габриел кимна.

— Какъв по-удачен начин да си гарантираш намирането на изгубен Рембранд от този да събереш в комитет най-добрите познавачи на художника? Ван Беркел и неговият екип са знаели местонахождението на всеки известен Рембранд. А когато се е откриела нова картина, тя автоматично се е занасяла на Ван Беркел за установяване на произхода.

— Колко *типично* за Мартин! — възкликна Шамрон. — Значи, когато картината се е озовала в Гластънбъри за реставрация, Мартин е наел професионалист, който да му я достави?

— Точно така — кимна Габриел. — Но пък се оказало, че този крадец има съвест — товар, който Мартин никога не е усещал върху плещите си.

— Французинът?

— Мисля, че да — каза Габриел. — Но при никакви обстоятелства недей да споменаваш на британците каквото и да е за Морис Дюран.

— Защото сте се договорили ли?

— По-точно Ели се е разбрал с него.

Шамрон махна пренебрежително с ръка.

— Като човек, посветил живота си на съхранението на картините във времето, не се ли притесняваш да защитаваш самоличността на крадец, задигнал творби на стойност *милиарди* долари?

— Ако Дюран не бе дал онзи списък с имена и сметки на Хана Вайнберг, никога нямаше да съумеем да пречупим Мартин. Този списък го повали.

— Значи целта оправдава средствата?

— Ти си сключвал договори с хора, които са далеч по-лоши от професионален крадец на картини, Ари. Освен това Морис Дюран може и да е полезен следващия път, когато Службата тръгне да издирва нещо. На мястото на Узи, бих го задържал като джокер, заедно с Мартин Ландесман.

— Той ти праща поздрав, между впрочем.

— Узи ли?

— Ландесман — натърти Шамрон, видимо развеселен от изненадата, която се изписа на лицето на Габриел. — Пита дали двамата с него не бихте могли някой ден да се срещнете и да вечеряте на неутрална територия.

— По-скоро бих заел твоето място в следоперативния анализ. Но му предай сърдечна благодарност за отправената покана.

— Със сигурност ще остане разочарован. Каза, че изпитва дълбоко уважение към теб. Излиза, че след цялата тази афера Мартин се е отдал на философски размисли.

— Кога според теб ще се опита да прекъсне сътрудничеството ни?

— Всъщност опитите му започнаха малко след експлозиите в иранските заводи. Мартин смята, че е изпълнил ангажиментите си, и

желае да бъде освободен от по-нататъшни отговорности. Той обаче не си дава сметка, че приятелството ни тепърва започва. Рано или късно иранците ще се опитат отново да построят заводи. А ние смятаме да се погрижим Мартин отново да им подаде ръка.

— Дали ще му се доверят?

— Не сме им дали повод да го подозират. Моллите смятат, че ние сме прихванали и обработили центрофугите някъде по пътя. Което означава, че Мартин ще продължи да ни носи дивиденди още дълги години, чийто главен получател ще бъде Узи. Каквото и да се случва занапред през мандата му, Узи завинаги ще остане в историята на Службата с тази велика победа като директор. И то благодарение на теб.

Ари спря изпитателния си поглед върху Габриел.

— Не те ли притеснява, че Узи обира лаврите от твоя труд?

— Това не е мой труд, Ари. Беше постижение на целия екип. Освен това, след всичко, с което съм вгорчавал живота му досега, все пак заслужава и мъничко слава.

— Славата е за теб, Габриел. Твърде възможно е да си успял да изкараш от релси цялата иранска ядрена програма за години напред. И между другото, успя да върнеш достойнството и живота на три забележителни жени.

— На три ли?

— На Лена, Зоуи и Хендрике. Като теглим чертата, никак не е зле за няколко месеца работа. — Шамрон направи пауза и сетне добави: — И оставаш само ти.

Габриел не отговори.

— Предполагам, че сега ще ми кажеш отново, че се оттегляш? — Шамрон бавно заклати глава. — Може би за кратко. Но после ще се появи поредният Мартин. Или някой новоизпечен терорист отново ще избие невинни жертви. И ти ще се върнеш пак на бойното поле.

— Уверен ли си, Ари?

— Майка ти неслучайно те е кръстила Габриел. Ти си вечен. Също като мен.

Габриел се вгледа мълчаливо в блесналите на слънцето цветове на пурпурната армерия по скалите. Шамрон сякаш усещаше, че този път нещата стоят другояче. Той се огледа и се усмихна замислено.

— Спомняш ли си онзи следобед, когато дойдохме тук много отдавна? Веднага след като Тарик беше убил нашия посланик и жена му в Париж?

— Спомням си, Ари.

— Тогава имаше едно момиче — каза Шамрон след дълга пауза. — С обещите и гривните. Звънтеше на всяка крачка. Помниш ли я, Габриел? Тя ми напомня за...

Той внезапно замълча. Габриел сякаш вече не го слушаше. Беше вперил поглед в скалите, потънал в спомени.

— Съжалявам, Габриел. Не исках...

— Не се извинявай, Ари. Ще нося Леа и Дани в сърцето си до края на живота си.

— Дал си предостатъчно, Габриел. Прекалено много даже. Наистина е време да сложим точка.

— Така е — каза Габриел умислено. — Май е така.

— Мога ли поне да те откарам обратно до дома ти?

— Не — отвърна той. — Ще повървя.

Метна раницата на гръб и се изправи. Шамрон остана седнал, като последна проява на ината му.

— Учи се от грешките ми, Габриел. Грижи се добре за жена си. И ако бъдете дарени с деца, грижи се и за тях.

— Обещавам, Ари.

Габриел се наведе и целуна Шамрон по челото. После се обърна и закричи.

— Нещо последно — подвикна Ари след него на иврит.

Габриел се спря и го погледна.

— Дръж този пистолет на кръста, където му е мястото.

Габриел се усмихна.

— Вече е там.

— Изобщо не съм забелязал.

— Никога не си забелязвал, *абба*^[1].

Габриел тръгна, без да каже и дума повече. Шамрон го зърна за последен път, докато пъргаво се отдалечаваше по скалите на залива Кайнънс. След това Габриел потъна в заревото на залязващото слънце и изчезна.

---

[1] Баща (ивр.). — Б.р. ↑

БЕЛЕЖКИ НА АВТОРА

„Аферата Рембранд“ е художествено произведение. Имената, героите, местата и събитията, описани в този роман, са плод на авторското въображение или са използвани с художествена цел. Всяка прилика с реални личности, били те живи или мъртви, търговски дейности, компании, събития или заведения, е напълно случайна.

Статистическите данни, отнасящи се до кражбите на произведения на изкуството, цитирани в романа, са достоверни. Верни са и историите за кражбата на „Мона Лиза“ от Леонардо да Винчи през 1911 г. и за „Път в Севър“ на Коро през 1998 г. Картината „Портрет на млада жена“, която присъства на страниците на „Аферата Рембранд“, не е била открадната просто защото не съществува. Ако такъв портрет имаше, той би приличал много на „Портрет на Хендрике Стофелс“, маслени бои върху платно; 101,9 на 83,7 сантиметра, който е изложен в зала 23 на Националната галерия в Лондон.

Не съществува галерия на име „Де Врис“, разположена на канал Херенграхт, въпреки факта, че много търговци на картини от Амстердам и Хага с радост са търгували с немските окупатори през Втората световна война. Историята на Лена Херцфелд и семейството ѝ е измислена, но за съжаление, информацията относно холокоста в Холандия, цитирана от нея, не е. От 140 000 евреи, които са пребивавали в Нидерландия при започването на арестите, едва 25 000 намират скривалища. Една трета от тях са предадени и арестувани, често от собствените им сънародници. Популярният театър „Холандсхе Схаубург“ действително е служел като временен затвор, а през улицата срещу него наистина е имало забавачница. Животът на стотици деца е бил спасен благодарение на смелостта на работещите там и на холандската Съпротива — един от малкото светли епизоди на фона на мрачната картина на холокоста в Нидерландия.

Съдействието, оказано от Римокатолическата църква на нацистки бегълци, издирвани за военни престъпления, е добре документирано. Същото важи и за срамната политика през военно време на

швейцарските банки. По-малко известна обаче е ролята, която швейцарските високотехнологични фирми играят в снабдяването на държави с ядрени амбиции с технологиите, нужни им за производството на високообогатен уран. В изчерпателния си труд „Да продаваш заплаха“ експертът по разпространение на ядреното оръжие Дейвид Олбрайт описва как през 90-те години агенти на ЦРУ „стават свидетели как швейцарски държавни служители си сътрудничат с доставчици, снабдяващи Пакистан със стоки от взривоопасно естество, като по този начин потъпкват официалната швейцарска политика и стриктните закони за контрол на износа от страната“. Олбрайт пише също, че „правителството на Швейцария демонстрира нежелание да предприеме действия за прекъсването на подобна дейност или за съвместна работа с ЦРУ“. През лятото на 2006 г. швейцарски прокурори заплашват с повдигане на обвинение няколко служители на ЦРУ, участвали в разбиването на глобалната мрежа за трафик на ядрени технологии на Абдул Кадир Хан. Единствено намесата на служители от най-високите етажи на американското правителство убеди Берн да преосмисли позицията си.

Въпреки че много швейцарски фирми са действали доброволно като разпространители на ядрени технологии и без съмнение го правят и днес, сред служителите на разузнавателните служби няма съмнение в коя западноевропейска държава има най-много фирми, които са замесени в тайния и доходен бизнес на търговията с ядрени материали. Тази съмнителна чест се пада на Германия. Според високопоставен служител на американското разузнаване, с когото разговарях, докато събирах информация за „Аферата Рембранд“, голяма част от материала, използван за ядрената програма на Иран, е била доставена от германски фирми. Когато попитах събеседника си защо немските индустриални магнати биха продали доброволно подобна суровина на толкова нестабилен режим, той ме погледна с изненада и ми отговори само с една дума: „Алчност“.

Човек би помислил, че бизнесмените на Германия — страната, извършила холокоста, биха изпитвали угризения относно взаимоотношенията си с режим, който открито говори, че планира да заличи държавата Израел от картата на света. Човек би си помислил също, че и Швейцария — страната, получила най-сериозни облаги от холокоста, би страдала от подобни угризения. Явно не е така. Ако

Иран успее да разработи ядрено оръжие, останалите страни в региона ще поискат също да се въоръжат. Съществува потенциал за огромни бъдещи печалби за компаниите, готови да продават забранени за износ материали на най-богатия купувач.

Разузнавателните служби на три държави — САЩ, Израел и Великобритания, работят усилено, за да попречат подобни материали да се озоват в Иран. Не е известно доколко тази дейност е успешна. Високопоставен служител на американското разузнаване, с когото разговарях през есента на 2009 г., ми каза в прав текст, че Иран разполага и с други съоръжения за обогатяване на уран, освен Кум — съоръжения, които няма как да се построят без ползване на западни технологии. През месец март 2010 г., докато завършвах ръкописа на настоящия роман, „Ню Йорк Таймс“ съобщи, че Иран изгражда поне още два комплекса, подобни на този в Кум, в разрез с преговорите с Обединените нации. Материалът бе написан на базата на интервюта със служители на разузнаването, които са запазили анонимност, тъй като изнесената информация се е базирала отчасти на „строго секретна операция“. Не се споменавахе нищо за отдавна изгубен портрет на Рембранд, нито за мъж със среден ръст и посребрели слепоочия, който често се разхожда сам по крайбрежните скали на Корнуол.

БЛАГОДАРНОСТИ

Този роман, както и предишните книги от серията за Габриел Алон, не би могъл да бъде написан без помощта на Дейвид Бул — един от най-изкусните реставратори на художествени произведения. Дейвид обикновено ме съветва по въпроси, свързани с почистването на платната. Този път обаче ми помогна в съчиняването на убедителен метод за скриването на стара тайна в картината. Техниката на дублиращото платно се използва рядко от съвременните реставратори, но се оказва идеална за нуждите на романа. Ще бъда вечно задължен и на брилянтния Патрик Матисен, който ми разкри тъмните страни в света на изкуството и до известна степен вдъхнови един от любимите ми герои в серията. Патрик обаче със сигурност има малко общи черти с Джулиан Ишъруд, освен любовта към изкуството, чувството за хумор и безграничната щедрост.

Разговарях с няколко израелски и американски служители относно фактологията на романа и бих искал да им благодаря, макар и анонимно, както те пожелаха. Роджър и Лора Креси ме запознаха с американските опити за неразпространение на ядреното оръжие и с разклонените структури на държавната сигурност. Специални благодарности и на М., който ме научи как може да се „притежава“ нечий мобилен телефон или лаптоп. Мисля, че никога няма да гледам на смартфона си по същия начин. Това вероятно важи за всички ни.

Проведох разговор относно въпросите на реституцията с Ана Рубин, директор на Службата за обработване на искове, свързани с холокоста, към регулаторната банкова агенция на щата Ню Йорк. Петер Бойс ме научи как да използвам базите данни на Еврейския исторически музей в Амстердам, а Сара Фейрабенд от мемориала „Холандсхе Схаубург“ ми даде отговор на няколко въпроса относно ужасното минало на театъра. Сара Блумфийлд и Фред Цайдман, мои колеги от Мемориалния музей на холокоста във Вашингтон, бяха за мен вдъхновение и подкрепа. Дълбоко възхитен съм от хората,

посветили живота си на запазването на спомена за шестте милиона жертви, погълнати от пламъците на Шоа^[1].

Йоав Орен ми изнесе смразяващ кръвта урок по крав мага, въпреки че някак успя да го представи по-скоро като балет, отколкото като смъртоносно бойно изкуство. Джералд Малоун ми разясни правомощията за подслушване на британското правителство и ме разсмя, когато най-много имах нужда от това. Алийн и Ханк Дей ми позволиха да организирам поредната разузнавателна конференция на високо равнище в дома им. Маргерита и Андрю Пейт извършиха дванайсетчасовия полет до Аржентина и спестиха пътуването на Габриел.

Извърших справки в стотици книги, вестници, списания и уебсайтове, докато подготвях ръкописа — броят им е твърде голям, за да ги опиша тук. Длъжен съм обаче да спомена изключителните научни трудове и репортажи на Джейкъб Пресър, Дебора Дуорк, Даян Л. Улф, Жан Зиглер, Изабел Винсент, Том Бауър, Мартин Дийн, Лин Х. Никълас, Давид Чезарани, Уки Гони, Стив Кол и Дейвид Олбрайт. Дейвид И. Сенгър и Уилям Дж. Брод от „Ню Йорк Таймс“ са свършили изключително добра работа при отразяването на настъпателния марш на Иран към разработването на ядрено оръжие. Техните изчерпателни материали бяха безценен източник на информация. Същото се отнася и до докладите на Института за наука и международна сигурност и Уисконсинския проект за контрол на ядреното оръжие.

Искам да изкажа и специални благодарности на Британската национална галерия в Лондон. Благодаря и на персонала на хотел „Л’Еуропе“ в Амстердам, хотел „Крийон“ в Париж и грандхотел „Кемпински“ в Женева за това, че се грижиха добре за семейството ми, докато аз събирах информация. Поднасям и искрените си извинения за това, че проведох разузнавателна операция в стаите на хотел „Кемпински“ без позволение на управата, но предвид времевите ограничения, нямах възможност да разреша въпроса по друг начин. Жителите на Женева вероятно знаят, че измисленият от мен дом на Мартин Ландесман няма как да се види дори от най-високите етажи на хотел „Метропол“. Това е една от многото волности, които си позволих.

Луис Тоскано, мой добър приятел, внесе много подобрения в ръкописа. Редакторката ми Кати Кросби го направи още по-добър.

Ясно е, че отговорността за всички евентуални неточности или печатни грешки в текста е моя, а не тяхна. Благодаря и на забележителния екип на „Пътнам“, особено на Айвън Хелд, Мерилин Дъссуърт, Дик Хефернън, Лесли Гелбман, Кара Уелш, Дейвид Шанкс, Мередит Фибъс Дрос, Кейт Старк, Стефани Соренсен, Кейти Маккий, Стефани Перес, Саманта Улф и Виктория Комела. Благодаря и на Слоун Харис за услужливостта и професионализма му.

Семейството ми е благословено с много приятели, които през изминалата година изпълниха живота ни с любов и смях дори в най-критичните творчески моменти, особено Сали и Майкъл Орен, Анджелик и Джим Бел, Джой и Джим Зорн, Нанси Дубък и Майкъл Кизилбаш, Елиът и Слоун Уокър, Робин и Чарлс Краутхамър, Елза и Боб Удуърд, Рейчъл и Елиът Ейбръмс, Андреа и Тим Колинс, Бетси и Анди Лак, Мирела и Дани Левинас, Дери Нойс и Грег Крейг, Мариела и Майкъл Трагер, Сюзън и Тери О'Конър.

Дължа много и на децата си — Лили и Николас, които прекараха голяма част от миналия август в пътуване от ледниците на Ле Диаблере до скалите на Корнуол. Те ми помагаха при въображаемите кражби на безценни картини от най-престижните музеи в Европа и ме изслушваха търпеливо, докато съставях и отхвърлях няколко версии на сюжета, обикновено по време на поредното безкрайно пътуване с влак. Накрая искам да благодаря на моята съпруга — Джейми Гангъл, която ми помогна в изграждането на същината на историята и редактира купчината хартия, която аз наричам „чернова“. Без нейното търпение, подкрепа и внимание към детайлите романът „Аферата Рембранд“ никога нямаше да бъде завършен. Дългът ми към нея е неизмерим, както и любовта ми.

---

[1] Название на холокоста на иврит, букв. „бедствие, катастрофа“. — Б.р. ↑

Издание:

Даниъл Силва. Аферата Рембранд

ИК „Хермес“, Пловдив, 2012

Американска. Първо издание

Отговорен редактор: Тодор Пичуров

Стилов редактор и коректор: Недялка Георгиева

Компютърна обработка: Ана Цанкова

Художествено оформление на корицата: Георги Станков

ISBN: 978-954-26-1115-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.